

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

33'üncü Toplantı
8 Haziran 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Komisyon üyeliğine seçilen İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'na hayırlı olsun dediğine ilişkin açıklaması

2.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve kendisini temiz ve yaralayıcı olmayan bir dil kullanmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 Milletvekilinin; İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478)

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyonunda görüşülme usulü ile Komisyonun çalışma usulü hakkında görüşmeler

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerindeki konuşmasında geçen bazı ifadelerinden dolayı kınadığına ilişkin açıklaması

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

3.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinden dolayı bir daha kınadığına ilişkin açıklaması

4.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

5.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

6.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, Komisyon üyeliğine seçilmesinden dolayı tebrik edenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

33'üncü Toplantı

8 Haziran 2022 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.00'de açılarak iki oturum yaptı.

Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz, Komisyon üyeliğine seçilen İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'na hayırlı olsun dediğine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve kendisini temiz ve yaralayıcı olmayan bir dil kullanmaya davet ettiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 Milletvekilinin İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

(2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyonunda görüşülme usulü ile Komisyonun çalışma usulü hakkında görüşmeler yapıldı.

Manisa Milletvekili Uğur Aydemir, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerinden dolayı kınadığına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu, Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin,

Manisa Milletvekili Uğur Aydemir, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerinden dolayı bir daha kınadığına,

İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Orhan Yegin, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu, Komisyon üyeliğine seçilmesinden dolayı tebrik edenlere teşekkür ettiğine,

açıklama yaptı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 19.09'da toplantıya son verildi.

8 Haziran 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)

BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, sayın teklif sahibi, çok değerli milletvekillerimiz, değerli Bakan Yardımcımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 33'üncü Birleşimini açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, Komisyon üyeliğine seçilen İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'na hayırlı olsun dediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gündemimizde (2/4478) esas numaralı, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir ve İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ile 61 milletvekilinin İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi bulunmaktadır.

Gündeme geçmeden önce Milliyetçi Hareket Partisi Grubundan Komisyon üyeliğine yeni seçilmiş olan Tamer Osmanağaoğlu'na hayırlı olsun dileklerimi iletiyorum hem kendi adıma hem Komisyonumuz adına. Kendisine Komisyon çalışmalarımızda başarılar diliyorum.

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 Milletvekilinin; İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) ()*

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bugün İFM'yle ilgili bir kanun teklifimiz var, uzun yıllardır ülkemizin gündeminde olan bir konu. Bugün Komisyonumuzun müzakereleriyle bu teklifi hep birlikte değerlendireceğiz. Önce bir sunum olacak.

Sunuma geçmeden önce Komisyon salonunda bulunan kamu kurumlarımızın temsilcilerinin kendilerini Komisyonumuza tanıtımalarını rica ediyorum. Ön sıradan başlayalım.

Buyurun lütfen.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, tamamladık.

Bayağı bir yoğun katılım var meslek kuruluşlarından özellikle finans piyasalarıyla ilgili STK'lerden ciddi bir katılım var. Bu müzakereler sırasında yeri geldikçe onların da görüşlerini isteyeceğiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usul konusunda mı Bülent Bey söz talebiniz?

(*) (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi bu toplantı tutanağına eklidir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

IV.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin Komisyonunda görüşülme usulü ile Komisyonun çalışma usulü hakkında görüşmeler

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; dikkatinizi çekti mi, bilmiyorum, şimdi çok önemli bir konu görüşüyoruz, Türkiye’de bir finans merkezi kurulmasıyla ilgili bir yasa görüşüyoruz. Bu konuyla ilgili olarak iktidar çok büyük masraflar yaptı. İstanbul’da, çok önemli bir bölgede bir finans merkezi kuruluyor, inşaatı yapılıyor, bitmek üzere, şimdi de kanunu çıkarıyoruz. Dikkat ettiniz mi, konu siyasi olduğu hâlde siyaseten kimse yok karşımızda teklif sahibi arkadaşımız dışında, iktidardan hiç kimse yok ama sebep SPK Başkanı dışında hiçbir kurumun başkanı da burada değil. Yani bu önemli bir konu Sayın Başkanım. Bu, neden bu kadar küçümsenmiş?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hemen bir bilgi anlamında belki...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, yürütme erkine ne oluyor? Ben bunu anlamıyorum. Yani yürütme erkinde siyasetçiler katılmıyor ama bürokratlara ne oluyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bülent Bey, bir bilgi vereyim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu Meclis bu kadar mı küçük, bu kadar mı dikkate alınmaz bir yer oldu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bilgi vereyim yine eleştirinizi yapın.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ya, bu eleştiri değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arda Bey’in uçağı biraz gecikmiş, yarım saat sonra burada olacak herhâlde, öyle bekliyoruz.

Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye Varlık Fonu Genel Müdürümüz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani bilmiyorum, hakikaten bu kadar küçümsenecek, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu kadar küçümsenecek bir yer midir ya? Sivil toplum kuruluşlarından da çok katılım yok. Yani o Bankalar Birliği falan aslında kamu niteliği olan kuruluşlar. Onların dışında bildiğim kadarıyla, meslek kuruluşlarından gördüğüm kadarıyla çok fazla katılım yok hem sivil toplumdan hem meslek kuruluşlarından, çok fazla değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hepsini davet ettik. Yani tabii onların kendi takdirleri, bilemiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiçbirinden de yazılı bir görüş almadık şimdiye kadar. Ya, bu önceden hazırlanması gereken bir konu, maalesef onu da göremedik.

Tabii ki biz teklif sahibi arkadaşımızla konuyu tartışacağız, sağ olsun gündeme getirmiş ama burada doğrudan idareyle ilgili bir konu, yürütme erkiyle bunu tartışmak isterdik. Ya, bu şekilde yasa yapılmaz ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin ve Plan ve Bütçe Komisyonunun saygınlığı da bu şekilde devam ettirilmez maalesef.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bakan Yardımcımız burada, Genel Müdürümüzü de bekliyoruz, yolda. Yolda bir sıkıntı yaşandı anladığım kadarıyla ama burada olacak.

Buyurun Garo Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli vekil arkadaşlarım, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri, bu salonda bize hizmet eden değerli emekçi kardeşlerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle Sayın Tamer Osmanağaoğlu'na hoş geldiniz diyorum, hayırlı olsun diyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Başkan, biliyorsunuz ülkemiz ciddi bir ekonomik buhrandan geçiyor, artık ben böyle söyleyeceğim ve böyle bir ortamda sosyal kesimlerin çeşitli talepleri var ve bu konuda biz HDP'li vekillerin, diğer vekillerimizin de bu sosyal kesimlerin enflasyondan da kaynaklı kayıplarını, diğer kayıplarını karşılayacak yasa tekliflerimiz var. Mesela, asgari ücretin üç ayda bir belirlenmesini öneriyoruz. Yani normalde enflasyon olmayan ülkelerde, az olan ülkelerde yılda bir belirlenmesi normaldir ama şimdi resmî enflasyon 73,5 olmuş, sokağın enflasyonu bunun en az 2 katı olmuşken asgari ücretin yılda bir belirlenmesi kabul edilemez. Şimdi, bu noktada benim bir...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Usulle... Bunları genel görüşmelerde ifade edebilirsiniz, saygı duyarım ama bu usul.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Usule geliyorum Sayın Başkan.

Şimdi, AK PARTİ'li arkadaşlarımızdan gelen teklifleri bir gün bekletmiyorsunuz, işleme alıyorsunuz hatta bazen saatlerce bile beklemiyor, anında işlem alıyorsunuz ama bizim önerilerimiz de var bu konuda. Bunları neden işleme almadığınızı soruyorum. Yani mesela Sayın Cumhurbaşkanı bu konuda açıkladı,

“Asgari ücretliler yılbaşını bekleyecek.” dedi ama 4.250 lira alan asgari ücretlilerin yılbaşını bekleme şansı yok. Bu açıdan bizim tekliflerimizi de gündeme alın ki burada milletin dertlerini konuşabilelim diye size öneriyorum. Niye almıyorsunuz diye tekrar size soruyorum; bu birinci sorum.

İkinci sorum Sayın Başkan, şimdi, bugün bir teklif görüşeceğiz bu İstanbul Finans Merkeziyle ilgili. Dün akşam bir mesaj daha attınız, dediniz ki: “Cuma günü yeniden toplanacağız.” Sayın Başkan, biliyorsunuz Meclisin çalışma günleri var, bunun dışında yerelde programlarımız var. Mesela, cuma günü bizim 3 HDP'li arkadaşın da yerellerinde programları var. Yani bir anda dün akşam mesaj atıyorsunuz... Diğer arkadaşlarımızın da benzer sorunlar olabilir, diyorsunuz ki: “Cuma günü toplanacağız.” Sayın Başkan, bu kabul edilemez. Yani biz milletin vekilleriyiz, yalnızca burada oturan memurlar değiliz, milletle buluşmalar, planlamalar yapıyoruz. Yani bu tip toplantıların en azından bir hafta on gün önceden bizlere bildirilmesi gerekir.

Diğer mesele, ya, sağlık emekçilerinin özlük haklarıyla ilgili bir yasa teklifi geliyor, dün geliyor bir anda Sağlık Komisyonuna “Bugün olağanüstü toplanacaksınız arkadaş.” diyorsunuz. Olağanüstü ya... Böyle bir şey olmaz, kırk sekiz saat beklemesi lazım. Cuma günü de hadi hemen bu yasa Plan Bütçede görüşülecek. Ya, yıllardır sağlık emekçileri bekliyor, bugün mü aklınıza geldi? Üç günde mi çıkacak bu yasa? Nedir bu acele? Niye böyle bu usulü takip ediyorsunuz? Niye Başkan olarak bunu kabul ediyorsunuz Sayın Başkan? Neden bunu bu yaklaşımı kabul ediyorsunuz?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Böyle bir yaklaşım olabilir mi ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben cevap vereceğim arkadaşlar.

Evet, teşekkür ediyorum tamamladıysanız.

Sayın Cinisli, buyurun usul hakkında.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakan Yardımcısı, çok kıymetli bürokratlar, sayın basın mensupları; ben de sizleri saygıyla selamlıyorum.

Usul hakkında söylemek istediklerim şunlar: En başta bürokrasinin katılım seviyesinin daha yükseltilmesi icap ettiğini ben de söylemek isterim ve talep ediyorum. Bu yalnızca Plan ve Bütçe Komisyonunda değil, diğer bulunduğumuz komisyonlarda da buna benzer maalesef aksaklıklar yaşıyoruz. Üyesi olduğum NATO Parlamenterler Meclisinde veya Dışışleri Komisyonunda bundan önce büyükelçi seviyesinde sunumlar yapılırken artık bunu göremiyoruz maalesef. Bunun sizin talep etmenizle ilgisi yok, bunu gönderenlerin düşünmesi lazım. Biraz önce buyurdunuz ki “Davet ettik gelmediler.” Bu bence daha da acı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu meslek kuruluşlarıyla ilgili söyledim, kamu değil de.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Olsun, diğerlerini de davet etmişsiniz, gelmemişler. Daha da acı, demek ki hiçe sayılıyor milletin Meclisi. Sarayın Meclise üstün gelme çabasını buradan kınıyorum.

Bunun dışında Tamer Osmanağaoğlu Beyefendi’ye ben de hoş geldiniz demek isterim. Çok değerli katkılar yapacağından eminiz.

Sizleri saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bu katılımın düzeyiyle ilgili eleştirileriniz oldu, buna saygı duyuyorum elbette. Biz de kurumlarımıza ve meslek kuruluşlarımıza...

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sizin de mi usul hakkında... Affedersiniz Cemal Bey, buyurun lütfen, görmedim.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ben de Sayın Tamer Osmanağaoğlu’na hoş geldiniz diyorum, hayırlı çalışmalar diliyorum. Bunun için söz aldım. Zaten usul konusunda her toplantımızda usul üzerine söz almak usul hâline geldi. Ben Sayın Osmanağaoğlu’nun Komisyonumuza katılması dolayısıyla hoş geldiniz demek üzere söz aldım, kendisine tekrar hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, bu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir şey söyleyebilir miyim Başkanım müsaadenizle. Cemal Bey “Usul hâline geldi.” dedi usulle ilgili. Ya, Cemal Bey, bunu söylememeniz lazımdı. Yani utanarak söylüyoruz usulle ilgili olarak. Her defasında torba kanun, her defasında usulle ilgili konuların yerine gelmemesi. Onu keşke söylemeseydiniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önemli olan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani utanarak konuşuyorum ben usulle ilgili söz alırken, hakikaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Müsaade ederseniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız uzatmazsak sevinirim.

Buyurun.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yok, uzatmayacağım.

Sayın Kuşoğlu’na teşekkür ediyorum. Ben bunu espri olarak söyledim. Haklı olarak muhalefetimiz görüşlerini serdedecek, bunu dile getirecek, bundan rahatsızlık duymuyoruz. İyi ki muhalefet var diyoruz. Bazen de bizim söyleyemediğimizi sizler de söylüyorsunuz yani bizim bu konuda bir rahatsızlığımız yok. Ben sadece “tırnak içinde” dedim onu. Bundan alınmayın lütfen.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, değerli arkadaşlar; ben de müsaadenizle usul hakkındaki eleştirilere kendi yorumlarımı yapayım. (Uğultular)

Değerli arkadaşlar, biraz sessiz olabilirsek sevinirim.

Öncelikle, temsil düzeyi konusunda biz de aynı hassasiyeti taşıyoruz ve kurumlarımıza da, meslek kuruluşlarımıza da her kanunda bunları yazıyoruz, iletiyoruz. Kamu kurumlarını kontrol etme konusunda daha fazla inisiyatifimiz var ama meslek kuruluşlarına tabii, bir şey dayatmamız mümkün değil, kendi takdirleri ama biz de sizin temenninize katılıyoruz. Meslek kuruluşlarından da daha üst düzeyde bir temsil beklediğimizi buradan ifade etmek istiyorum. Buradaki arkadaşlar iletilirse seviniriz Komisyonumuzun beklentisi olarak. Katılmayanların da katılmalarını tabii ki temenni ediyoruz. Bazı meslek kuruluşları gelmiyorlar, katılmıyorlar ya görüşleri olmadığı için ya bilemiyorum başka bir sebepten ama gelmelerinde büyük fayda var. Biz davet ediyorsak konuyla ilgili gördüğümüz için davet ediyoruz. Gelip görüşlerini ifade etmelerinden de mutluluk duyarız.

Diğer taraftan, burada kamu açısından bakarsak gene Bakan Yardımcımız burada, ilgili Bakan Yardımcımız, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımız burada. Konunun direkt muhatabı yine Arda Bey Genel Müdürümüz, Varlık Fonu Genel Müdürü de yolda. Maalesef bir aksaklık yaşandı ama burada olacak kendisi, onu da bekliyoruz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, bir şey ilave edebilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir tamamlayayım da, bir şeyi bozmayayım sonra tekrar dönebiliriz.

Diğer taraftan Sayın Paylan’ın eleştirileri oldu, “Sosyal kesimlerin taleplerini biz görüşmek isterdik.” dedi. Önümüzdeki günlerde, haftalarda zaten biliyorsunuz bu konularda ciddi bir hazırlık var. Bir, 3600 başta olmak üzere çeşitli hususları ilgilendiren bir paket gelecek, Meclisimiz kendi değerlendirmesini yapacak, takdirini kullanacak; orada görüşlerinizi, sosyal taraflarla ilgili, özlük haklarıyla ilgili çalışanların beklentileriyle ilgili görüşlerinizi rahatça ifade edebilirsiniz yani o konularla bu konular birbirini dışlayan meseleler değil. Tabii ki ekonomiyle ilgili konular da olacak, sosyal alana ilişkin teklifler de olacak. Aslında ekonomiyle ilgili hadiseler sonuç itibarıyla sosyal hayatı da ilgilendiriyor. Ekonominizi büyütmezseniz, ekonominizi geliştiremezseniz, ekmeğinizi büyütmezseniz bunu paylaşmanın da bir anlamı kalmaz, paylaşamazsınız da. Dolayısıyla ekonomik politika ile sosyal politika aslında birbirini bütünler, bunlar birbirinden kopuk alanlar olarak da algılanmamalı diye ifade etmek istiyorum.

“Niye bizim önerileri almıyorsunuz, sadece iktidardan gelenleri alıyorsunuz?” diye bir eleştirisi oldu yine Sayın Paylan’ın. Şimdi, Sayın Paylan, daha önce de ifade ettim, tabii ki muhalefetin görüşleri değerli, kıymetli, zaman zaman da doğrusu etkili de oluyor Komisyonunda, Genel Kurulda, bunu hep birlikte yaşıyoruz. Bir müzakere süreci demokrasi. Bu müzakere süreci içinde zaman zaman Komisyonun önerilerine bakılarak birtakım değişiklikler Komisyon aşamasında veya Genel Kurulda yapılabilir, bütün dünyada olduğu gibi biz de böyle. Ama bir taraftan da şunu görmemiz lazım: Bütün demokratik ülkelerde olduğu gibi yine Türkiye’de de seçimle bir çoğunluk oluşuyor, Mecliste bir çoğunluk oluşuyor. Bu çoğunluğun seçim zamanı vatandaşa verdiği taahhütler var, sözler var, programı

var, bunu vatandaşın önüne koyuyor bütün partiler, vatandaş bir tercihte bulunuyor; filanca, falanca partiler daha çoğunlukta olsun diye belli bir dönem bir tercihte bulunuyor. Dolayısıyla o programın hayata geçmesine bir anlamda onay vermiş oluyor vatandaşımız. Bu da doğal olarak Meclisteki çalışmalara yansıyor. Çoğunluğu kim o dönem temsil ediyorsa onun gündeme hâkim olması son derece demokratik bir durumdur. Ha, bir sonraki seçimlerde vatandaş performansına bakar partilerin, hükûmetlerin, Meclislerin kendi takdirini kullanabilir ama hiçbir demokraside daha az oy alanların gündemi belirleyip programını uygulamasıyla karşılaşmazsınız herhâlde, bunu da çok garipsememek gerekir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Altı ay sonra...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama bir taraftan da yine belirtiyorum: Elbette ki muhalefetin görüşleri de kıymetli, değerli ve zaman zaman da dediğim gibi bu ifade edilen görüşlerle çeşitli değişiklikler yapılabiliyor, çeşitli konularda ortak çalışmalar da yürütülebiliyor.

Cuma günü sağlıkla ilgili paketi niye gündem yaptık? Kırk sekiz saati de aştı doğrusu, üç gün sonrasına koyduk, genelde kırk sekiz saat sonrası oluyor, bu sefer biraz daha uzadı çünkü Sağlık Komisyonunda da bu görüşülecek, onun raporunu da alıp Plan ve Bütçede görüşeceğiz, böyle bir usul takip ediyoruz bu sefer.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Niye bu acele?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İzah etmeye çalışıyorum.

Şimdi son aylara geldik, haziran ayındayız, Meclisimizin ne kadar çalışacağını da tam kestiremiyoruz ve yeni paketler de gelecek az önce bahsettiğim gibi, dolayısıyla sağlık çalışanlarımızın, camiamızın da uzun süredir bir beklentisi var, bu dönem bunun çıkarılması açısından Komisyonumuzun üzerine düşeni yapmasının önemli olduğunu düşünüyorum. Belki bizi biraz yoracak dediğiniz gibi, her partiden arkadaşlarımız programlarını değiştirmek zorunda kaldılar. Sadece Milliyetçi Hareket Partisine teşekkür ediyorum, bütün üyeleri bu hafta sonu görevlendirilmişti, sağ olsunlar, hepsi iptal ettiler programlarını, bizim yine AK PARTİ'den arkadaşlarımız aynı şekilde. Bu bizim birinci işimiz tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pazartesiye bırakamaz mıyız?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Meclisteki kanun yapma süreci bizim birinci işimiz. Dolayısıyla dediğim gibi, başka birtakım meseleler de var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pazartesiye bırakalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, artık onu ilan ettik, herkes programlarını yaptı, sizin anlayışınızı bekliyoruz bu konuda. Vatandaşımızın, sağlık camiamızın da beklentileri var, onları da bir an önce karşılamamızda fayda var. Cuma günkü programları biraz öteleyebilirsek cumartesi pazara, başka günlere. Madde itibarıyla çok büyük bir paket değil, inşallah, cuma günü tamamlayacağımızı öngörüyoruz.

Evet, şimdi Sayın Cinisli, buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim sabrınız için.

Efendim, sizin de buyurduğunuz gibi, çok iddialı bir kanun ve çok iddialı rakamlar var gerekçede. Yine sizin ifade ettiğiniz gibi, sosyal ve ekonomik manada katkılar sunması beklenen bir kanun ve bununla ilgili, bu rakamlarla ilgili herhangi bir etki analizi biz alamadık, bunu göremedik, bu analizler umarım yapılmıştır, biz de bunları görürüz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, teşekkür ederim.

Tekrar usulle ilgili söz aldım ama şöyle bir konu var, sanırım siz de önemli göreceksiniz, ben yazılı olarak da hem Meclis Başkanlığına hem de Plan ve Bütçe Komisyonumuzun Başkanlığına ilettim. Biliyorsunuz, her sene bizim Plan ve Bütçe Komisyonuna 9, 10 brifing verilmesi lazım kamu tarafından, yürütme erkinin çeşitli kurumları tarafından. Bu dönem henüz hiçbir yapılmadı, özellikle altı ayda bir yapılması gereken Merkez Bankası, Sayıştay ve Sosyal Güvenlik Kurumu. Bakın, Sosyal Güvenlik Kurumu hiç olmadı, şimdiye kadar hiç yapılmadı. Sayıştayın da yüz yüze yapılmasıyla ilgili konuştuk beraber bütçe öncesi, o da yapılmadı. Merkez Bankasının bu kadar önemli ekonomik gündemin olduğu bir dönemde muhakkak yapılması lazım. Haziranın bugün neredeyse yarısına gelmiş bulunuyoruz, bunları lütfen gündeme alalım Sayın Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Biz, dediğim gibi, gerekli yazışmaları yapıyoruz, tekrar, hatırlatıcı mahiyette yeniden görüşmeler yaparız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım Meclisin talimat vermesi durumunda yapmak zorundalar, yani yapmamaları diye bir şey söz konusu değil, bunun yazılı müeyyidesi yok ama...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Birçok kurumdan rapor geliyor biliyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunun müeyyidesi devletin devamlılığıdır yani devleti mi dikkate almıyorlar? Devleti mi dikkate almıyorlar? Yani tekrar söylüyorum, bu çok önemli bir konu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 Milletvekilinin; İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Finans Ofisi Başkanımız da kendisini tanıtсын.

(Katılımcı kendisini tanıttı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Değerli arkadaşlar, şimdi teklif sahibine sunumlarını yapmak üzere söz veriyorum.

Buyurun lütfen Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet, Değerli Başkanım, şahsınızda bütün heyeti saygıyla selamlıyorum.

Başlarken özellikle bir şeye vurgu yapmak istiyorum Değerli Bakanım. Şimdi burada misafirlerimiz var, yeni gelenler var. Sayın Kuşoğlu'nun vurgularını olabilir ki böyle muhalefet yapmak için ifade olarak değerlendirebilirler; öyle değil, biz onun tarzını biliyoruz, üslubunu biliyoruz, sırf buraya değer katmak için bunları ifadelendirdi Sayın Kuşoğlu, kendisine teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet, bir izah yapmak istiyorum arkadaşlar. Yaklaşık bir yıllık bir serencamı var bu çalışmanın ve bu arada hakikaten her geçen gün çok daha olgunlaşarak bu noktaya geldik. Çok ciddi çalışmalar yaptık; arkadaşlarımız, özellikle bürokrasi kademesinde yer alan kardeşlerimin müthiş katkıları oldu, bizatihi ben bu işin şahidiyim, artı Cumhurbaşkanlığı hükümet

sisteminin mekanizmalarında yer alan arkadaşlarımızın hepsi ama hepsi çok inceden inceye çalışarak işi bu noktaya getirdiler. Tabii ki bizim grubumuzda çalışmalar söz konusu oldu, bu noktada Sayın Elitaş'a da minnettarlığımın altını çiziyorum ama ondan öncesi var, Mehmet Muş Bakanımızın da katkısı vardı bu süreç içerisinde. Dolayısıyla buraya gelirken, böyle dünden bugüne yapılmış bir çalışma olmadığını herkesin bilmesi lazım. Hususen çok ciddi bir gayret var bunun arkasında. Bu gayreti gösterenlere müteşekkîr olmamız lazım, teşekkür etmemiz lazım, ben buradaki heyet adına teşekkür ediyorum. Kanun teklifini ben veriyorum ama çok sayıda imza sahibi var ve hususen burada Plan ve Bütçe Komisyonunda gerek muhalefet gerek muvafık olanlar herkes ama herkes süreç içerisinde buraya katkı sunacaklardır, minnettarlığımı ifade ediyorum.

Değerli arkadaşlarım, çok özel bir kanun çalışması yapıyoruz, çok özel bir yapılanma için burada toplandık. İstanbul Finans Merkezi aslında ülkemizin geldiği noktayı göstermesi bakımından da, kalkınması, gelişmesi efendim, milletler camiasında mesafe alması noktasında da epey bir merhale katettiğimizin de göstergesidir. Öyleyse “İstanbul Finans Merkezi” nedir, önce onu bir tanımlamak lazım. Dahası “finans merkezi” nedir, o tanımla başlamak lazım. Kitabı olarak, literatürde kayda geçmiş olanlarla isterseniz öyle bir girizgâhla başlayalım.

Efendim, yatırımcılara ve kurumsal yapılara tasarruflarını yönetme ve finansmana erişim imkânını sağlayan hizmet altyapılarına “finans merkezi” diyoruz. Finans merkezleri de kendi içinde klasifike edilmiş, sınıflandırılmış durumda, farklı kurumlar bunları sınıflandırmışlar. Mesela Uluslararası Para Fonu, uluslararası, bölgesel ve dış finans diye bir klasifikasyona gitmiş. Bir başkası arkadaşlar, yerel finans merkezleri, küresel finans merkezleri ve uluslararası finans merkezleri diye bir tanım koymuş. Rekabetçi olması açısından da ilave tanımlar yapılmış Değerli Başkanım, finans merkezleri için. Onu da şöyle tariflendirmişler: İş ortamına göre, beşerî sermayeye göre, altyapıya, finans sektörünün gelişmişliği ve itibar özellikleriyle finans merkezlerinin öne çıkma ya da geride kalma gibi bir durumunu kayda geçmişler. Ben de burada özellikle bilgi mahiyetli aktarımda bulunuyorum.

Bundan sonra sual şu olmalı: Öyleyse “İFM ne, İstanbul Finans Merkezi nedir?” Sual bu olmalı. Bunun üzerine, bir, efendim, bizim tarifimiz oldu, bir çalışmamız oldu. Diyoruz ki dünyada finansal hareketlilik alabildiğine artmış durumda, bunu hepimiz biliyoruz, hepimiz gözlemliyoruz. Yine sermaye akımlarının plase olması, ağırlık merkezlerinin yer değiştirmesi de bir vakia, bunları da hep beraber gözlemliyoruz. Öyleyse “İFM ile bankalar, sermaye piyasaları kuruluşları, katılım finans şirketleri, finansal yatırım ve portföy yönetim şirketleri ile sigorta şirketlerini bir araya getirmeyi, tek bir konumdan hizmet vermelerini sağlamayı amaçlıyoruz.” tarifi en kestirme olanıdır, İFM için böyle bir tarif yapıyoruz ve tabii ki herkesin ittifak edeceği bir gerçeğin de altını çizelim ki dünya çok çalkantılı bir süreçten geçiyor, buna da buradaki herkes müttefik olur bu tanıma, bu tarife. Yani başımızda yaşanan savaş ortamlarını biliyoruz; örtülü açık cedel ortamlarını görüyoruz, biliyoruz; neredeyse üç yıla varan pandemi sürecini biliyoruz ve buradan kaynaklanan küresel tedarik zincirleri üzerindeki negatif hâlden haberdarız hepimiz; öyleyse bu hâl İstanbul’umuzu itibarı yüksek, güvenli bir finansal odak hâline de getirebilir, getirmiştir diyoruz. Onun için de biz bu düzenlemeyi yapmak durumundaydık. Yaptık, inşallah, sonuçları itibarıyla göreceğiz ki Türkiye’yi çok daha özel bir mesafeye, özel bir noktaya taşıyacaktır. Yani uluslararası ticarete İstanbul Finans Merkezi bizim için çok ayrıcalıklı bir pozisyon oluşturacak arkadaşlar.

Bir başka soru... Biz açıyoruz. Tabii ki buradaki insanlarımız da buradakiler de çok değerli heyet de mutlaka aklından geçirir: İFM’de neler yapılacak? İstanbul Finans Merkezinde neler yapılacak arkadaşlar? Sual bu, cevabı şu: Bankacılık, sigortacılık, yeşil finans, finansal teknolojiler ve katılım finans faaliyetleriyle birlikte uluslararası finansal hizmetler sektörü içinde faaliyet gösteren portföy

yönetimi, servet yönetimi, proje finansmanı, fon yönetimi şirketlerinin desteklenmesi sağlanacaktır İstanbul Finans Merkezi kanalıyla ve tabii ki İFM’de hayat bulacak finansal hizmet faaliyetlerine destek maksatlı danışmanlık, bilgi işlem, telekomünikasyon ve finansal teknoloji şirketleriyle şerik -yani ortak- bir hâlde bölge genelinde geniş bir ekosistem oluşturulacaktır.

Değerli arkadaşlarım, finansal hizmetlerin, iktisadi vetire içerisinde yer alan bütün sektörleri desteklemesi bir vakıa, bu bir hakikat. Yine, bu iktisadi yapıda bir denge oluşturup ekonomik kalkınmayı sağlayan rolü de hakeza öyle.

Bu açıdan bakıldığında, ülkemizin bu noktadaki vaziyetini şöyle konuşlandırabiliriz: Toplam ekonomik büyüklük içerisinde finansal hizmetlerin payı yüzde 4’ler mesabesinde. Oysa bu oran gelişmiş ülkelerde bunun 2 katından fazla bir orana tekabül ediyor. O hâlde, bu alanda ciddi bir çalışma ve yapılanmaya ihtiyaç olduğunu kayda geçiyoruz ve İFM’yle, İstanbul Finans Merkeziyle finansman hizmetlerinin payını artırma adına, finansal hizmet ihracatına dönük çalışmalar hız kazanacaktır diyoruz. Bu sayede, arkadaşlar, cari açık azalacak, finansal serbestiyet artırılmış olacaktır ve tabiidir ki bu süreç sürdürülebilir kalkınmayı da temin edecektir. Bütün bunları not düşerken ülkemizde yaşanan finansal hizmet ihracatındaki gelişmelerin müspet seyri ve bunun çok daha ilerilere taşınma potansiyelinin varlığı gerçeğiyle hareket ediyoruz.

Yine, maksadımızı bir başka tespitle muhkem kılalım arkadaşlar. Toplam hizmet ihracatımızın finansal hizmetlere dönük payının son on yıldaki ortalaması yüzde 3’ler düzeyinde. Oysa bu oran bütün dünyada ortalama yüzde 14, gelişmiş ülkelerde ise yüzde 25’ler seviyesinde. Yine, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatına üye ülkelerdeki ortalama da bizim 5 katımıza denk geliyor.

Bir başka hâli arkadaşlar; ihracattaki küresel payımızın yüzde 1’ler seviyesine gelmesine karşın finansal hizmet ihracatında binde 8’ler düzeyinde seyrediyoruz. Yani ara ara şunu söylüyoruz ya: “İktidar her şeyi tozpembe gösteriyor.” Muhalefetin böyle bir yaklaşımı var ya, “Hiç olumsuzluklardan bahsedilmiyor.” diye. İşte, burada kayıt düşüyoruz, bir noksanımız bu bizim. Bu noksanı izale edebilmek için mutlaka böyle bir kanuni yapılanmaya ihtiyaç vardı, onun için buradayız. Bu noksanı da burada özellikle kayda geçiyorum. Yani ihracatta aldığımız mesafe hakikaten gıptayla takip ediliyor dünyada ama finansal sektörler bakımından, finansal ihracat bakımından gerilerde olduğumuzu kayda geçiyoruz. Bütün bu kayıtlar etrafında diyoruz ki İstanbul Finans Merkezi ülkemizin finansal hizmet ihracatına, dolayısıyla da ülkemizin iktisadi yapısına büyük katkı sağlayacaktır. Sahici verilerle tutulan bir projeksiyon İFM’de gösterilecek faaliyetlerle 2036 yılı itibarıyla finansal ihracatımızın 3 kat artacağını göstermektedir. Yine bu zaviyeden bakıldığında, on beş yıl içerisinde, İFM sayesinde, gayrisafi yurt içi hasılaya 129 milyar dolarlık bir katkı ortaya çıkıyor. Bunun bir başka anlamı, ülke ekonomisine yıllık 9 milyar dolarlık bir katkıdır ve elbette istihdama dönük getiriler de çok değerli. Tutulan projeksiyona göre, on beş yılda 102 bin ilave istihdam meydana gelecek, hakikaten çok değerli bu rakamlar. Hasıla arkadaşlar, kanun teklifimiz her açıdan bereket taşıyacak, uluslararası finans kurumlarını ülkemize çekerek İstanbul’umuzu bir uluslararası finans merkezi hâline getirecektir. Bu hedef için olmazsa olmazlar ise teşvik, indirim, istisna ve diğer vergi avantajlarıdır.

Yine, rekabetin vazgeçilmezi olan nitelikli insan gücünü çekmeye dönük de kolaylıklar getiriyoruz. Sunduğumuz teklifle 3 milyon 400 bin metrekairelik devasa bir alana yayılan İstanbul Finans Merkezinde kiralama, bakım, güvenlik hizmetlerini sıhhatli bir biçimde yürütmeyi tek elden yapma imkânını da gerçekleştirmiş olacağız. Bu noktada bir perspektif sunalım ki İFM’de günlük 100 bin çalışan ve ziyaret edene hizmet sunulacaktır; çalışan ve ziyaret eden olmak üzere 100 bin arkadaşlar, özellikle bir daha altını çiziyorum. Burada yönetici şirket lehine yapılan düzenlemelerin belli bir süreye sâri olmasını da hususen dikkatinize sunuyorum.

Bir başka mühim husus; İFM’de iki farklı bölüm ihdası söz konusu oluyor. Buna göre, finansal kuruluşların ofis alanları ve çalışanların ihtiyaçlarını karşılayacağı ticari ve sosyal aktivite alanları ayrımı yapılıyor; bunun altını özellikle çiziyoruz arkadaşlar, iki farklı konuşlanma. Şöyle ki: Kanun teklifimizde öngördüğümüz indirim, istisna ve diğer vergi istisnalarından faydalanmak katılımcı belgesi alıp finansal ihracat yapma şartına bağlıyken, nitelikli insan kaynağı çekme hedefimiz için ise katılımcı belgesi ofis içinde yer alma şartı getirilmiştir.

Özetleyecek olursak arkadaşlar, geçici 2 maddenin yanı sıra, yürürlük ve yürütmeye maddeleriyle birlikte 12 maddeden müteşekkil teklifimiz, iktisadi kalkınmamıza önemli ölçüde katkı sağlayacak, ülkemizin yirmi yılda aldığı asırlık mesafeyi çok daha ileri düzeylere taşıyacaktır.

Ben bundan sonraki süreçte özellikle muhalefetin, tabii ki bütün Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin konuşmalarıyla, açacakları ufukla çok ciddi katkı sağlayacaklarına inanıyorum ve bütün konuşmaları can kulağıyla takip edeceğiz, düzeltme noktasında ne lazım geliyorsa karşılıklı konuşarak, istişari bir pozisyon olarak bu çalışmayı daha mütakâmil hâle getireceğiz. Başlarken söyledim, buna bu süreç içerisinde çok sayıda katkı sunuldu, bundan sonra da sunulacak. İnşallah, ne yapıyor isek ülkemizin kalkınması, gelişmesi adına yapıyoruz.

Ben bu duygularla -sonraki görüşlerimizi maddelerde, tek tek ifade etmek kaydıyla- hepinize ilginizden dolayı teşekkür ediyorum, saygı sunuyorum hepinize.

Sağ olun.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Biz teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir’e çok teşekkür ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, şimdi teklifin geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

İlk sözü Sayın Kuşoğlu’na veriyorum.

Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar, meslek kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcileri ve basının değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Aydemir, sizi öncelikle tebrik ediyorum. Finans merkeziyle ilgili böyle bir kanun teklifini hazırlamanız, imzanızın olması, bu gerçekten onur. Güzel bir kanun teklifi de hazırlamışsınız ancak tabii ki itirazlarımız olacak, sormak istediklerim var. Öncelikle şunu sormak istiyorum: Şu anda bizim finans sektöründe yapılamayıp da bu kanun teklifiyle yani İstanbul Finans Merkezinin oluşmasıyla ilave olarak yapılacak olan ne var? Yani şu anda finans sektörümüz için yapılamayan ama bu İFM olduğunda ilave olarak yapılabilecek olan ne var? Şöyle bir düşüncemiz var bizim: Bakın, finans merkezi gerekli, karşı değiliz. Ancak bu iktidarla ilgili anlayamadığım bir şey var, bunu sormak istiyorum. İbrahim Bey, bu sorunun muhatabı da siz değilsiniz. Aslında burada bir siyasinin olması lazımdı. Şimdi, dünyada finansla ilgili olarak şöyle bir yapı var, bir sistem var dünya finansıyla ilgili olarak: En başta, finansın tepesinde IMF vardır biliyorsunuz, sonra Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü, altında da finans merkezlerinin olduğu bir yapı. Şimdi, bu iktidar -iktidar derken ben sizi ayırıyorum bir kere, milletvekillerini, Meclisteki çoğunluğu ben iktidardan ayırıyorum çünkü bu dönem tamamen o hâle geldi- IMF’ye karşı, dünya finans sistemine karşı. “Nas.” diyor, “Her şeyden önce ben nasa inanırım.” diyor. Ondan sonra da şimdi bunu yaptıktan sonra, İstanbul Finans Merkezi olsun diye uğraşıyor. Ya, İstanbul Finans Merkezi dediğiniz, tüm finans merkezleri gibi sonuçta dünya finans sisteminin bir kurumu olacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yeşil var, yeşil. Yeşil sermaye var.

SALİH CORA (Trabzon) – Artık IMF yok, İFM var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İFM var, helal olsun be!

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz dünya finans sistemine karşı olacaksınız, ondan sonra da “İstanbul’da bir finans merkezi kuruyorum.” diyeceksiniz, “IMF’le çalışmıyorum.” diyeceksiniz, “Dünya Bankasıyla çalışmıyorum.” diyeceksiniz, ondan sonra da kalkıp, dünyanın masrafını yapıp bu sistemin bir parçası olmaya çalışacaksınız; bunu anlamak mümkün değildir, ben bunu anlayamadım. Hem “nas” diyeceksiniz... Elhamdülillah Müslümanız, tabii ki buna inanıyoruz ama tüm bunları söyledikten sonra dünya finans sisteminin bir parçası olmaya yönelik adımlar atmayı da anlayamıyorum. Yani bu İFM’de faizsiz işlemler yapılmayacak, dünyada hangi işlemler yapılıyorsa o işlemler yapılacak. Yani bu çok büyük bir yaman çelişkidir, çok büyük bir yaman çelişki. Hem öbür taraftan onlar söylenecek, karşı olacak... Ki bunu niçin söylüyorum? Bunun sebebi şu: Sayın Başkanım, değerli arkadaşlarım; bakın, gerekçede de var, İbrahim Bey de söylemiş, finans merkezlerinin en önemli özelliği itibardır, güvendir; en önemli özellik budur. Dünyada en itibarlı finans merkezi şu anda Londra’dır ama tarihi 1200’lerin de öncesine gidiyor, o zamandan beri bağımsız. Yani Londra içerisinde, İngiltere içerisinde ayrı bir devlet gibi orası, ayrı bir şeyi var. “City of London” Yani kendi yönetimini seçiyor, hiçbir şekilde, hiçbir dönem müdahale edilememiş bir yer orası, ayrı bir hikâyesi var. Şimdi, biz böyle bir hikâyeye sahip değiliz yani bir tarihî, kültürel geçmişi olmadan bir finans merkezi kuruyoruz; amenna, kurmamız da lazım, ihtiyaç olduğunu da düşünüyorum ben, zaten öyle ama böyle bir zihniyetle bunu kurmanın bir anlamı yok. Keşke şurada iktidardan birisi olsaydı da yani bunu neden yaptığını bir sorabilseydik, Siyaseten bunu neden getiriyorsun diye sorabilseydik. Yaşar Bey, bakan yardımcılarının, bakanların da siyasi şeyi yok artık seçimle gelmedikleri için. Bakın siz seçimle geldiniz, şurada otursaydınız ya da İbrahim Bey bakan olarak orada otursaydı siyaseten o iradeye sahip olurdu ama seçimle gelmemiş bakanlar, bakan da olsa çok şey fark etmiyor ki bakan da yok. Seçimle gelmeyip... Bize hesap vermiyor bakan dediğimiz kişi yani milletin seçtiği bizlere hesap vermiyor, güven oyuna bile ihtiyacı yok, sadece Cumhurbaşkanına karşı hesap veriyor, halka hesap vermiyor yani halkla muhatap olmuyor, bizle muhatap olmuyor. Onun için siyasi olarak burada olmasının da çok esprisi yok fakat sistemin garabetinden bahsediyorum ben, maalesef böyle bir yanlış sistemimiz var. Ama böyle bir konunun, bu kadar önemli bir konunun siyaseten de ayrıca -yani teknik olarak maddelere geçince tartışacağız ama- oturup tartışılması gerekirdi; bunları yapamıyoruz, böyle bir eksiklik var.

Şimdi, finans -biraz önce söylediğimiz gibi- güven işi, itibar işi. Londra “City of London” dediğimiz yer ya da Wall Street, hepsi, buralar hukukun olduğu yerler. Yani herkes bu yıl hangi kuralın olduğunu, gelecek yıl, ondan sonraki yıl ne olacağını biliyor, güveniyor, inanıyor, hukuk var. Orası yıllardan beri Londra Finans Merkezi, aynı zamanda hukukun merkezi. Daha 1700’li yıllarda o düzenlemeler yapılmış, hâlâ onlara uyuluyor. Orası gemiciliğin merkezi aynı zamanda. Gemicilik hukukla çok bağlantılı bir konu biliyorsunuz. Sigortacılığın merkezi. Yani bir hikâyesi var, altı dolu. Biz bir bina yaptık, binaları da göreceğiz, gezeceğiz; güzeldir, inanıyorum, Londra’dakilere bile daha güzeldir, altyapı olarak iyidir. Personelle ilgili sıkıntılarımız olabilir, onu onların ama onun haricinde, altyapının dışında bir güven, itibar, hukuk maalesef o açılardan altyapı çok eksik olacaktır; büyük bir sıkıntıdır bu. Dolayısıyla ilk baştaki sorunun sebebi şu: Yani orada bina yapmakla şu anda bizim finans sistemimizde yapamadığımız hangi iş yapılacaktır? Yani muafiyetler falan tanıyoruz, dolayısıyla o muafiyet ve istisnalarla yapılabilecek işlemler vardır ama ilave olarak bir şey yok. Yani insanların güvenmesi, inanması lazım. Bakın, Maliye Bakanı Mehmet Şimşek’in, takip ettiniz mi bilmiyorum, 2014-2015 yıllarında “Türkiye’nin yurt dışında Türklere ait 140 milyar dolar kadar parası vardır.” diye

bir açıklaması vardı. Merkez Bankası ve Maliye Bakanlığı kayıtları bunları tespit edebiliyor, ondan sonra tespit edilmedi. Ondan sonra benim takip ettiğimiz ve yurt dışı kaynaklardan gördüğüm kadarıyla Türklerin bu parası 300 milyar dolara kadar çıktı. 200 milyar dolar olduğunu söylüyorum ben. 300 milyar, 500 milyar dolar tahminleri de yapıyor. Türklerin, Türk vatandaşlarının Türkiye’de sermayeye bu kadar ihtiyaç olduğu bir dönemde paralarını yurt dışına çıkarmaları bizim sistemimize, bizim yönetimize, bizim hukukumuzla maalesef güvensizliğin bir sonucudur, bunları görmemiz lazım. Yani İstanbul Finans Merkezi olması gerekiyor ama çok talihsiz bir zamanda, çok olumsuz bir dönemde maalesef bu gerçekleşiyor. Burada ben, hiçbir bürokratın, bu konuyu bilen hiçbir kimsenin bu işin çok başarılı olacağına inandığını söyleyemem. Maalesef böyle, bunu görmemiz lazım.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Biz inanıyoruz, bir yerden başlamak lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, başlamak lazım ama gereğini de yapmak lazım. Yani en önemli konusu itibardır.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ama yanlış zamanda, yanlış yerden başlıyorsunuz. Nasıl olduğunu göreceksiniz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, şu anda, İbrahim Bey söylemedi ama Global Financial Index 30 var, orada 61’inci sıradayız bildiğim kadarıyla yani İstanbul 61’inci sırada. Türkiye bunu hak etmiyor. Yani o indekste bütün dünya şehirleri yok orada. O indekse girebilecek olan yerler itibarıyla zaten 80-90 yer, bunlar arasında 61’inci sırada, çok gerilerdeyiz. Bunların düzelmesi lazım, bunlar düzelmedikçe, itibar müessesesi olmadıkça; itibar, hukuk, güven kazanılmadıkça başarı şansımız yok maalesef. Bunu görmemiz lazım.

Şimdi, bu para ve para türevlerini alıp satmak gerçek bir ekonomik faaliyet değil, üretime yönelik olması lazım. Bir de siyasiler burada olsaydı yani siyasi iradeyle bu konuyu tartışabilseydim şunu söyleyecektim: Bu dönemde bizim üretime ihtiyacımız var, daha fazla üretmeye ihtiyacımız var. Siz üretime değil de parafiskal, tam üretim olmayan ama sizin de dediğiniz gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Grup sözcülerimize daha esnek davranıyoruz.

Buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Başkan.

Tabii ki üretime destek olan bir alanda yatırım yapıyorsunuz, iş yapıyorsunuz, bu da doğrudur. Fakat hatırladığım kadarıyla 1970’lere kadar bu finans sektörü büyüme rakamlarına dahi girmezdi yani esas katma değer üretimi olarak kabul edilmezdi, 1970’lerden sonra böyle görülmeye başlandı. O da farklılaştı şu anda, biliyorsunuz, üretimi çok çok geçti, yine tartışılan bir konudur. Yani finans sektörü bu alanda sıkıntılıdır. Para ve para türevlerinin alınıp satılmasıyla ilgili olarak büyüme rakamları tartışılan konulardır. Şu anda bizim Türkiye olarak en fazla üretime ihtiyacımız var, üretimin desteklenmesine ihtiyacımız var ve sosyal yönden de sıkışmış bir Türkiye var. Dolayısıyla burada siyaseten sorumlu birileri olsaydı, onlara söyleyeceğim, öncelik üretim olduğu hâlde neden böyle bir yatırımı tercih ettiniz şeklinde olacaktı.

Bir de yine, siyasiler burada olsaydı şunu soracaktım: Ya, bu Hükûmet, bu iktidar neden sürekli olarak, elinde varlık olanları, para olanları, finans olanları destekliyor? Bakın, üretimi değil, elinde para olanı, yabancı para olanı destekliyor, Türk parasından kaçışı hızlandırıyor. Şunları oturdum, çıkarttım şu anda KKM dâhil olmak üzere; Türk lirası mevduat hesapları, kur korumalı vadeli katılım mevduat hesapları, Sermaye Piyasası Kanunu’na göre menkul kıymet yatırım fonları vesairenden, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinden elde edilen ve BİST’de işlem gören aracı kuruluşların hisse senedi alım satım

kazançları dâhil olmak üzere kalem kalem çıkarttım. Hepsi üretim hariç finans sektörünü destekliyor, parası olanı destekliyor. Ya, bu siyaseten anlaşılmayan bir şeydir. Bunu birisinin anlatabilmesi lazım. Sadece parası olanı, yabancı parası olanı destekliyoruz, tevkifat yapmıyoruz, vergi almıyoruz; sürekli teşvik ediyoruz. Türk liranız varsa yandınız, üretici iseniz yandınız. Sadece ihracata yönelik üretici şu anda memnun ama bu politika devam ederse, ithalattaki gelişmelere baktığınız zaman o konuda da sıkıntılar olacağı çok aşikâr. Bunları birilerinin açıklaması lazım arkadaşlar, bizler de sorumluluk sahibiyiz, milletvekilleri olarak bizim de bunları sormamız lazım. Ne yapılıyor? Niçin böyle yapılıyor? Göz göre göre bu yanlış neden yapılıyor? Bu yanlış politikalardan dönmemiz lazım.

Başkanım, uzatmayayım, süremi bitirdim, anlayışınız için çok teşekkür ederim.

Ama Sayın Aydemir, bu rakamları hakikaten siz de gururla söylediniz, on beş yıl içerisinde gayrisafi yurt içi hasılaya yapacağı 129 milyar dolarlık bir katkı var, yıllık 9 milyar dolar. Bu nasıl hesaplanmış? Arkadaşlara da sorabilirsiniz bu tür rakamların nasıl hesaplandığını görebilsek memnun oluruz.

Şimdi, maddelerde soracağım ama bir de şöyle bir yapı var: Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi devrede, Varlık Fonu devrede. Yani bir taraftan katılımcı belgesini Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi veriyor, öbür taraftan Varlık Fonu yönetici şirket; işi daha böyle iki başlı hâle getirmiyor mu bu durum, yani karmaşık hâle getirmiyor mu? Bunları da ayrıca tartışmak istiyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Bülent Bey’in ve diğer arkadaşlarımızın sorularını not edelim.

Sayın Aydemir, soruları not edelim, en sonunda söz vereceğim, siz veya uygun göreceğiniz arkadaşlar cevap verebilirler.

Sayın Paylan, geneli üzerinde buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekil arkadaşlarım, değerli bürokratlar, basının değerli emekçileri ve bu salonda bize hizmet eden değerli emekçi kardeşlerim; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın İbrahim Aydemir bu sefer ihale size kalmış bu teklifi savunmak için. Hayırlı olsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başlarken tarza bakar mısın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, hayır, estağfurullah “Hayırlı olsun.” diyorum ya, ne diyeyim?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Peki, eyvallah.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, şöyle, Sayın İbrahim Aydemir, size ilk sorum şu: Bu teklifi kim hazırladı? Biz bunu bilmek istiyoruz. Yani bunu sizin hatırlamadığınızı biliyoruz sonuçta.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – O zaman niye soruyorsun?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hani “Hazırladım.” demeyeceksiniz herhâlde. Kim hazırladı? Yani nerede hazırlandı, hangi mutfakta hazırlandı? Bu, Varlık Fonu Genel Merkezinde mi hazırlandı? Varlık Fonu Genel Yönetim Kurulu mu hazırladı? Genel Müdürü mü, bürokratları mı hazırladı yoksa, sarayda mı?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Finans Ofisi Başkanı var, burada enflasyonu tahmin eden arkadaş var, o hazırlamıştır.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ne değişecek?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Sayın Aydemir cevap verir.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Ne değişecek yani ne değişecek?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bilmek istiyoruz. Kim hazırladı ona göre onu eleştireceğiz. Hani, kimin hazırladığını bileceğiz ki onu eleştireceğiz. Şimdi, İbrahim Aydemir’e ben niye yükleneyim? Size yüklenmeyeceğim. Yani bilmek istiyoruz ki ona göre eleştirilerimizi yapalım; bu birinci sorum.

İkinci olarak Sayın Aydemir: Şimdi, değerli arkadaşlar, dünya değişiyor bilmiyorum farkında mıyız? Yani ben size söyleyeyim şu cep telefonu şu anda bir finans merkezidir. Açıkça söyleyeyim, şu cep telefonu bir finans merkezidir. Yani eğer ki dışarıya açık bir ekonominiz varsa dünyanın bütün finans alanlarına -paranız da varsa tabii ki paranız olmazsa mümkün değil- girebilirsiniz, istediğinizi alabilirsiniz, satabilirsiniz ve isterseniz internet alanında şirketler kurup kendinize de sermaye çekebilirsiniz. Yani şu cep telefonu bir finans merkezidir. Şimdi on beş yıl önce, yirmi yıl önce, otuz yıl önce efendim, “Wall Street” diye bir efsane vardı, “Wall Street’e giden var mı bilmiyorum, hani, bir merkez değildir yani bir beton merkezi değildir, “Bütün şirketleri bir araya toplayayım.” dediği bir yer değildir. Hani, bilmeyenler için söylüyorum. Zannederler ki Wall Street, hani, bütün şirketler orada, orada bir habitat var, bütün şirketleri toplamışlar, orası finans merkezi. Yani fiziki bir finans merkezinden bahsediliyor zannedilir veya Londra’da öyle bir merkezden bahsediliyor zannedilir, hâlbuki öyle bir şey değildir. Çünkü özellikle bu dünyada, bu dijital dünyada yani nerede olduğunuzun çok da bir önemi yoktur, ne yaptığınızın önemi vardır arkadaşlar. Ne yapıyorsunuz? Ne sunuyorsunuz? Ne hizmet veriyorsunuz?

Şimdi, yıllar önce “Efendim, bu Ataşehir’e bir finans merkezi yapacağız.” diye bir proje çıktı, biz o zaman da karşı çıktık, dedik ki: Böyle bir şey yanlış. İşte, “Merkez bankasını taşıyacağım, Vakıfbankı, Halkbankı, Ziraat Bankasını taşıyacağız.” Ee? “Yabancı finans şirketleri de gelecek.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Ya, sizin karşı çıkmadığınız ne var ki? Her şeye karşı çıktınız.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Karşı çıktık. Niye? Söyleyeyim: Çünkü bakın, şirketleri bir yere toplamak bir merkez yaratmaz arkadaşlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yirmi senedir sade ezber ya “Her şeye karşı çıkıyorsun.” Sade ezber. Cemal ağa ya, olmuyor ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, hatibi kesmeyelim lütfen, sırası geldiğinde görüşlerinizi ifade ederseniz sevinirim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani şirketlerin toplamından, şirketleri, firmaları fiziki bir merkezde toplamaktan bir finans merkezi oluşmaz dedik siz girdiniz. Ne oldu sonuçta? Ağaoğlu’na ihaleyi verdiniz. Ağaoğlu ihaleyi yapmaya girişirken battı. Yani şirket dedi ki: “Burası para etmiyor.” Niye? Artık finans merkezlerinin büroya ihtiyacı yok. Artık bu finans merkezleri, özellikle Covid’den sonra herkes uzaktan çalışıyor, evden çalışıyor. Şu anda, bakın, bankaların üst düzey yöneticileri burada, Bankalar Birliği burada, bütün üst düzey yöneticileri evden çalışıyor, çoğu evden çalışıyor, ofisine bile gitmiyor arkadaşlar. Yani nerede olduğunuzun bir önemi kalmamış. Ne oldu? Proje battı yani Sayın Aydemir, beton proje battı. Ne oldu? Devlet girdi, Ağaoğlu’nu kurtardı, milyarlarca lira para verdi, o betonu aldı, oraya yatırım yaptı. Şimdi diyoruz ki ne oldu? Ortada milyarlarca liralık bir varlık var ama satılmıyor, alan yok. Ne yapılacak? Sayın Aydemir imdada yetişiyor “Gel vatandaş, ben sana vergi teşviki veriyorum. Bu gayrimenkul projelerinden ofis al.” diyor. Ya, Allah’ınızı severseniz, bu iş böyle olmaz. Bakın, bir çekim alanı yaratırsanız, o ülkede herhangi bir ofise gelip insanlar yatırım yaparlar, finans alanında faaliyet gösterirler ve orası bir İstanbul Finans Merkezi algısı yaratır ama bir betona “Gelin, ben size vergi teşviki veriyorum.” dersiniz kimse oraya gelmez. Bırakın, üste para verseniz de gelmez; bırakın, masaj yapsanız bile “Arkadaş, gelin, ben size vallahi de billahi de çok

iyi davranacağım.” deseniz de gelmez. Neye gelir? Bakın, İbrahim Aydemir ne dedi biliyor musunuz? İstanbul Finans Merkezinin gerçek ruhunu anlattınız, “Olmazsa olmaz nedir?” dediniz. “Olmazsa olmazı teşvik, vergi istisnası, indirimler, vergi avantajları.” dediniz. Olmazsa olmazlar olarak bunları saydınız. Ya, siz New York’ta, Londra’da “Olmazsa olmaz vergi istisnasıdır, teşvikidir.” diyen acaba bir bürokrat duyar mıydınız, bir milletvekili duyar mıydınız? Duymazsınız. Çünkü oraya herkes finansını götürmeye çalışıyor, sermayesini götürmeye çalışıyor. Ne için götürüyor?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Rekabet etmek için.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ben size olmazsa olmazları sayayım: Hukuk devleti. New York ve Londra’da Boris Johnson’a, Biden’a kimse güvenmez; sisteme güvenir, hukuk devletine güvenir oradaki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sen farklısını söyle, onlar var, zaten onlar var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani sermayesini götürenler “Burası bir hukuk devletidir arkadaş, benim sermayeme bir şey olmaz, başıma bir iş gelse de mahkemelere başvururum, hakkımı alırım.” diye bakar. Olmazsa olmaz, hukuk devletidir. İkinci şey... Hukuk devletimiz var mı İbrahim Bey?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet var, var, dört başı mamur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde 115’inci sıradayız dünyada, 115’inci; 122 ülke içinde 115’inci sıradayız. “Hukuk devleti var.” diyor İbrahim Aydemir.

İkinci olarak olmazsa olmaz, güvendir, güven. Güven var mı arkadaşlar, bu ülkede? Var mı İbrahim Bey?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Var, tabii ki var.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – CDS risk primimiz kaç İbrahim Bey? Credit Default Swap (CDS) risk primimiz kaç? Yani paranın, bir ülkenin riskini... Yani şöyle: Dünyada sermayedarlar sermaye götürmek için karneye bakarlar. Neye bakarlar biliyor musunuz? Credit Default Swap’a bakarlar yani kredi risk primine bakarlar. Türkiye’nin kredi risk primi kaç? 750. dünyada en kötü üç beş ülkeden biriyiz. 750 yani bir ülkede paranın batmaması için parayı sigorta etmek istiyorsan dolar bazında yılda yüzde 7,5 faiz ödeyeceksin demektir; yüzde 7,5 risk primi, faiz değil. Yani sigorta ediyorsun ya arabayı, arabayı sigorta ederken bile yüzde 7,5 prim ödemiyoruz arkadaşlar, yüzde 1 prim ödüyoruz. Türkiye’de sigorta etmek istiyorsan paramı dolar bazında yüzde 7,5 -TL değil- risk primi ödemek zorunda olduğun bir para. İşte bu korkunç bir durum arkadaşlar.

Başka ne lazım? Demokrasi lazım. Demokrasi var mı İbrahim Bey bu ülkede?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Çok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Çok! Demokrasi endeksinde son sıralardayız. Peki, insan hakları var mı, özgürlükler var mı? Yok. Peki, bu ülke kadın-erkek eşitliğini savunuyor mu? İstanbul Sözleşmesi’nden çıkmışız. Bakın, şu orta alanda 1 tane kadın bürokrat arkadaşımız var yalnızca. Erkek cumhuriyeti... Dünya artık bu değerlere bakıyor; ekolojik bir toplumu savunuyor muyuz, bunlara bakıyor; sıfır karbonu savunuyor muyuz, bunlara bakıyor. Yani bütün bu değerler konusunda eğer ki sizin bir hikâyeniz varsa o ülkeye sermaye giriyor, yoksa o ülkeden sermaye kaçıyor.

Arkadaşlar, ülkemizden sermaye kaçıyor, farkında mısınız? İstanbul Finans Merkezini kurduğumuz günlerde bu ülkeden sermaye kaçıyor ve benim bir kaygım var. Bakın, biz bu maddeleri görüşüyoruz ama daha önemli görüşmemiz gereken bir şey var; ülke bir ekonomik buhran riskiyle karşı karşıya. Bakın, bugüne kadar ekonomik kriz dedik ama artık bir ekonomik buhran riskiyle karşı karşıyayız. Yani cari açığımız korkunç bir rakamda, her ay 5-6 milyar dolar cari açığı finanse etmek zorundayız. Merkez

Bankamızda para yok, her an “default” yani temerrüt riskiyle karşı karşıya bu ülke. Bugün dolar 17 lirayı geçmiş durumda, euro 18 lirayı geçmiş durumda, enflasyonumuz resmî yüzde 73, sokağın enflasyonu yüzde 150, kurumlara güven yerlerde sürünüyor; böyle bir ortamda İstanbul Finans Merkezi açıyoruz.

Şimdi, o beton yığınının üzerine ben bir tabela asmayı öneriyorum. Hangi tabelayı, biliyor musunuz? Açılışına dev, neon lambalarla “Faiz Sebep, Enflasyon Sonuç” diye neon bir tabela asmayı öneriyorum. O tabelayı asın ve bütün finansçılara, sermaye kurumlarına deyin ki: “Biz burada ‘Faiz sebep, enflasyon sonuçtur.’ diyoruz.” deyin. Bir tane şirket oraya gelir mi bakalım, deyin bakalım. Diyebiliyor musunuz? Ama Sayın Nebati bunu açıkladı, dedi ki: “Biz enflasyonu düşürmek için faizi yükseltebilirdik ama yapmadık.” Demek ki Sayın Nebati de inanmıyor buna, başında olduğu ekonomi yönetimi de buna inanmıyor ama ona rağmen bu politikayı sürdürüyor. Bu açıdan “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” denilen bir ülkeye arkadaşlar, beş kuruş sermaye gelmez; enflasyonun kontrolden çıktığı, kredi CDS priminin 750 olduğu bir ülkeye kimse gelmez.

O yüzden Sayın İbrahim Aydemir “İstanbul Finans Merkezinin olmazsa olmazı teşvik, vergi indirimi.” dediniz ya, vallahi, siz bunu dedikten sonra bu kayıtları okuyan bir sermayedar daha da kaçır, arkasına bakmadan kaçır. Yani o açıdan yapılması gereken çok farklı şeyler var, bence oturup bunları konuşmalıyız.

Diğer bir mesele, değerli arkadaşlar, bu bir gayrimenkul projesi ve gayrimenkul satmaya çalışıyorsunuz, farkındayız, gayrimenkulleri satmaya çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitti mi süre Sayın Başkan?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun lütfen, tamamlayın.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitti mi sürem? Süreyi biliyoruz.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Süreyi biz göstermek için yapıyoruz, sizin için Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Şimdi, değerli arkadaşlar, o açıdan, bizim bence bu milletin vekilleri olarak -özellikle de Plan ve Bütçe Komisyonu çok önemli bir komisyon çok daha farklı şeyleri tartışıyor olmamız gerekiyor bu Mecliste yani bu ülkenin risk primini nasıl düşürürüz, demokrasisini nasıl güçlendiririz, hukuk devletini nasıl güçlendiririz; bunlara bakıyor olmamız lazım arkadaşlar. Aksi takdirde, İstanbul Finans Merkezi belki tabela olarak kurulur, oraya belli kamu şirketlerini doldurursunuz, Vakıfbankı, Ziraat Bankasını, Merkez Bankasını; SPK gider, başka kuruluşlar gider -bilmiyorum, gidecekler mi- ama orası bir finans merkezi olmaz değerli arkadaşlar. Bu dijitalleşen dünyada, yeni şeyler tartışılan dünyada öyle bir finans merkezi söz konusu olamaz ve benim tekrar ederek söyleyeceğim, altını çiziceğim konu, bir ekonomik buhran riskiyle karşı karşıyayız. Bence bu yasaları bir kenara koyup derhâl bu “Faiz sebep, enflasyon sonuç.” ekonomi programı sonucunda yara alan ekonomimizi nasıl toparlayacağımız ve içinde bulunduğumuz ekonomik buhrandan sosyal kesimleri yaralamadan nasıl çıkacağımız konusunu tartışmamız gerekiyor. Aksi takdirde...

Bakın, yıllardır sermayeye üretim için de vergi avantajları veriyorsunuz. Bunun sonucunun ne olduğunu size söyleyeyim. Vergi avantajlarını sermayeye verirsiniz, zengini daha zengin, yoksulu daha yoksul yaparsınız ama sonucunda bu da sürdürülemez. Yani eğer adaletli bir paylaşımdan bahsedemiyorsak, üretilen refahın adil bir paylaşımından bahsedemiyorsak sürdürülemez. Niye? İbrahim Aydemir, biliyorsun, sokaklarda lüks arabalar çok var, sıra da var hatta lüks arabalarda. Onların keyifleri yerinde. Bankacılık sektörünün ilk beş aylık kârı Sayın Başkan, geçtiğimiz yıl 20 milyar liraydı, bu yıl 98 milyar lira; 5 kat artmış. Niye? Çünkü yüzde 14’le Merkez Bankasından – burada mı Merkez Bankası yetkilileri?- para alıyor, yüzde 28-30’la satıyor. Aynı zamanda, enflasyona

endeksli kâğıtlarla yüzde 73 faiz alıyor bankalar. Tabii ki kârlarını 5 kat artırırlar. Peki, vatandaşımız ne durumda diye baktığımızda asgari ücret 4.250 lira, açlık sınırı 6 bin lira, yoksulluk sınırı 20 bin lira. Sayın Cumhurbaşkanı diyor ki: “Yılbaşını bekleyeceksiniz.” Değerli arkadaşlar, bu kabul edilemez yani refahın genele yayılmadığı, tüm toplumun alım gücünün olmadığı bir yerde sermaye birikimi de olmaz. yani yurttaşlar şu anda borç biriktiriyorlar, bırakın sermaye birikimini, borç birikimi olan bir ülkede sermaye birikimi olur mu?

İkincisi, enflasyonun yüzde 100’de olduğu bir ülkede siz faizi yüzde 14’te tutarsanız kimse birikim de yapmaz, herkes mal almaya koşar. Bu da enflasyona daha fazla can verir. Kim para tutar ki, kim Türk lirası tutar? Herkes dolara koşuyor. Bu da bir sarmal yaratıyor yani enflasyon-faiz-kur sarmalı yaratıyor. Bunları tartışmamız gerekiyor. Yani enflasyon yüzde 100’deyken siz bankaya gidip yüzde 20 faiz verirsiniz -Yükseltin diye demiyorum, ne yapalım diye bunu tartışalım diyorum- kim para tutar arkadaşlar? Kimse tutmaz. Bak, altın bin lira olmuş. Eskiden düğünlerde çeyrek altın takana “gariban” derlerdi, şimdi gram altın bin lira oldu. Bir gram altın takamıyor düğünlerde yurttaşımız artık, gramın çeyreğini takmaya çalışıyor. Yoksullaşıyor yani. Yoksullaştıkça da... Bakın, şunu söyleyeceğim: Gün olacak, patronlar da bunun sürdürülemediğini anlayacak. Ki TÜSİAD bile diyor ki: “Gelir eşitsizliğini mutlaka gidermemiz gerekiyor.” Artık patronlar dahi bunu söylüyor. Warren Buffett bile bunu söylüyor, diyor ki: “Artık bu düzen sürdürülemez.” O açıdan, zengini daha zengin eden, yoksulu daha yoksul eden bu düzeni, adil olmayan bu düzeni tartışmamız gerekiyor değerli arkadaşlar, ondan sonra finans merkezi gibi konuları tartışabiliriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İYİ Partiden grup sözcümüz Durmuş Bey.

Durmuş Bey, buyurun lütfen, geneli üzerinde.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İstanbul’un finans merkezi olmasıyla ilgili olarak getirilen yasa teklifinin amacını İYİ Parti olarak destekliyoruz. Geç de kaldı. İstanbul, finans merkezi olmayı dünyadaki birçok şehirden çok daha fazla hak ediyor ama maalesef bugüne kadar yapılması gerekenler yapılmadı ve dolayısıyla da yeni bir kanun teklifiyle karşı karşıyayız. Ancak korkum o ki maalesef bu yasa teklifi İstanbul’u finans merkezi yapmaktan son derece uzak. Bu yasa teklifiyle İstanbul’un finans merkezi olması mümkün değil.

Şöyle geçmişe baktığımızda, İstanbul’un finans merkezi olmasıyla ilgili olarak ülkemizdeki çalışmalar 2009 yılında Onuncu Kalkınma Planı’yla Türkiye’nin gündemine geldi. Arkasından, yine 2009 yılında Yüksek Planlama Kurulu “İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Strateji Belgesi” adı altında bir belge yayımladı. Önce strateji ve ona bağlı olarak aşağı yukarı 40’a yakın öncelikli konu belirlenmiş ve buna bağlı olarak da 71, 72 tane eylem planı ortaya konmuş, bunun arkasından da o zamanki Başbakanlık bir genelge yayımlamış. Tabii, o günden bugüne bu bizim gündemimizde fakat bugün geldiğimiz nokta itibarıyla İstanbul’un finans merkezi olması konusundan son derece uzaktayız. Çünkü İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Strateji Belgesi’nde yani Yüksek Planlama Kurulunun yayımladığı belgede öngörülen hedeflerin ve eylem planının içinde İstanbul’un finans merkezi olabilmesi için yapılması gereken eylemlerin bir kısmının yapıldığını görüyoruz. Fakat önemli olan şu ki orada hedef olarak ortaya konulan bazı amaçların da çok çok uzağına düştüğümüzü görüyoruz. Ne öngörüyor? Sağlıklı işleyen bir hukuk düzeni öngörüyor, makro dengeleri sağlanmış bir ekonomik yapı öngörüyor. Ne öngörüyor? Ortaya çıkan hukuksal sorunların Türk hukukuna göre çözümlenebileceği

bir merkez kurulmasını öngörüyor. Tabii, bunların bazılarıyla ilgili çalışmalar yapılmış, bunları inkâr edemeyiz ama bir yerin finans merkezi olabilmesi için gerekli olan o ekonominin makro dengelerinin sağlanması gerektiği hususundaki öngörülerin, 2002 yılındaki durumun bile bugün gerisine düşmüş durumdayız.

Tarihsel olarak finans merkezlerinin gelişmesine baktığımızda şunu görüyoruz: Coğrafi konumu, uluslararası ilişkilerdeki konumu, ülkenin dünya ticaretindeki, dünya ekonomisindeki yeri vesaire gibi konulardan dolayı bazı bölgeler, şehirler ön plana çıkmışlar. Londra böyle bir yer, New York böyle bir yer, Şanghay bugün, son dönemde böyle bir yer ve dolayısıyla burada yetkililer finans merkezi kurmak için özel bir yasa vesaire çıkarmamışlar ama öyle yasalar düzenlemişler, öyle hukuk düzeni getirmişler, öyle muhasebe düzeni getirmişler, öyle insan kaynağı yetiştirecek tedbirler almışlar ki ekonomiyle ilgilenen, üretimle ilgilenen insanlar burada kendileri için bir çıkar olduğunu görmüşler, katma değer olabileceğini görmüşler ve gitmişler, faaliyetlerini oralara yerleştirmişler. Londra, New York böyle bir finans merkezi. Şu anda bizim önümüze getirilen İstanbul Finans Merkezi böyle bir doğal gelişim sonucu ortaya çıkmış bir durum değil. Bu, Dubai, Astana gibi, siyasi iradenin, olması gerektiği için öngördüğü yasal düzenlemelerle ortaya çıkmış finans merkezlerinin bir kopyasından başka bir şey değil. Yani içerik olarak bakın Astana’da ne yapılmış, Dubai’de ne yapılmış; bugün bizim önümüze getirilen yasadaki düzenlemeler neyse üç aşağı, beş yukarı bire bir aynı. Mesela Astana’da elli yıllık kurumlar vergisi istisnası verilmiş, otuz yıllık gelir vergisi istisnası verilmiş “Bu bölgede yasal olarak ülkenin hukuku geçerli değildir.” denmiş. “Bu bölgede ülkenin dili geçerli değildir.” denmiş. “Bu bölgede ülkenin parası geçerli değildir.” denmiş. “Bu bölgede muhasebe kayıtları, hukuk düzenlemeleri, sözleşmeler vesaireler istediğiniz şekilde, istediğiniz ülkenin hukuk düzenine, dili üzerinden düzenlenebilir.” denmiş. Bugün bizim önümüze getirilen düzenleme de bu. Yani bir Londra olmayacağız biz, New York olmayacağız. Biz Türk lirasını İstanbul’dan, finans merkezinden kovuyoruz, Türk hukukunu İstanbul’un finans merkezinden kovuyoruz, Türk adaletini... Çünkü sorun çıktığı zaman istediğin mahkemeyi, istediğin hukuk düzenini seçme imkânı veriyoruz, çıkartıyoruz ve dolayısıyla da bambaşka bir yere gidiyoruz. Yani bu kelimeyi kullanmak istemem ama bunun neresi yerli ve millî Allah’ınızı seversiniz eğer yerli ve millîlik açısından bakılacaksa?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Her yer yerli ve millî olacak değil ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Mehmet Bey, size de sıra gelecek biraz sabrederseniz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Dolayısıyla burada yapılması gereken şey, o Yüksek Planlama Kurulunun öngördüğü hedefleri gerçekleştirip, makro istikrarı sağlayıp... Makro istikrarı sağladıktan sonra İstanbul’u öyle bir konuma getireceğiz ki yabancının, biz davet etmeden, kendisi burada bir katma değer yaratılabileceğini ve dolayısıyla “Bölgedeki operasyon merkezlerimi İstanbul’a taşırsam buradan daha fazla kazanç sağlayabileceğim.”i düşünerek buraya gelmesi lazım. Ama biz şu anda yasa yapıyoruz ve o insanlara yalvarıyoruz, diyoruz ki: İstanbul’da bir inşaat yaptık, içi boş, maliyeti çok yüksek, kiracı arıyoruz. Mesele bundan ibarettir, kiracı arıyoruz diyoruz ve diyoruz ki: Eğer kiracı olarak gelerseniz size şu şu şu imkânları veriyoruz. Ha, Dubai bunu yapmış, Astana da bunu yapmış, başka ülkeler de yapmış olabilir ama “Bu, Türkiye’ye yakışır mı?” Bu soruyu kendimize soralım. Bence Türkiye’ye yakışmaz bu. Bizim finans merkezi olabilmemiz için kendi iç dinamiklerimizle, kendi hukukumuzla, kendi kültürümüzle bunun olması lazım. Maalesef böyle bir şey söz konusu değil.

Onun dışında, yani güncel olarak geldiğimizde, diyelim ki bütün bunlar yapıldı, kiracıları bulduk, efendim, şu andaki inşaatı yapan şirketi de bakmaktan kurtardık, kiralar takır takır ödeniyor vesaire fakat bunun finans merkezi olabilmesi için acaba makro dengelerimiz yerinde mi? Şu anda biz İstanbul Finans Merkezinin uluslararası standartlarda işleyişini sağlayabilecek düzene ve kabullere sahip miyiz? Bence bunların hiçbirine sahip değiliz.

Mesela, son dönemde, son bir yılda Türk ekonomisiyle ilgili olarak, serbest piyasa ekonomisiyle ilgili olarak aldığımız kararlara baktığımızda şunları görüyoruz: Biz kredi kullanan vatandaşın tasarrufunu değerlendirirken belge istiyoruz elinden, bir belge. “Aldığın krediyi nerede kullanacaksın, bana söyle. Şurada, şurada kullanmamanın taahhüdünü ver, altına imza at.” diyoruz. Bu finans merkeziyle nasıl olacak bu iş? Vatandaşın tasarrufunu kısıtlıyorsun, tasarrufunu nasıl değerlendireceğine kendisinin karar vermesi lazım. Şunu yaptık: Bankalara talimat verdik, döviz alım-satım marjlarının arasının yüzde 2’ye, yüzde 5’e çıkarılmasını... Dolayısıyla buralarda işlem maliyetlerini arttırdık ve vatandaşa dedik ki: Sen bankalar arası piyasada döviz, FX platformlarında işlem yapamazsın. Bankanın şubesine gideceksin, orada işlem yapacaksın. Oraları kısıtladık. Mevduat faizine tavan uyguladık, biz bunu yaptık. Dövizini bozmayan şirketleri reeskont ve EXIMBANK kredisinden yararlanamazsın, gel dövizini boz diye tehdit ettik bir bakıma. Böyle işler yaptık biz, hâlâ da yapıyoruz, uyguluyoruz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tehdit değil Hocam, sınır çizdik.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sınır değil efendim. Finans merkezinin olabilmesi için bunlar olmaz, olmaz, olmaz; tehdittir bu.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Tehdit değil Hocam, sınır çizdik

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar, sıramız geldiğinde görüşlerimizi ifade edelim.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Eğer Merkez Bankasından telefon açar da bir şirkete “Sayın Başkanımızın, Başkan Yardımcımızın selamı var. Lütfen döviz satar mısınız?” derseniz “lütfen” kelimesini kullanıyorsunuz ama bu bir tehdittir. “Lütfen”: kullansanız bile bu bir tehdittir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ORHAN YEGİN (Ankara) – Ben onu bilmiyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Biliyorsunuz, siz bunları biliyorsunuz, kusura bakmayın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, süreniz doldu, tamamlayın lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “Bankaların mevduat faizini indirin.” talimatı gitmedi mi bu ülkede? Banka çalışanlarına verilen kotalar var, kur korumalı mevduatla ilgili olarak günlük ve saatlik kotalar verildi. Böyle bir ortamdaki finans merkezi nasıl olacak?

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bu düzende olacak.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – En önemlisi, bir yerin finans merkezi olabilmesi için insanların gönüllü olarak oraya gelip, orada oturup çalışabilmeleri lazım; özellikle ilk, orta, lise çağındaki çocuklarının gidebileceği okullar olması lazım, kültürel ortamın sağlıklı olması lazım, insanların orada ikamet edebileceği hayat tarzının, standardının olması lazım. Bizim, son günlerde baktığımızda, eğlence hayatımızla ilgili bir sürü yasak getirildi, festivaller iptal edildi, vesaire, vesaire, vesaire.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK’lılar yüzünden.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – PKK’yla falan bir ilgisi yok, hayatın gerçeği bu. Londra’da bir tiyatro ortaya konduğunda üç yıl inmiyor arkadaşım.

İBRAHİMAYDEMİR (Erzurum) – İstanbul Finans Merkezi nerede yapılıyor, nereye inşa ediliyor? İstanbul’dan, öyle, kilometrelerce uzakta...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ha işte, yanlış diyorum, ben diyorum...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Böyle bir şey olur mu ya!

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, dinle; sen koordinat vermişsin, demişsin ki: “Şu, şu, şu koordinatın içinde kalan yerde; o koordinatın içerisinde şu, şu, şu koordinatta olan yerlerde oturanlar finans merkezindedir.” İstanbul Maslak’ta bugün yatırım yapmış adam veyahut da Marmaris’te ayağını denize sokmuş, elinde bilgisayarıyla olan kişi işlem yapamayacak mı? Bu kısıt nereden geliyor? Bu kısıtla finans merkezi olur mu?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, okul istiyorsun sen, okul.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İbrahim Bey, en sonunda cevap vererseniz memnun olurum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Okul İstanbul’da olacak, İstanbul’da koordinatını verdiği yerde oturan, iş yapan adam nerede oturuyorsa, boğazda mı oturuyor, efendim, İstanbul’un Kadıköy’ünde mi oturuyor; orada okul olması lazım. Onun da çocuğunu oraya gönderebilmesi lazım. Varsa mesele yok. Eğer bu yoksa yabancı insan kaynağı buraya gelmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın İsmail Faruk Aksu, Milliyetçi Hareket Partisi, geneli üzerinde lütfen.

Buyurun...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bu bir kira sözleşmesidir, oradaki boş blokların doldurulmasıdır. Bunun için de son kez olarak şunu söyleyeyim, kayda geçsin lütfen: “Kanunsuz olarak, Merkez Bankası Kanunu’nun 1’inci maddesi “Merkez Bankasının idare merkezi Ankara’dır.” demesine rağmen bunu değiştirmeden etrafını dolandınız ve Merkez Bankasını İstanbul’a taşıdınız. Bizim iktidarımızda Merkez Bankası Ankara’ya geri gelecektir, hazine neredeyse orada olacaktır çünkü Merkez Bankası ile hazine, bir ekonominin başı derde girdiğinde itfaiye aracıdır, yangın söndürücüdür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Yılmaz, teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu’ya söz verdim.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Yılmaz, İFM’yi destekliyordunuz, o zaman vaz mı geçtiniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, Sayın Aksu’ya söz verdim, lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, vazgeçmiyorum, bununla olmaz diyorum, zihniyetini değiştir, yöntemini değiştir. Destekliyorum, evet.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşma usulümüz yok, rica ediyorum.

Sayın Aksu’ya söz verdim.

Buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çok kıymetli Komisyon üyesi arkadaşlarımız, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi öncelikle saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifini getiren Sayın Aydemir’e ve arkadaşlarına teşekkür ediyorum. İfade edildi, bu çalışma Dokuz, Onuncu Kalkınma Planları kapsamında, 2009 yılında bir Yüksek Planlama Kurulu kararıyla ilk defa gündeme alındı ve o tarihten bugüne üzerinde çalışılarak önemli mesafeler katıldıktan sonra da bugün itibarıyla Komisyonumuza gelmiş oldu.

Şimdi, amaç maddesinde, aslında, teklifin amacının ve ne maksatla getirildiğinin izahı güzelce yapılmış. Burada birinci amaç Türkiye Cumhuriyeti'nin finansal rekabet gücünün uluslararası alanda artırılması. İkincisi de İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetlerin ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetlerin düzenlenmesi ve burayı yönetecek olan şirkete ilişkin esasların tanzimiyle ilgili.

Tabii, bu tarz düzenlemelere bakarken bölgesel ve küresel gelişmeleri, bu gelişmelerin sunduğu fırsatları, riskleri; hepsini dikkate alarak bunları düzenlemek gerekir. Yaşadığımız süreç içerisinde de Türkiye'nin finansal anlamda bu tür bazı fırsatları yakaladığını da görmek lazım. İstanbul Finans Merkezi bu anlamda çok önemli bir hizmet yapacak, işlev görecek.

Türkiye demokratik bir hukuk devletidir, bütün kurum ve kurallarını da buna göre şekillendirir. Bu anlamda, güven duyulan bir ülke olması gerekir. Ancak CDS primleri veya kredi derecelendirme kuruluşlarının Türkiye yahut başka ülkelerle ilgili değerlendirmelerini yaparken ekonominin gerçeklerinden ziyade siyasi öncelikleri dikkate aldıklarını da unutmamak lazım. Demokrasi Endeksi'ni, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ni kimler, hangi kriterleri dikkate alarak yapıyor; buna bakmak lazım. Demokrasi Endeksi'nde üst sıralarda olan Amerika Birleşik Devletleri Irak'a gidip 1,5 milyon insanı, demokrasi ve insan hakları adına 1,5 milyon Müslüman'ı katlediyor ama demokrasi sıralamasında 1 basamak aşağıya inmiyor. Veya memorandum ilan eden Yunanistan, Avrupa Birliği fonlarından aldığı bilmem ne kadarlık destekle ayakta duruyor ama CDS primi Türkiye'nin 750 iken Yunanistan'ın 150 oluyor. Bu mu ölçü, biz bunları mı baz almalıyız? Kuşkusuz, üretime dayalı, yatırımı, üretimi, ihracatı ve istihdamı esas alan ve üretilen değer hakça bölüşüldüğü bir sosyal düzenin esas olmasını arzuluyoruz, istiyoruz ve tüm çalışmalar da ekonomik ve sosyal politikalar da kuşkusuz bu amaçla şekillendiriliyor.

Dünya iki senedir pandemi kriziyle boğuştu. Tam ondan kurtulduk derken Ukrayna-Rusya savaşı hemen yanı başımızda patlak verdi. Dolayısıyla bu gelişmeler tüm küresel ekonomiyi etkilediği gibi, özellikle de Türkiye ekonomisini de yakından etkiliyor. Ama Türkiye, yerinde müdahalelerle, alınan tedbirlerle, süreci dinamik bir şekilde takip etmek suretiyle bu süreci vatandaşımızın fazla mağdur olmadan atlattığı için çaba gösteriyor. Bir yandan enflasyonla mücadele yapılırken bir yandan da gelir artırıcı politikalarla vatandaşımızın enflasyona ezdirilmemesi temin ediliyor.

Şimdi, sürdürülebilir ekonomik büyüme için finansal piyasaların gelişimi önemli. Küresel ölçekteki -ifade edildi burada- finansal merkezlere bakıldığında, fiziki ve teknik altyapı, mevzuat, vergi indirimleri, teşvikleri, yetişmiş insan gücü, iş yapma kolaylığı, çeşitli finansal ürünleri bir araya getirebilmesi gibi özellikler, oluşturulan bu ekosistemin sağlıklı işlemesi ve elde edilmek istenen avantajların ve beklenen faydanın sağlanabilmesi açısından önemli. Bu kanunla da bunlar yapılmaya çalışılıyor. Eksiği olabilir, fazlası olabilir. Burada Komisyon olarak bu amaçla toplandık, bunu müzakere edeceğiz, maddeler geldiği zaman da bunları, fikirlerimizi söyleyeceğiz.

Evet, bir ekonomi için öngörülebilirlik ve güven oldukça önemlidir. Bunun için de doğrudur, hukuki altyapı ve hukuk düzeni önemlidir. İşte bu yapılan düzenleme bunu teyit maksadıyla yapılan bir düzenlemedir. Bir hukuki altyapı oluşturuluyor ki öngörülebilirlik olsun, dolayısıyla da bir güven tesis edilmiş olsun.

Evet, teklifle, yine -amaçlar arasında- uluslararası finans kuruluşlarını ülkemize çekmek, İstanbul'un önde gelen bir finans merkezi hâline gelmesini sağlamak hedefleniyor. Şimdi, İstanbul ticaretimizin yüzde 55'inin, gayrisafi yurtiçi hasılamızın neredeyse dörtte 1'inin, tüm vergilerin yüzde 40'tan fazlasının toplandığı bir şehir, ihracatımızın yaklaşık yüzde 52'sini yapan bir şehir. Dolayısıyla

ticaret hayatının, finansal hayatın oldukça hareketli ve canlı olduğu, son gelişmelerle beraber de bir cazibe merkezi -uzun zamandır aslında- olan, dünyanın en büyük Türk-İslam kenti olan bir şehirden bahsediyoruz. Dolayısıyla burada bir finans merkezinin yapılması bu anlamda da son derece önemli.

İstanbul’da -ben bir İstanbul Milletvekili olarak bunu söylüyorum- şu anda karşılaştığımız en büyük talep, sanayicimizin veya büyük yatırımcının kapasite artışına ilişkin beklentileri. Bu, yer beklentisi, istihdam anlamında yetişmiş eleman beklentisi ve benzeri. Dolayısıyla İstanbul’un buna hazır olduğunu değerlendiriyorum. Kuşkusuz, var olan örneklerle bakılarak bunlar yapılacaktır. Sermaye hareketlerinin oluşturulacak bir cazibe merkeziyle çekilmesi amacının güdülmesi ve bunun bir yasal düzenlemeyle yapılması mahzurlu bir durum değildir; tam tersine, faydalı bir durumdur.

Burası kapasite olarak büyük, 100 bin kişinin günlük çalışma ve hareket hâlinde olabileceği bir yer. Dolayısıyla da buranın yönetimi tek elden, bir şirket eliyle yürütülecek. Ancak bu katılım belgesinin verilmesi meselesi yani buranın kurumsal anlamdaki yönetimi Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından yapılacak. Bu da kuşkusuz önemli bir durumdur.

Evet, ben teklifin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Tabii, bir de şu tartışmalara da cevap vermek adına değil, İbrahim Bey zaten verecektir ama burada önümüzde bir teklif var, bir kanun teklifi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Affedersiniz.

Buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Tamamlıyorum.

Sayın Komisyon üyemiz, milletvekilimiz bir kanun teklifi getirmiş. Dolayısıyla bizim muhatabımız odur; Anayasa gereği odur, kanun gereği odur, İç Tüzük gereği odur yani “Bunun arkasında kim vardı, o mu vardı, bu mu vardı? Ben onu muhatap alacağım, ona söyleyeceğim.” Böyle bir şey yok. Biz Anayasa’ya ve kanunlara göre, Meclis İç Tüzük’üne göre hareket etmekle yükümlü olan, bizim bağlı olduğumuz kurallar manzumesi bütünü bu olan durumdayız. Dolayısıyla da kanun teklifi önümüzdedir, usulüne uygun olarak gelmiştir, eğer bir fikrimiz varsa kanun teklifinin içeriğine ilişkin bunu da anlatmakla, söylemekle mükellefiz ve onu yapıyoruz.

Ben tekrar teşekkür ediyorum teklifi getiren arkadaşlarımıza; hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Cemal Öztürk, AK PARTİ grubu, buyurun lütfen.

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli üyeler, değerli basın mensupları, değerli bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün önemli bir konuyu müzakere ediyoruz; İstanbul finans merkezinin kuruluşuyla ilgili kanun teklifi. Her şeyden önce bu kanun teklifini hazırlayarak titiz bir çalışmayla huzurumuza getiren Erzurum Milletvekilimiz ve Komisyon üyemiz Sayın İbrahim Aydemir Bey’e teşekkür ediyorum. Teklifte Komisyon üyesi ve milletvekili olarak benim de imzam var, daha birçok arkadaşımızın imzası var.

Değerli arkadaşlar, biraz önce konuşmacılarından birisi, Sayın Durmuş Yılmaz güzel bir ifade kullandı, dedi ki: “Geç bile kalındı, İstanbul finans merkezi olmayı hak ediyor.” Tabii, ilave sözleri de oldu ama ben buraya not aldım, çok değerli buluyorum Sayın Yılmaz’ın bu ifadesini. Sanırım,

diğer arkadaşlarımız da İstanbul'un finans merkezi olması konusunda 2009 yılından beri yapılan bu çalışmaları takdir ediyorlardır ve İstanbul'un dünyanın finans merkezlerinden biri olmayı hak ettiğini, bu hakkı teslim edeceklerini düşünüyorum.

Yine, malumunuz, New York gibi, Londra gibi, Şanghay gibi, Hong Kong gibi, Singapur gibi, Dubai gibi, Tokyo gibi dünyada bilinen merkezler var ama İstanbul, hem coğrafi konumu hem tarihi misyonu itibarıyla geçmiş yıllarda da dünyaya merkezlik etmiş, her alanda merkezlik etmiş bir şehir, finans konusunda da aslında çok önemli fonksiyonlar ifa etmiş. Bu konuda ben gerçekten Sayın Yılmaz'ın o "Geç bile kalındı." ifadesinin altını tekrar çiziyorum ama geç kalınsa bile bir an önce adım atılması önemlidir.

Bugün, Varlık Fonunun değerli Genel Müdürü de aramıza katıldı, Sayın Arda Ermut, onun da ekibiyle beraber bu çalışmada çok büyük emeği olduğunu ben biliyorum, dolayısıyla ona da bu çalışmaları için teşekkür ediyorum.

İstanbul, lokasyon olarak, aslında, bugün -hepiniz biliyorsunuz- 1 milyar 600 milyon nüfusa erişimin merkezi, 30 trilyon dolarlık ekonomik büyüklüğe de yine en yakın lokasyon, 8 trilyon dolarlık ticaret hacmine yine yakın bir konumda ve saat dilimi olarak da dünyayla iş yapabilme kolaylığı açısından dünyanın gözde bir yeri. Hepiniz yine hatırlarsınız Napolyon'un o meşhur sözünü: "Eğer dünya tek devlet olsaydı muhakkak ki başşehri İstanbul olurdu." Bu ifade de bizim için çok önemli.

Değerli arkadaşlar, bu İstanbul Finans Merkezi Projesi Türkiye'nin stratejik projelerinden biridir ve biraz önce söylediğim gibi yüzyıllardır ticaretin merkezi ve geçiş noktalarından biri olan İstanbul'a bu konumu özelliği dolayısıyla yakışacak bir projedir. Ben şu kadarını söyleyeyim, siz de mutlaka biliyorsunuz: Bu finans merkezleri ki "City of London"dan bahsettik, ben orayı yakinen görmüş bir arkadaşınızım; nitekim hepiniz, birçoğunuz da belki New York'a gittiğinizde Wall Street'i gördüğünüz, orası bir cadde ama aslında dünyada çok önemli bir misyon ifade ediyorlar. Doğrudur, artık finanslar elimizdeki akıllı telefonlardan idare edebileceğimiz, dünya pazarının küçüldüğü doğru olmakla birlikte, Türkiye'deki dağınıklık, özellikle bir kısım finansal kuruluşların merkezinin Ankara'da olması, özellikle kamu bankalarının genel müdürlüklerinin dağılmış olması -işte Merkez Bankası başta olmak üzere- bunlarla ilgili bu İstanbul Finans Merkezi bir lokasyon olarak hepsini bir araya toparlayacak bir çalışma. Orada ne olacak? Açık bankacılık olacak, aracı kurumlar ofis tutacaklar ve ofisleri orada bulunacak, aile ofisleri olacak, bölgesel yönetim merkezleri bulunacak, dijital bankacılık, faktoring ve finansman kuruluşlarının finansal kiralama şirketlerinin merkezi yine İstanbul Finans Merkezinde olacak "FinTech" fon yönetimi, katılım finans, özel bankacılık, özel sermaye, perakende bankacılık, portföy yönetimi sermaye piyasaları, sigorta ve reasürans kuruluşlarının merkezleri, varlık yönetimi şirketleri, danışmanlık, vergi hukuku ve vergi alanında, finans alanındaki danışmanlık şirketleri, yatırım bankacılıkları, hatta son yıllarda gelişen yeşil finans, bunların merkezlerinin hepsi yine İstanbul Finans Merkezinde olacak.

Tabii, biz burada, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Plan ve Bütçe Komisyonunda bunun kanuni altyapısını yani kanununu görüşüyoruz ve inşallah Komisyonumuzda bunu kabul ederek Meclisimize, Genel Kurula bunu gönderip yasallaşmasını sağlayacağız.

Tabii, bazı arkadaşlarımız haklı olarak kendilerince hep olumsuz tarafını dile getiriyorlar, bu da doğaldır, biz buna bir şey söylemiyoruz, mutlaka eleştiriler olacaktır. Mecliste zaten muhalefetin de bir görevi budur. Ama bu bölgenin yani İstanbul Finans Merkezinin bütün finans kuruluşlarına ev sahipliği yapacak olması ve bölgenin merkezi olması İstanbul'un da dünyanın önemli finans merkezleriyle rekabet edebilir konuma yükselmesi ve kanuni olarak da bunun altyapısının kurulması bizim için önemlidir ve bu kanun teklifini destekliyoruz.

Bir projeye göre de İstanbul Finans Merkezinin Türk ekonomisine gelecek on beş yılda 250 milyar dolar civarında bir gelir etkisi yapacağı ve 160 milyar dolarlık bir katma değer sağlayacağı öngörülüyor, bu da bence kayda değerdir. Ülkemizin ekonomisinin büyümesine katkıda bulunacak, finansal hareketliliği artıracak, geniş finansal ürün ve hizmet yelpazesinin merkezi hâline getirecek bir projesidir bu proje.

Yine, biraz önce bahsettiğim gibi Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Ziraat Bankası, Halkbank, Vakıfbank, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu ile Borsa İstanbul ve sigorta alanındaki kuruluşlar bu İstanbul Finans Merkezindeki alanda yer satın alacaklar veya aldılar veya kiralayacaklar, faaliyetlerini oradan sürdürecekler. Proje yaklaşık 1,5 milyon metrekare kiralanabilir alana sahip. Bankacılık, sermaye piyasaları, sigortacılık, varlık yönetimi ve danışmanlık sektörlerinin bin civarındaki oyuncusu da yine burada faaliyette bulunacak. Ne zaman? İstanbul Finans Merkezi hayata geçtiğinde. Uluslararası kuruluşlar içinde bir cazibe merkezi olmasını bekliyoruz. Vergi kayıpları minimum seviyede olacak. Biraz önce söylediğim gibi, on beş yıl içinde yaklaşık 250 milyar dolar civarında bir gelir ve 160 milyar dolar civarında da bir katma değer sağlayacağı yine öngörülüyor.

Tabii, İstanbul Finans Merkeziyle getirilen teşvikleri neler? Bunlara da değinerek sözlerime son vermek istiyorum. Burada kurumlar vergisi istisnası getiriliyor, yine işlem vergilerine istisnalar getiriliyor, çalışanlara yönelik gelir vergisi istisnası getiriliyor gördüğümüz kadarıyla, yabancı personel istihdamına teşvik sağlanıyor, taşınmaz kiralarna ilişkin yine vergi istisnaları gibi birçok kolaylıklar var.

Ben İstanbul Finans Merkezi Kuruluş Kanunu Teklifi'nin ülkemize, milletimize ve bütün iş dünyamıza, finans dünyamıza hayırlı uğurlu olmasını diliyor ve kanun teklifini desteklediğimizi ifade ederek hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Geneli üzerinde görüşmelere devam ediyoruz.

Sayın Bekaroğlu, buyurun, geneli üzerinde.

Süreniz on dakikadır.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu İstanbul Finans Merkeziyle ilgili yasal düzenlemeyi konuşuyoruz. Bu saate kadar konuşan arkadaşlarımız çok önemli şeyler söylediler, onlara teşekkür ediyorum; muhalefet sözcülerinin söylediklerine tabii, iktidar partisi sözcüleri fazla bir şey söylemediler.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, finans merkezi niye kurulur, tanımı nedir? Zaten kanunun genel gerekçesinde bunlar kitaplardan alınmış ve buraya yazılmış, Sayın Aydemir de bunları söyledi bize, anlattı. Yani birkaç amacımız var: İşte, finansa ihtiyaç var ama bir de finans üzerinden bir sürü para işleri dönüyor, kâr dönüyor, buradan biz de pay alalım; o nedenle kendi doğal olarak kurulamıyor, kanun çıkararak...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Aydemir olarak beni mi kastediyorsunuz Sayın Vekilim?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, İbrahim Aydemir'i kastettim. Öyle değil mi, yanlış mı söyledim?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – “Aydemir” deyince “Fazla bir şey söylemedi deyince...” Ben konuşmadım zaten, beni kastediyorsanız...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Buralardan kâr da amaçlanıyor. Nitekim, ne kadar katkı sağlayacağıyla ilgili rakamlar verildi. Bu rakamların nasıl hesaplandığıyla ilgili bir şey söylenmedi tabii. Şimdi, finans kapitalizm “Bundan da kâr alacağız.” deniliyor.

Değerli arkadaşlarım, bir defa “Biz vergi muafiyetleri getiriyoruz. Damga vergisi de almayacağız, şunları da yapmayacağız ve buraya insanlar gelecek.” Bu çok gerçekçi bir şey değil. Yani bir ülkeye dışarıdan -dışarıdan sermaye gelmesi amaçlanıyor değil mi?- sermaye gelecekse yatırımcı, finans sermayesi ya da başka şekilde yatırımcı gelecekse bunun şartları bellidir; bunun da en önemlisi hukuk devleti ve ondan da önemlisi istikrar arkadaşlar. Yani biz bugün burada bunları konuşurken sanıyorum dolar kurunda yüzde 2,5 -euro ne kadar bilmiyorum- değer kaybı oldu. Niye oldu? Bir defa buna bakmak lazım yani bunun üzerine bir akıl yürütmedikten sonra, finans merkezi falan kuruyoruz, kendimizi kandırmaktan başka bir anlamı yoktur.

Türkiye’de çok ciddi bir borç yükü var değerli arkadaşlar, artık borç çevirememeye noktasına doğru geldik. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk defa, ödediğimiz faiz miktarları aldığımız borçlardaki anaparayı geçmiş durumda. Dış borçlarda da çok ciddi problemler var; 500 milyar dolarlara gelen borçlarda. Onlar hadi bir şekilde çevriliyor ama 181 milyar dolar, 182 milyar dolar bir sene içinde ödeyeceğimiz borç, bir de 60 milyara doğru giden cari açık var; topladığınız zaman 240 milyar dolar -diğer yükümlülükleri bir tarafa bırakıyoruz, KÖİ’de, şuradan buradan gelen- paraya ihtiyaç var ve böyle bir para yok. Zaten sizin kuru kontrol etmek için önce 128 milyar dolar, daha sonra kuru baskılamak için çıkarmış olduğunuz ve “Bizim buluşumuz.” diye takdim ettiğiniz, anlattığınız kur korumalı mevduata rağmen -şu anda rakamları bilmiyoruz, hiçbir şey açıklamıyorsunuz ama- 40-50 milyar dolar civarında para harcandığı söyleniyor. Biraz önce arkadaşlarımız ifade ettiler, şu anda Türkiye’nin CDS yani kredi alma puanı 730’larda ki işte, bilmiyorum, Venezuela’dan Maduro geliyormuş, bugünlerde Cumhurbaşkanımıza -bugün mü yarın mı?- misafir olacakmış onlarınki bu kadar, böyle başka ülke var mı bilemiyorum.

Şimdi, böyle bir ortamda biz bu ekonomik risklerle yani ciddi risklerle karşı karşıyayız, bir de buna jeopolitik riskler eklenmiş bir şeydeyiz arkadaşlar. Kuzeyimizde, işte, savaş var, Yunanlılarla bir şey var. Ayrıca, Sayın Cumhurbaşkanı terörle mücadele için çok gereklidir diye güneyde sınır ötesi bir operasyona yani bir savaşa gireceğimizi ilan etti. Çok büyük, yani sadece PKK, PYD’yle falan savaş anlamına gelmiyor bu, onlara karşı operasyon yapmak anlamına gelmiyor; herkes biliyor ki orada İran var, orada Amerika var, orada Rusya var, çok daha önemlisi artık üç sene, beş sene önceki gibi değil Suriye yönetimi, Suriye yönetimi var orada, askerleri var falan... Bu şekilde jeopolitik risklerin de son derece arttığı bir ortamda Türkiye’nin finans merkezini konuşuyoruz, finans merkeziyle ilgili kanun çıkarıyoruz. Bunu bir defa bilelim, bunun altını güzel bir şekilde çizelim. Ama Sayın Cumhurbaşkanı, sayın yönetim, her şey normalmiş gibi buraya finans merkezi kanun teklifini gönderiyorlar, öbür taraftan da bunlar hiç yokmuş gibi, işte, her yerde bağıyor çağırıyor, milletin yarısına ağza alınmayacak hakaretlerde bulunuyor arkadaşlar. Yani bir basın mensubuna, bir gazetenin mutfağına düşse işte, “S...” diye nitelemelerde bulunuyor. Niye? Kime, milletin yarısına. Değerli arkadaşlarım, Gezi olayları dediğimiz olaylara ya da Gezi gösterilerine resmî rakamlara, devletin İçişleri Bakanlığının rakamlarına göre 4 milyon insan katıldı. Biz katıldık değerli arkadaşlarım. Ben çocuklarımla, eşimle beraber gittim. Bu lafi iade ediyorum Sayın Cumhurbaşkanına değerli arkadaşlar. Eşimle, çocuklarımla gittim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, Cumhurbaşkanımız 85 milyonun Cumhurbaşkanı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Değildir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Farklı siyasi görüşünüz olabilir...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 85 milyonun Cumhurbaşkanı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – ...ama Cumhurbaşkanımıza hakaret etmeye hakkınız yok. Hakkınız yok, kusura bakmayın. Öyle şey olur mu?

CAVİT ARI (Antalya) – Cumhurbaşkanı hakaret ediyor Sayın Başkan.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Cumhurbaşkanı bize hakaret etti.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kim hakaret etti Cumhurbaşkanına ya! Ne diyorsun sen Sayın Başkan! Kim hakaret etti Cumhurbaşkanına! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz hakaret ediyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Etmedim, o bize hakaret etti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz hakaret ediyorsunuz. Kusura bakmayın.

CAVİT ARI (Antalya) – Cumhurbaşkanı millete hakaret etti. Ne kadar yanlış konuşuyorsunuz ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanına hakaret etmişiz, Allah Allah!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Temiz ve düzgün bir dil kullanmak zorundasınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Taşını bağlayacaksınız ha!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İç Tüzük'ümüz gereği temiz ve düzgün bir dil kullanmak zorundasınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bırak şunları. Bırak, bırak!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bırakmıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hadi! Bağırarak beni susturamazsın!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İç Tüzük'ten, hukuktan sabahtan akşama kadar bahsediyorsun İç Tüzük'e uymuyorsun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan, siz işinize bakın! Cumhurbaşkanının avukatı değilsiniz siz burada.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben hakaret etmişim Cumhurbaşkanına! Ben nerede hakaret ettim Cumhurbaşkanına değerli arkadaşlarım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İç Tüzük'e uymuyorsun, kusura bakmayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O kelimeyi iade ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ben İç Tüzük'ü korumakla sorumluyum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İade ediyorum çünkü ben o toplantılara eşim ve çocuklarımla beraber katıldım.

CAVİT ARI (Antalya) – Cumhurbaşkanı bu millete hakaret etmiştir. Keşke milleti savunsaydınız siz de.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Temiz ve düzgün bir dil kullanmak zorundasın. Temiz ve düzgün bir dil kullanmak zorundayız. Bu ülkenin Cumhurbaşkanına saygı duymak zorundayız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İade ediyorum...

Ne diyorsun, ne saygısı ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Duymuyoruz!

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – İade etti ya!

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Milletine hakaret edene mi saygı duyacağınız Sayın Başkan!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Görüşünüz farklı olabilir.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bana saygı duymayana ne saygı duyacağım ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Cumhurbaşkanı AKP Genel Başkanıdır, saygı duymuyoruz

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siyasi eleştiri yapabilirsiniz ama hakaret edemezsiniz! Kusura bakmayın, hakaret edemezsiniz!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Lafa bak!

CAVİT ARI (Antalya) – AKP Genel Başkanına saygı duymak zorunda değiliz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Temiz ve düzgün bir dil kullanmak zorundasınız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nebati gidiyor, arkadaşınız Bakan olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Benim öyle bir derdim yok, fazlasıyla Bakanlık yaptım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ayıp ayıp!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Asıl sizin bu söylediğiniz ayıp!

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İade ediyor ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yaptığına bak!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Temiz ve düzgün bir dil kullanarak kendinizi ifade etmekten âcizseniz, sizin bu yaptığınızı ayıp!

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Sayın Başkan, ortamı geriyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, daha fazla ileri gitme, iyice battın.

CAVİT ARI (Antalya) – Burada şov yapmayın Sayın Başkan!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şov yapmıyorum, İç Tüzük'ün gereğini hatırlatıyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Nedir İç Tüzük'ün gereği?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cumhurbaşkanıya saygı göstermek zorundasınız!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım...

CAVİT ARI (Antalya) – Göstermiyoruz!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Göstermek zorundasınız!

CAVİT ARI (Antalya) – AKP Genel Başkanına saygı göstermek zorunda değiliz ki! Parti Genel Başkanı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hukuka uymak zorundasınız. Siyasi olarak farklı görüşünüz olabilir, farklı görüşler ifade edebilirsiniz, buna sonuna kadar hakkınız var ama hakaret etmeye hakkınız yok. Hakaret etmeye hakkınız yok, kusura bakmayın!

CAVİT ARI (Antalya) – Halka saygı göstermeyen Cumhurbaşkanıya biz hiç göstermiyoruz! Var mı bir diyeceğiniz!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Cavit Bey, göstermezseniz o da uyarmak zorunda kalıyor.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İade etmek hakaret değildir ama. Cumhurbaşkanı'nın kendi söylediğini kendisine iade etmek...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Böyle bir usul yok Sayın Başkan!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, kayıtlara geçsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerindeki konuşmasında geçen bazı ifadelerinden dolayı kınadığına ilişkin açıklaması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, konuşmacı arkadaşımız sözüne başlarken daha, sözlerine hakaretle başladı. Nasıl ki “Muhalefetteki arkadaşlara teşekkür ediyorum, diğerleri bir şey konuşmadı zaten.” dedi. (CHP sıralarından gürültüler)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – İade etmek hakaret değildir ama.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – İade etti.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben de iade ediyorum, ne olacak!

CAVİT ARI (Antalya) – Siz hakem değilsiniz ya!

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Bekaroğlu'nun söylediği iade etmektir.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu, konuşmanıza başlarken bir defa milletvekillerine hakaret ederek sözlerinize başladınız. Muhalefetteki arkadaşların sözlerine teşekkür ettiniz; iktidar partisi milletvekillerine, dolayısıyla bizim tarafa “Onlar zaten boş konuştular.” dediniz, “Hiçbir şey konuşmadılar.” dediniz, hiçbir şey “boş” demek. Ben sizi bu sözlerinizden dolayı kınıyorum, tamam mı Sayın Bekaroğlu.

İkincisi, konumuz İFM... (CHP sıralarından gürültüler)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Aydemir niye söz aldı?

CAVİT ARI (Antalya) – Siz sıranız geldiğinde konuşun. Niye şimdi dalıyorsunuz! Sırası geldiğinde konuşsun Sayın Başkanım. Niye söz veriyorsunuz?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Siz niye konuşuyorsunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz de dalmayın. Ben söz verdim.

CAVİT ARI (Antalya) – Bekaroğlu'nun sözünü kesip niye onu konuşturuyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle yönetim mi olur?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle yönetim mi olur? Ne biçim yönetim ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, hakaret etti cevap istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hakaret var, verdiği usulü tartışıyoruz...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Uğur Bey, niye bu...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Emine Hanım, bize hakaret etti, susacak mıyız? Hakaret ediyor bize.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, lütfen susturur musunuz orayı? Mehmet Bekaroğlu'nun konuşmasını kesip söz veremezsiniz oraya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önce siz kurallara uyun, sonra kuralları hatırlatın. Önce kurallara siz uyun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Size hakaret etmedi ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Emine Hanım, bize hakaret ederse söz verir.

CAVİT ARI (Antalya) – Veremez!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Verebilir...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu hakaret etti bize, söz veriyor. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hakaret etti ve söz veriyorum. Açık hakaretlerde bulundu. Bu ülkenin, 85 milyonun Cumhurbaşkanına açık hakaretlerde bulundu ve Komisyonunda söz verebilirim. Hakaret etti, açık bir şekilde hakaret etti. Açın İç Tüzük'e bakın neler diyor.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Lütfen ya! Hakaret etti bize.

CAVİT ARI (Antalya) – Kime hakaret etti? Hakaret etmedi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Açın İç Tüzük'e bakın!

CAVİT ARI (Antalya) – Neye hakaret etti? Kime hakaret etti? Bekaroğlu'nun sözünde hakaret yok. Hakaret sizin söylemlerinizde var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ne sözü veriyorsun oraya?

CAVİT ARI (Antalya) – Kurallara uyun!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Arı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz kurallara uyun önce. Önce siz kurallara uyun sonra başkasından bekleyin.

Buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Böyle bir şey olur mu ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkan...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, neye buyuruyor ya, söz benim!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ya, hakaret ettin grubumuza. Ya, grubumuza hakaret ettiniz ya!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sözüm bitmedi ya!

CAVİT ARI (Antalya) – Dinlemiyoruz seni ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hakaret etti, niye müdahale etmediniz? Yakışıyor mu size, niye müdahale etmediniz? Ya, hakaret etti grubumuza.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, söz hakkı burada, Bekaroğlu'nda.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, hakaret etti, ben sözünü kestim ve hakaret ettiği gruba söz verdim.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Söz hakkı burada!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Evet, grubum adına söz alıyorum ben. Sibel Hanım, grubumuza hakaret etti Sibel Hanım.

CAVİT ARI (Antalya) – Hakaret etmedi. Kime göre hakaret ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Açın İç Tüzük'e bakın.

CAVİT ARI (Antalya) – Hakaret yok sözlerinde!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kesinlikle var, kesinlikle var.

CAVİT ARI (Antalya) – Sizin davranışınızda var hakaret.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Başkanım, Sayın Bekaroğlu sadece şahsıma değil, AK PARTİ grubuna artı Cumhuriyet İttifakı grubuna hakaret etmiştir, ondan dolayı söz aldım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sıranız değil ya!

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Sıranız değil ya, sözünün arasına girdiniz ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Ben Sayın Bekaroğlu’nu o sözlerinden dolayı kınıyorum, tamam mı Sayın Bekaroğlu.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, dinlemiyoruz. Dinlemiyoruz bu konuşmayı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – İkincisi, Cumhurbaşkanımız Gezi olaylarına katılanları, terörist posterlerini asanları, ortalığı darmadağın edenleri, yıkanları bu kapsam içerisine almıştır. Eğer onları destekliyorsanız, terörist faaliyetleri destekliyorsanız o grupta olabilirsiniz; Sayın Cumhurbaşkanını onları kastetmiştir, evet, ülkenin birliğini, dirliğini bozanları kastetmiştir. (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, bırak bu hamaseti ya!

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ya, nerelere gittin ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin, İstanbul Finans Merkeziyle alakalı konuşacak bir şeyiniz yok. Hiçbir şey konuşmuyorsunuz, boş konuşuyorsunuz. Sayın Cevdet Yılmaz Başkanımız Bakan olmak için değil ama siz sırf tekrar CHP’den milletvekili olmak için her şeyi yapıyorsunuz. (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Saygısız. Ayıp be!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sizin yaptığınız ayıp!

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Orhan Yegin, hakaretle ilgili mi konuşacaksınız?

SÜLEYMAN GİRĞİN (Muğla) – Siz kendinizi tarif ediyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Hakaret eden burada işte. Sözünü kesin. Niye müdahale etmediniz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, sizi sözlerinizi düzeltmeye davet ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Düzelteceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Benim sözlerimi düzeltmeye değil... Bana söz vereceksiniz ve ben üyayaal hakkımı kullanacağım, bu konuşmamı yapacağım.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Hangi hak? Hakaret etmek mi hakkın?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle bir usul yok Değerli Başkan. Sayın Başkan, böyle bir usul yok. Ben konuşurken benim sözümü kesip iktidar partisi milletvekilinin mikrofonunu açarak söz vermek... Bu Meclis, Plan ve Bütçe Komisyonu böyle bir yönetim görmedi Sayın Başkan. Bence...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsterseniz konuşma üslubuyla ilgili İç Tüzük’teki hükmü okuyayım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, bırak konuşma üslubunu ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Okuyayım istersen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, döner döner ben sana üslup anlatırım!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye. Bir okuyayım sonra size söz vereceğim.

Madde 67, “Konuşma üslubu.”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tutanağı getir, tutanağı!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – “Genel Kurulda -bu Komisyonlar için de yol gösterici mahiyettedir- kaba ve yaralayıcı sözler söyleyen kimseyi Başkan derhâl, temiz bir dille konuşmaya, buna rağmen temiz bir dil kullanmamakta ısrar ederse kürsüden ayrılmaya davet eder.” (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Kime göre kaba! Eğer kaba bir sözse karşıdaki arkadaşın sözleri kaba.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Başkan gerekli görürse o kimseyi o birleşimde salondan çıkarabilir. Başkanlığa gelen yazı ve önergelerde kaba ve yaralayıcı sözler varsa Başkan gereken düzeltmelerin yapılması için o yazı veya önergeyi sahibine geri verir. Bu, İç Tüzük’ümüzün maddesi. Size... (CHP sıralarından gürültüler)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Tutanakları istiyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yahu, saçmalama, tutanakları getir!

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanak istiyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – Söylediklerinizin hiçbiri Bekaroğlu’nun konuşmasında yok!

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Var.

CAVİT ARI (Antalya) – Yok, hiçbiri de yok. Uydurmayın!

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Tutanaklar gelsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Size sözlerinizi düzeltmek için söz veriyorum.

Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan... (CHP sıralarından gürültüler)

CAVİT ARI (Antalya) – Cumhurbaşkanının adı geçti diye hemen hopluyorsunuz. Bırakın bu işleri!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dakika Cavit Bey, bir dakika arkadaşlar...

Sayın Başkan beni İç Tüzük’e uymaya davet ediyor. Ben İç Tüzük’e uydum, hiç çıkmadım. Bakın, tutanakları getirsin Sayın Başkan, adil bir şekilde yönetiyorsa tutanakları okusun burada. Ben şunu dedim değerli arkadaşlarım: Türkiye’ye, böyle bir ülkeye finans gelmez. Örnek verirken de Sayın Cumhurbaşkanının vatandaşların bir bölümüne ağır hakarete bulunduğunu, sözler söylediğini... Ve devam ettim konuşmamda, ben de o vatandaşlardandım, eşim ve çocuklarımla beraber o gösterilere katıldım. “Bana bu sözü söyledi, ben bu sözü iade ediyorum.” dedim arkadaşlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bu kadardı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Söylediğim şey budur.

CAVİT ARI (Antalya) – Bunun neresi hakaret! Hakaret Cumhurbaşkanının sözlerinde.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamen hakaret.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Neresi hakaret! (CHP sıralarından gürültüler)

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ya, bırakın ya! Bırak ya!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Tutanaklar gelsin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen yerinize... Lütfen...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ayıp ya! Böyle gerginlik yaratamazsınız ama ya! (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Lütfen yerinize... Gerginliği yaratan orada oturuyor. Lütfen yerinize oturun.

CAVİT ARI (Antalya) – Gerginliği yaratan sizsiniz. Bırakın ya!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Bir dakika... Ama böyle yönetim mi olur ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İç Tüzük’ü isteyeceğim. Az önce söylediğiniz söz zaten hakaret.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Başkan, gerçekten yönetemiyorsun. İn oradan in, dinlen.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yakışıyor mu sana! Bize hakaret etti.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, tutanakları getirsinler okusunlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bir dinlen, nefes al. Kapat, yönetemiyorsun Başkanım!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz şov yapmaya devam edin lütfen. Buyurun şov yapmaya devam edin.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ne şovu!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Benim sözüm...Ben konuşmaya devam edeceğim, konuşmaya. Kanun, İç Tüzük...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Düzeltecek misiniz sözünüzü? (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neyi?

CAVİT ARI (Antalya) – Neyi düzelterek Başkanım? Neyi var ya?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ya, neyi düzeltiyor, aykırı bir şey yok!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cumhurbaşkanı hakaret ediyorsunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangi hakaret ya! Cumhurbaşkanı bana hakaret etti ya, ben niye Cumhurbaşkanı hakaret edeyim ya! Ben etmedim, etmem. Cumhurbaşkanı, kimseye hakaret etmem. Niye hakaret edeyim ya! Nereden çıkarıyorsun ya! Hayal mi görüyorsun sen ya!

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Cumhurbaşkanı’nın söylediği sözleri söyledi, hakaret etmedi.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – “İftiracı” dediniz.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Hakaret etmedi.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – “İftiracı” dedi.

CAVİT ARI (Antalya) – Hakaret etmedi, “İfade ediyorum.” dedi ya!

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ya, olur mu? O zaman dinlememişsin.

CAVİT ARI (Antalya) – Diyebilir, “İftiracı” da diyebilir. Sürtük mü Mehmet Bey!

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – O ayrı bir şey.

CAVİT ARI (Antalya) – Nasıl ayrı bir şey!

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, getir tutanağı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tutanakların da hepsine bakacağız. Siz de bakın, ben de inceleyeyim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Tutanaklar gelsin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, bir de bırak ya, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tutanakları incelemek üzere ve geldiğimizde daha kapsamlı bir değerlendirme yapmak üzere saat 14.15’e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 12.56

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.18****BAŞKAN: Cevdet YILMAZ (Bingöl)****BAŞKAN VEKİLİ: İsmail Faruk AKSU (İstanbul)****SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)****KÂTİP: Şirin ÜNAL (İstanbul)**

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, 33'üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve kendisini temiz ve yaralayıcı olmayan bir dil kullanmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN CEVDET YILMAZ - Bir önceki oturumda maalesef tatsız bir tartışma yaşadık ve şunu öncelikle ifade etmek isterim, Türkiye demokratik bir ülkedir. Demokrasiyi tabii ki daha da geliştirmemiz gerekir, standartlarını yükseltmemiz gerekir ama uzun bir demokratik tecrübeye sahip olan bir ülkedeyiz. Burada çeşitli partiler var, farklı alanlarda elbette partilerin farklı düşünceleri gayet doğaldır, öyle olmasa herhâlde tek bir parti olurdu. Dolayısıyla farklı tercihler, farklı politikalar, farklı görüşler gayet doğaldır; ona hiçbirimizin bir diyeceği yok. İktidarda olan partileri de muhalefetin eleştirmesine hiçbir sözümüz yok, elbette ki eleştiri de olacaktır. Eleştiri ayrıca faydalıdır, eksikleri ortaya koyar, ülkenin daha ileriye gitmesine hizmet eder; bunda da hiçbir problemimiz yok. Tek bir nokta var, o da usul ve üslup meselesi. Her türlü eleştiri belli bir usul içinde, belli bir üslupla ifade edilebilir. Ben bu Meclisin bütün üyelerinin de bu yeterliliğe sahip olduğunu düşünüyorum. Her birimiz fikirlerimizi, eleştirilerimizi belli bir üslupla, belli bir usul dairesinde ifade edebiliriz. Böyle de yapmamız demokrasimize, ülkemize en büyük katkıyı sağlayacaktır diye de inanıyorum. İnsanız, Zaman zaman duygusallaşabiliriz, duygusal ifadelerde bulunabiliriz; bu da insanlığın bir parçası ama bunu aklileştirmek, meşrulaştırmak, savunmak da doğru bir şey değil; bunun da üzerinde durmak isterim.

Bir önceki oturumda Sayın Bekaroğlu'nun bazı ifadeleri oldu, ben de İç Tüzük gereğince bunlara müdahale etmek durumunda kaldım; keşke olmasaydı. Hangi ifadeleri dikkatimi çekti? Tutanağı da istedim, tutanağın bir kısmı geldi doğrusu, tamamı henüz gelmedi ama gelen kısımlarıyla ilgili söyleyeceğim iki husus var; bir tanesi, Cumhurbaşkanımızın, ülkemizin savaşa gireceğini ilan ettiğini ifade ediyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ona itiraz etmedim ben.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Türkiye savaşa girmiyor, sınırlarının ötesinde ülkesinin güvenliğini sağlamaya dönük bir operasyon yapıyor daha önce de yaptığı gibi. Hiçbir ülkenin toprağında gözü yok ülkemizin; 85 milyon nüfusumuzun güvenliğini sağlamak, gelen mültecileri durdurmak, kendi ülkelerinde güvenli ortamda yaşamalarını sağlamak, insanımızın güvenliğini sağlamak için bu mücadeleyi yürütüyor. Siz buna karşı olabilirsiniz, fikir ifade edebilirsiniz ama buna “savaş” diyemezsiniz, böyle bir savaş söz konusu değil. Terör örgütleriyle savaş olmaz, onlara operasyonlar yapılır, onlarla mücadele edilir. Biz de DEAŞ, PKK, diğer bütün terör örgütleriyle mücadele etmeye devam edeceğiz, kesinlikle bir savaş söz konusu değil; onun altını çizmek isterim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu, usulle ilgili bir konu değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Diğer taraftan, “temiz ve yaralayıcı bir dil kullanmama” çerçevesinde söylüyorum, böyle bir ifade bizim Meclisimizde önergelere geldiği zaman önergelerden Meclis Başkanlığımız çıkarıyor Değerli Başkanım. Yani ben de bir Komisyon Başkanı olarak bunu hatırlatmak durumundayım.

Diğer taraftansa Cumhurbaşkanımıza dönük hiçbir şekilde tasvip edemeyeceğimiz hakaretimiz ifadeler kullanıldı burada.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İftira ediyorsun Başkanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mesela, ne var Başkanım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cumhurbaşkanımıza eleştiri...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İftira ediyorsun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir dinlemeyi öğrenin, bir dinlemeyi öğrenin, bir dinleyin, size de söz vereceğim şimdi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İftira etme, böyle bir hakkın yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tutanaklarda okumaktan bile utanacağım ifadeler var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Neden utanacaksınız? Oku, utanılacak şey başka.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cumhurbaşkanı veya başka bir siyasiye elbette eleştiriler yöneltilebilir, elbette tasvip edilmeyen politikalar ortaya konabilir, buna hiçbir diyeceğimiz yok ama belli bir dönemde, kime söylendiği belli olan bir hususu sanki milletin yarısı kastediliyormuş gibi, kendiniz de kastediliyormuş gibi ortaya koymanız hiçbir şekilde doğru değil, hiçbir şekilde doğru değil. O süreçte Cumhurbaşkanımıza, ailesine edilen küfürleri, yapılan hakaretleri de hepimiz hatırlıyoruz. Çevre amacıyla sokaklara çıkanlara elbette saygımız var, hiçbir diyeceğimiz yok. Demokrasi için mücadele edenlere de hiçbir itirazımız yok ama yapılan Vandallıkları, duvarlara yazılan küfürleri, hakaretleri de herhâlde unutmadık, hepimiz o günleri hatırlıyoruz, o yaşananların bu ülkeye neler kaybettirdiğini de hatırlıyoruz. Meşru hükûmeti gayrimeşru yollarla devirmeye çalışan gruplar kim olurlarsa olsunlar antidemokratiklerdir, çevreyle de hiçbir alakaları yoktur. Çevre gibi, demokrasi gibi kavramları kötüye kullanan, suistimal eden, bunlar üzerinden ülkede bir kargaşalık çıkarmaya çalışan ve seçilmiş hükûmeti başka yollarla devirmeye çalışan gruplardır, buna bütün siyasi partilerin ortak tavır alması gerekir; bu, sadece bir partinin meselesi de değildir. O süreçten sonra takip eden dönemlerde neler yaşadığımızı hep birlikte biliyoruz. Dolayısıyla bu konularda da bunu ifade etmek isterim. Sizi temiz ve yaralayıcı olmayan bir dil kullanmaya davet ediyorum.

Son olarak, bu tutanaklar henüz gelmedi ama şahsıma yönelik olarak da söylediğiniz bir ifade oldu, ona da bir cevap vermek isterim. Yedi yıldan fazla Bakanlık yaptım ben ve hiçbir görevi istemedim, talep etmedim. Verilen görevleri de şerefimle, elimden geldiğince iyi bir şekilde yapmaya çalıştım. Bugün de Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı olmaktan onur duyuyorum, şeref duyuyorum; hiçbir beklentim, başka da bir amacım, hedefim yoktur. Ama siz, bana az önce bir iftirada bulundunuz, böyle bir makam hevesiyle size itiraz ettiğimi söylediniz. Bu konuda da hiçbir şekilde söylemlerinizi tasvip etmediğimi ve şahsıma dönük bir hakaret olarak gördüğümü de ifade etmek isterim. Daha da fazla uzatmak istemiyorum, tutanaklara bu görüşlerimin geçmesi için ifade ettim.

Şimdi dört dakika kullanmıştınız, geriye altı dakikanız kalmıştı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır, ben bunlara cevap vereceğim. Dört dakikadan sonra konuşmam ayrı bir konu, bunlara cevap ayrı bir konu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun, cevabınızı dinleyelim.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Komisyon Başkanı Cevdet Yılmaz'ın yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Değerli arkadaşlar, önce şunu ifade edeyim: Sayın Komisyon Başkanımızla ilgili söylediğim sözlerden utandım, onu geri alıyorum, o kayıtlardan çıkarılsın fakat diğer konularda Sayın Başkanın ifade ettiği şeyler yok.

Bakın, değerli arkadaşlar, ben Sayın Cumhurbaşkanına hakaret etmedim, etmem, öyle bir şey söz konusu değil. Sayın Cumhurbaşkanı bu şeyleri kullandı. Şimdi, siz tevili yapıyorsunuz, diyorsunuz ki: “Sayın Cumhurbaşkanı bunun için kullanmadı. Gezi çok kötüydü; orada, işte, seçilmiş Hükümet yıkılmaya çalışılıyordu, bilmem ne...” Bunlar sizin düşünceleriniz, biz buna katılmıyoruz; o ayrı konu ama “İşte, burada Vandallar vardı, yıkıyorlardı, yakıyorlardı, onlara dedi.” Türkiye böyle anlamadı değerli arkadaşlar. Zaten Sayın Cumhurbaşkanı da böyle olmadığını anladı ve daha sonra konuyu sahiplenirken bile yarım sahiplendi, o kelimeyi bir daha söylemedi; doğrusu da buydu.

Bakın, bir şey daha söyleyeyim değerli arkadaşlarım, Cumhurbaşkanı özellikle... Ama herhangi bir insan başka bir insana herhangi bir sebepten dolayı hakaret edemez. Eğer orada Vandallar var idiyse, teröristler var idiyse, yakmışlar, yıkmışlar, terör örgütü suç fiili yapmışlarsa, bunlar suçtur; bu suçlarla ilgili yakalanır, yargılanır, ceza alırlar. Bu insanlara, böyle olan insanlara, böyle olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına hakaret etme hakkı hiçbirimizde yoktur, Cumhurbaşkanının hiç yoktur çünkü diyorsunuz ki: “Hepinizin Cumhurbaşkanı.” Hepimizin Cumhurbaşkanının böyle bir şeye hakkı yoktur, bunu söyleyeyim ve sözümü de geri almıyorum. Ben, Sayın Cumhurbaşkanına hakaret etmiyorum. Ben diyorum ki: Ben oraya gittim defalarca, rencide oldum ben. Eşim ve çocuklarımla gittim, onlar da rencide oldular Sayın Cumhurbaşkanının sözünden dolayı. Eğer bunlar için söylememişse bir mesele yok ama bizim için söylemişse, ben iade ediyorum. Israrla söylüyorum değerli arkadaşlarım, bu doğru değildir. Bakın, ben yıllardan beri siyaset yapıyorum, kimseye hakaret etmem. Yanlış yapabilirim, yanlış yaptığımdan dolayı da özür dilemesini bilirim.

Savaş meselesine gelince, ismine “savaş” dersiniz, başka bir şey dersiniz. Güneye bir operasyon var, ben bu operasyonun gerekliliği gereksizliğiyle ilgili fazla bir şey söylemedim dikkat ederseniz, benim söylediğim konu başka bir şey. Jeopolitik riskler dedim, Türkiye ekonomisini, Türkiye’yi ciddi bir şekilde rahatsız edebilecek riskler var dedim. Ben bir siyasetçiyim ve Türkiye böyle bir operasyona giriyorsa bir başka ülkeye gidecek, terörle mücadele için, başka bir şey için, ne için gidecekse ve orada başka devletler var; İran var, Suriye var, Amerika var, Rusya var, sıkıntılar olur; bu anlamda söyledim. Bunlardan dolayı kimsenin rahatsız olmasına gerek yok, ben işimi yaptım. Suç falan da işlemedim yani, bizi öyle kriminal falan gösterme Sayın Başkanım. Ben suç işlemedim, “savaş” kelimesini kullandım, “savaş” kelimesi suç mudur? “Terörle savaş yapmaz.” Tamam, yapmaz. “Sınır ötesi operasyon.” ismi o olsun, önemli değil ama orada başka bir devletle karşı karşıya kalma ihtimali var, savaş çıkma ihtimali var diyorum yani söylediğim şey budur.

Arz ederim.

Ondan sonra da ben vaktimi kullanmak istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız, kısa kısa arkadaşlarımıza da bu konuyla ilgili olmak kaydıyla bir söz vereyim, sonra altı dakikanızı kullandıracağım.

Buyurun Sayın Uğur Bey.

3.- Manisa Milletvekili Uğur Aydemir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinden dolayı bir daha kınadığına ilişkin açıklaması

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, sabahleyin saat on birde çok güzel bir ortamda, çok güzel toplantıya başladık. Hatta o kadar güzel toplantıya başladı ki Sayın Aydemir, Sayın Kuşoğlu'nun konuşmalarından dolayı kendisine teşekkür etti. Neyi kastettiğini, neyi amaçladığını -burada muhalefet-iktidar yok- her şeyin daha güzel olması gerektiğini ve Sayın Kuşoğlu'nun da bunun için konuştuğunu da ifade etti, teşekkür etti kendilerine. Şimdi, o kadar güzeldi ki bu ortam, ta ki nereye kadar? Bizim konuşmacımız Sayın Öztürk konuşmasını bitirdikten sonra Sayın Bekaroğlu konuşmayı aldı, herkese teşekkür etti; ne kadar güzel başladı kendisi de. Daha sonra parantez açtı "İktidar partisinin konuşmacıları hiçbir şey konuşmadılar." dedi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Beğenmedim konuşmanızı, ne var bunda ya.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, Sayın Bekaroğlu, biz, buradan "Muhalefet hep boş konuşuyor, hiçbir şey konuşmuyor, dinlemeye de gerek yok." desek alınmaz mısınız arkadaşlar? Böyle bir şey olabilir mi?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Beğenmedim konuşmanızı.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Milletvekiliyiz, birbirimize saygı duymamız lazım. Bu, Plan ve Bütçe Komisyon üyesi veya herhangi bir, vekilliği de bırakın...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İktidar partisi milletvekilleri...

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Sayın Bekaroğlu, ben konuşayım mı? Sayın Bekaroğlu, ben ifade edeyim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sen, ben konuşurken neler yaptın, neler... Değneği alıp geliyordun. İktidar partisinin sözcüleri fazla bir şey söylemediler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, bir tamamlasın size söz vereceğim tekrar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – İktidar partisi sözcüleri fazla bir şey söylemedi.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Anlayana, siz anlamıyorsanız yapacak bir şey yok, anlayana çok şey söylüyor da... Anlayana çok şey söylüyor ama anlamayana da bir şey yapamayız Sayın Bekaroğlu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tutanaklarda var, çok şey anladık.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - O sizin kendi şeyiniz, öyle algılayabiliyorsanız yapacak bir şeyimiz yok yani bizim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle söyledim ben, başka ne söyledim?

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Şimdi, ikinci parantez, devam ediyorum, bir de şu var; Sayın Cumhurbaşkanımızın her konuşmasında -dikkat ederseniz arkadaşlar- Gezi olaylarıyla alakalı -Gezi çevreyle ortaya çıkmış olabilir, onunla bununla, neyse, oraları geçiyorum- Cumhurbaşkanımız "Terör örgütü liderinin paçavralarını asanlar, ortalığı yakıp yıkanlar, oraya pisleyenler, bunu yapanlar, Türkiye'yi bölmek isteyenler..." diye devam ediyor ve bunlara sizin söylediğiniz ifadeyi kullandı. Kime? Bunları yapanlara. Oraya 1 milyon insan geldi, 100 bin insan geldi, bunları saymıyorum, ben bunların hepsini geçiyorum. Bunları yapanları biz kınıyoruz, lanetliyoruz. Cumhurbaşkanımız her konuşmasında bunu defaatle tekrarladığı hâlde siz "Türkiye böyle anlamadı." diyorsunuz; siz anlamamışsınız, Türkiye her şeyi doğru anladı.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kınayın, kınayın; kınamasına bir lafım yok ki.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) - Diyelim ki Türkiye böyle anlamadı, size hak verelim ama doğruyu anlatmak burada her birimizin görevi değil mi? Cumhurbaşkanımızın ifadelerinin ne anlama geldiğini, neyi anlatmak istediğini, neyi ifade ettiğini, hep birlikte bunu ortaya çıkarma görevimiz yok mu bizim? Yani “Ben de eşim de gittik, Cumhurbaşkanımız bize bunu böyle söyledi.” diyerek oturup ağlamanın manası var mı? Size söylemediği belli, bize söylemediği belli, lafın adresi de belli, gittiği yer de belli; bu bir. Yani dolayısıyla “Ben utanıyorum bu sözden.” dediğiniz hâlde, bunu Cumhurbaşkanımıza -utandığınızı hâlde- iade etmeniz, anladığınızı manada iade etmeniz; ben sizi bir kez daha kınıyorum; bu bir, bu böyle.

İkincisi; değerli arkadaşlar “Güneye yapılan operasyonlara ben ‘savaş’ diyorum.” diyebilirsiniz, “Orada riskler var.” diyebilirsiniz; kendi düşünceniz o ama biz, Türkiye olarak jeopolitik konumu zaten riskli bölgede yaşıyoruz. Biz bu riskleri göze almazsak burada özgürlüğümüzü, bağımsızlığımızı ortaya koyamayız, bir Türkiye’den bahsedemeyiz. Bu riskleri biz göze aldık. Karşımızda kim varsa, orada kim koridor açmak istiyorsa, kim Türkiye’ye yönelik terörize veya Türkiye’yi bölmeye yönelik bir adım atıyorsa, karşımızda kim varsa hiç fark etmiyor; hepsini karşımıza alıp 85 milyon da bu ülkenin birliğini, beraberliğini, bağımsızlığını korumak için, bir çakıl taşı kimseye vermemek için mücadele edeceğiz. Bu riskse risk ama bu bir savaş değil; bu, vatanın bölünmez bütünlüğünü muhafaza etmek, 780 bin kilometrekareye sahip çıkmak ve Türkiye’ye oradan gelebilecek, Suriye’den gelebilecek göçleri veya mültecilerin kendi ülkelerinde daha rahat yaşayabilmelerini sağlamak için yapılan bir harekettir, hiç kimsenin bir karış toprağında gözümüz yoktur; bunun da böyle bilinmesi istiyorum. Bu bir savaş değil; bu, terörle mücadelenin bir devamıdır, gerekliliğidir. Biz Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak topyekûn bu harekâtın yanındayız, karşısında olanlara da bir şey diyemiyoruz, onların kendi fikirleri bir şey diyemiyoruz. Ama laflarınızı düzeltmeniz için tekrar konuşmanızda sizden bir şey bekliyoruz yani. Bu, Cumhurbaşkanımıza hakaretlerinizi yanlış söylediğinizi ifade etmenizi ve geri almanızı bekliyoruz Sayın Bekaroğlu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın İsmail Faruk Aksu...

4.- *İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu’nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu’nun (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi’nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet, teşekkür ederim.

Aslında söylenecek şeyler söylendi. Burada önceki oturumda birkaç sebeple söz istemiştım. Bunlardan biri de sizin yönetiminizle ilgili olan satışmalardan dolayıldı. Siz, zaten cevap verdiniz. Ben sadece şunu söylemek istiyorum; sayın konuşmacı konuşmasına başlarken “Güzel konuşmalar yapıldı.” diyerek teşekkür etti ama devamında da tabii “Muhalefet partisini kastediyorum, diğerleri boş konuştu...” Tam ifadeyi bilemiyorum ama şöyle...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – “Boş” diye bir lafım yok “İktidar partisi sözcüleri fazla bir şey söylemedi...”

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, sadece iktidar değil, öncesinde var, orada muhalefeti de söyleyin.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunu tutanağa ben koymadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tam ifadeyi söyleyeyim isterseniz?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, şunu söyleyeyim, burası teknik bir Komisyon ve düşüncelerimizi söylüyoruz, söylemek durumundayız.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ben beğenmedim düşüncelerinizi.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Herkes farklı şeyler söyleyebilir, bunlar önemli değil ama şunu söyleyeceğim: Sizin benim söylediklerimi beğenmemeniz beni ancak memnun eder. Düşünce itibarıyla, fikir, felsefe hiç şeyimizde değil.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hiçbir ilişkimiz yok bence de.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Dolayısıyla beğenmemeniz bizim için önemli değil, bunu sadece ifade etmek istedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Önce kifayetimizakere ama çok kısa Orhan Bey, buyurun.

5.- Ankara Milletvekili Orhan Yegin'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nu (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, abartılı ifadeler kullanıp hem ortamın mehabetini bozmak hem de bu Komisyon çalışmalarını uzatmak pekâlâ mümkün. Herkes de bunun inceliklerine, bunun üslubuna isterse fevkaladesiyle hâkim olabilir ama hiçbirimizin gayesi bu olmamalı. Ben sadece şunun altını çizmek üzere söz aldım; Sayın Bekaroğlu konuşmasında... Bizim, Cumhurbaşkanımıza hakaret olarak algılamamızın sebebi de bu Cumhurbaşkanımız özellikle Gezi olaylarına katılan insanları değil, Gezi olaylarını tahrik eden, Gezi olaylarını istismar eden ve Gezi olaylarını memleket, millet için korkunç bir hâle getiren, bir çevre eylemi olmaktan çıkarak memleketin geleceğine yönelmiş, kastetmiş bir eylem hâline dönüştüren ve bununla ilgili çok ileri düzeyde eylemlere imza atan kişileri kastetmiştir. Ne demiştir Cumhurbaşkanımız, düşünün? Kendi ifadesi “Dolmabahçe Bezmialem Valide Sultan Camisi'nin içinde bu eşkıyalar, bu teröristler, evet, bira şişeleriyle, bira kutularıyla âdeta caminin içine pislemişti. Bunlar böyle, bunlar çürük, bunlar...” vesaire devam etti.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – O yalan, yok öyle bir şey.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Müsaade edin.

“Kamu binalarının, polis araçlarının, ambulansların, iş yerlerinin, sivil araçların, belediye otobüslerinin, sokakların, parkların yakılıp yıkıldığı; Gezi kalkışmasına öncülük eden elebaşılarını, sokaklarımızı ateşe veren Vandalları, polisimize kurşun sıkan, molotof atan şehir eşkıyalarını, esnafımızın malına, mülküne zarar veren yağmacıları, ibadethânelerimizi bira kutularıyla kirleten mülevvesleri, vizyon projelerimizi engellemeye çalışan emperyalist iş birlikçilerini, aziz milletimin özellikle iradesine kasteden darbe heveslilerini bu millet dokuz yıldır nasıl tarif ediyorsa biz de aynı şekilde tarif ediyoruz.”

Şimdi, eğer Sayın Bekaroğlu kendini bu sayılanlar arasında hissediyorsa, evet, bu hakaret onu da muhatap almaktadır ama biz Sayın Bekaroğlu'nun, Sayın Cumhurbaşkanımızın bahsettiği burada tek tek ifade edilen eylemlerin -ne molotof atma ne esnafın dükkânına zarar verme ne başka bir şey- hiçbirine katıldığını zannetmiyoruz, katılmayacağından da Allah'ın izniyle eminiz. Dolayısıyla “Yok, 4 milyon, 5 milyon insan katıldı Gezi eylemlerine, Cumhurbaşkanı herkesi kastederek söyledi...” Lütfen, böyle bir ucuz siyaset olmasın. Cumhurbaşkanımız Gezi eylemlerine bir çevreci eylem mantığıyla yaklaşan hiçbir vatandaşa, kadına, erkeğe, gence hitaben söylememiştir; tamamen ortalığı karıştırmak isteyenlere söyledi. Hedef kitlesiz açık, net ve hepimizin altına belki de imza atmamız gereken kitledir.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Kifayetimüzakere; dört dakika kullanmıştınız, geriye altı dakikanız kalmıştı. Konuşmanızı tamamlamanız için size söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 Milletvekilinin; İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) (Devam)*

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) - Teşekkür ederim arkadaşlar.

Bir daha tekrar ediyorum, ben Cumhurbaşkanı ya da başka hiç kimseye hakaret etmedim. Cumhurbaşkanı kitleye dedi, demedi; bu yorumdur, anlayan o şekilde anlar ama ben kimseye hakaret etmedim, bu bir. İkincisi -bir daha tekrar ediyorum arkadaşlar- bir ülkenin Cumhurbaşkanı suç işleyen insanlara da hakaret edemez, evrensel bir insan hakları cümlesi kurduk.

Peki, arkadaşlar, şimdi, ben henüz İstanbul Finans Merkeziyle ilgili cümlelerimi kuramadan ortalık karıştığı için birkaç cümleyle söylediklerimi özetleyeyim. Şunu demiştim: Şu anda Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik şartlar çok sıkıntılı, çok problem olduğunu söylemişim ve buraya gelmemizin sebebi dış güçler, şunlar bunlar değil; sizin yani iktidarın ekonomik politikaları, tercihleri dolayısıyla. Ben, şimdi, finans merkeziyle bunun bağlantısını kurmaya çalışıyorum. Aslında esas mesele finans merkezi falan değil; bana göre tabii söylüyorum. Finans merkezi ikinci planda, sizin ekonominizin temel temelinde de bu vardı değerli arkadaşlarım. Yani siz, olaylara ve özellikle bu finans merkezine bir arsa, AVM, inşaat, işte, bunun etrafında dönecek ekonomi falan, bu şekilde bakıyorsunuz; benim kanaatim bu. Nitekim, şöyle baktığınız zaman, işte, Ağaoğlu'na ihale edilmesi, arkasından Varlık Fonunun devreye girmesi, işte, o devralması, ondan sonra başka firmalara ihale edilmesi... Şimdi bir şirket kurulup, işte, SPK'nin, BDDK'nin mallarına kanun yoluyla el konulması, o şirkete satış şeyleri verilmesi filan, bütün bunlar bunu gösteriyor. Sizin ekonomiye bakışınız da bu çerçevede devam ediyor.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, gerekçelerde de çok açık, net belirtmişsiniz, bu merkez kurulursa bu merkezde yapılacak işler sayılmış. Kimler gelecek İFM'ye? Bankalar, sermaye piyasası kuruluşları, katılım finans şirketleri, finansal yatırım, portföy, bankacılık, sigortacılık, yeşil sermaye, finansal teknoloji, katılım sermayesi, sarı sermaye; böyle şeyler gelecek.

Bakın, değerli arkadaşlarım, burada bir şeyi ifade etmek istiyorum: Siz bir taraftan “nas” diye bir teori çıkarıyorsunuz: “Faiz sebeptir, enflasyon sonuçtur.” Israr ediyorsunuz bunda. Daha geçtiğimiz grup toplantısında da Sayın Cumhurbaşkanı, AKP Genel Başkanı gene aynı şeyleri ısrarla söyledi. Ama öbür taraftan da “finans sektörü” demek zaten faiz demek, faiz dışında bir şey yok.

Değerli arkadaşlarım, şu ülkenin hâline bakın ya, faiz olayına bakın. Resmî olarak faiz yüzde 14, ülkenin enflasyonu yüzde 73,5. Ne demek? Türkiye'deki resmî faiz eksi yüzde 59,5. Yani siz faizi artırsanız da bilmem ne yapsanız da ipin ucu zaten kaybolmuş gitmiş. Böyle bir ekonomi ortamından söz ediyoruz ve burada sanki bütün bunları birtakım dinî duyarlılıklar dolayısıyla yapıyor gibi bir izlenim veriyorsunuz. Bunlar inandırıcı şeyler değil. Bu, aynen sermayeye “yeşil sermaye”, faize “vade farkı” bilmem ne adları vermektir. Yeter yani, yapmayın bunu yani. Çıkın, gerçekten açık bir şekilde deyin ki: “Biz böyle bir ekonominin içindeyiz.” Gerçek de o, böyle bir ekonominin içindeyiz. Bunun dışında bir finans sistemi gelişmemiştir.

Başka bir şey daha var değerli arkadaşlarım; Sayın Cumhurbaşkanının teorisi sonrasında “Türkiye ekonomik modeli” diye bir şey çıkardınız, bir model. Yani bu modelde deniliyor ki: “Üretim olacak, ihracat o olacak, istihdam olacak.” Böyle bir modelden söz ediyorsunuz. Bunların olabilmesi için

gerçekten sanayiye, yatırıma, teknolojiye ciddi bir şekilde para çekilmesi, transfer yapılması gerekiyor. Peki, faizin yani parayla para kazanmanın bu kadar teşvik edildiği... “Teşvik mi ediyoruz?” diyor. “Evet, teşvik ediyorsunuz.” Vergileri tamamen kaldırılıyorsunuz, on beş sene vergiyi kaldırılıyorsunuz, yüzde 100 indirim diyorsunuz, yüzde 100 indirim nasıl bir şeyse yüzde 100 indirim yapıyorsunuz. Öbür taraftan da diyorsunuz ki: “Biz üreteceğiz, ihracat yapacağız, istihdam yapacağız. Bunun ismi de Türkiye ekonomik modelidir.” Yok böyle bir şey değerli arkadaşlarım.

Bakın, yıllar önce Fenerbahçe’nin bir Başkanı vardı, işte “Ali Şen Başkan, Fenerbahçe şampiyon.” Bu adam çıktı bir gün televizyona, dedi ki: “Bakın, arkadaşlar, ben iş adamıydım, sanayiciydim, fabrikalarım vardı, işte şunlarım vardı; hepsini sattım, elden çıkardım. Binlerce çalışanla uğraşıyorduk; işte girdisi çıktısı, sendikası, vergisi filan çok zordu. Şimdi 10 finans uzmanı aldım, ben artık rantierim, faize yatırıyorum.” O günlerde büyük şirketlerin, en büyük holdinglerin bile bilançolarında ne yazıyordu, biliyor musunuz? Gelirlerinin yüzde 85’i faaliyet dışı gelirlerinden oluşuyordu. Neydi o faaliyet dışı gelirleri? Faize para yatırıyorlardı değerli arkadaşlarım çünkü en kıymetli yatırım faizdi. Yani gideceksiniz, elinizle...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, süreniz doldu, diğer görüşlerinizi maddelerde ifade ederseniz sevinirim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bitiriyorum, bağlıyorum, bu genel.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Gidiyordunuz, faize para yatırıyordunuz yüzde 150 kazanıyordunuz ama yatırım yapsanız yüzde 20 bile kazanamıyordunuz. Şimdi, siz bir taraftan faize para yatırması için dünya kadar teşvikler ortaya koyuyorsunuz, öbür tarafta da “Efendim, biz Türkiye ekonomik modeliyle ülkeyi kalkındıracağız, geliştireceğiz, üreteceğiz, ihracat yapacağız, istihdam yapacağız.” İnandırıcı değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Piyasalar da ekonomi de dünya da hiç kimse inanmıyor. Dünyanın inanmadığı bir ülkeye finans merkezi olmaz, finans da gelmez. Öncelikle dünyanın bize inanması gerekiyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bunun temelinde de hukuk devleti var arkadaşlar, hukuk devleti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katırcıoğlu’nun söz talebi var ama yok burada.

İYİ Partiden Sayın Naci Cinisli, buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzda bulunan değerli heyeti tekrar saygıyla selamlarım.

Evet, çok değişik bir ortamda, bugün, maalesef, doların 17 lirayı aştığı, 17,5’lara geldiği bir ortamda böylesine bir projeyi kanunlaştırmak üzere bir araya gelmiş bulunuyoruz. Yine, Sayın Bakanın, Hazine ve Maliye Bakanının -tekrarlamakta hicap duyuyorum ama gaf mı diyeyim, bilgisizlik mi diyeyim, bilemedim- Türk ekonomisiyle ilgili söylediği talihsiz sözleri her gün duya duya üzüntüler içinde kaldığımız günlerde yine böyle bir kanun teklifini tartışıyoruz. Sayın Cumhurbaşkanının enflasyon ile hayat pahalılığı arasında bir bağ olmadığını iddia ettiği günlerde yine böyle bir kanun teklifini konuşuyoruz.

Bu kanun teklifinin birinci imza sahibinin çok değerli hemşehrim, çok kıymetli dostum İbrahim Aydemir Bey olmasından da üzüntü duyuyorum çünkü istediğim gibi yeterince eleştiremeyeceğim kaygısını yaşıyorum. Fakat ben İbrahim Bey'in bazı sözlerini not aldım. Muhalefetin sağ kanadının da eleştirilerinin katkı verici olduğunu düşündüğünü umarım çünkü Sayın Kuşoğlu'na iltifat ederken bizi biraz kenarda tuttu, Sayın Aydemir Bey gibi ben de biraz alındım. Bizim eleştirilerimiz de katkı vermek için oluyor, bunun da lütfen kayda geçmesini isterim.

Değerli milletvekilimiz İbrahim Bey bir tarif yaptı. İstanbul Finans Merkezi ve finans merkezleriyle ilgili bir tarif yaptı. Çok kıymetli görüşler dinledik, istifade ettik, ben fazla tekrara girmeden fikirlerimi açıklamak istiyorum. Fakat bu, finans merkezi tarifinin çok eksik olduğunu düşünüyorum. Bir finans merkezi tarifini de bendeniz burada ortaya koymak isterim: Finans merkezleri “Belirli düzeyde finansal hizmetlerin sağlanabildiği, finansal hizmetler alanında yatırım için ileri düzeyde regülasyonların yürürlükte olduğu, her türlü uyumsuzlukların çözümü için ombudsmanlık dâhil hukuksal altyapının bulunduğu, hukuksal sistemin hızlı hareket ettiği, insanların güvenliklerinin en üst düzeyde sağlanmış olduğu, rüşvet ve yolsuzlukların asgari seviyede olduğu yerler.” olarak tanımlanıyor. Şimdi, buradaki çok önemli bazı hususları dışında bırakırsak bu finans merkezinin, bu, finans merkezi olmaktan çıkar, kendine mahsus bir piyasa hâline gelir ve kara para aklamaya kadar giden bir zemin oluştururuz ki bu da Türkiye'ye hiçbir şekilde yakışmaz.

İstanbul, yapısı itibarıyla çok uzun senelerdir, ta Osmanlı İmparatorluğu'ndan beri aslında bir finans merkezi. Yani 1453'te Fatih Sultan Mehmet Han İstanbul'u fethettikten sonra Kapalı Çarşı bir ticaret ve finans merkezi değil miydi? Finans merkezi ve bir ticaret merkeziydi. Yine, Osmanlı İmparatorluğu zamanında Beyoğlu Bankalar Caddesi çok önemli bir finans merkeziydi. Cumhuriyetimizle beraber yine İstanbul çok önemli bir finans merkeziydi. 1980'li yıllarda, bu, spesifik piyasanın açılmasıyla İstanbul'un önemi çok daha fazla artmıştır. 1986 yılında İstanbul Borsasının oluşmasıyla yine çok daha değerli bir finans merkezi hâline gelmiştir. Yani, finans merkezleri aslında yaşaya yaşaya, gün göre göre kendini geliştiren merkezlerdir ve kanunla finans merkezi yapılması fikrine biz çok karşıyız. Finans merkezi İstanbul olsun tabii ki fakat bunu bir binaya, bir bölgeye, koordinatları verilmiş bir bölgeye indirmek bunun anlamını çok fazlasıyla düşürür, manasından da çok fazla değer kaybettirir. Bunu özellikle belirtmek isterim.

Şimdi, bu İstanbul Finans Merkezinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, SPK, Borsa İstanbul, Ziraat Bankası, Halkbank, Vakıfbank, Türkiye Sigorta ve İş GYO bulunacak deniyor. Yani, tabiri caizse, belki biraz amiyane olacak ama sen, ben, bizim oğlan. Şimdi, burası, hâlbuki uluslararası bir piyasa olsun istiyoruz biz. Buralara başka kimler katılacak? Uluslararası piyasalardan rağbet var mı, bunu bir öğrenmek istiyorum.

Ayrıca, çok Değerli Durmuş Yılmaz Beyefendi'nin de ifade ettikleri gibi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Yasası'nı nasıl buraya uyarlayacaksınız? Yani Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını baypas ederek Merkez Bankasını İstanbul'a taşımak yakışır mı, bunu da ayrıca sormak isterim.

Sadece olumsuz bir gözle bakmak istemiyoruz tabii ki, bu gerekli bir hadise. Fakat İstanbul'u topyekûn bir finans merkezi olarak düşünmekten ziyade, bunu böylesine bir sanki... Kanunu okurken -yine çok üzülerek söyleyeyim- sanki bir müteahhitlik anlaşması okuyorum hissine kapıldım bazı yerlerinde. Böyle bir değersizliğe indirmeye bence hiç gerek yoktu. Çok daha kapsamlı bir şekilde bunları yapmamız lazımdı.

Uluslararası yatırımcıya karşı değiliz, aksine uluslararası yatırımcının Türkiye'ye gelmesi lazım. Fakat bugünlerde İstanbul Borsasında sadece nisan ayında 1,5 milyar dolara yakın hisse senedi satıldı, son dört ayda 5 milyar dolara yakın hisse senedi satıldı. Yabancıların payı yüzde 35'lere düştü. Bunlar

neden oluyordu, hiç düşünüyor muyuz? Yani bu kanunla itibar mı kazanacağız biz? Hâlbuki itibarlı yerleri kanunla destekleyip bunun altyapısını hazırlamamız asıl olan olmalıydı. Üst düzey finans merkezi olma hedefinin yasal düzenlemeleri yani bu sözlerle, bu tip şeylerle olmaz. Gelişen ülkenin, gelişen piyasasının daha da geliştirecek altyapı kanunlarıyla bunu desteklemek bizim asli görevimiz olması lazım.

Ülkemizin uluslararası saygınlık ve prestijini artırma potansiyeli de konunun önemini çok fazlasıyla artırıyor. Ben korkarım ki bu kanunla uluslararası yatırımcılar bu dediğiniz bölgeye gelmezler. Bunun belki çok basit bir örneği olacak ama 1980’lerde PERPA Alışveriş Merkezi diye garip bir bina yapıldı Okmeydanı’nda. Karaköy o zamanlar Türkiye’nin ticaret merkezlerinden biriydi özellikle hırdavat, sanayi makineleri alanında. Bu, Karaköy Perşembe Pazarı’nı oraya taşıma gibi bir hayale kapıldı o zamanın belediyesi ve hiçbir şekilde de iş görmedi. Yine o zaman, orayı yapan siyasi irade, oranın yönetimini de almaya çalıştı. Yine böyle bir şirket kurdu, yine oranın yönetimini ve oranın payını, parsasını toparlamak için bir şirket kurdu; senelerce dedikodusu sürdü. O PERPA senelerce iş görmedi, güdük kaldı ama yüzyılların piyasası Perşembe Pazarı hiçbir şekilde zarar görmedi, bugün de aynı önemiyle devam ediyor. Burası da yine, Durmuş Bey’in de yine ifade ettikleri gibi, bir kiralama amacıyla yapılmış, sanki yine Kanal İstanbul gibi -ortasından bir süs havuzu nasıl geçiriliyorsa Kanal İstanbul’un- büyük bir emlak projesi olarak onu da görüyoruz. Bu da yine öylesine bir emlak projesi maalesef.

Bu kanun teklifini hazırlayanların şunu okuyup okumadıklarını ben merak ediyorum, 2009 yılındaki Devlet Planlama Teşkilatının hazırladığı muazzam rapor, muazzam proje. Evet, İstanbul Finans Merkeziyle ilgili hazırlanmış bu. İçinde görüşler var, teklifler var, yapılacak işler var ve böylesine bir ufuk, böylesine bir dar ufka indirgenmiş. Yani bu da bir AK PARTİ projesi, helal olsun. İçinde de Sayın Recep Tayyip Erdoğan Beyefendi’nin, o zamanki Başbakanın imzası var, kendisi hazırlatmış bunu; Devlet Planlama Teşkilatına, devlet aklına hazırlatmış. Bugün, maalesef, fark, devlet aklı ile saray aklı arasındaki farktır. O zamanın geniş ufkunun bugünkü dar ufka nasıl dönüştüğünü AK PARTİ’lilerin bence düşünmesi lazım. Biz bunu çok düşünüyoruz ve Allah’ın izniyle de bir sene kalmadan bu dar ufuk artık Türkiye’nin yönetiminden çekilecektir; tekrar, geniş bakabilen Türkiye’nin bir dünya devleti olduğunu, dünya ülkesi olduğunu bilen insanların ülkemizi yönetmesinde fayda var.

Buranın, yine, böylesine bir cazibe merkezi hâline getirilmesi için vergide, bazı teşviklerde bu kadar cazip hâle getirilme çabasını da ben anlamıyorum. İstanbul gibi yüzyılların jeopolitik açıdan, coğrafi açıdan, siyasi açıdan cazibe merkezinin böylesine vergi cenneti hâline getirilmesini de ayıp olarak görüyorum. Yani, burada sanki bir adacık oluşturuluyor, İstanbul’un göbeğinde bir adacık oluşturuluyor ve o meşhur adalar gibi bir vergi cenneti hâline getiriliyor. Peki, bu olunca o adalarda parası olanlar paralarını getirecekler mi, bunu da çok merak ediyorum. Madem, hazır yapmışken o paralar da o milyar milyar dolarlar da Türkiye’ye umarım ki gelsin. O adalara kaçan paraların da peşine düşülsün, onlardan da ülkemiz vergi alsın hiç olmazsa.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Bitti mi sürem.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Son cümlelerinizi alabilirsek.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Peki.

Bunun bir de tabii, İstanbul boyutu var. Buraya aslında bir göç olacak. Yine, kanun teklifinde görüyoruz ki 129 milyar dolarlık bir katkı yapılacağı söyleniyor. Nasıl hesaplandığını çok merak ediyorum. Bir de İstanbul’a minimum 100 bin kişi yani çalışanların aileleriyle 100 bin kişilik bir göç

olacak. Bu insanlar nasıl yaşayacaklar İstanbul’da, nasıl hayatlarını geçirecekler bu artan fiyat ve kiralarla? Ayrıca, İstanbul’a bu yükü tekrar nasıl bindireceğiz? İstanbul’un yükünü hafifletip Anadolu’da marka sektörlerle anılan marka şehirler yapmak varken biz İstanbul’a yüklendikçe yükleniyoruz.

Kanun teklifiyle ilgili konuşulacak çok şeyler var. Maddelerde tekrar söz almak üzere şu anda konuşmamı sonlandırıyorum.

Çok teşekkür ederim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, HDP Grubundan Sayın Necdet İpekyüz.

Daha sonra Lale Hanım’a söz vereceğim.

Buyurun Sayın İpekyüz.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller, basın mensupları ve bürokratlar; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın İbrahim Aydemir’in hazırladığı kanun teklifi hakkında da bir değerlendirme yapacağım. Zaten geneli üzerine arkadaşların çoğu söylemleri dile getirdiler.

Evet, İstanbul Finans Merkeziyle ilgili uzun süredir tartışılıyordu, konuşuluyordu, yapılması planlanıyordu. Hatta, en başta dile getirilen, işte, büyük binalar, AVM merkezleri, oteller, birçok kişinin geleceği, yabancıların yerleşeceği bir alan ve beraberinde, Merkez Bankasıyla beraber birçok sektörün oraya gitmesi, dünyada finansın artık rekabet edebileceği bir alan. Böyle düşünülüyordu ve bu düşünceyle beraber aslında birçok çalışma da yürütülüyordu ekonomik verilerle beraber, ekonominin kalkınmasına ilişkin düzenlemede.

Arkadaşlarımız da dile getirdi, aslında dünyada finans gideceği yerde, evet, parayı kazanma ölçütlerine baktığı kadar çeşitli verilere de bakıyor ve bu verilerin başında da istikrar geliyor. Ama biz Türkiye’ye baktığımızda, Ekim 2021’de tekrar Adalet ve Kalkınma Partisi yöneticilerinin hazırladığı ve Cumhurbaşkanının hazırladığı bir tablo da şuydu: “Düşük faiz, yüksek kur politikalarıyla enflasyonu düşüreceğiz ve memlekette Haziran 2022’de hiçbir ekonomik problemimiz kalmayacak.” Haziran 2022’deyiz, bugün altın 1.000 lirayı geçti, dolar 17 lirayı geçti. Şimdi, bir taraftan altı ay içerisinde istikrar sağlayamayan bir yerde nasıl siz finans merkezine birçok yeri çekmeye çalışacaksınız, rekabet edeceksiniz? Ülkenin içindeki eşitsizliklere baktığımızda, ülkenin içindeki eşitsizlikler giderek artmakta ve artık insanlar açlıkla baş başa kalmaktadır. Peki, dünyada sadece yüksek binalara mı bakılıyor, otellere mi bakılıyor, vergi istisnalarına mı bakılıyor? Buna bakanlar vardır ama bakmadan önce de önce güvene bakıyorlar.

Dün Avrupa Parlamentosu bir rapor açıkladı, bilmiyorum okuyabildiniz mi okuyamadınız mı. Avrupa Parlamentosu 2021 Türkiye Raporu’nu onayladı. 67 ret, 107 çekimser, 448 parlamenter oyuyla kabul edildi. Ne diyor burada? İnsan hakları alanında, demokrasi alanında, hukukun üstünlüğü anlamında, birçok anlamda Türkiye’nin güven vermediğini, giderek istikrarsız politikaların sürdürüldüğü bir merkeze dönüştüğünü dile getiriyor. Bir diğeri ne? Avrupa Birliğine verilen vaatlerin yerine getirilmediği, giderek kapanmaya çalışıldığı. Böyle bir süreçte, Avrupa Birliğinde 448 parlamenterin ret verdiği bir süreçte, nasıl finans kurumları buraya gelip yatırım yapacak? Türkiye’de, aslında, bu süreçte, madde 7’de belirtilen süreçte de belli; kendi kendine, gelen şirketlere “Siz 3 ülkede örgütlüyseniz kendi belirlediğiniz hukukun da geçerli olduğunu söylüyorsunuz.” diyor. Yani, bu, aslında, Türkiye Cumhuriyeti’nin kendi yasalarına, gelecek şirketlerin güvenmediğinin bir nevi

itirafı oluyor. Yani, siz güvenirseniz, finans buraya gelirse, hukukun üstünlüğü varsa zaten dersiniz ki gelin, bizim hukukumuzda uyun. Ama burada şey düşünülmüş, düşünülen ne? Gelecek şirketler “Ben gelirim oraya, Türkiye’deki hukukta her an başıma bir bela gelecekse siz vergi istisnası dışında benim merkezimin bulunduğu şirketin hukuk şartlarını kabul ediyor musunuz?” Ve kabul ediyor. Nitekim, şehir hastanelerinde, havaalanlarında, tünellerde, birçok yerde garantili geçişlerde buna benzer işlemler yapıldı. Türkiye artık kendi hukukunu değil, başka merkezleri, başka hukukları savunur bir duruma geldi. Bu, işte, hukukun üstünlüğünün olmadığı, istikrarın olmadığı anlamına geliyor.

Fakat burada hep anlatılan, işte, binalarla beraber, bu finansla beraber bu para gelirken, bu düzenlemeler yapılırken Türkiye’de yaşayanlar nasıl yararlanacak? Ya, Türkiye’deki dolaylı, dolaysız vergiye baktığımızda, bu vergilerle ilgili istisnalar gelirken, bu vergilerle ilgili düzenlemeler yapılırken, beş yıl, on yıl alınmazken gerek orada çalışanlarla ilgili, gelir vergisiyle ilgili düzenlemeler yapılırken her gün motorin alan çiftçiden, yakıt alan yolcudan, uçağa binenden, otobüse binenden, okula gidenden markete gidip gıda alandan, doğumundan ipliğine kadar alışveriş yapan herkesi etkilemekte vergisini vererek. Bir nevi, sizin bu “vergi ve istisnası” dediğiniz süreç aslında bu insanların vergisini alıp sermayeye aktarmak anlamına geliyor. Türkiye’de vergiyi düşürmek, asgari ücretli dâhil birçok kesime; kadınlara, emeklilere, gençlere, öğrencilere birçok düzenleme yapılması gerekirken her seferinde biz Plan ve Bütçe Komisyonunda ya gelir vergisiyle ilgili, vergi aflarıyla ilgili, işte, damga vergisiyle ilgili, istisnalarla ilgili düzenlemeler yapıyoruz ve kime yapıyoruz? Sermayeye yapıyoruz. Yoksul daha yoksullaşıyor, açlıkla karşı karşıya geliyor; zengin vergi vermediği için her türlü ortamı... Daha biz iki üç hafta önce burada kur korumalı mevduatla ilgili şirketlere tekrar aynı istisnaları getirdik. Türkiye’de vergi vermesi gerekenler vermiyor; emekle, emeğiyle çalışanlar en çok vergiyi veriyor ve bu vergiyi verenlerin de giderek istisnalarla beraber geleceklerini de ipotek altına almış oluyoruz. Bu şekilde yapılan düzenlemeler aslında ülkedeki dengeleri de tümüyle etkilemektedir.

Bir diğeri, şeffaflık. Şeffaflığın olacağı da meçhul yani burada, baktığımızda, zaten bütün Varlık Fonuna bağlı şeyler denetlemelerden yoksun ve bu kurumlar oraya gittikten sonra da gerek yönetim tarzında gerek onların örgütlenme tarzında şeffaflıktan yoksun hâle gelecekler.

Bir diğeri de parayla ilgili konularda nedense çok dillilik çok tercih ediliyor. Sayın Aydemir, yani siz de Erzurum’da biliyorsunuz, daha önce de konuştuk birçok yerde, biliyoruz, evet, dünya artık birçok dil açısından denetlenmeye uygundur, gezmeye uygundur. Burada “İsteddiği şekilde defter tutacak, istediği şekilde hesap tutacak, bunlar denetlenecek.” deniyor ama biz, burada, mesela, özellikle Kürtçeyle ilgili bir söylem geliştirdiğimizde hemen direkt bölücü hamasete geçiliyor. Yani bu yapılsın, başka konularda da yapılsın. Niçin yapılsın? Eğer bir dil tanımıyorsa, bir ülkede de belli bir çoğunluğun kullandığı dillerle ilgili hâlâ tiyatrolarda, hâlâ müzik şölenlerinde gerek yerel yönetimler gerek kamu yöneticileri bir itiraz yapıyorsa, önlüyorsa, buna ses çıkartılmıyorsa demek ki parası olana, sermayesi olana, yabancı gelene sen hoşgörüyü gösteriyorsun, bu ülkede yaşayanları hor görüyorsun. Bunu böyle yaptığınız zaman işte eşitlikçi bir anlayış olmuyor. Bu ne anlamına geliyor? Parası olanlara, para geldiği zaman ben her şeyi hoş görebilirim, istediğim kolaylığı sağlayabilirim, hukukta, dilde, üstünlükte kendi yerinde her türlü olanağı sağlayabilirim. Ama bu olay parayla ölçülebilecek değil. Normalde Türkiye’de yaşayan her yurttaşın eşit ve özgür, şeffaf bir şekilde yönetilmesi gerekir. İnsanlarımız giderek bu vergi sistemiyle beraber sıkıntı yaşarken Türkiye’yi şuna getirdik: Ucuz, güvencesiz bir alana getirdik. Yani şimdi 100 bin istidamdan söz ediliyor, onların bir yemek parasıyla insanlar asgari ücret alacaklar o merkezde. O istihdamdan belli bir kesim yararlanacak ve o insanların çoğunluğu da yurt dışından gelecek ve zaten burada da onlarla ilgili düzenleme yapılmış, yüzde 75, yüzde 100 kaldığı sürece kolaylıklar sağlanmış. Bu ülkenin birçok kesimi yurt dışına göç etmek zorunda kalıyor. Üniversitelerinin birçoğu yurt dışında bitirip yurt dışına gitmek istiyor. Bunlarla ilgili düzenlemeler

değil de buna olanaklar, koşullar yaratılmazken diğer kesimlere kolaylık sağlandığında giderek ülkede mutsuzluk artar, yoksulluk artar, açlık artar, istikrar olmaz ve sürdürülebilir bir politika gelişmez. Finans merkeziyle beraber aslında Türkiye’de ciddi anlamda bir ekonomik kalkınmanın yapılması lazım, eşit bir şekilde yapılması lazım. Hâlâ dar gelirli, yoksulları, açları, açlıkla karşı karşıya olanları dikkate almayıp sadece sermayeyi göz önüne aldığımızda bu ülke ne barışa ne kalkınmaya ne de büyümeye gitmez.

Maddelerle ilgili arkadaşlarımız geldiğinde de detaylı bir sunuma dönüştüreceğiz ama burada asıl söylememiz gereken, Türkiye’de gerçekten İstanbul Finans Merkeziyle beraber birçok problemin eşitlikçi bir şekilde ele alınması lazım. Bu yapılmadığı sürece yapılacak finans merkezleri, binalar, oteller, büyük büyük devasa şeyler bizim geleceğimizle ilgili daha büyük sıkıntılara neden olmuş olacak. Pandemiyle beraber şu ortaya çıktı: İnsanlar artık “home office” çalışıyor. Birçok büyük kurum kendi evinde çalışanlarını çalıştırıyor ve o devasa binaların şimdi kiraya verilmesi için, satılması için bir kolaylık sağlanmaya çalışılıyor. O paralar gelse bile hiçbir şeye çözüm olmayacaktır. Asıl yapılması gereken, ülkede sürdürülebilir bir politikanın gelişmesi için hukukun üstünlüğü, güven ortamının yaratılması, şeffaf bir rejimin oturmasıdır.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi üyelerimizin anlayışıyla Sayın Lale Karabıyık Hanımefendi’ye söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, şimdi, buradaki amaç güzel, hedef güzel ancak İstanbul Finans Merkezini hangi ortamda, hangi süreç içerisinde gerçekleştiriyoruz, bir ona bakalım ciddi olarak. Burada temel bir sorun öncelikle istikrar yani istikrarı yapacak hamleler yerine şu anda istikrarı bozan hamleler, bozucu hamlelerin daha çok yapıldığını bir kere kabul etmek lazım. Dışarıdan gelen sermaye bir tarafa, şu anda yerli sermaye dışarıda yatırım yapmak istiyor, böyle bir tercih altında.

Yine, Türk lirasını koruyamayan bir ekonomi yönetimi var ve özerk olmayan bir Merkez Bankası tabii beraberinde, bunlar önemli. Rezervlerin ekside olması ve ekonomi yönetimine gerçekten güvenin kalmamış olması; bu da önemli bu süreçte. Devletin açıkladığı verilere de güven oluşmuyor, artık bir güvensizlik var ve maalesef yapılan hatalar -ki hata yapılabilir ama- kabul edilmiyor, olumsuz sonuçlar olumlu gibi gösteriliyor ve algı yönetimi de aslında kendisini aştı. Yani algı yönetiminden ziyade biraz artık böyle hani vatandaşın -bunu söylemek istemem ama- akılla alay etme aşamasına kadar gittiği örnekler oluyor.

Şimdi, devletin bu aşamada doğru planlamayla bir kere doğrudan yatırım yapması, istihdam yaratması, iş yaratması önemli. Gerçek bir kalkınma planına gerçekten ihtiyaç var. Şimdi sizler dediniz ki: “Zaten siz biz ne yapsak beğenmezsiniz, hep eleştirirsiniz.” Şimdi eleştirmeyiz tabii ki yani iyi yönlerini de söyleriz ama şunu da şöyle söyleyeyim: Olumsuz konuşmaya odaklı değil ama yaşadıklarımız ya da yaşattıklarınız bize bazı konularda soru işaretiyle yaklaşma özelliği getirdi. Bunu yani çok net olarak söylemek isterim.

Şimdi, tabii, böyle bir yer açılırken istisna olması normal, teşvikler gelmesi normal, birtakım özellikler sağlanması normal ki bir de şu var yani... Bakın, ben finansçıyım, benim alanım finans. Bu Londra, Tokyo ve New York piyasalarının nasıl çalıştığını da iyi bilirim ama yatırımcı niye Londra’ya, Tokyo’ya ya da New York’u değil de bizi seçsin? Tabii, bu anlamda da bayağı bir teşvik verilmesi lazım,

o da ayrı ama şu da çok ciddi: Hukukun üstünlüğü -diğer arkadaşlar da söyledi- yargının bağımsızlığı, ifade özgürlüğü ya da işte birtakım ekolojik konulara bakış yani bir sürü bir sürü konu artık dünyanın gündeminde yani olmazsa olmazları arasında ve yatırım tercihi yaparken bunlar da ön planda ve bunlar ciddiye alınmalı.

Yine, baktığımızda bir projeksiyon yapmaya ihtiyaç var gibi geliyor. Yani ne kadar vergiden vazgeçilecek? Bunun bir etki analizi olmalı yani birkaç projeksiyon arasında şöyle olursa böyle, böyle olursa böyle, bunun da bir projeksiyon ile bir etki analizine ihtiyaç var diye düşünürüm.

Yine, bir vergi sistemi içerisindeyiz ve bütçe hakkının yok sayıldığı, temsilsiz bir vergilemenin olduğu ve bazen vergi aflarıyla da mükellefin etik dışılığı sevk edildiği de bir vergi sistemi var. Yani şu süreç içerisinde bunu da düşünmek lazım.

Şimdi, dedim ki bazı şeylere soru işaretiyle yaklaşmaya alıştık maalesef ama şöyle bir durum var: Bakın, İstanbul Finans Merkezini şu anda hep bizim için soru işareti olan ve birtakım doğru bulmadığımız şeylerin yapıldığı Varlık Fonuna teslim ediyorsunuz yani Varlık Fonuna ait bir şirket oluşturacak, Varlık Fonu şirket kuracak ve yönetecek, yirmi yıl da bunu yönetmek durumunda ve Sayıştay ve kamu denetim mekanizmasının da dışında kalıyor çünkü özel hukuk hükümlerine tabi olacak. Bakın, bunların hepsi bize şu anda soru işareti olarak geliyor. Şirket personelini, ihaleleri, her şeyi bu şirket yapmaya yetkili, çok geniş yetkileri var ve KPSS ya da başka bir format dışında istediği gibi yapabilir yani KPSS'yle yapacak filan diye bir şey yok.

Şimdi, bu siyasi tercihler ön plana çıkar mı? Orada istenmeyen bir teşkilatlanma olur mu? Çünkü yaşadık, gördük, yaşattınız; bunlar hep soru işareti.

Yine, bir taraftan bu yirmi yıl görevde olmuş olması hani nasıl bir sonuç getirir? Yani, evet, biz iktidar olacağız, bunu ifade ediyoruz ama ben şu anda bu yapılanın çok geniş yetkili ve yanlış bir süreç içerisinde ve doğru bir planlama yapılmadan olduğunu bir kez daha ifade etmek isterim. Yoksa hedef işte on beş yılda 129 milyar gayrisafi yurt içi hasılaya katkı sağlayacak, on beş yılda istihdama 102 bin katKı yapacak falan filan. Ankara'dan da büyük bir göç olacak, onu da biliyoruz ancak bu hedefler güzel de gerçekleştirmeler konusunda biraz oturup, şapkamızı önümüze koyup içinde bulunduğumuz gerçeklerin biraz farkında olmamız gerekiyor.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, İstanbul Finans Merkezini kuracak kanun teklifi için toplandık. İstanbul Finans Merkezi hakkında iki konuyu birbirinden ayırt ederek başlamanız gerekiyor. Birincisi, İstanbul Finans Merkezi gibi bir yapı ihtiyaç mıdır, ihtiyaçsa kimin ihtiyacıdır, arkasında nasıl bir ekonomi politikası var?

İkincisi, belli ki iktidar böyle bir ihtiyaca kanaat getirmiş ki teklif getirmiş. Bunun hangi sınıfsal tercihlere dayandığını açıklayacağım ama ikinci soru şu: Türkiye'nin finansal pozisyonu bir finans merkezi yaratmak için uygun mudur?

İlkiyle başlamak istiyorum. Finans merkezi gibi bir balon projeleriyle uluslararası sermaye kendisini avantajlı ve korumalı alanlar oluşturmaya çalışıyor. Yüksek vergi teşviki, ulusal mevzuattan muaf tutulma gibi ülke egemenliğini tehdit ederek küresel zenginleşmeye katkı sunmak amacını taşıyan bu merkez projelerinin bir avuç kişi, kurum dışında ortalama vatandaşa bir faydası olmayacağı kanaatindeyim. İktidar böyle bir proje üzerinden ülkeye para çekmeye çalışıyor. Kısacası, finans merkezi projesi faiz lobisini daha da zengin etmek için yapılıyor diyebiliriz. Finans merkezindeki faiz lobisinin temsilcisi olduğu söylenen uluslararası bankalar ve kurumlar on yıl vergi ödemeyecek ama esnaftan, işçiden, çiftçiden, memurdan vergi tam olarak tahsil edilecek. Bu, zenginden yana sınıfsal bir tercihtir, çok açık.

Şu veriye bir bakalım: Bankacılık sektörü 2021 yılı kârı 92,8 milyar TL. Bankacılık sektörü 2022 ilk dört aylık kârı 98,2 milyar TL. Bu, 20,7 milyar düzeyinde gerçekleşen geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 375’lik müthiş bir artışa denk geliyor. Bu kârlar sadece faize karşı olduğunu söyleyen bir iktidar döneminde bankacılık sektörünün gayet keyifli olduğunu göstermiyor, ilk üç ayda ekonomik büyüme açısından en büyük sıçramayı yüzde 24,2 artışla finans sektörünün sağladığını da gösteriyor. Türkiye gitgide üretimden daha kopuk, finansal hareketlere dayalı kırılgan bir ekonomi hüviyetine bürünüyor.

Bu teklifle de İstanbul Finans Merkezinde faaliyette bulunacak finans, kapital kuruluşlarının çalışanlarının ücretlerinden banka ve sigorta muamele vergisine, kurumlar vergisinden harçlara kadar çok sayıda istisna, indirim ve benzeri vergi avantajı getirilmektedir. Getirilmesi düşünülen bu düzenlemeden de anlaşılmaktadır ki iktidar, ekonomideki döviz krizini tıpkı varlık barışında da olduğu gibi, “Gelsin de nasıl gelirse gelsin.” mantığıyla aşmayı düşünmektedir.

Ülkedeki mevcut yabancı sermayeyi dahi elinde tutamayan iktidar vergi avantajı sağlayarak yabancı sermayenin geleceğinin hayalini kurmaktadır. Bunca zamandır sorunun vergi avantajı veya ekonomik avantajlar olmadığını anlayamamış, güven ortamı olmadan tek bir sentin bile gelmeyeceğini bir türlü görememiştir. On yıl yüzde 100, sonra yüzde 75 kurumlar vergisi istisnasının tahmini vergi gideri nedir? Bu vazgeçilen oran üzerinden üretime yönelik nasıl yatırımlar yapılabilirdi? Tabii, iktidarın “üretim” diye bir derdi olmadığı için bu soruların da cevabı yok.

İkinci soruya geliyorum yani Türkiye’nin finansal pozisyonunun bir finans merkezi yaratmak için uygun olup olmadığına. Konser yasaklayan, “Twitter’a kilit vuracağım.” diyen, kara para aklama konusunda gri listeye düşen, talimatla özel bankaları yönetmeye çalışanlar dünyanın en çok kazanan finans kurumlarını yüzde 75 kurumlar vergisi istisnasıyla çekmeye çalışıyorlar. Ataşehir’de 3 tane bina dikmekle finans merkezi değil, dikey yapılaşma çöplüğü olur ancak. Hiperenflasyonlu bir ülkede finans mı olur? Anca müteahhit zengin eden, reklam kokan hareketler olur. Cari açığı düşürmeyi umut ederek uyguladığımız ekonomi programı çoktan çöktü. “Faizi düşüreceğiz.” derken artan döviz kurlarını baskılamak için 128 milyar doları el altından sattınız, yine de dövizin ateşini düşüremediniz. Swap anlaşmalarıyla aldığımız varlıklar hâlâ döviz düşürmeye yetmiyor. Merkez Bankası net döviz rezervleri yeniden eksi 52 milyar doları aştı. Eğer finans merkezi kurarak küresel sermayeyi çekebileceğinizi düşünüyorsanız bu ülkenin Merkez Bankasını neden iflasın eşiğine getirdiniz? Siz de biliyorsunuz ki İstanbul Finans Merkezi “Uluslararası Finans Merkezi” adı altında dört duvardan oluşan bir bina dikmenin ötesine geçemeyecek.

Yine, sermaye gelmeyecek ve her zamanki gibi betona yatırım yapmak için kurgulanmış bir proje olduğu çok yakında herkes tarafından anlaşılacak. Ülkelerin -daha önce konuşmacılar da söyledi- ekonomideki risklerini gösteren “kredi riski primi” dediğimiz CDS primi 1 Ağustos 2018’de 159,80 iken Haziran 2022 itibarıyla 716,12’ye yükseldi, bu tabloda olduğu gibi. Kredi risk priminde Arjantin,

Rusya ve Mısır'dan sonra dünyada 4'üncü sıradayız yani dünyada en yüksek borçlanma maliyetine sahip 4'üncü ülkeyiz. CDS priminin 700'ün üzerinde olması ne anlama geliyor? Uluslararası finans çevrelerince Türkiye aldığı borcu neredeyse geri ödeyemez kategorisinde anlamına geliyor. Uluslararası borçlanma dahi yapmakta zorlanan bir ülke şimdi "Uluslararası finans merkezi kuracağım." diyor.

Değerli arkadaşlar, İstanbul'un finans merkezi hâline gelebilmesi için yasadan önce Türkiye'nin hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı, insan hakları, yolsuzluklarla mücadele gibi konularda mesafe alması gerekiyor. Tek adam rejiminin siyasi ve ekonomi politikalarıyla ilgili karar ve uygulamaları İstanbul'un finans merkezi olmasının önündeki en önemli engel niteliğindedir. Öte yandan, halkımız yoksullukla boğuşurken karşımıza finans merkezine yönelik bir kanun teklifinin getirilmesi, iktidarın finans kesiminin çıkarlarını her şeyin üstünde tuttuğunun en açık göstergesidir. Bu zaten sır değil.

Bakın, pazartesi günü Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Nebati ne diyor? "Enflasyonu düşürmek için çok sert tedbirler alabilirdik, biz büyümeyi tercih ettik. Bu sistemde dar gelirli haric üretici firmalar, ihracatçılar kâr ediyorlar, çarklar dönüyor." Yani zengini daha zengin yapmak için fakiri enflasyona ezdiriyoruz diyor. Sarayın politikaları zenginin faizini fakire açlıkla ödetiyor. Küçük bir azınlık dışında kalan tüm vatandaşlarımıza yaşatılan bu hayat pahalılığının cebimizdeki bu enflasyon hırsızının taammüden yaratıldığının daha açık bir itirafı olamazdı. Ekonomi ilk üç ayda yüzde 7,3 büyümüş ama kim büyümüş? Elbette finansçılar. Finans kesimindeki büyüme yüzde 24,2. İlk dört ayda 26 milyar lira vatandaştan alınıp bir avuç zengine verilmiş, vatandaşın cebine giren yok; bu nasıl büyümedir? Bunun adı yoksullaştırıcı büyümedir, kortizonla ekonomiyi şişirmektir, sürdürülebilir değildir; zengini daha zengin, fakırayı daha da fakara yapan bir tercihtir. Milletimize ve ekonomiye yapılmış bilinçli bir kötülüktür. Daha önce Sayın Bakan "Bir maaş alıyorsun, en fazla enflasyonun altında ezilirsin." demişti. Bir avuç zengin için kapıları ardına kadar açan iktidar sıra emekçiye, emekliye, işçiye, memura gelince kapatıyor. Milletimizin diliyle söyleyeyim: "Kâr etmeyen" dediğiniz o dar gelirli iktidarımızı en kısa zamanda götüreceksin.

Değerli milletvekilleri, bitirirken Sayın Bakan Nebati'nin açıklamasında ifadesini bulan, dar gelirliye düşman politikalarından birine dair konuyu vurgulamak istiyorum. Enflasyonla mücadele edemeyenler enflasyon rakamlarıyla mücadeleye hız veriyorlar. TÜİK kamuoyundaki beklentinin ve halkın hissettiği enflasyonun aksine Mayıs 2022'de aylık fiyat artışlarını yüzde 2,98; yıllık fiyat artışlarını yüzde 73,5 ve beş aylık aralık-mayıs enflasyonunu ise yüzde 35,6 olarak açıkladı. Üstelik doksan yıldır açıklanan madde fiyat listesini bu ay yayımlamaktan vazgeçerek fiyatları sansürledi. Gerek enflasyonun düşük açıklanması gerekse maddi fiyat listesinin karartılması doğrudan halkın cebini ve mutfağını ilgilendiriyor. Temmuz 2022'de ücretler, maaşlar ve emekli aylıkları tüketici enflasyonuna göre artırılacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – TÜİK'e çağırımdır: İki yüz otuz iki aydır yayımlamadığınızı TÜFE kapsamındaki madde sepeti ve ortalama madde fiyatları listesinin kamuoyuna açıklanmasını Anayasa ve Bilgi Edinme Kanunu çerçevesinde talep ediyorum. Enflasyon rakamlarını düşük göstermek alenen hırsızlıktır, milyonların hakkını çalmaktır, zulmün daniskasıdır. Finans baronlarını kollayacağınıza halkın ekmeğini koruyun.

Teşekkürler Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Abdüllatif Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün görüşmekte olduğumuz kanun teklifi İstanbul Finans Merkeziyle ilgilidir, bununla ilgili bazı hususları düzenliyor. Her şeyden önce, son dönemlerde, Komisyonumuzda görüşülen kanun tekliflerinin Komisyon üyelerimiz tarafından verilmiş olması bence sevindirici bir durum. Her şeye rağmen Komisyonun bazı hassasiyetlerine dikkat ettiklerini düşünüyorum. Ancak şunu da kabul etmek gerekir ki gerçekten, finans sistemi gelişmeden gelişmiş ülke hâline dönüşebilmek imkânsızdır. Reel sektör önemlidir elbette ama reel sektörün finansmanla desteklenmesi ve ucuz finans imkânları ihtiyacı düzeyinde elde edebilmesi ekonominin gelişmesi açısından son derece önemlidir. İsterdik ki Türkiye’de çok gelişmiş bir finans sistemi olsun, gerek bankalar gerek sermaye piyasası gerekse sigorta şirketlerinin millî, yerli ve çok gelişmiş olmasını temenni ederdik ancak baktığımızda bunu böyle görmüyoruz. Ekonominin büyüklüğü içerisinde finans sektörünün payı sadece yüzde 4 civarındadır, keşke yüzde 10 olsaydı gelişmiş ülkelerde olduğu gibi veya finansal hizmet ihracının toplam ihracat içerisindeki payı yüzde 3 gibi düşük bir düzeydedir, keşke bu da 15 olsaydı veya gelişmiş ülkeler gibi yüzde 25’e kadar ulaşabilseydi ama rakamlar gerçekten küçük. Bu finansla ilgili küçük rakamları büyütmek, derinleştirebilmek, finansal araçları çeşitlendirebilmek ayrı bir şeydir; bina inşaatlarını bir finansal merkez olarak tanımlayan bir yasa getirmek de daha farklı bir şeydir.

Şimdi, bakıyoruz bu yasa teklifine, gerçekten, içinde inşaat var, bir de vergi muafiyetleri var ana kalemleri itibarıyla söylediğimiz zaman. Yani siz “finans” dediğinizde “Dünya ölçeğinde finans merkezi oluşturuyoruz.” dediğinizde binaları ve vergi muafiyetlerini mi hatırlarsınız? “Finans” dediğiniz şey, finansı büyütmek, çeşitlendirmek, geliştirmek, dünyanın ilgi odağı hâline getirmek dediğiniz şey daha farklı şeyler gerektiren bir durumdur.

Maalesef, 1’inci maddeye bakıyorum, 1’inci maddeyle ilgili gerekçeye bakıyorum, çok büyük laflar edilmiş, Türkiye sanki bir değişime adım atıyor bu kanun teklifiyle gibi ifadeler var ama bu ifadelerin içerisinde anlayamadığım yani ağırlığı kaybeden kelimeler, cümleler de var. “Yeşil finans” diye -gerekçede geçen- neyi kastediyorsunuz yani “yeşil finans” dediğiniz zaman doları mı kastediyorsunuz? Nedir bu “yeşil finans?” Yani gerekçeye başka bir kelime bulamadınız mı, başka bir şey yazılabilirdi gibi geliyor bana. Yani bu sayfada çok büyük laflar ederken orada “yeşil finans”ı görünce birden düştüm, attan düşmüş gibi oldum yani.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Zaten düş diye yaptık onu biz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Öyle mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Uluslararası bir tabir.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – “Yeşil finans” uluslararası bir tabir mi, neyi kastediyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çevreci bir finans, “green finance” demek.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Demek ki ağırlığı gibi bir ağır kelimeyle... Vaktiyle yeşil sermaye bir ara dilde çok dolaşırdı da onun için onu mu kastediyor acaba, başka bir kelime bulamamış mı diye düşünmüştüm.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 28 Şubat’taki yeşil sermaye değil yani.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, anladım ama çevreyle bağlantılı böyle finans anlatmak da çok zevkli gelmiyor bana. Yani “ekosistem” diyor mesela. Ekosistem farklı bir şey, finans ekosistemi falan yani tam oturmamış gibi geldi bana. Uluslararası ölçekte kullanılıyor da olsa bunlar farklı şeyler. Ama bu paketin içerisindeki bu iddialı hükümlerle, maddelerle, buradaki 10 maddeyle elde edilemeyecek şeylere büyük anlamlar yüklemek bana Hazreti Ali’nin bir sözünü hatırlattı. Hazreti

Ali'ye diyorlar ki: "Bu Hariciler 'El hükmü lillah.' ayetini okuyorlar, 'Hüküm Allah'ındır.' diyorlar ama siz de Haricilere karşısınız, onların yanlış yolda olduğunu söylüyorsunuz. Buna ne diyeceksiniz?" Diyor ki: "Onlar Allah'ın hak bir sözünü batıl murat ederek söylüyorlar."

Şimdi, her konuyu buraya iddialı getiriyorsunuz, büyük cümlelerle getiriyorsunuz ama maalesef, içi boş paketlerle geliyorsunuz; bu da öyle. "İçinde ne var?" diye söyledim. İşte bina inşaatları, ofisler, nasıl alınacak, nasıl satılacak, nasıl tahsis edilecek; bir de bunları kolaylaştırmak için vergi muafiyetleri. Finansal hizmet ihracından bahsediyorsunuz da tanım yapmışsınız. O tanıma yapmanın durumu değiştiren bir tarafı yok. Veya defter belgelerin yabancı dille tutulması. Zaten Türkçeyi bu gidişle kaldıracaksınız, yok edeceksiniz. İşlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapmak. Millî hukuku da işlevsiz hâle getiriyorsunuz. Özellikle bir madde dikkatimi çekti, SPK ve BDDK'ye ait taşınmazlar bedelsiz olarak yönetici şirket adına tescil edilecek, devir ve işlemlerinden veraset ve intikal vergisi alınmayacak, harç alınmayacak, döner sermaye bedelleri alınmayacak, damga vergisinden muaf olacak. Kimdir bu yönetici şirket, neyin nesidir? Bunun ortakları kimdir? Şirket olduğuna göre ortakları da vardır. Aslında görünmeyen kısımlarını açıklarsanız biz daha anlamlı değerlendirmeler yapma imkânı buluruz. Bunlar nasıl oluşmuş, bu şirketler nasıl teşekkül ediyor? Birileri mi atıyor, ortaklarını birileri mi belirliyor yoksa başka bir mekanizmalarla mı teşekkül ediyor? Bu yönetici şirkete bunları, devletin kuruluşlarını bedava alma hakkı verildiğine göre niteliğiyle ilgili de ayrıntı bir bilgi sahibi olmamız lazım ama açıklamalarınızda, gerekçelerinizde doğru düzgün hiçbir bilgi yoktur. Varlık Fonuyla bağlantılı statüsü ne olacak? Bu kanuna bu maddeyi yazmadan önce bu yönetici şirketin statüsü ve ayrıntısının belirlenmesi lazım, bu paketin içinde de olabilirdi. Yok, şimdi ismini geçiriyorsunuz, sonra arkasından ne yapacağınız belli değil.

Evet, şimdi, değerli arkadaşlar, bir kere -arkadaşlar da söylediler- şunu bilmemiz lazım: Bir finans merkezinden söz edebilmek, söylediğiniz iddialar gerçekçi de olmasa 2036'yla ilgili bir perspektif koymuşsunuz. Yani bundan on beş sene sonrası için söyleyeceklerinizin hayali olmaktan öte bir değeri, bir anlamı olamaz zaten ama bir yerlerden bir rakam çıkarmışsınız, o rakamı nereden çıkardığınızı da merak ediyorum. Ama şu var: Bu teklife somut olarak devasa bir inşaat var, inşaat alanı var, binalar yapılıyor. Üstelik de bu binaların yapımı yeni başlamadı. Siz statüsünü, bunların ne yapılacağını zaten bu kanun çıkmadan önce belirlemiştiniz iktidar olarak. Yıllardır yapılıyor bu.

Şimdi, yapılan binalara hukuki çerçeve oluşturmak için bir yasa teklifi gelmiş buraya yani her zaman yaptığınızı yapıyorsunuz, o da nedir? Önce ateş ediyorsunuz, sonra nişan alıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – O binalara başlamadan önce ne olacağı, ne yapacağınızla ilgili, burada yazdığınız maddelerden de daha ayrıntılı, finansı da tamamıyla kavrayacak, gelişimini sağlayacak, yol açacak bazı şeyler yapabildiniz ama yok, yıllar sonra bir kanunla inşaat işleri düzenleniyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir de şu önemli: Bu vergi muafiyetleri vesaire... Zannedersen bir ay olmadı, bu Meclisten, Komisyondan bir kanun geçti. Kurumlar vergisi oranları üç ay önce değiştirilmişti, bir ay önce yine değiştirildi. Bu süreleri tam söyleyemiyor olabilirim. Orada finans kuruluşlarıyla ilgili yani diğer şirketlerle ilgili uygulanacak kurumlar vergisi daha düşük olduğu hâlde

finansla bağlantılı firmaların veya kuruluşların, şirketlerin ödeyeceği kurumlar vergisi oranı daha yüksekti. Yani bir ay önceki kanunda farklı bir şey yapıyorsunuz, burada sıfırlıyorsunuz, kurumlar vergisini sıfırlıyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, teşekkür ediyorum.

Diğer görüşlerinizi maddelerde ifade ederseniz sevinirim.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Yani bunlar adrese teslim maddeler, bundan biri yararlanıyor. Özellikle birini hedef alarak kurumlar vergisiyle oynama öteden beri mevcut iktidarın huyudur, biliyorum ben bunu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Şener.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ama onu “Birisi yararlansın.” diye yaparken genelleştiriyorsunuz, genel indirim yapıyorsunuz. Ben biliyorum -2005’ten kalma- TELEKOM’da yapıldığını.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katırcıoğlu’na söz vereceğim Sayın Şener.

Teşekkür ediyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bir tek TELEKOM’u hesaplayarak kurumlar vergisi oranı anlamlı bir miktarda düşürüldü ama o vesileyle diğer kurumlar da o düşük orandan yararlanıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, teşekkür ediyorum. Süreyi hakikaten çok aştınız.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Şimdi, spesifik olarak da düşürüyorsunuz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Katırcıoğlu, buyurun lütfen.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli üyeler, sevgili bürokratlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, bu konuştuğumuz konu ilginç bir konu esas itibarıyla yani bir finans merkezi ihdas edilmesi düşünülmüş. Tabii, bu, yeni bir hadise değil, epey bir zamanı var, daha önce de çok düşünülmüş, konuşulmuş bir mesele. Ben şöyle bir yorum yapacağım.

Şimdi, dünya finans sistemlerine baktığımızda ülkeler arasında farklılıklar olduğunu görüyoruz. Mesela, kara Avrupası’nda -bizde de biraz öyle- finans piyasaları daha çok banka üzerine dayalı olarak oluşuyor ama Anglosakson dünyada yani Amerika ve İngiltere gibi ülkelerdeyse piyasa üzerinden finansman meselesi gündeme geliyor. Dolayısıyla iki ayrı dünya, iki ayrı yaklaşım var esas itibarıyla. Mesela, Japonya, Almanya, Türkiye daha çok bankacılık sektörü aracılığıyla fonlarını dağıtıyor; Amerika’da öyle değil, Amerika’da piyasalar bu işi yapıyor yani ona uygun mekanizmalarla.

Şimdi, değerli arkadaşlar, şöyle bir şey var bence: Sayın Cumhurbaşkanının -benim bildiğim kadarıyla- çok geçmişten beri gelen bankalarla ilgili bir sıkıntısı var. Bu sıkıntının çok da yanlış olduğunu düşünmüyorum bu arada, onu da söylemiş olayım yani özellikle biraz daha geriye gidersek hatırlayacaksınız, rahmetli Erbakan döneminde, gerçekten, KOBİ niteliğindeki şirketler toplam yatırılabilir fonlar içinden aldıkları paylar itibarıyla gerçekten yüzde 3-4 civarındaydı. Tabii, buna tersten bakarsanız bankalar esas itibarıyla Türkiye’deki var olan holding türü şirketlerin uzantısı olarak oluşmuşlardı yani her grubun bir bankası vardı, ucuza mevduat topluyordu ve bunu kendi şirketlerine plase ederek kendi yatırımlarını finanse ediyordu; böyle bir mekanizma kurmuşlardı. İlk defa Özal döneminde, esasında, bir adım atılmıştı bu konuyla ilgili olarak ama hadi oraya girmeyeyim şimdi, Kastelli mastelli meseleleri var, oraya girmeyeceğim. Ama bankalarla ilgili hakikaten böyle bir mesele var ve Rekabet Kurumundan arkadaşlarımız var, onlar da bu konuyu biliyorlardır. Gerçekten de bankaların kendi iç dayanışmalarıyla oluşturdukları bir kartel güçleri vardır. Türkiye’de her zaman bu kontrol altına alınmaya çalışıldı ama pek de kontrol edilemeyen bir güçtür esas itibarıyla.

Şimdi, ben size bir birkaç tane not çıkardım, mesela 11 Ağustos 2017’de Sayın Cumhurbaşkanı şunu söylüyor, diyor ki: “Bankalar rahat durmuyor. Biz faizlerin düşmesi lazım diyoruz. Bankalar ise vatandaşın oraya yatırdığı paraları kendisi için âdeta soyup soğana çevirme aracı olarak kullanıyor.” 2017 Ağustosunda söylüyor bu lafı. Benim böyle rastgele notlarım bunlar. 2020’de şöyle bir cümlesi var, diyor ki: “Özel bankalar bu süreçte hiç de iyi bir imtihan vermiyorlar.” “Bu süreç” dediği de pandemi süreci. 2019’da, hatırlayacaksınız, pandemi başladıktan sonra Hükûmet bence yanlış bir perspektifle üretim kaybı olmasın diye üretimi desteklemeye yönelik olmak üzere boyuna krediler verdi, bankalardan kâğıt aldı, piyasaya likidite verdi ama “Olan ne oldu?” diye baktığımızda o likidite üretime gitmedi. Hatırlayacaksınız, hatta “aktif rasyosu” diye bir şey çıkarmak zorunda kaldılar çünkü aktif rasyosuyla en azından krediye plase edilmesini sağlamaya yönelik olmak üzere bir adım atmak istediler. O sene itibarıyla da söyleyeyim, 2019 sonu itibarıyla -yanılmıyorsam- reel olarak bankacılık sektörü yüzde 22 kâr etti, borsa da yüzde 29 reel olarak kâr etti ki bu iki oran da çok yüksek oranlardı.

Diyor ki 2020’de: “Ülkemizin ve milletimizin içinden geçtiği bu zor dönemde özel bankaların da üzerlerine düşeni yapmasını bekliyoruz.” 2021’de diyor ki: “Merkez Bankası faizleri yüzde 14’e çekti, özel bankalar yüzde 30’a çıkardı.” Öyle oldu, şu anda mevduat faizlere bakın; kredi faizleri yüzde 40-50’ye vardı neredeyse şu anda. 26 Ocak 2022’de -inşallah bunu da oraya yazmışımdır- “Kredileri kamu bankalarından kullanın.” diye deklarasyon yapıyor yani “Kredi kullanacaksınız özel bankalardan değil; gidin, kamu bankalarından yapın.” diyor.

Özetle demek istediğim şey şu: Yani Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı veya herhangi başka bir parti de olsaydı iktidarda bence benzer bir durumla karşılaşır diye düşünüyorum çünkü Türkiye’nin -burada konuşmadığımız- ekonomik yapısı itibarıyla yani güçsüz aktörlerden oluşan bir ekonomik ortamı yok. Yani serbest piyasaya ekonomisi falan diyoruz, bunlar lafıgüzaf; serbest piyasa ekonomisi falan diye bir şey yok Türkiye’de. Olan şey, bu piyasada bazı aktörler daha güçlüdürler ve bunların bazıları da kartel kurarlar, bazıları da “dernek” vesaire adı altında kartel kurarlar ve dolayısıyla da Hükûmete de baskı yaparlar. Nitekim, benim gördüğüm kadarıyla, bu finans merkezi önerisi aslında Anglosakson dünyanın güya örnek alınarak daha piyasa bazlı bir finansal yapıya doğru evirilmeyi amaçlayarak getirilmiş diye düşünüyorum.

Şimdi, bu anlamıyla baktığımızda, benim çok itiraz edeceğim bir şey yok belki fakat bunu yapamazsınız arkadaşlar yani bunun yapılabileceğine ben inanmıyorum. Yani Türkiye’de böyle bir yıl içinde, iki yıl içinde banka bazlı bir finansal sektörden piyasa bazlı bir finansal sektöre dönmek mümkün değil bence. Dolayısıyla da yani amaç olarak, fikir olarak çok yanlış olmasa da... En azından bankacılık sektörünün gücünü baypas etmek ve piyasalardaki ihtiyacı olan aktörlere yeni finansal imkânlar getirmek ki bir çok aktör de bu durumda yani bankalardan krediyle ancak iş yapabilen kişiler veya kurumlar. Dolayısıyla da ben özetle söylemek istediğimi -bilmiyorum- şimdiye kadar söylemiş olduğumu sanıyorum yani fikir olarak çok itiraz edilmese de, edilebilecek bir argüman olmasa da yapılabilmesinin çok mümkün olduğunu düşünüyorum.

Son bir cümle olarak söyleyeyim: Tıpkı bu yeni ekonomik model diye Sayın Nebati’nin ortaya attığı model, esasında ithal ikameci bir modele benziyor. Ben kendisine de söyledim yani bu ülke sonuç olarak 1960’tan 1980’e kadar ithal ikamesiyle büyüdü güya ama sonuçta ne oldu? Sonuçta birtakım holding türü çok büyük servetlere etki eden şirketler dünyası kaldı ve rahmetli Demirel’in söylediği gibi, 1980’de de 70 sente muhtaç bir ülke hâline gelmiş olduk. Dolayısıyla da o da yani bu süre içinde yapılabilecek bir mesele değil. Ben bunun da yani bu finans merkezi meselesinin de bu kadar kısa süre içinde becerilebilecek bir şey olduğunu sanmıyorum. Evet, bende bu kadar...

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Emine Gülizar Emecan, buyurun lütfen.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, öncelikle, teklifte imzası bulunan Sayın İbrahim Aydemir ve diğer arkadaşlara teşekkür ediyoruz tabii ki. Getirilen kanun teklifi üzerine bu saate kadar çok şeyler söylendi. Benim de değerlendirmelerim biraz böyle bir toparlama gibi olacak belki.

Öncelikle, tabii, kanun teklifiyle getirilmesi öngörülen düzenlemelere baktığımız zaman, uluslararası finans kurumlarını ülkemize çekerek İstanbul’un önde gelen uluslararası bir finans merkezi hâline getirilmesi hedefleniyor. Finans hizmet ihracatını artırmaya yönelik teşvikler tasarlanmış ve böylece bu doğrultuda küresel finans merkezlerine paralel olarak kanun teklifinde öncelikli olarak İstanbul Finans Merkezini rekabetçi kılmak için indirim, istisna ve diğer vergi avantajlarının öngörüldüğünü görüyoruz. Yine, ayrıca, nitelikli insan kaynağını çekmeye yönelik kolaylıklar getirilmesi de öngörülmüş. Böylece, Türkiye’nin küresel finans piyasasındaki payının artacağı öngörüldüğü kısa bir özet yapmış olacak olursak.

Şimdi, tabii, İstanbul’un küresel bir finans merkezi hâline getirilmesine yönelik çalışmalar yaklaşık on beş yıl önce başlatılmıştı. 2009 yılında İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Strateji ve Eylem Planı yürürlüğe girdi; ondan sonra, işte, Onuncu ve On Birinci Kalkınma Planları’nda da vurgulandı yani on beş yıllık bir hikâyeden bahsediyoruz burada. 2021 yılına geldiğimizde, Varlık Fonu denetim raporları görüşülürken de dönemin başkanı Zafer Sönmez İstanbul Finans Merkezi Projesi’yle ilgili “Buna hiçbir zaman inşaat projesi olarak bakmadık.” ifadelerini kullanmıştı ama tam tersine, geldiğimiz noktada baktığımızda, finans merkezi oluşturmayı aslında sizin bir anlamda bir beton ve emlak projesi olarak gördüğünüz de İstanbul’daki yapılan devasa projeden ortaya çıktı yani bir taşla birkaç kuş vuracağımızı hesapladığınızı görmüş olduk. Ne oldu sonrasında ama? Projeyi Ağaoğlu yaptı, işte 3 yüklenici firma sonrasında battı ve Eylül 2019’da ana yatırımcı olarak Varlık Fonu 1,67 milyar TL’yle projeyi devraldı ve yandaş şirketler bir taraftan kurtarılmış oldu, diğer yandan da işte 3,4 milyar metrekarelik devasa bir emlak yatırım projesi için ciddi emek verdiniz, bunu da gördük. Şu anda da aslında o emeklerin, verilen emeklerin sonucu olarak bu kanun teklifini görüşüyoruz. Ama şunu sormak istiyorum: Acaba finans merkezinin istenilen şekilde işleyebilmesi için gerekli ortamı sağlayabildiniz mi aradan geçen bu on beş yılda? Şimdi, örneğin, uluslararası finans merkezleri için gereken güven ortamı sağlandı mı? Yine, ülkede gereken istikrar ortamı sağlandı mı? Özellikle, hukukun üstünlüğü finans piyasaları için çok önemliyken bağımsız yargıdan bahsedebiliyor muyuz Türkiye’de?

Şimdi, 2010 Anayasa referandumu sonrası şöyle bir baktığımızda, bu süreçte artan şekilde bir şeffaflığın ortadan kalktığını görüyoruz. Yani bir yandan bir finans merkezi oluşturuluyor, küresel piyasalar ülkeye çekilmeye çalışılıyor ama diğer yandan Türkiye demokrasiden uzaklaşıp otoriterliğe doğru giden bir sistemin içerisine çekiliyor. Biz bunu yaşadık ve hâlâ yaşamaya devam ediyoruz. İhalelerde yolsuzluklar, usulsüzlükler, adrese teslim projeler dönemi başladı ve hâlâ devam ediyor. Medya ve sermaye üzerinde iktidarın baskısı, yargıda siyasallaşma, partizanlaşma giderek dozunu artırdı ve hâlâ devam ediyor. Şimdi siz de gelmiş diyorsunuz ki: “Bu projeyle Londra, New York, Tokyo gibi finans merkezleriyle rekabet edeceğiz ve yatırımcı firmaları, sermayeyi bu finans merkezi sayesinde Türkiye’ye çekeceğiz.” Tabii, diğer yandan da finans merkezlerini -diğer konuşmacılar da bunu çok ifade ettiler, ben de altına imzamı atıyorum bu sözün- bir beton yığını projesi olarak görerek, bu hayali kurarak bu noktaya geldiniz.

Şimdi, uluslararası finans kuruluşları için acaba bu kanuni düzenleme yeterli olacak mı diye düşündüğümüzde, bakalım yeterli mi? Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarının tanınmadığı, Anayasa Mahkemesi kararlarının yerel mahkemelerce uygulanmadığı ve Merkez Bankasının bağımsızlığının ortadan kalktığı bir ortamda, evet, siz büyük binalar yaptınız ve bu kanun teklifiyle şimdi birtakım vergi avantajları getiriyorsunuz, yani bunları sağladınız diye uluslararası finans şirketlerini ülkemize çekemezsiniz değerli arkadaşlar.

Hukukun Üstünlüğü Endeksi’ni zaman zaman konuşuyoruz; bütçede de konuşuyoruz, kanun tekliflerinde yeri geldiğinde de konuşuyoruz ve bir türlü bu süreç içerisinde yukarı doğru çıktığımızı hiç görmedik, hep aşağıya doğru gidiyoruz. Yine, Türkiye’nin puanı 100 üzerinden 42; yine, 139 ülke arasında sondan 23’üncü sıradayız bu konuda.

Gelelim Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati’nin Fransa’daki yatırımcılara söylediği söze. Ne demişti? “Bürokrasiyi alaşağı ederiz, arkamızda Cumhurbaşkanımız var, rahat olun, mevzuatı da değiştiririz.” Bir ülkenin Maliye Bakanının hukukun üstünlüğünü ayaklar altına alan bu sözlerinden sonra yine bu sermayeleri ülkeye çekemezsiniz değerli arkadaşlar.

Şimdi, ekonomi ve maliye politikaları açısından da baktığımızda, uluslararası finans çevreleri açısından çekici olduğumuzu söyleyebilir miyiz? Orada da cevap hayır. Bir iktidar düşünün; faizi indirerek, doları enflasyonu fırlatacak şekilde yükselterek, Türk parasının değerini düşürerek, milleti zamların altında inleterek ve üretimi desteklemeyerek ihracatı patlatmaya çalışacak ve Cumhurbaşkanı da diyecek ki: “İşimize gelen döviz kurlarıyla cari fazlayı artırmayı planlıyoruz.” Ki cari açık artarak devam ediyor değerli arkadaşlar. Geçen yılın aynı çeyreğine göre -ilk çeyrek- cari açığımız yüzde 140 büyümüş. Hangi cari açığı kapatmaktan bahsediyorsunuz acaba? Yani burada hayaller ve bir taraftan da gerçekler var. Türkiye’nin yatırım yapılabilirliğiyle ilgili CDS risk primi 720 olmuş.

Şimdi, değerli arkadaşlar, diğer yandan, ülkenin yetişmiş gençleri, ülkenin doktorları ülkeyi terk ediyor, Avrupa ülkelerine mülteci olmayı, göçmen olmayı göze alarak gidiyorlar. Şimdi, onlar kaçacak; sonra da küresel sermayenin yurt dışından deneyimli, nitelikli insan gücü getirmesi için siz kırk takla atacaksınız. Bu kanun teklifinin tam anlamıyla tanımı budur. Elbette ki birtakım teşviklerin, elbette ki birtakım uygulamaların getirilmesini normal karşılıyoruz ama tek başına bunların yeterli olmadığını hep birlikte görüyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir veri daha paylaşacağım sizlerle. Yine, Global Finans Merkezleri Endeksi’ne baktığımızda, dünyanın dört bir yanındaki büyük finans merkezleri için rekabet edilebilirlik ve sıralama değerlendirmeleri yapmak üzere hazırlanan ve sonuncusu Mart 2022’de açıklanan sıralamaya göre, İstanbul, Eylül 2021 sıralamasında 119 merkez arasında 61’inci iken bu yıl mart sıralamasında 64’üncü sıraya düşmüş. Yine, araştırma kapsamında önümüzdeki iki üç yılda önem kazanması beklenen finans merkezleri arasında da İstanbul yok.

Evet, bu kanun teklifinde getirilen düzenlemeler kabul edilir, geçer, İstanbul Finans Merkezi de açılır ancak şu içinde olduğumuz ortamda bunlar olsa dahi, bu finans merkezi, ifade özgürlüğünün, yargı bağımsızlığının olmadığı, ekonomi politikalarının istikrarsız bir şekilde devam ettiği; borçlarını ödemekte zorlanan, faize “faiz” diyemeyen iki yüzlü bir yaklaşımın sürdürüldüğü bir ortamda uluslararası finans kuruluşları ve yatırımcıları yerine bu duvarların içerisinde sadece ne olur biliyor musunuz arkadaşlar? Ziraat Bankası, Halk Bankası, Vakıfbank, Merkez Bankası ve bazı diğer genel müdürlük binaları İstanbul Finans Merkezine Ankara’dan taşınır ve bir avuç müteahhit için gelir kapısı yaratılır. Ataşehir bölgesinde de içinden çıkılmaz bir trafik oluşturulur, ondan öteye gidilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bitiriyorum, son cümlelerim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Finans merkezlerinin, küresel sermayenin de Türkiye’ye bu ortamda, bu şartlarda gelmesi beklenir. Bence beklemek de çok doğru değil.

Ayrıca bir cümle daha...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelerde bazı görüşlerinizi ifade ederseniz sevinirim.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Getirilen vergi istisnaları da hem küresel finans sermayelerini çekmeye yaramayacağı gibi ciddi bir vergi harcamasına sebep olacağı için ülke ekonomisine de yük olarak gelme riski vardır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Sayın Sibel Özdemir, buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, sürem de kısıtlı, şöyle başlayabilirim: Baktığımız zaman, zaten gerekçede günlük ekonomik uygulamalarla çelişkili o kadar çok cümle var ki mesela “Küresel Finans Merkezleri Endeksi...” İşte, diyor ki: “Bu merkezlerin; iş ortamı, beşeri sermaye, altyapı, finans sektörünün gelişmişliği, itibar olmak üzere bu beş ana faktörle rekabetçiliğimiz...” Biz bu alanlarda o kadar ciddi ve kırılgan bir yapıya dönüştük ki çünkü bütün hatipler atıf yaptı; hukukun üstünlüğü, şeffaflık, ekonomik güven, öngörülebilirlik, güçlü ve bağımsız kurumlar, bunlarda o kadar tahribat oldu ki bu kavramlarda ne kadar genel anlamdaki bu tahribatla bu finans merkezinde ya da bu yapılarda nasıl bir süreç olacak?

Sürdürülebilir ve katılımcı yaklaşımlar... Şimdi, bundan da uzaklaştık biz. Bütün kurumsal yapılarımız ciddi anlamda bundan da uzaklaştı. Yine, baktığımız zaman, diyor ki: “İstihdam olanağı sağlanması...” Ama mevcut istihdamımız o kadar kırılgan ve o kadar kriz ortamına gidiyor ki mevcut uygulanan politikalarla, sanki finans merkezindeki işte bu kadar istihdama bel bağlanmış gibi bir tablo ortaya çıkıyor. Yine, gerekçede “Nitelikli insan kaynağı çekmeye...” Ya, biz ülke olarak nitelikli insan kaybı yaşayan ve ciddi bir beyin göçü yaşayan bir ülkeyiz ve ciddi, bizim oturup bununla ilgili bir yasal düzenleme ve ekonomik, politik, sosyal, toplumsal uygulamalar yapmamız gerekirken finans merkezine nitelikli insan kaynağı çekeceğiz. Yine diyor ki: “İFM’de şeffaf, verimli, öngörülebilir bir yönetim düzeni sağlayacağız.” Şimdi mevcut yönetim düzenine baktığımız zaman, yine, burada bir çelişkiyi ortaya koyuyor. Zaten 10’uncu madde diyor ki: “Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.” Bu, sizin bütün bu söylediklerinizi bir nevi ortadan kaldırıyor; bu katılımcılık, sürdürülebilirlik, şeffaflık, öngörülebilirlik; buna vurgu yapmak istedim.

Şimdi, baktığımız zaman gerçekten ciddi bir küresel vurgu yapılan, hani ciddi küresel gelişmeler var; işte, pandemi, kriz, savaş, enerji sorunu, arz zincirleri, ciddi gıda krizi ama bütün bunlar neyi ortaya koydu? Gerçekten bu iktidarın ne kadar bu ülkeyi yönetemediğini ve bizim bu sorunlara ne kadar hazırlıksız olduğumuzu ve ciddi bir kriz ortamına... Türkiye bugün gelişmiş ülkeler arasında krizden en çok etkilenen ülke. G20’nin son sıralarındayız. Bakın, enflasyon ve işsizliğin toplamından oluşan Sefalet Endeksi’nde ülkemiz en sonuncu sıralarda. Ciddi bir parasal genişleme, işte, düşük faiz

politikası ve gerçekten ciddi bir enflasyon ve dar gelirli vatandaşlarımızın karşı karşıya kaldığı ekonomik sorunlar ve kapanamayan bir uçurum ve ciddi bir gelir dağılımı adaletsizliğiyle karşı karşıyayız. Bütün bunlar ortadayken biz getirilen bu kanun teklifini bugün Mecliste görüşüyoruz.

Peki, bu süreci ve bu ülkenin bu potansiyelini hayata geçirecek ekonomik politikalar mevcut mu şu an? Gelen yasalar bunu gösteriyor ki böyle bir durum yok. Eğitim, iş gücü, hukuk, adalet, kurumların güçlenmesi, gerçekten evrensel para ve maliye politikaları, üretim yapımız, katma değer yaratan, istihdam yaratan yapılar, bunlarla ilgili çok ciddi bir sorun alanı içinde ülkemiz.

Yine, sürdürülebilir kalkınmaya atf yapıyor sürekli; bilim insanları, nitelikli insan, üniversitelerimiz, bilimsel kurumlarımız, bunların hepsi tartışma alanı. İşte “finans merkezi” dediğiniz zaman en güçlü bir bilişim sistemine sahip olmanız lazım. Türkiye burada çok ciddi sorunlar yaşıyor. Yine, baktığımız zaman, Dijital Rekabet Gücü Endeksi’ne bütün hatipler atf yaptı, burada da yine bu endekste de ciddi geriye gidişlerdeyiz.

Değerli milletvekilleri, bakan, en önemlisi, OECD’nin Mali Eylem Görev Gücü’nde (FATF) biz işte gri listeden çıkamadık. Bu gri lisedeyken şimdi ben Bakanlığa soruyorum: Burada nasıl bir finansal açıklık, finansal serbestlik, yatırımcı, finansal çekim ve cazibe merkezi hâline getireceksiniz ülkemizi? İşte, aslında bu iktidar döneminde -Sayın Şimşek’ti sanırım Maliye Bakanı- o dönemde ciddi atılımlarla biz bu süreçten çıkmıştık ama tekrar maalesef yanlış politikalar sonucu bu süreçte tekrar gri listedeyiz.

Avrupa Birliği raporunda -çok yeni daha, tekrar kabul edildi- geçmiş raporlarda da bakın ülkemiz için ne diyor: “Jeopolitik gerilimler, artan ekonomik dengesizlikler ve genel politika belirsizliği, ülke risk primini ve Türkiye’ye olan yatırımcı güvenini olumsuz etkilemiştir.” Bakın, uluslararası raporlarda, resmî aday ülkesi olduğumuz kurumlarda ekonomimize yapılan atfılar. CDS Türkiye için çok ciddi bir sorun alanı. Dış borçlarımızın, bütün bu... “Türkiye dış dengesi belirsiz bir jeopolitik ortam ve küresel finansman koşulunda olası bir sıkışma göz önüne alındığında çok kırılgandır.” diyor. Şimdi “Türkiye’de enflasyon ve artan fiyat baskıları, para politikasının güvenilirliğinin olmaması nedeniyle kalıcı hâle gelmiştir.” diyor burada. Şimdi, böyle uluslararası raporlar ve uluslararası yatırımcıların takip ettiği bu raporlar ortadayken şimdi sizin bu inşaatlar, bu indirim, istisna ve muafiyetler nasıl sonuç doğuracak, ben Bakana sormak istiyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Süreniz dolmuştur, son cümlenizi alabilirsem...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Son cümle: Bakan, sizin iktidar dönemleriniz aslında bir “case study.” Nasıl bir “case study?” Hukuk, demokrasi noktasında ilerlemeler kaydedildikçe, Kopenhag Siyasi Kriterleri’nde ilerleme kaydedildikçe ekonomik bir gelişme de sağlandı ve siz bunlardan geriye adım attıkça ve bunu yapısal sorun hâline getirdikçe ülkemiz ekonomik bir kriz ortamına da girmiş durumda. O nedenle, bu yapısal sorunlar varken bu kanun teklifindeki düzenlemeler ve usul ve esaslara ilişkin Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak yönetmelikteki bu muallak durum, ülkemizi finans cazibe merkezi olmak gibi bir hedefe taşımaktan ziyade ciddi bir ekonomik krizle de karşı karşıya bırakacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim Sayın Özdemir.

Şimdi, geneli üzerindeki yorumlara, sorulara, eleştirilere cevap vermek üzere teklif sahibi Sayın Aydemir’e söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet, değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum ve bu vakte kadar konuşan kim varsa hepsine ama hepsine minnettarlığımı ifade ediyorum.

İstifade ettik, sualler tevcih olundu, onlara da cevap vereceğiz ama başlarken bir vurguda bulunalım. Özellikle, hukuka atıfta bulunularak bu hukuki yapıyla kimsenin burayı tercih etmeyeceği ifade edildi. “Kim güvenilir de gelir.” gibi iddialı, böyle çok iri kıyım laflar edildi. Oysa ben şunu beklerdim Parlamenter arkadaşlarımızdan; ben biliyorum, hepsi de dünyayı takip ediyorlar, gelişmelerin hepsi farkında ama hak teslimi bağlamında burada İsmail Başkanımın vurguladığı Yunanistan örneği gibi yahut başka örnekler gibi örnekler de keşke kayda geçseydi. Mesela, çok yakın zamanda, şu günlerde yaşananlar var. Rusların parasına hiçbir gerekçe koymadan el koyan İngiltere var, Amerika var, İsviçre var -ki bankacılıkta sözüm ona şahika noktayı ifade ediyor- hiç bunlardan bahsedilmiyor ve biz...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Onlar mı gelecek?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Hayır efendim, bakın, oraları örnek gösteriyorsunuz ya, oralar böyle çok demokraside, hukukta zirvede ya, biz aşağıdayız ya, ben size yaşanmışlıkları, şu anda cari olanları anlatıyorum. Öyleyse sahici aktarımlar yapalım, bunu ben özellikle söylüyorum.

Burada, efendim, tabii ki mevzuyu açma noktasında sualler geldi bize, bunlara cevap vereceğim. Bu cevapları verirken de arkadaşlar, şu arkada bulunan heyet onlara da teşekkür ediyorum, onlar bizi besliyorlar.

Bir defa Sayın Kuşoğlu’nun başlarken söylediği siyasi muhatap...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz de milletvekiliyiz, niye bizi beslemiyorlar?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben, burada kanun teklifini verim, bu suallere cevap verirken birlikte çalıştık onun için diyorum. Laf mı yani sen gidersen... Bak, Sayın Bekaroğlu, varsa bir öğrenme talebin...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öğrenme talebi muhalefet tarafından da kullanılmalı, sadece iktidara değil; ayrısınız ya, yönetim ayrı, Meclis ayrı.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bak, bir şey söyleyeyim. Ben, size bir şey söyleyeyim Sayın Bekaroğlu, yöntemi, yolu, töreyi bilmeniz lazım. Yol ne biliyor musunuz? Hangi kuruma yönelseniz bir bilgi talebiyle, samimi söylüyorum ki en ayrıntısına kadar onlardan bilgi alırsınız. Bizim böyle bir nekes, böyle bir cimri hâlimiz yok. Zaten bizim vazifemiz, kurumların vazifesi.

Sayın Kuşoğlu siyasi muhataplıktan bahsetti. Şimdi, efendim, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde Cumhurbaşkanını burada temsil eden her kurum bir bakıma siyasi muhataplık da ifade ediyor, Cumhurbaşkanımız adına buradalar, bu kurumları yönetiyorlar. Dolayısıyla muhataplık olarak eğer siyaseten “Cumhurbaşkanı buraya gelsin.” diyorsanız, bunu siz de biliyorsunuz ki böyle bir şey olmaz. Ha, siyasi kimlik olarak muhataplık; ee, biz buradayız işte, kanunu teklif eden benim. Dolayısıyla eskiye bakıp parlamenter sistemdeki hâli buraya irca ederseniz orada bir yanılgıya düşmüş olursunuz.

Efendim, tabii ki suallerinizden “İstanbul Finans Merkeziyle neyi murat ediyorsunuz, eskiden farkınız ne olacak?” beklentiniz, sorunuz çok değerli, ben bunu ayrıntısıyla aktarmak istiyorum. Efendim, teklifin yasalaşmasından sonra da mevcut finansal kuruluşların faaliyetlerinde herhangi bir genişleme olmayacaktır. Ancak finansal kuruluşlarımız ve İFM’ye bağlı olacak yeni finansal kuruluşlarla birlikte ülkemizin küresel finansal sisteme erişim ve dolayısıyla kaynaklara erişimi hem kolaylaşacak hem de artacaktır. Öte yandan, finans merkezlerinin değerlendirilmeleri 5 ana başlık olan iş ortamı, beşeri sermaye, altyapı, finans sektörünün gelişmişliği ve itibar altında gerçekleştirilmektedir. Bu başlıklardan finansal sektör gelişmişliği ve itibar açısından ülkemizin içinde bulunduğu hâl yüksek bir düzeyi ifade etmektedir zaten.

Diğer taraftan, teklifin yönetici şirket...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Neye göre?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Nasıl Sibel Hanım?

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Neye göre yüksek düzeyde?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, karşılıklı konuşma usulümüz yok.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dünyayı takip ederseniz, okursanız, gelişmelere bakarsanız bunun cari olduğunu görürsünüz ama “Ben görmeyeceğim.” dersiniz “Benim, efendim kalp gözüm kapalı.” buna yapacak bir şey yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Okumuyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, siz devam edin. Bazı konuları da detayıyla maddelerde zaten konuşacağız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tabii, tabii.

Yönetici şirket tek durak büroyla İFM bölgesine yönelik düzenlemeleriyle iş ortamı ve altyapıya yönelik gelişmelerin sağlanması; yabancı personel ve gelir vergisi istisnası düzenlemeleriyle ise de beşeri sermaye geliştirilmesi -bunu ben aslında sunumda da vurgulamıştım- öngörülmektedir. Öte yandan sağlanan diğer vergi, harç istisnalarıyla da İstanbul Finans Merkezinin diğer finans merkezleriyle rekabet gücüne katkı sağlanacaktır.

Son olarak, bir benzeri Birleşik Arap Emirlikleri’ndeki finans merkezlerinde de mevcut olan finans merkezleri katılımcılarının kendi aralarında finans merkezinde yürüttükleri faaliyetler kapsamında katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla özel hukuka tabi her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilmesi de İFM’nin rekabet gücüne katkı sağlayacaktır. Yani burada efendim, biz, bir taraftan şunu söylüyoruz: “Burada kanunsuzluk almış başını gidiyor, hukuk diye bir kavram yok.” Ülkemize dönük haksız bir şekilde böyle kayıtlar düşülüyor. Öte taraftan, çok sahici bir biçimde, sırf rekabet gücünü artırma adına bir tercih kullanıyoruz, o tercihi de başka türlü bu sefer tenkit ediyorsunuz. Oysa hakikat çok farklı. Ne yapıyoruz biz bununla? Rekabet gücünü artırıyoruz. Yoksa hukuku berhava etme gibi bir niyetimiz olabilir mi? Ya, biz, yirmi yıllık siyasi serencamımızda, hükümet etme tarzımızda, yaklaşımımızda hep bu ülkeyi, hep bu ülke insanını, bu ülkenin değerlerini yüksekte tutma üzere yürüdük. Dolayısıyla hukukumuzu alt edecek, aşağı düşürecek bir yaklaşım bizden sâdır olmaz, bunu siz de biliyorsunuz.

Bir başka, efendim, Sayın Kuşoğlu’nun iki başlı yapı suali vardı.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Böyle bir ifade de bulunmadı Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Siz bulunmadınız ama bulunanlar oldu.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Hukukta ve bağımsız yargıdaki sıkıntılardan dolayı siz ne kadar rekabet artırıcı önlemler alsanız da yetmeyecektir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Maddelerde bilahare konuşalım bunu arkadaşlar.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Bununla ilgili ihtisas mahkemeleri mi kurulacak?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelerde isterseniz detayları konuşalım, daha isabetli olur.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ona dönük ayrıntı, bilahare elbette ki düzenlemeler yapılır, konuşulur. Ancak arkadaşlar, biz kendi hukukumuzu naksedecek bir hâl üzere olmayız; bunun altını özellikle çiziyorum. Hukuk mevzusunda Naci Bey’in de vurgusu vardı.

Sayın Kuşoğlu iki başlı yapıdan bahsetti. Efendim, malum olduğu üzere finansal kurumların ülkemizde faaliyet göstermesi açısından bazı kamusal izin ve lisans süreçleri öngörülmüştür. Bunun için lisans süreçlerine dönük başvurularla İFM'ye giriş sürecinin eş zamanlı olarak ilerletilebilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda Finans Ofisi izin ve lisans benzeri süreçleri kamu kurumları ve yönetici şirketle koordineli bir şekilde ilerletecek ve yönetici şirket de ilgili katılımcının faaliyetine yönelik altyapı süreçlerini yürütecektir. Bu kadar...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisinin ne gibi tecrübesi var bunu yapacak? Niye Maliye Bakanlığı değil -ne tecrübesi var- niye BDDK değil, niye SPK değil?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Yeni bir şirket ihdasından mı bahsediyorsunuz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisinin bu konuda hangi altyapısı var?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, bazı konuları maddelere gelince konuşuruz, geneli üzerinde tamamlarsak.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Buna da cevabımız var, veririm, şunları bir bitireyim, sonra konuşalım.

Şimdi, efendim “Hesaplamalar nasıl yapıldı?” diye bir soru geldi Sayın Kuşoğlu’ndan, başka arkadaşlarımızdan da geldi. “Finansal hizmetler sektöründe öne çıkan 9 alt sektörün Türkiye ve dünyadaki durumu değerlendirilmiş olup Türkiye’nin dünya örneklerine yaklaşması adına bu 9 sektördeki gelişimle birlikte ekonomiye yapacağı katkılar hesaplanmıştır. Bu doğrultuda finansal hizmetlere, bunun sonucu olarak ülke ekonomisine katkısı ve istihdama katkısı analiz edilmiştir.” deniyor. Yetkin firmalar kanalıyla bu konuda...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok yuvarlak.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – O çalışmalardan bize de gönderebilir misiniz?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Kur ne olacak on beş sene sonra?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gönderilir, gayet tabii gönderilir, onlar size de gönderilir.

Burada demin mahkemelerden bahsettiniz. Hukukla ilgili, özel hukukla ilgili finans mahkemeleri finans işlemlerine dair uyuşmazlıkların -ihtisaslaşmış mahkemelerde- görülmesinin önü açılarak bu işler yapılacak. Efendim, Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından 25/11/2021 tarihli kararlar finans mahkemeleri zaten ihdas olunmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Değerli Başkanım, bunları bitirelim.

Bankacılık Kanunu, Kredi Kartları Kanunu, Finansal Kiralama ve Faktoring Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, Ödeme Sistemleri Kanunu’ndan kaynaklanan ticari nitelikteki uyuşmazlıkları görecektir, dolayısıyla bir ihtisas mahkemesi ihdası söz konusudur.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Farklı hukuk sistemlerinden bahsettiniz. Bu Türk hukuk sistemine göre ihtisas mahkemeleri, farklı hukuk sistemlerine göre ne olacak peki?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - O hukuk sistemlerinin... Yani burada, tabii, bu mevzuyla ilgili özellikle hukukçu arkadaşlarımız, Abdullah Bey gelirse o çok daha tafsilatlı işin o kısmını çalıştı, o anlatsın. Kuvvetle muhtemel onların hukukuna göre böyle burada bir cari hâl ortaya çıkacak, ona göre işlem yapılacaktır.

Şimdi, efendim, Abdülatif Bey keşke burada olsaydı yani hakikaten keşke burada olsaydı, kurumlar vergisine dair düştüğü notlar vardı. Maliye Bakanlığı yapmış bir arkadaşımızdan bu neviden bir yaklaşımın açığa çıkması hakikaten bizi üzdü. Burada çok açık açık kanuna dercedilmiş kayıtlar var, ifadeler var. Ya, bir daha söylüyorum, İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi'nde Kurumlar Vergisi Kanunu'na dair öngörülen istisna, indirim ve teşvikler yalnızca -altını çiziyorum- finansal hizmet ihracatı işlemlerine özgü kılınmıştır, çok açık. Bir diğer ifadeyle İFM'de faaliyet gösteren bir A bankası -bakın ayrıntıya giriyoruz- finansal hizmet ihracatı kapsamında 10 birim, diğer faaliyetlerinin kapsamında 100 birim kazanç elde ederse yalnızca 10 birime dönük istisnadan istifade edecek. Hâl bu iken mevcut kurumları kurumlar vergisinden istisnaya falan kıyas yapmak yani hakikaten hiç hoş düşmedi. Bunu aktarıırken, anlatırken de böyle zihin kompartımanımdan geçirdim, keşke burada olsaydı, konuşsaydık.

Efendim, Abdülatif Şener Bey'in şirketlerin bu yeni ihdas olunan şirketle ilgili yetkilendirilmesine dönük bir başka suali vardı, ona da cevap verelim. Efendim, Varlık Fonunun İFM AŞ'ye dönük 3,4 milyon metrekare alana yayılmış çok katmanlı ve fonksiyonlu yapıya sahip İFM'de -İstanbul Finans Merkezini kısaltarak söylüyorum- şeffaf, verimli ve öngörülebilir bir yönetim düzenini sağlamaya dair -aşlında bunu sunumda da aktardık biz-yönetim, kiralama, güvenlik, bakım ve temizlik hizmetleriyle yaklaşık 100 bin çalışan ve ziyaretçinin günlük ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik hizmetlerin diğer küresel finans merkezlerine benzer şekilde tek elden gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla... Bakın arkadaşlar, 21/5/2020 tarihinde yüzde 100 sermayesi, yani hissedarı yüzde 100 Türkiye Varlık Fonu olan bir şirket kurmuşuz. Başka arkadaşlarımız söyledi, "Bu şirketin ortakları kimdir?" diye bir kayıt düşüldü. Tamamı Varlık Fonuna ait bir şirkettir burası. Dolayısıyla onun eliyle işlerin, işlemlerin çok daha böyle sıhhatli şekilde yönetilmesine, yürütülmesine dönük bir süreç işleyecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, toparlayabilirsek... Bazı konulara da maddelerde girersiniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Garo Bey'in sorularına cevap vermeyeceğim burada olmadığı için ama Sayın eski Merkez Bankası Başkanımızla ilgili...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Başkanım, gayet güzel cevap veriyor Sayın Aydemir, devam edelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Devam edelim de biraz daha kısa kısa verebilirse seviniriz, o anlamda; yoksa vermesin değil. Biraz vakit açısından...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Garo Bey'in sorularına da cevap verseniz iyi olur, o sordu diye bizim sormadığımız sorular da var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Olur, peki, olabilir, ben veririm yani burada, çalıştık, hazırlandık.

Efendim, Sayın Durmuş Yılmaz'ın bir suali var, düştüğü bir kayıt var, diyor ki: "İFM'de faaliyet gösterecek katılımcıların ticari defterleri yabancı para birimiyle tutulacaktır, gerekçesi nedir?" Efendim, Vergi Usul Kanunu'nun 215'inci maddesinin (2)'inci fıkrasında yabancı para cinsinden defter tutulmasına dair düzenleme yer almaktadır. Yani hukuki altyapısı açısından söylüyorum ben. Bununla birlikte İFM Kanun Teklifi'nde yer alan düzenlemenin bir benzeri, Serbest Bölgeler Kanunu'nun 6'ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer almaktadır. Buna göre "Bu bölgelerde gümrük ve kambiyo mükellefiyetine dair mevzuat hükümleri uygulanmaz. Kullanıcıların tutmak zorunda oldukları defterler

ile düzenleyecekleri belgelere ilişkin olarak, 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun hükümlerine bağımlı olmaksızın düzenleme yapmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.” Böyle bir hukuki mevzuat var.

Burada yine bir başka arkadaşımız, Merkez Bankasının İstanbul’a gönderilmesiyle, efendim, plase edilmesiyle ilgili kayıtlar düştü. Çok calibi dikkat, çok enteresan tespitler var arkadaşlar; sizlerle paylaşmak istiyorum. Türkiye’nin finans sektörünün kalbinin attığı şehir İstanbul’dur, bunu hepimiz biliyoruz, bu kaydı hepimiz düşeriz, hak teslimi yaparız. Dünyaya bakıldığında merkez bankalarının idare merkezlerinin, örneğin New York’ta bulunan FED gibi finans hareketlerinin yoğunlaştığı şehirlerde bulunduğu görülmektedir. Bu kapsamda finans kurumlarının İstanbul’a taşınması kırk yıldır gündemde olan bir konudur. Hatta 1987’de ve 1990’lı yıllarda Merkez Bankası için 2 defa Levent’teki arsanın ihalesi yapılmış, en son 2002 yılında temel atma ve ihale yapıldığı bilinmektedir. Ancak tasarruf genelgesinden dolayı da bu süreç iptal edilmiş. 2006 yılında yine bir ihale yapılmış ancak düşük oranda talep olduğu için iptal edilmiştir. Ankara’dan İstanbul’a taşınacak kurumlar hâlihazırda taşınma için çalışmalarına başlamıştır. Merkez Bankası özelinde ise 2020 yılından bu yana Merkez Bankası personelinin yaklaşık yüzde 50’si İstanbul’a taşınmıştır zaten. 2022 Temmuz ayında birim bazında taşınma takvimleri kesinleşecektir. İFM’ye taşınma konusunda Merkez Bankası personeli sürekli bilgilendirilmekte, İstanbul’a yerleşme sürecinde personele rehberlik ve danışma hizmetlerinin yanı sıra İstanbul’a taşınan personele ücret artırımı -burada arkadaşlarımızın buna dönük de düştükleri kayıt vardı- taşınma okul ve nakdi yemek yardımı gibi destekler sağlanmaktadır. Dolayısıyla Merkez Bankasıyla ilgili düşülen kayıtlar bugüne ait değil, öncesinden bu gelişmeler. Söyledim ya, bir serencamdan sunumda bahsettim ya, bugüne ait değil bu İFM süreci, öncesi var. Geldiğimiz nokta müttekâmil hâle getirme noktası ve burada İstanbul Finans Merkezini ihdas etme noktası; o yüzdendir.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Ben bu konuda çok kâğıt verdim, çok da tartışmaya girdim ama sizin dediğiniz şeyde inatlaşıp konuya girmeyeceğim. Merkez Bankası Ankara’ya gelecek, bu kadar.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Peki, gelecek, eyvallah.

Şimdi, o zaman, Garo Bey burada yok ama Naci Bey “Onun sualleri olduğu için biz sormadık bazılarını.” falan dedi, onlara da cevap verelim. Sadece o değil, başka arkadaşlarımız da...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Merkez Bankası gitmedi çünkü kanunda değişiklik yok, 1’inci madde olduğu yerde duruyor. Merkez Bankası...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yaklaşık yirmi dakikadır cevap veriyorsunuz. Bir hızlı toparlayabilirsek sevinirim. Yine cevap verelim ama kısa öz cevaplar olsun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şöyle yapalım: O zaman en can alıcı ve buradaki herkesin hemen hemen sual olarak kayda geçtiği bir şey vardı, İstanbul’u betona boğacak böyle bir projeye ihtiyaç var mıydı, neden? Çok sayıda bu neviden sual geldi. İstanbul Finans Merkezi fiziki ve teknolojik altyapı ve üstyapı gibi teknik imkânların yanı sıra, güncel ihtiyaçlara cevap veren mevzuat, rekabetçi vergi oranları, yetişmiş insan kaynağı gibi iş yapma kolaylığı sağlayan unsurlarla kuluçka merkezi, laboratuvar, akademi gibi girişim ve araştırma bileşenlerini de barındıran bir ekosistemdir. Aslında, efendim, size gönderdiğimiz kayıtlarda da var bu tarif. Sürdürülebilirlik yaklaşımıyla hayata geçirilen İFM, çevreye ve sosyal etki alanına saygılı bir projedir. Bu çerçevede İstanbul Finans Merkezi bünyesindeki yapılar “çevre dostu betonlaşma” diyoruz ya...

Emine Hanım, Sayın Emecan, sen söyledin “betonlaşma” dedin, gidiyorsun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Döndüm.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Çevreye ve sosyal etki alanına saygılı bir proje.” dedik, altını çiziyoruz. Bu çerçevede İstanbul Finans Merkezi bünyesindeki yapılar çevre dostu, sürdürülebilirlik ve yeşil bina esaslarını...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hangi özellikleriyle?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Söylüyorum burada.

...Temel alan LEED sertifikasına uygun olarak tasarlanmış ve inşa edilmiştir. Tabii, bunlar teknik ifadeler, bunları konuşabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) - Projede ayrıca güneş enerjisinden elektrik üretimi... Bakın, Sayın Durmuş Bey, elektrik üretimi güneş enerjisinden, yağmur suyu hasadı, gri su sistemleri, enerji verimliliği sağlayan otomasyon sistemleri de yer almaktadır. Yani arkadaşlar, samimi söylüyorum, Dünyanın, şimdi böyle çok yükseğe koyduğumuz yerleri var ya, onların gıptayla yaklaştığı, “Bizde de olur mu acaba?” diye hayalini kurduğu şeyler, biz hayata geçiriyoruz bunları.

Diğer yandan, İFM, sürdürülebilir ve etki yatırımlarına kaynak sağlanması için finansal çerçevenin oluşturulmasına da öncülük etmeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda Türkiye’nin...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Enflasyonu nasıl düşürecek, onu...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, ben neye cevap veriyorum? Betonlaşmadan bahsediyor, yok böyle bir şey diyorum, buna cevap veriyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, soruya cevap veriyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – O ayrı, o ayrı yani sizin söylediklerinize zaten ben cevap veriyorum Durmuş Bey. Buraları da takip edelim. Siz kendi kafanızdakini sadece kurguluyorsunuz. Bakın, buradaki insanlar da sual yöneltiyorlar, bunların da cevap alma hakkı var yani ona mı mani olacaksınız?

Bu kapsamda, Türkiye’nin ilk eser sözleşmesine dayalı yeşil kira sertifikasının ihracı 2021 yılı Aralık ayında İFM tarafından başarıyla tamamlanmıştır. Yatırımcılardan yoğun ilgi gören 600 milyon TL değerindeki ihraçtan sağlanan fon, projedeki çevre dostu yeşil binalarda kullanılmaktadır.

Ben soruları... Bunlar tamam ama bir şey söyleyeceğim Değerli Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Ya, buraya bir talep var mı?” deniyor. Biz bunu yapıyoruz ama sadece bina inşa etmek için filan. Arkadaşlar, çok net bir şey, sizden bir küçük istirhamım var, Mahmut Bey buraya talep var mı, yok mu, bu işin en uzmanı, işin içerisinde...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelere geçince dinleyelim, olur mu?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Öyle mi yapalım?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelere geçince dinleyelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani var mı, yok mu görsün insanlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Çünkü çok aştık hakikaten.

İbrahim Bey, ağzınıza sağlık, teşekkür ediyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Teşekkür ediyorum.

Ha, bu arada, bir şey daha söyleyeyim: Necdet Bey, Erol Bey; hepinizin sorularını ben buraya aldım. Yani, keşke vaktim olsaydı, hepsine ben cevap verirdim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Maddelerde bir kısmını cevaplıyorsunuz.

Teşekkür ederiz.

Evet, değerli arkadaşlar, Sayın Aydemir’e teşekkür ediyorum kapsamlı değerlendirmeleri için.

Teklifin geneli üzerindeki görüşmeler böylece tamamlanmıştır.

Şimdi, teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeleri müzakere etmeden önce, sabah biz bir hoş geldin, hayırlı olsun demiştik Tamer Bey’e ama ona bir söz vermeyi atlamışız. Bir Tamer Bey’e söz verelim, ondan sonra devam edelim.

Buyurun Sayın Tamer Osmanağaoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu’nun, Komisyon üyeliğine seçilmesinden dolayı tebrik edenlere teşekkür ettiğine ilişkin açıklaması

TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben affınıza sığınarak kısa konuşacağım. Plan Bütçe üyeliğine seçilmemden dolayı tebrik eden başta Başkanlığımıza ve Plan Bütçe üyelerimize teşekkür ediyorum, bundan sonraki süreçte hayırlı çalışmalar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, tekrar hayırlı olsun diyoruz.

III.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, İstanbul Milletvekili Abdullah Güler ve 61 Milletvekilinin; İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi (2/4478) (Devam)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, maddelerin müzakeresine geçiyoruz.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ KANUNU TEKLİFİ

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kanunun amacı; Türkiye Cumhuriyetinin finansal rekabet gücünü uluslararası alanda artırmak, finansal piyasalar ile ürün ve hizmetlerin gelişmesine ve derinleşmesine katkıda bulunmak, uluslararası finans ve sermaye piyasalarına entegrasyonu güçlendirmek ve bu sayede İstanbul Finans Merkezinin önde gelen küresel finans merkezlerinden biri olmasını sağlamaktır.

(2) Bu Kanun, İstanbul Finans Merkezi alanını, İstanbul Finans Merkezinin yönetilmesine ve işletilmesine dair hükümleri, İstanbul Finans Merkezinde gerçekleştirilen faaliyetleri ve bu faaliyetlere dair teşvik, indirim, istisna ve muafiyetleri düzenlemektedir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Amaç ve kapsamı içeren 1’inci maddeyle ilgili teklif sahibimizden izahat istiyoruz.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, 1’inci maddeyle ilgili zaten madde gerekçelerinde çok ayrıntıya girerek muradımızı izah etmiştik. Ama ben bir daha hem de böyle şifahen ifade etmek istiyorum önemlidir diye.

Efendim, İstanbul'un önde gelen uluslararası finans merkezlerinden biri hâline gelmesini teminen katma değeri yüksek olan finans sektörünün ve yurt dışında uygulama alanı bulan finansal ürün ve hizmetlerin geliştirilmesi, ülkenin finansal rekabet gücünün ekonomik büyümeyi destekleyecek şekilde artırılması, finans ve sermaye piyasalarında araç çeşitliliği ve derinliğine katkı sağlanması, yurt dışında yürütülen finansal faaliyetlerin yurt içinden gerçekleştirilmesi için gerekli altyapının oluşturulması, katılım finansı sektörünün geliştirilmesi ve uluslararası piyasalara entegrasyonun artırılması, teknolojik gelişmeler doğrultusunda finansal piyasalarda ortaya çıkan yeniliklere uyum sağlanması, yabancı kredi kuruluşu veya finansal kurum ve kuruluşlar ile diğer gerçek ve tüzel kişiler ve adi ortaklıkların bölge ülkelerindeki faaliyetlerinin yurt içinden yönetmelerinin sağlanması amaçlarını gerçekleştirmek üzere İstanbul Finans Merkezi sınırlarının tespit edilmesi ve kanunun kapsamının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Bu arada, arkadaşlar, bir kayıt düşmek istiyorum 1'inci maddeyle ilgili. Aslında, biz bunu geneli üzerine yaptığımız görüşmelerde tarif etmeye çalıştık. Esası itibarıyla bir tanımlama yapıyoruz maddeyle ilgili, daha doğrusu, bu kanun teklifiyle ilgili 1'inci maddede bir tanım yapıyoruz, bunu havidir. Tartışmalardan sonra gereken cevapları veririz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, 1'inci maddeyle ilgili buyurun lütfen.

Süreniz beş dakikadır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Hem 1'inci maddeyle ilgili konuşacağım hem de Sayın Aydemir güzel, titiz cevaplar verdi, onlarla ilgili olarak da bazı konuları kayıtlara geçirmeye çalışacağım. Sonraki maddelerde, müsaade ederseniz dışarı gidip geleceğim için konuşmayacağım.

Şimdi, değerli arkadaşlar... Sayın Aydemir, mesela dediniz ki: “Rusların parasına el koyuyor İngiliz ve Fransızlar.” Doğru ama şu anda dünyada farklı bir savaş var. Yani aslında Amerika ile Çin arasında olan savaş Rusya üzerinden yürüyor. Ruslar Ukrayna'yla savaşıyor ama amaç Rusya'yı büküp Amerika'yla beraber Çin'e karşı bir koz olarak kullanmak, bir güç olarak kullanmak. Bu savaşın içerisinde de bu savaşın yeni kuralları ağırlıklı olarak maalesef finasta toplanıyor. Amerika finansla, parayla, finans sektörüyle bükmeye çalışıyor özellikle Çin'i ve Rusya'yı. Çin de buna karşılık, görüyorsunuz, lojistikte fiyatları artırıyor, ham maddenin fiyatlarını artırıyor, ham maddeye ulaşımı engelliyor; onlar da farklı bir şekilde bu savaşımı yürütüyor. Bunları görmemiz lazım. Böyle bir dönemde biz finans merkezi kuruyoruz, dünyada finansın değiştiği, farklı bir yapının olduğu bir dönemde. Bunun farkında olunması lazım, maalesef bunun farkındalığı yok henüz iktidarda. Ben sizi kastetmiyorum bakın. “İktidar” derken, dediğim gibi, siz değil, bana göre, bu konuyla ilgili yürütme erkidir sorumlu olan, onları kastediyorum. Bu farkındalık yok orada. Yani hukuk o anlamda farklı düşünülmesi gereken bir konu burada. Mesela “City of London” dedik, oradaki finans merkezinin ayrı bir yapısı var, İngiltere devletinin dışında ayrı bir yapısı var, ayrı bir yönetimi var.

Siyasi muhataplık konusuyla ilgili olarak da şunu söyleyeceğim: Siz, benim gibi bir milletvekili arkadaşsınız; yürütme erkinden değilsiniz siz, yasama erkindensiniz. Bir yasa teklifi verdiniz, savunuyorsunuz, gayet güzel bir şekilde hem de. Ancak bu vesileyle bizim, yürütme erkinde bulunan kişilerle burada tartışabilmemiz, konuşabilmemiz lazım; siyasi muhataplık gereği bunu yapabilmemiz lazımdı. Yani sizin de aynı şekilde bu soruları sorabilmeniz lazımdı. Kimse yok. Ben sistemle ilgili bir şeyden bahsediyorum yani sistem burada tıkanmış, sıkıntıya girmiş vaziyette. Ve bu tartışmaları yaparken yani yasama yaparken, biz bu kanunu yaparken ilgili kurumları da burada masaya yatırıp

denetimlerini yapabilmeliydik. Bu yok maalesef. Bu da büyük bir eksikliktir, sistemle ilgili çok önemli bir sıkıntıdır. Geçmiş dönemde böyle bir zaaf yoktu, uygulamada sıkıntılar, eksiklikler vardı ama sistem olarak böyle bir zaaf yoktu. Dünya parlamentolarında da böyle bir zaaf yoktur, maalesef şu anda onu yaşıyoruz.

Ayrıca, “Mevcut kurumların faaliyetleri değişmeyecek.” dediniz. Doğru, mevcut kurumların faaliyetleri değişmeyeceği için mümkün olduğunca teşvik verilmesi gayet normal; onları makul karşılıyoruz zaten.

“İki başlı yapı” derken de şunu kastettim: O, deminki örnekte -teşbihte hata olmaz ama- City of London’da tek bir yönetim var. Şimdi, burada bir Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi var. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi taşra teşkilatı olan bir kurum değil bildiğim kadarıyla, merkez kurumu hem de Varlık Fonu var şirket olarak. Bu, tek elden yürütülebilir. Yani tek büro var ya, aynı şekilde, o tek büronun yönetimi tek elden olabilir. Bunun da mevzuatı düzenlenebilirdi, onu kastettim “Şu anda 2 tane farklı yapı var.” derken. Yani bu yapı ya Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi olur ya da Varlık Fonu olur ki bana göre Varlık Fonunun olması daha doğrudur, bir anonim şirket şeklinde burada daha esnek hareket edebilir. Ancak yapılan düzenlemeyle de diğer kurumlardan tek elden şey çözüm sunabilirdi, o anlamda söyledim onu da.

Katma değerın hesaplanmasını anlamadım doğrusu, yani orada rakamların olması lazımdı, bir teknik analiz gerekiyor, etki analizi gerekiyor ama onu veremediler. Onu sizin yapmanız mümkün değil, onu bürokrasinin yapması gerekirdi, veremediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Defter tutmayla ilgili olarak şöyle, Vergi Usul Kanunu’nda böyle bir hüküm var malum, ancak bu, serbest bölgeler için... Şimdi, serbest bölgeler ülke toprağı kabul edilmiyor ancak İstanbul Finans Merkezi ülke toprağıdır. Dediğiniz gibi, kurumlar vergisi ve diğer muafiyetler var, burası Türkiye toprağı olduğu için defter ve belgelerin Türkçe tutulması esas olması lazım. Ama serbest bölgeler tabii ki şeydir, hangi ülke gelip orada üretim yapıyorsa kendiyile ilgili yani o Türkiye’yi ilgilendiren bir konu değil. Ama İFM’de burası Türkiye toprağı olduğu için Türkçe tutulması esas olmalıydı yani. O, egemenlik açısından önemli bir konudur, Türkçe tutulması konusu.

Bu kanun teklifinin 1’inci maddesinde de gerekçede önemli cümle var: “Yatırımcılara ve kurumlara tasarruflarını yönetme ve finansmana erişim imkânını verimli bir şekilde sağlayan hizmet altyapılarıdır.” diyorsunuz finans merkezleri. Bu doğru. Bu cümlemin aslında bu “amaç ve kapsam” bölümüne alınması lazım. “Amaç ve kapsam” a genel gerekçedeki bu cümlemin alınması daha doğruydu bir şekilde diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddeyle ilgili başka söz talebi yoktur. Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 2- (1) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Finansal faaliyetler:

1) 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

2) 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

3) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

4) 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

5) 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

6) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

7) 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

8) 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında belirtilen faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri,

b) Finansal kuruluşlar: Finansal faaliyette bulunan tüzel kişileri, bunların şubelerini, irtibat bürolarını, temsilciliklerini ve ulusal varlık fonlarını,

c) İFM: Ekli (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen İstanbul Finans Merkezi Bölgesini,

ç) Katılımcı: Katılımcı belgesi olarak ofis alanında faaliyet gösterecek gerçek ve tüzel kişileri, bunların şubeleri ile temsilciliklerini, adi ortaklıkları, irtibat bürolarını, bölgesel yönetim merkezlerini ve ulusal varlık fonlarını,

d) Katılımcı belgesi: Katılımcıya ofis alanında yer alan ilgili bağımsız bölüm ve ortak alanlardan yararlanma imkanı veren; düzenlenmesine, askıya alınmasına ve iptal edilmesine ilişkin usul ve esasların uygulama yönetmeliğinde belirlendiği belgeyi,

e) Yönetici şirket: Bu Kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirketi,

f) Ofis alanı: Katılımcı belgesi almak suretiyle İFM sınırları içerisinde kullanılabilen, ofis kullanım amacına özgülenmiş bağımsız bölümlerden oluşan alanı,

g) Kapsam dışı alan: İFM sınırları içerisinde yer alan, ofis alanı dışında kalan ve ofis kullanım amacı dışına özgülenmiş alışveriş merkezi, otel ve benzeri yerlerden oluşan alanı,

ifade eder.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2’nci madde tanımlar ve kısaltmaları içermektedir. Teklif sahibinden bir izahat rica ediyoruz.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, bu 2’nci maddede, kanun teklifinde geçen kavramları tarif ediyoruz biz. Alt alta yazmışız, okumama gerek var mı bilmiyorum bunları tanımlamaya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir önergemiz var, açıklamadan sonra alacağız. Bir önergemiz var sadece, bir soru olursa cevaplarınız diye düşünüyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet, öyle yapalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, 2’nci maddeyle ilgili söz talebiniz vardır.

Buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – 2’nci maddede, katılımcı belgesi ve yönetici şirketten söz ediliyor. Bu katılımcı belgesinin Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisinin vereceği daha sonraki maddelerde var, burada da var mı bilmiyorum verecek. Şirket de Varlık Fonunun kurmuş olduğu bir şirket. Aslında işte Varlık Fonunun kurduğu KOBİ Finans Fonu var, o başka bir fona çevriliyor. O fon kuruyor ve bütün varlıklar da o şirkete devrediliyor.

Şimdi, burada, değerli arkadaşlarım, bu Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi -biraz evvel de sormuştum- hangi tecrübelerle, hangi birikimle hangi personelle bütün bu işleri yapacak, nasıl yapacak? Yani bu soruya bir cevap verilmedi.

Bu ofisin başkanı, sanıyorum, biraz evvel buradaydı, Sayın Profesör Doktor Göksel Aşan, değil mi? Yanlış mıyım?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir görüşmesi var da içeride.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ha, yani buradaydı. Bu arkadaş mı yapacak bütün bunları ki bu arkadaşla ilgili bir eleştiri yapacağım. “Ocak ayında enflasyon eksi olacak.” demişti, nasıl olacak yani ona da cevap verebilir. Tabii “Konumuz değil.” diyeceksiniz. Bu konuyla ilgili bir açıklama bekliyoruz. Niçin devletin bu konularla ilgili birimleri var; Maliye Bakan Bakanlığı var, SPK var, Bankacılık Denetleme Kurumu var, bir sürü kurum var, bunlar bu konularda tecrübeli, örgütlenmiş, niye bunlar yapmıyor? Daha doğrusu, bu Cumhurbaşkanı hükümet sisteminin bu yapısı yani neredeyse... Ya, arkadaşlar, bu bakanları atayan da Sayın Cumhurbaşkanı, bu ofislere başkanları atayan da Sayın Cumhurbaşkanı. Bu bakanlıklara karşı, Cumhurbaşkanlığında, sarayda ayrıca paralel yapıların oluşturulması çok anlaşılır bir şey değil yani. Bugüne kadar defalarca bu soruları sorduk, bu sorulara kimse cevap vermedi. Nasıl oluyor? Niçin böyle yapılar oluşturuldu ve bunlar... Hadi, Cumhurbaşkanının yanında, işte, rapor yazmak, birtakım bilgiler filan, bütün bunları yapan ofisleri anlayabiliyorum ama icra işini yapıyor. Ama paralel olarak -belki Finans Ofisinin de öyle- aynı zamanda bakanlıklarda da böyle şeyler var. Bu, anlaşılır gibi değil, çok anlamış değiliz bunu.

Şeye gelince değerli arkadaşlarım, tüm bankacılık işlemleri, sigortacılık işlemleri, parayla ilgili ne varsa her şey bu İstanbul Finans Merkezi’nde yapılacak, çok açık, net bir şekilde ve buradaki yönetim işleri de yönetici şirkete ait, yönetici şirket yapacak. Bu şirket özel hukuka göre çalışan bir şirket. Bu şirket Sayıştay denetiminin de dışında olacak ama kamunun kaynaklarını kullanıyor ve kamuya verilen birtakım yetkilerle donatılıyor. Yönetici şirket özel hukuk hükümlerine tabii ama kamu otoritesinin kullanabileceği yetkililerle donatılıyor. Bu nasıl bir şey yani? Bunları bir açıklamanız gerekiyor. “Gerçekten çok sayıda, işte, uzmandan, kişiden destek aldım.” diyorsunuz da bütün bu destekleri alırken bu konularla ilgili neler konuştunuz, neler düşündünüz; bize ne söyleyeceksiniz, bu şirket nasıl bir şirket? Bir tane şirket yapacak yani. Tek şirket dönemine geçiyoruz da yani diğer kurumlarda, diğer finans merkezlerinde de benzer şey var işte “Tek merkezden yönetiliyor.” diyorsunuz. Bu nasıl bir şey gerçekten yani bu ortada duruyor. Bu sorulara da cevap verirsiniz memnun olurum.

Teşekkürler.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Şimdi, cevap vermek üzere teklif sahibine söz veriyorum.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, efendim, bu konuda, özellikle hukuki mevzuatı çok iyi bilen kardeşimiz Murat Bey bir cevap verecek, Sayın Bekaroğlu'na, ona söz verelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Murat Bey, kendinizi de tanıtarak lütfen, buyurun.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – İsmim Murat Erbilen, avukatım. İFM AŞ'nin hukuk danışmanıyım.

Sayın Vekilim, sizin sormuş olduğunuz sorularla ilgili olarak şunları söylemek isteriz: Öncelikle, BDDK'nin, SPK'nin, diğer kurumların herhangi bir yetkisi ortadan kaldırılmış değil. Yani, bu bölgede çalışmak isteyen bir yabancı bu bölgede şirket kurduğu zaman Türkiye'de hangi mevzuata tabi ise aynı şekilde bu mevzuata tabi. Yani bir finans faaliyeti görülecekse o finans faaliyeti için Türk mevzuatına göre alması gereken tüm izinleri yine SPK'den, BDDK'den, diğer finans idari kuruluşlarından almak durumundalar. Burada herhangi bir şeyimiz yok, bir teşvik ya da başka bir şey sağlamıyoruz.

Aynı zamanda, bu bölgede faaliyet yürütürken aynı şekilde Türk mevzuatına tabiler yani BDDK'nin bütün mevzuatına tabirler, SPK'nin bütün mevzuatına tabiler aynı şekilde yani örnek vermek gerekirse

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Her şeyi ofis yapmıyor.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Aynen. Yani, efendim, sadece, burada yapılan, Finans Ofisi tarafından yapılan katılım belgesinin hazırlanması yani yapılan başvurunun değerlendirilerek sonuçlandırılması. Burada da uygulama yönetmeliği içerisinde hangi katılımcılara, kimlere belge verileceği ayrıca düzenlenecek. Bunun maksadı da şu: Burada herhangi bir... Herkesin buraya gelip yerleşmesi arzu edilmiyor elbette, katma değer kazandıracak kuruluşların, kişilerin buraya gelmesi arzulaniyor. Bunun için de belirli kriterler olacak bugün üzerinde hâlâ çalışılmakla beraber.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam da bu ofisin bu konuda hangi tecrübesi var diye soruyorum.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Efendim şöyle: Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle, biliyorsunuz, Finans Ofisine verilen finans merkeziyle ilgili yetkiler var.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Raporu yazma yetkisi, okudum, baktım.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Efendim, Finans Ofisinin burada sınırsız bir yetkisi olmayacak. Çerçevesi çizilmiş, kuralları konulmuş, o kurallara uygun olarak izin belgesinin verilmesi ya da izin talebinin reddedilmesi söz konusu olacak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Başka söz talebi yoktur.

Bir önerge var 2'nci madde üzerinde, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının (e) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“e) Yönetici şirket: Bu kanun kapsamında verilen görev ve yetkileri kullanmak üzere Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan şirket paylarının tamamı Türkiye Varlık Fonuna ait olan ve özel hukuk hükümlerine tabi olarak faaliyet gösteren anonim şirketi,”

Durmüş Yılmaz

Ankara

Muhammet Naci Cinisli

Erzurum

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Söz almak mı istersiniz, gerekçeyi mi okutalım?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Gerekçeyi okutalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okuyalım:

Gerekçe:

Teklifin bu maddesinde (e) bendinde “Yönetici şirket” tanımı yapılmıştır. Her ne kadar yönetici şirketin Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulacağı teklif metninde belirtilmişse de kurulan bu şirketin satılamaması için hiçbir engel konulmamıştır. İFM’yi yönetecek olan bu şirketin satılamaması için madde metnine yönetici şirketin paylarının tamamının Türkiye Varlık Fonuna ait olması şartının getirilmesi, bu şirketin ve şirkete ait olan kamu mallarının yabancılara satışının engellenmesi için gereklidir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

Alan ve katılımcı belgesi

MADDE 3- (1) Ekli (1) sayılı koordinatlı kroki ve liste ile tespit edilen alan, bu Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında yer alan faaliyetlerin yürütüleceği İFM olarak belirlenmiştir.

(2) Kapsam dışı alan hakkında 6 ncı, 7 nci ve 8 inci maddeler uygulanmaz.

(3) İFM’de tüm altyapı ve üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilir.

(4) Ofis alanında faaliyet göstermek üzere katılımcılara Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından katılımcı belgesi verilir.

(5) Katılımcı belgesi verilmesine, katılımcı belgesi muafiyet koşullarına, katılımcı belgesinin askıya alınması ve iptaline ilişkin hususlar dahil katılımcı belgesine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 3’üncü madde İstanbul Finans Merkezi’nin alanı ve alanda faaliyet gösterecek katılımcılara verilecek katılımcı belgesine ilişkin hususları içermektedir. Bu konuda izahat için teklif sahibimize söz veriyoruz.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, bunu da sunduğumuz belgede zaten tafsilatlı olarak aktarmış durumdayız. Tartışmalardan sonra gereken cevapları verelim diyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gördüğüm kadarıyla bir söz talebi veya soru yok.

Ha, Süleyman Bey’in söz talebi var.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bu maddeyle İstanbul Finans Merkezi’nin yirmi yıl süreyle Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulacak yönetici şirket tarafından yönetilmesi düzenleniyor. Teklifte açıklık bulunmamasına rağmen bu teklifin Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan İstanbul Finans Merkezi

Gayrimenkul İnşaat ve Yönetim AŞ olacağı tahmin ediliyor. Bu nedenle Türkiye Varlık Fonu raporlarını incelediğimizde şöyle bir sonuç ortaya çıkıyor: İstanbul Finans Merkezi Gayrimenkul İnşaat ve Yönetim AŞ Türkiye Varlık Fonunun kurduğu şirketlerden biri. Bu şirketin 2019 denetim raporlarında -raporlar elimizde- bağımsız denetim geçmiş toplam varlıklar kalemi 1 milyar 905 milyon lira olarak gözükmüyor. 2020 denetim raporlarını ise bu yıl görüşmüştük, aynı kalem 2020’de 7 milyar 901 milyon TL’ye çıkıyor. O da burada. Şimdi, ancak 2020 rakamını veren tabloda bir sütun olarak bağımsız denetim geçmiş toplam varlıklar 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 3 milyar 742 milyon olarak verilmiş. Şöyle bir nokta var: Acaba 2019 öncesi toplam rakam mı verildi diye düşündüm, o da mümkün değil çünkü şirket 2019 yılında faaliyete başlıyor. Aradaki fark 1 milyar 837 milyon lira. 2020 denetim raporunda, 2019’da denetim geçmiş rakamı değiştirildi mi, değiştirilmişse bunun nedeni nedir?

Diğer yandan, değerli arkadaşlar, İstanbul Finans Merkezi’ni yönetecek olan ve Türkiye Varlık Fonuna bağlı yönetici şirkete ücretsiz olarak tahsis edilecek arsaların toplam değeri hâlihazırda İstanbul Finans Merkezi alanı içinde kalan gerçek kişilere ait arsaların metrekaresi fiyatları 1.500 dolar olduğu dikkate alındığında 5 milyar dolar mertebesinde olacaktır. Yönetici şirket Türkiye Varlık Fonuna bağlı olduğundan ve Türkiye Varlık Fonu her türlü denetimden muaf olduğundan devir işlemleri, arazi kullanımı, tahsislerin kime yapıldığı, katılımcı belgesinin kime, ne şekilde verildiği, faaliyetlerin usulünce yapılıp yapılmadığı, parasal işlemlerin ve faaliyetlerin kâr-zarar durumu hiçbir şekilde kamuoyunca bilinemeyecektir. Ayrıca, bu 3 milyon 400 bin metrekaresel alanın kiraya verilmesi diye bir şey var mıdır? Bunun da cevaplanmasını istiyorum. Satılması daha sonra mümkün müdür, satılacak mıdır? Bunu da öğrenmek istiyorum. Ayrıca, daha da vahimi İstanbul Finans Merkezi’ni tek başına tek yetkili olarak sevk ve idare edecek olan yönetici şirket, Körfez sermayelerine işletme hakkı satabilecektir. Bu satıştan kamuoyunun hiç haberi olmayabilecektir. Kimin malını kimden gizleyeceğiz? Denetim dışı mı tutulmak istenmektedir?

Bir diğer husus, yönetici şirket olarak tanımlanan şirketin adı neden açıkça kanunda yer almamaktadır? Bu şirketin sermayesi ne kadar olacaktır? Sermaye sadece yukarıda belirtilen arsaların devrinden ibaret aynı sermaye mi olacak veya devlet şirketi nakdi sermaye koyacak mı, koyacaksa ne kadar koyacak? Şirketin yönetim organları nasıl olacak? Yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyeleri hangi vasıfları haiz olacak, kimlerden olacak ve nasıl belirlenecek? Bu hususların da yasada açıkça belirtilmesinde fayda vardır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu, siz de buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; bu 3’üncü madde yine, alan ve katılımcı belgesi ve yönetici şirketle ilgili bu maddeler. “İFM’de tüm altyapı, üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralınması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti yirmi yıl süreyle şirket tarafından gerçekleştirilecektir.” Yani belediyececek yapacak mı bilmem, güvenlikle ilgili görevi de var mı bilemiyorum, böyle geniş yetkilerle donatılmış bir şirket. Bu maddeyle Türkiye Varlık Fonuna bağlı olarak kurulan ve özel hukuk hükümlerine tabi olan bu şirket, biraz evvel de belirtmiştim, bir daha belirtiyorum, kamu yetkileri kullanıyor. Yani gerçekten böyle bir şey mümkün müdür? Yani bizim hukuk sistemimiz, Anayasa’mız böyle bir şeye izin veriyor mu? Eğer böyleyse, kamu yetkilerini kullanıyorsa kamu kurumları nasıl denetleniyorsa bunun da o şekilde denetlenmesi gerekiyor ama böyle bir denetim söz konusu değil.

Şimdi, arkadaşlar, bu kanun teklifinin geçici 2'nci maddesinde “Mülkiyeti Sermaye Piyasası Kuruluna ait ekli (2) sayılı listede belirtilen taşınmaz ile mülkiyeti Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait ekli (3) sayılı listede belirtilen taşınmaz, bedelsiz olarak tapuda resen yönetici şirket adına tescil edilir.” deniliyor. Yani yönetici şirket adına tescil edilen taşınmazlar üzerindeki hak sahibi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sadece bir bilgilendirme, o konuda bir önerge olacak.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ha, önerge olacak.

Gerçekten bu fıkra kapsamında çok ciddi problemler içeriyor diye düşünüyorum.

Bir de bu katılım belgesini verecek Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisiyle ilgili birkaç soru sormak istiyorum, Başkan geldi mi bilemiyorum: “Bu Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi gerçekten bu yetki ve yeterlilikte midir? Kaç kişi çalışıyor? Bunların durumları, unvanları, adedi nedir? Bu ofiste personel nasıl alınıyor? KPSS’yle mi giriliyor? Başka şekilde mi giriliyor? Sınavla mı eleman alınıyor? Nasıl seçiliyor? Bu ofis çalışanlarının ücreti nedir? Özellikleri nedir? Bu ofis neden katılımcı belgesini veriyor da başka bir devlet kurumu vermiyor? Katılımcı belgesini verirken bir ücret alınacak mı? Bu ücret ne olacaktır? Bunu kim tespit edecektir? Bu ücreti ofisin gelirleri arasında mı yazacaksınız, yoksa merkezî yönetim bütçesinin (B) işaretli cetvelinde mi yazılacak? Bu ücreti almak için yasayla yeni bir düzenleme yapılacak mı?” gibi sorular var ve bu sorular ortada duruyor. Bunları gerçekten düşündünüz mü? Yani devlet yönetiyorsunuz arkadaşlar. Tamam, Cumhurbaşkanlığı sistemine geçmiş olabilirsiniz. Zaten bu kanunun şeyinde belli, yapılan raporlarda da belli. Başta, 2009’da yapılan eylem planlarında gerçekten, biraz evvel eski Merkez Bankası Başkanımız Durmuş Bey’in ifade ettiği gibi, bir devlet aklı vardı, daha sonra bunu ortadan kaldırıyorsunuz. Cumhurbaşkanlığı ofislerinde her şey yapılır. Peki, bunları düşünüyor musunuz arkadaşlar? Yani bunların bir hesabı var, kitabı var. Milletin parası bu, “Tüyü bitmemiş, yetim hakkı” diyoruz. Böyle edilir mi? Bunları kim denetleyecek? Ne yapacak? Nasıl olacak? Bu konularla ilgili sorulara cevap veriyor musunuz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Cinisli, buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, İFM’deki şirketin yirmi yıl süreyle işletmesini yapma hükme bağlanıyor fakat yirmi yıl sonraki sürecin nasıl gelişeceğiyle ilgili herhangi bir açıklık yok. Bunun da bir kanun hükmüne bağlanmasında, hukuki hükme bağlanmasında fayda var. Şu an hukuki belirsizlik söz konusu. Bu Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi ve saraydaki bu ofislerle ilgili bizim zaten çekincelerimiz var; bilmiyoruz, tanımıyoruz çünkü. Bundan önce de ifade etmiştim, devletimizin paralel bir kısmı gibi gözüküyor çünkü tamamen gri ve karanlık bir bölüm. Biz bakanlıkları tanıyoruz, muhatabımız onlar ama bu ofisler nedir, ne değildir, kaç kişi çalışır, ne iş yaparlar, bütçeleri nedir? Bunlarla ilgili hiçbir fikrimiz yok. Bu konunun da böylesine spesifik alanların da Cumhurbaşkanlığına yüklenmesini de doğru bulmuyoruz. Bunun da Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütülmesini faydalı buluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Teklif sahibimize sorulara, yorumlara cevap vermek üzere söz veriyorum. Tabii, yönlendirmesi de mümkün teknik arkadaşlarımıza.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Gayet tabii. Ben özellikle şu süre mevzuna vurguda bulunmak istiyorum. Süreyi yirmi yıl niye tuttuk? Bu Kat Mülkiyeti Kanunu’na göre süresiz bir hâl olursa o zaman Anayasa’ya bir aykırılık söz konusu oluyor. Kanun yapma tekniği gereği bunu yapmak durumundaydık, o sebepten dolayı bu yapıldı.

Tabii, burada arkadaşlar bir şey daha söyleyeyim, hak teslimi de yapmak lazım. Ben bu süreci Abdullah Güler Bey’le beraber takip ettim ve Abdullah Bey şimdi Adalet Komisyonu Başkanımız, bu konularda da çok yetkin, donanımlı bir kardeşimiz. Özellikle de bu süreye o çok önem verdi, dercetmemize de o sebep oldu.

Ofislere gelince...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sonrası için ne olacak? Yirmi yıl sonra...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yirmi yıl geçtikten sonra yeniden yani geçici bir madde zaten. Bunlar oturulur, konuşulur, o günkü şartlar neyi gerektiriyorsa ona göre yeni bir düzenleme yapılır. Yani öyle midir Değerli Bakanım?

Şimdi, arkadaşlar, bu ofislere dönük tenkitler. Aslında ofislere dönük tenkitler Cumhurbaşkanımıza dönük tenkitler. Ya, arkadaşlar, yeni kurumlar ihdas olundu. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçtik biz 2018 yılında arkadaşlar, ondan öncesinde bir referandum yaptık. Millet bu sistemi kabul etti ve o sisteme göre de arkadaşlar yeni yeni kurumlar ihdas olundu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Biz bunu unutmuştuk gerçekten, hiç hatırlayamıyoruz, öyle bir şey mi oldu?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Denetimi alıyorsunuz, denetimden rahatsızsınız.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Söyleyeceğim şimdi.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Bu kurumları soruyoruz biz de size.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bu kurumlarda çalışanlar, arkadaşlar, nevezuhur değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Arkadaşlar bir cevap versin sayın teklif sahibi.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bunlar zaten bu ülkenin çalışanları, bu ülkede birikim sahibi olmuş insanlar, bilgi sahibi olmuş insanlar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Merak ediyoruz, soruyoruz; sormayalım mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dün Maliye Bakanlığının herhangi bir biriminde çalışıyordu, bugün yatırım ofisinde çalışıyor. Bundan doğal ne var? Bu insanları böyle bir öcü gibi göstermek...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Öyle mi? Sadece naklen mi geliyor, bu personel nasıl alınıyor? Soruyoruz ya!

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Bağımsız denetim var İbrahim Bey, bağımsız denetim zaten var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tabii, tabii, şimdi onu zaten söyleyeceğim.

Arkadaşlar, bakın, az önce Süleyman Bey ardı ardına çok sayıda sual açtı. Bunların hepsine cevaplarımız var bizim. Bir defa “Bu şirket nedir, bunun adı nedir?” deniyor. Yani bunu saklayacak, gizleyecek bir şeyimiz yok ki kardeşim ya! Zaten ticaret sicilinde kayıtlı, ne zaman kurulduğu belli. İşte, söylüyorum: Türkiye Varlık Fonu İstanbul Finans Merkezi Gayrimenkul İnşaat ve Yönetim AŞ.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Böyle bir şey mi sorduk, şirketin adını?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Yönetim kurulu üyeleri ne kadar maaş alıyor?” denildi? Arkadaşlar, bakın, bir kuruluş maaş almıyorlar, bir huzur hakları yok bunların. Niye? Yönetim kurulu üyeleri, Türkiye Varlık Fonu İstanbul Finans Merkezi Anonim Şirketinde de yönetici oldukları için buradan hiç para almıyorlar. Bilmediğin zaman bir suizan üzere yöneliyorsun bu sefer, gerçeği bu. Sual eyvallah, sualler gelsin, Vuzuha da kavuşsun bu işler ama suçlayıcı bir tarza itirazımız var.

Bir başkası arkadaşlar, “Sermayesi nedir bunun?” deniyor?

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ya, siz soruları niye suç olarak alıyorsunuz?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok, hayır, ben bu suallere teşekkür ediyorum, zaten cevap veriyorum ben.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cevap veriyor teklif sahibi.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yani ben buna cevap veriyorum ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Devam edelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Süleyman Bey, efendim, “Buranın, bu şirketin sermayesi nedir?” Buranın kuruluş sermayesi 5 milyar... 5 milyon, affedersiniz. Sonrasında da şimdiki sermayesi 211 milyon 751 bin TL. Sermayenin tamamı da ödenmiştir arkadaşlar.

Bir başkası arkadaşlar, “Bu şirket hangi denetim süreçlerine tabidir?” Türkiye Varlık Fonu ve Türkiye Varlık Fonu tarafından kurulan tüm şirketler bağımsız denetime tabidir, bu kadar net. Bunların tamamı -bir daha söylüyorum- bağımsız denetime tabidir, layüsel değildir, “Yaptım yanıma kâr kaldı” değildir, denetime tabidir. Bir önceki yıla ait mali tabloları ile faaliyetleri her yıl ekim ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından, (1)’inci ve (2)’nci fıkralar kapsamında hazırlanan ve Cumhurbaşkanlığı tarafından gönderilen denetim raporları üzerinden görüşülerek denetlenmektedir.

Bir başkası arkadaşlar, “İstanbul Finans Merkezi neden özel hukuk kurallarına göre kurulan bir şirket eliyle yönetiliyor?” İstanbul Finans Merkezi’nin Türk Ticaret Kanunu’na göre kurulan bir şirket eliyle yönetilecek olmasının arkasında yatan neden, İstanbul Finans Merkezi içerisinde ortaya çıkacak ihtiyaçlara hızlı ve ticaretin doğasına uygun cevap verebilen bir yapı kurulması gereğidir. Malum olduğu üzere, İFM’nin faaliyete geçmesiyle eş zamanlı olarak dünyadaki benzer finans merkezleriyle rekabet edebilir durumda olması gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Değerli Başkanım, bitiriyorum.

İstanbul Finans Merkezi’nin teşekkülü açısından en iyi uygulama örneklerinin dayanak alındığı bir yaklaşımda da dünya uygulamalarıyla benzerlik gösterilmesi kaçınılmaz olmaktadır. İFM’nin özel hukuk kurallarına göre kurulan bir şirket eliyle yönetilmesi de bu kaçınılmaz benzerliklerden biridir.

Efendim, bir başka soru, “Şu an Türkiye Varlık Fonu mülkiyetinde bulunan taşınmazların güncel değeri nedir?” Türkiye Varlık Fonunun projeye dâhil olduğu 2019 Kasım ayında SPK lisanslı 3 firmaya yaptırılan değerlendirme raporları sonucunda projenin 3,6 milyar TL olarak tespit edilen değeri Türkiye Varlık Fonunun projeye dâhil olmasıyla geçen bu süreçte 31/12/2021 itibarıyla hazırlanan değerlendirme raporuna göre yüzde 75 ilerleme seviyelerine ulaşmış toplam değerini de 19 milyar TL seviyelerine çıkarmıştır. Projenin yüzde 100 tamamlanma seviyesine ulaştığı tarih itibarıyla da söz konusu değer 23 milyar TL seviyesine ulaşması beklenmektedir. Özetle, Türkiye Varlık Fonu projeye dâhil olduğu iki buçuk yılda ilerleme oranı yüzde 1 seviyesinden yüzde 75 seviyesine yükselmiş olup projenin değerini de 3 milyar TL’den 19 milyar TL seviyelerine yükselterek önemli bir değer artışı sağlamıştır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Kirayı sormuştuk.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şunu da şey yapalım Değerli Bakanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cinsli’nin de ilave bir sorusu var, onu da alalım, ondan sonra topluca bir cevaplayın.

Buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Değerli Başkanım, sorudan ziyade bir tespit yapacağım müsaade ederseniz.

Ben bu Komisyon toplantılarında yapılan en ufak bir eleştirinin Sayın Cumhurbaşkanını eleştiriliyormuş algısından sıkıldım. Lütfen, bunu terk edelim. Buradan Sayın Cumhurbaşkanına mesaj yollamanın hiçbir manası yok, burada duvarlara konuşmamızın da manası yok, karşılıklı konuşuyoruz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Niye eleştirmeyelim? Parti Genel Başkanı aynı zamanda, elbette eleştireceğiz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Beyefendi, lütfen, müsaade eder misiniz bir şey konuşuyorum.

Burada istersem eleştiririm de fakat ben burada sistemi eleştirdim ve bu ofislerin de biz bilmediğimiz için, tanıtılmadığı için, muğlak olduğu için bir şey ifade etmediğini... Keşke tanıtılsa bilsek de bu ofisler ne iş yaparlar, kaç personeli vardır, ne bütçesi vardır...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir teklifte bulunabilir miyim? Bu konuda hani vakit açısından bir şeyimiz var ama biz rica ediyoruz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Lütfen Sayın Cumhurbaşkanını...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir bilgi notu, ofisle ilgili sayın vekillerimize bir bilgi notu verirseniz; detaylı, kuruluşu, personel sayısı...

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Kiraya verilir verilmeyeceği, satılıp satılmayacağı...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir bilgi notu verirseniz Finans Ofisiyle ilgili memnun oluruz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Ben şahsen parti genel başkanlığını eleştirmiyorum, benim böyle bir prensibim var fakat Sayın Cumhurbaşkanını eleştirilebilir bir pozisyonda çünkü sistem gereği tek siyasi sorumlu. Aslında bu yeni sistemde başbakanlık lağvedilmedi, Cumhurbaşkanlığı lağvedildi. Bugün “Cumhurbaşkanı” adı altında Sayın Erdoğan ve ondan sonra eğer bu sistem devam ederse -ki etmeyecek inşallah- gelecek olanlar çok güçlü başbakanlar. Bizim bildiğimiz manada cumhurbaşkanları değil, adı Cumhurbaşkanı, çok güçlendirilmiş başbakanlık müessesesi inşa edildi. O yüzden tabii ki eleştirilebilir fakat ben onu eleştirmedim, sistemi eleştirdim, bir.

İkincisi, Bu Varlık Fonunun denetim meselesi bağımsız kuruluş denetliyor, şu bu. Hayır, efendim, parayla yabancı bir kuruluşa PricewaterhouseCoopers’a Varlık Fonu denetlendiriliyor ve onun denetim raporları Devlet Denetleme Kuruluna gönderiliyor. Devlet Denetleme Kurulu istediği gibi onu şekillendirip bize gönderiyor. Biz Pricewaterhouse’un kendi orijinal şirketinden çıkmış raporları göremiyoruz. Hatırlarsanız, birkaç sene önce buraya büyük utanç yaşatıldı, Devlet Denetleme Kurulunun raporu gizli damgasıyla geldi. Böyle bir şey olabilir mi?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onu çözdük Sayın Cinsli, öyle bir sıkıntı vardı, çözdük.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Biliyorum, biliyorum.

O yüzden bana kimse Varlık Fonunun bağımsız denetlendiğini falan söylemesin, Sayıştay denetleyebiliyorsa evvallah.

Şimdi de Sayın Cumhurbaşkanını eleştiriyorum, bunu da eleştiri olarak kabul edin. Sayın Cumhurbaşkanı Sayıştaya ayar vermeye kalktı. Sayıştaya “Her şeyi görmeyin.” dedikten sonra biz hangi rapora inanalım?

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun lütfen Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, size dönük Sayın Bekaroğlu’nun ifadeleri vardı yani yeniden bakan olmak filan, böyle bir yaklaşım; sonrasında da tabii ki özür diledi, vazgeçti bundan.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Geri aldık ya.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yaklaşımına teşekkür ediyorum, alicenapça bir tavırdı -karşılıklı ikiniz- buna benzer bir tarz geliştirdi şimdi Naci Bey’den. Oysa biz dadaşı tarif ederken “Satır aralarını okumaz.” deriz.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Bırak şimdi dadaşı ya!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kardeşim, sen beni neyle itham ediyorsun ya? Beni neyle itham ediyorsun? Ne selam göndereceğim Cumhurbaşkanımıza ya! Ne selamı! Ben zaten onun ekibindenim. Ne selam göndereceğim ya! Laf mı bu? Çok ayıp bir şey, oradakiler de tabii ki savunacaklar.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Her şeye, Cumhurbaşkanına alınganlığınan bırakın, yeter artık!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Boş versene” ne demek ya?

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Ben sistemi eleştiriyorum burada.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Nasıl emrediyorsan öyle konuşayım o zaman!

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Estağfurullah.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Lafa bakar mısınız ya! Şu nobranlıktan sıyrılmak bir defa, ayıp! Sen beni böyle suçlayamazsın, ayıptır! Sen kimsin ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cinsli, bakın, burada her milletvekili kendi görüşlerini ifade eder, beğeniriz, beğenmeyiz, o ayrı bir şey; herkes kendi görüşünü ifade ederse başkalarını yargılamak yerine çok daha doğru olur.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bakanım, bak, bana ne diyor biliyor musunuz? Tavra bakar mısın? Arkadaşlar, bak, bin defa söyledim... Değerli Bakanım, ben şöyle söylüyorum: Kişi kendin gibi bilir işi. “Ben olsam böyle yapardım.” diyor. Ben olsam böyle selam çıkarım... Arkadaş, ben hayatının tamamı açıkta siyaset yapan, bu partinin Erzurum’daki kurucu heyeti içerisinde yer almış bir adamım, üç dönemdir de milletvekiliyim. Yani selam ne ya? Ben liderimi elbette her yerde savunurum ve onun çok özel, zirve bir lider olduğuna vurgu yapardım ama bu yaklaşım olabilir mi? Ne demek selam ya! O zaman hiç konuşmayalım.

Bu tarzını kınıyorum, bu tarzın hiç yakışmıyor. Böyle bir şey olabilir mi? Seni telin ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Düşüncenizi ifade ettiniz Sayın Aydemir, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 2 adet önerge vardır madde üzerinde.

1’inci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (3)'üncü fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını ve diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Güneş

Bekir Kuvvet Erim

Uşak

Aydın

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Fıkrayla yapılması öngörülen düzenlemenin geçici madde mahiyetinde olması ve konunun geçici maddeleri düzenlemesi öngörüldüğünden ilgili düzenleme madde metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Oylarınıza sunuyorum önergeyi: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci önergeyi okutuyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi” ibaresinin “Hazine ve Maliye Bakanlığı” ibaresi şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Durmuş Yılmaz

Muhammet Naci Cinisli

Ankara

Erzurum

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 3'üncü maddesinin (4)'üncü fıkrasında ofis alanında faaliyet göstermek için katılımcılara verilecek katılımcı belgesinin Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından verileceği belirtilmektedir. Cumhurbaşkanlığı sistemiyle en küçük spesifik yetkilerin dahi doğrudan Cumhurbaşkanlığı bünyesinde toplanması ne yazık ki sıklıkla uygulanan bir yanıştır. Katılımcı belgesinin verilmesi yetkisinin ilgili bakanlığa verilmesi gereklidir. Bu amaçla, İstanbul Finans Merkezi hakkındaki söz konusu yetkilerin Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmesi uygun olacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tek durak büro

MADDE 4- (1) Katılımcıların faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat, lisans ve benzeri onay başvuruları ile bunların çalışanlarına ve bu çalışanların bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin izin, ve onay gibi başvurularının yapılabilmesi ve bu başvuru süreçlerinin hızlandırılması amacıyla, kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili birimlerinin görev alacağı tek durak büro oluşturulur.

(2) Tek durak büroda; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile bu bakanlıklarca gerekli görülmesi halinde bunların bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları veya bu bakanlıkların denetiminde olan kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ve ilgili ilçe belediyesi temsilcileri yer alır.

(3) İFM’de gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin tek elden takibini yapmak ve tek durak büroda yer alan kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla tek durak büro, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından sevk ve idare edilir. İhtiyaç duyulması halinde farklı bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları da tek durak büroya dahil edilebilir. Tek durak büronun işleyişine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 4’üncü madde tek durak büro kurulmasına ilişkindir.

Sayın teklif sahibinden 4’üncü maddeyle ilgili izahat rica ediyoruz.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, 4’üncü maddede tek durak büro tanzimiyle ilgili kayıtlar var. Bunun gerekçesini ayrıntısıyla okuyabilirim ya da tartışmalardan sonra...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Onlar dağıtıldı, isterseniz gelen sorulara cevap vererseniz daha yararlı olur.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Maddeyi bir anlatsın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, öyle bir talep var, “Anlatın.” deniyor.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Olur, anlatayım.

Şimdi, efendim, katılımcıların faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat, lisans ve benzeri onay başvuruları ile bunların çalışanlarına ve çalışanların bakmakla yükümlü olduğu kişilere ilişkin izin ve onay gibi başvurularının yapılabilmesi ve bu başvuru süreçlerinin hızlandırılması amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili birimlerinin görev alacağı tek durak büro oluşturulur. Tek durak büroda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı temsilcileri ile bu bakanlıklarca gerekli görülmesi hâlinde bunların bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları veya bu bakanlıkların denetiminde olan kamu kurum ve kuruluşlarının temsilcileri ile ilgili ilçe belediyesi temsilcileri yer alır. İstanbul Finans Merkezi’nde gerçekleştirilecek iş ve işlemlerin tek elden takibini yapmak ve tek durak büroda yer alan kamu kurum ve kuruluşları arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla tek durak büro, ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından sevk ve idare edilir. İhtiyaç duyulması hâlinde farklı bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları da tek durak büroya dâhil edilebilir. Tek durak büronun işleyişine dair usul ve esaslar uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

Bu arada “tek durak” kavramı çok ilginç, çarpıcı bir kavram. Ben de bunu ilk duyduğumda niye “Tek durak?” gibi bir tarif dedim. Uluslararası literatürde bu kavram yer aldığı için buraya da -verilen bilgi- öyle dercedilmiş.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bu tek durak büroda Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Çevre, Şehircilik ve İklim Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, değişik bakanlıklardaki görevliler, görevlendirilenler orada yer alıyor. Sağ olun, eksik olmayın, ilçe belediye başkanlarını da dâhil etmişsiniz fakat niye Büyükşehir Belediye Başkanlığı yok? Gerçekten İstanbul Finans Merkezi’nin yönetiminde Büyükşehir Belediye Başkanlığını ilgilendiren herhangi bir iş, problem, sorun olmayacak mı? Ya siz gerçekten çok sıkıntılıdasınız yani İstanbul’u bir daha almayı aklınızın ucundan

geçirmiyorsunuz. Bu nasıl bir şey arkadaşlar ya? İstanbul’da seçim yapıldı hem de iki defa seçim yapıldı ve bu seçimi bu milletin, seçmenimizin tertemiz, helal oylarıyla, hele ikincisinde artı 800 kûsur bin oyla bir Belediye Başkanı kazandı; daha evvel de sizin partiniz kazanmıştı. Belki bundan sonraki durumda sizin partinizin olacağını sanmıyorum ama belki İYİ Parti, başka partiler kazanacak. Nedir yani gerçekten anlayamıyorum ya! Bu İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanını bütünüyle yok saymak, devreden çıkarmak nedir? Bunu anlamak mümkün değil arkadaşlar ya! Ya gerçekten bir izah edin “Şu sebepten dolayı almadık.” diye.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Sayın Aydemir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, efendim, biz bu maddeyi konuşurken özellikle böyle bir yaklaşım sergileneceğini biliyorduk. Niye bu? Neden il büyükşehir değil de ilçe belediyesi? Çünkü ilçe belediyesi sınırları içerisinde ihdas olunduğu için bütün iş ve işlemleri ilçe belediyesiyle ilintili, sebep bu. Yani burada, efendim, Sayın Bekaroğlu tatmin olsun, mutlu olsun diye kanun yapma kurallarını ihlal edip, il de büyükşehri de kaydedelim diye bir yaklaşımımız olamazdı; sebep bu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Büyükşehir metro için 150 milyon dolar harcadı yani orada söz sahibi olmayacak mı?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Orada arkadaşlar, ilçe belediyesi söz sahibi olduğu için özellikle “ilçe belediyesi” kavramı geçiyor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Metroyu kim yapıyor?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Biz İstanbul Finans Merkezi’nden bahsediyoruz.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Finans merkezine metroyu kim yapıyor?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Metroyla bunun ne ilgisi var ya?

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Ulaşımı Büyükşehir yapıyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kardeşim, biz izin alma, orada katılımcı belgesi alma noktasında müracaat edenleri, ilgili bakanlıkları sayıyoruz. Bakın, bizim söylediğimiz çok farklı bir şey. Hangi bakanlığın ne işi var da tek durak büroda görev alacak? Bakanlıkları ilgilendiren o kurumun çalışanı gelip orada görev alacak. Artı, bir başka ilgili kim olacak? İlçe belediyesi olacak. Dolayısıyla ilçe belediyesinin çalışanı gelecek. Niye böyle kötü niyetle bakarsınız ki ben hayret ediyorum ya! Metroyla bunun ne ilgisi var ya! Yani böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Cinisli’nin de söz talebi var.

Buyurun Sayın Cinisli.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, biz de İYİ Parti olarak bu tek büro temsilcileri arasında ilçe belediyesinin yanında il belediyesinin, Büyükşehir Belediyesinin olmasını zaruret olarak görüyoruz.

Ayrıca, yine, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından sevk ve idare edilmesi yerine Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, Değerli Bakanım, bakın, o tek durak büroda görev alacak kurumlar sayılmış. İstanbul’u baştan başa ihya eden, şu anda da mamur hâle getirme görevini devam ettiren Ulaştırma Bakanlığı yok orada. Çok dikkat çekici değil mi sizin bakış açınızla? Artı, eğer biraz önceki yaklaşım cariyse, geçerliyse bu İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanına kulis çakmak niye? Soru bu.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Büyükşehir burayı bitirmek için 150 milyon dolar şu an kredi kullandı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, söz vermem gerekiyor önce. Soru sormak isteyenler sisteme girsinler.

Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Aksu.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Bu madde çok açık, burada ruhsat vesaire benzer işlemleri yapmak üzere şey yapılmış; ulaştırmayla, belediyeyle çok ilgili değil ama ben başka bir şey sormak istiyorum. Burada acaba TOBB’un olması gerekir miydi? Yani bazı şeyler için ruhsatlandırma vesaire işlemlerinde kendi kanunlarından kaynaklı bazı yetkileri var. Nitekim, şu hazırlanan kitapçıkta da burada tek durak ofis bölümünde İstanbul Ticaret Odası sayılmış. Acaba kanunda buna ihtiyaç var mı? (2)’nci fıkrasında “İhtiyaç hâlinde kamu kurum ve kuruluşları dâhil edilebilir.” diyor. Oraya acaba kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları da dâhil edilebilir mi? İhtiyaç varsa, tabii, bilemiyorum, bazı tescil veya izin işlerinde onların da yetkisi var diye biliyorum kanunen. Bir eksiklik olmasın diye hatırlatmak istedim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu konuyu bir inceleyelim, eğer bir ihtiyaç varsa tabii ki düzeltme yapılabilir.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Bir de şeyi söyleyeyim, İbrahim Bey’in ifadesiyle kayda geçme açısından. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu yatırım ortamının iyileştirilmesi anlamında “tek durak ofis” uzun yıllardır seçim beyannamemizde de yer alan bir kavramdır, onu da ifade etmek istiyorum

Teşekkür ediyoruz teklifinizde yer verdiğiniz için.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi’nin 4’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasında yer alan “ve ilgili” ibaresinden sonra gelmek üzere “büyükşehir belediyesi ile” ibaresi şekilde, (3)’üncü fıkrasında yer alan “Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi” ibaresinin “Hazine ve Maliye Bakanlığı” ibaresi şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Durmuş Yılmaz

Muhammet Naci Cinisli

Ankara

Erzurum

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 4’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasında tek durak büro temsilcileri belirlenmiştir. İstanbul gibi önemli ve büyük bir şehir için ilgili burada temsilci bulundurma hakkının yerel yönetim açısından yalnızca ilçe belediyesine verilerek Büyükşehir Belediyesinin siyasi saiklerle sürecin dışında tutulmaya

çalışılması ihtiyaç duyulacak olan koordinasyona ciddi zararlar verecektir. Önergemiz doğrultusunda tek durak büro temsilcilerine ilçe belediyesinin yanında Büyükşehir Belediyesi temsilcisinin de eklenmesi daha doğru olacaktır.

Ayrıca, tek durak büronun sevk ve idare yetkisinin Cumhurbaşkanlığı bünyesinde toplanması yerine bu yetkinin Hazine ve Maliye Bakanlığına bırakılması daha uygun olacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Finansal hizmet ihracatı

MADDE 5- (1) Katılımcı belgesi olarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması koşuluyla, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilir.

(2) Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri, portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri ile yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 5’inci madde finansal hizmet ihracatına ilişkin işlemlerin belirtilmesini içermektedir.

İzahat için sayın teklif sahibine söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, efendim, bu maddeyle katılımcı belgesi olarak finansal faaliyet gösteren kuruluşların yurt dışında yerleşik kişilere sundukları finansal hizmetler hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması şartıyla finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilir.

Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleriyle yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarına yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirmez. Böyle bir ifade, tartışmalardan sonra gerekirse cevap vereyim.

Yalnız bu arada bir şey söyleyeceğim arkadaşlar, müsaadenizle. 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi var. Orada bakanlık ofis ve vazifeleri bütünüyle en ayrıntısına girilerek tarif edilmiş.

Bir başkası, İstanbul Finans Merkezi Projesi’ni yürütmek ve gelişmeleri takip etmek görevi de ayrıca bu ofise tevdi edilmiş. Dahası, İstanbul Finans Merkezi Daire Başkanlığı kurulmuş. Bu itibarla kamu stratejisi ve politikaları doğrultusunda gerçekleştirilmek üzere katılımcı belgesinin Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından verilmesi planlanmış. Yani bu sürecin tamamı kanuni prosedür içerisinde ve çok şeffaf bir biçimde herkesin huzurunda gerçekleşiyor.

Bu noktada bir şey daha, bizim arkadaşlarımız için de söylüyorum yani yeni bir sistemdeyiz, yeni sistemde efendim “İşin şu kısmını öğrenmek istiyorum, bilmek istiyorum.” Bu, hepimizin en tabii hakkıdır. İlgili kuruma müracaatla en ayrıntısına kadar, hele hele bir milletvekiliye künhüne varıncaya kadar öğrenmek çok tabidir, doğaldır, mümkündür; bunu da ifade edeyim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, teşekkür ediyorum.

Varlık Fonuyla ilgili, biliyorsunuz, denetim raporları bizim Komisyonumuza geliyor; ekler de yani dış denetim, bağımsız dış denetimin ekleri de olduğu gibi geliyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Buna hiçbir itirazımız yok. Biz “Sayıştay bunu neden yapmıyor?” diyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulmadan hepsini de bütün üyelerimize dağıtıyoruz.

Sayın Cavit Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım ben sadece şunu soracağım. Bu finans merkezinin bulunduğu idari sınır hangi belediye sınırları içerisinde onu öğrenmek istiyorum, hangi ilçe belediyesinin sınırlarında?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Benim de bir sorum olacak Başkanım.

Şimdi, yasa maddesi her ne kadar teknik bir düzenleme içeriyorsa da yurt içi yerleşiklerin yurt dışında kurdukları şirketleri üzerine aktardıkları finansal varlıklarının yönetilmesinde İstanbul Finans Merkezi bünyesindeki katılımcı kuruluşlar tarafından hizmet verilmesinin önünde bir engel bulunmayacaktır. Bu durumda, ülkemizden yurt dışına sermaye çıkışı hızlanabileceği gibi yurt içi yerleşiklerin yurt dışında kendilerine ait kuracakları finansman şirketleri aracılığıyla istisnadan yararlanabilecektir. Yasada bu hususu kontrol altında tutacak bir düzenleme var mıdır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ederim.

Şimdi, madde gerekçesinde şöyle bir ifade var: “İstanbul Finans Merkezi’nde katılımcılar tarafından mevduat kabulü, katılım fonu kabulü, nakdî ve gayrinakdî her cins ve surette kredi verme işlemleri, saklama hizmetleri, faktoring ve forfaiting işlemleri, finansal kiralama işlemleri, sigortacılık, portföy işletmeciliği, yatırım danışmanlığı, sermaye piyasalarına dair borçlanma araçlarının ihracı, kitle fonlaması, proje finansmanı gibi ilgili mevzuatın izin verdiği veya yasaklamadığı her türlü finansal faaliyet yürütülebilecektir.” Burada sadece ihracat sayılan hizmetlerden söz ediliyor maddede. Eğer İstanbul Finans Merkezi’ndeki şirketler, bankalar mevduat kabul edebileceklerse, ediyorlarsa -bu mevduatın- buradaki bankaya birtakım ayrıcalıklar tanınmıyor. Dışarıdaki bankaya ayrıcalık tanınmıyor. Ekonomi genelinde rekabet açısından bir sorun çıkmıyor mu burada?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, bunu soruyorsunuz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bunu soruyorum ve ayrıca, buradaki bu bankalar bu mevduatı BDDK’ye nasıl raporlayacaklar? Yani ekonominin geneliyle ilgili Türkiye’nin bir ekonomik düzeni var. O düzeni sürdüren BDDK’yle, mevduatla ilgili düzenlemeler var, o mevduata ödenen faizler var fakat bir alan var İstanbul’da, 3 milyon 300 bin metrekare, o alanın içerisinde birisi varsa ona bu farklı bir muamele yapıyoruz. Yani bu rekabeti nasıl sürdüreceğiz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydemir, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, Cavit Bey’in sorusunu cevaplıyorum. İstanbul Finans Merkezi Ümraniye Belediyesi sınırları içerisinde. Niye sorulduğu çok belli, malum. Buna karşılık şunu özellikle arkadaşlarıma âcizane tavsiyede bulunuyorum: Şu anda bu şirketlerin yetkilendirilmesi için

ihtiyaç duyulan belgeleri şirketler nerelerden temin ediyorlar, nerelere müracaat ediyorlar? Bunun içerisinde büyükşehirler var mı? Buna bakmak lazım. Büyükşehirler yok, zaten ilçe belediyesine gitmek zorunda. Dolayısıyla buraya vazifesi olmayanı kayda geçmemişsek tıpkı Ulaştırma Bakanlığı gibi, aynı şekilde Büyükşehir de geçmemişiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Kaldı ki ihtiyaç olursa eklenebileceğine dair bir hüküm de var.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – İhtiyaç olursa eklenebilir de gayet tabii.

Şimdi, Sayın Yılmaz biraz önce yoktu galiba, ben özellikle burada bunu ifadelendirdim.

İstanbul Finans Merkezi Kanunu’nda Kurumlar Vergisi Kanunu’na dair öngörülen istisna, indirim ve teşvikler yalnızca finansal hizmet ihracatı işlemlerine özgü kılınmıştır, örneklendirdik. Bir diğer ifadeyle, İFM’de faaliyet gösteren bir A Bankası finansal hizmet ihracatı kapsamında 10 birim, diğer faaliyetleri kapsamında 100 birim kazanç elde ederse yalnızca 10 birim açısından muafiyete muhatap olacak. Dolayısıyla, dediniz ya “Diğerleriyle nasıl rekabet edecek?” diye, onlarla zaten bir rekabet ortamı söz konusu değil.

Bir başkası, Süleyman Bey, biraz önce ben maddeyi açıklarken, sunarken zaten söyledim; çok açık, (2)’nci fıkrada şöyle diyoruz biz: “Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri, portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri ile yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetleri, hizmetleri ve işlemleri finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmez.” Çok açık, (2)’nci fıkra bunu söylüyor zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey’in ilave bir sorusu var galiba, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, şimdi, katılımcıların faaliyetlerine ilişkin izin, ruhsat, lisans ve benzeri onay başvuruları... Yani her ne kadar bir önceki madde olsa da bu maddeyle de bağlantılı olduğu için soruyorum. Şimdi, ruhsat işlemi için Büyükşehirden bir belge veya izne ihtiyaç olduğu takdirde, Büyükşehir burada baypas mı edilmekte şu an?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şu an mevzuatta böyle bir şey yok. İhtiyaç olursa ilerleyen zamanlarda, Büyükşehirden de ihtiyaç olursa... Onu da bak burada zaten söylemiş.

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır, şimdi, bir yerin faaliyette bulunabilmesi için eğer ruhsata ihtiyaç varsa o ruhsatın alınabilmesi için, örneğin, gerekli belgeler var, izinler var. O izinlerin bir kısmı büyükşehirlerden alınır. Sizin bir iş yeri açtığınızı düşünelim; açtığınız iş yerinin ruhsatlandırılabilmesi için bazı belgelere ihtiyaç vardır ve bu belgelerin yani izinlerin bir kısmı büyükşehirden alınır.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Mesela, hangisi?

CAVİT ARI (Antalya) – Örneğin, bu durumda şimdi Büyükşehir baypas mı edilir?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bunu bir açıklığa kavuşturalım. Hukukçu arkadaşlarımız bir... Yani burada şirketlerin kuruluşlarıyla ilgili büyükşehir gitme ihtiyacı var mı?

CAVİT ARI (Antalya) – Hayır “ruhsat” diyor Başkanım, ruhsat.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ruhsatlarla ilgili, evet.

Buyurun.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Efendim, şimdi, burada pek çok şirket bulunacak. Yalnız, Büyükşehirin baypas edildiği doğru değil çünkü eğer Büyükşehirden bir izin... Herhangi bir kurumdan, sadece belediyeden değil; burada olmayan kurumlardan da izin alınması gerekiyorsa o faaliyetle ilgili olarak elbette o kurum ilgili kurumdan ruhsatını, iznini aldıktan sonra o işlemi görebilecek. Yoksa “Büyükşehir Belediyesinden izin alınmayacak.” diye bir şey elbette söz konusu değil.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Sayın Başkanım, yalnız, şöyle: Büyükşehir Kanunu’nda iş yeri açma ruhsatlarında, iş yeri açma ruhsatını ilçe belediyeleri veriyor, büyükşehir değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

CAVİT ARI (Antalya) – Efendim, bazı belgelere ihtiyaç var dedim. Şimdi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ona müracaata engel bir durum yok anladığım kadarıyla.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Almak zorundalar zaten.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, onları olmak zorundalar.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Sadece büyükşehre de değil, diğer kurumlara da müracaat edip izinleri almak zorundalar.

CAVİT ARI (Antalya) – Yani ön izinler tamamlandıktan sonra...

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Hayır efendim, şöyle: Faaliyette eğer Türk mevzuatına göre büyükşehir belediyesinin de iznini alması gerekiyorsa ve diğer bir kurumun da iznini alması gerekiyorsa o faaliyet için o izinleri almadan faaliyet gösteremez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herhangi bir yetkiyi burada kaldırmıyoruz, doğru mu?

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Aynen.

CAVİT ARI (Antalya) – E, onu soruyoruz zaten anlaşılırsı diye.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, Sayın Cinisli, buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Bir nüansı dikkatlerinize sunmak isterim; bu, tevafuluk mudur tesadüf müdür, bilemem ama 2009 yerel seçimlerinden yirmi gün önce İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin kararıyla şu anda mevzubahis olan bölge Ataşehir’den Ümraniye sınırlarına taşınmış durumda yani sınırlar değiştirilmiş. Normalde burası Ataşehir sınırları içindeyken Ümraniye sınırlarına alınmış, tam 2009 yerel seçimlerinden yirmi gün önce. Bu çalışmalar da o senelere tekabül ediyor bildiğimiz kadarıyla. 2011 yılından beri de Ümraniye Belediyesi oradaki yapı izinlerini vermeye başlamış. Bunu da bilgilerinize sunarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin istisna ve indirimler

MADDE 6- (1) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM’de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75’i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM’de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60’ı, yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80’i gelir vergisinden istisnadır. Bu fıkra kapsamında belirtilen istisna, İFM’de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye’de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanır.

(3) İFM’de yer alan taşınmazların kiralınmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 6’ncı madde vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin istisna ve indirimlere dairdir.

İzahat için teklif sahibi Sayın Aydemir’e söz veriyorum.

Buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, bu maddede yer alan fıkraları ayrıntısıyla aktarayım size.

(1)’inci fıkra: “ Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM’de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki;

a) Faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların %75’i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.

b) İşlemler ile bu işlemler nedeniyle lehe alınan paralar banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisnadır.

c) Faaliyetlere ilişkin işlemler her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.”

(2)’nci fıkra: “Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM’de istihdam ettikleri personele ödenen aylık ücretin gerçek safi değerinin; yurt dışında en az beş yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde %60’ı, -bu çok önemli, yurt dışında mesleki tecrübe şartı var- yurt dışında en az on yıllık mesleki tecrübeye sahip kişilerde ise %80’i gelir vergisinden istisnadır. Bu fıkra kapsamında belirtilen istisna, İFM’de çalışmaya başlamadan önceki son üç yılda Türkiye’de çalışmamış olan personelin ücret gelirlerine uygulanır.”

(3)’üncü fıkra: “İFM’de yer alan taşınmazların kiralınmasına dair işlemler her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisnadır.”

(4)’üncü fıkra: “ En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.”

Müzakereler yapıldıktan sonra suallere cevap vereceğim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şimdi, bu maddenin (4)’üncü fıkrasındaki cümleyi biraz açar mısınız; ne demek, bir örnek vererek açıkla mısınız.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İsterseniz soruları topluca alalım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Hayır, bir alalım da ona göre sorularımızı soralım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle mi? Peki, o zaman.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, efendim, burada anladığım kadarıyla “bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri” kavramını izah etmemizi istiyorsunuz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Yani bir örnek verin.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – En az 3 ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıları...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Diyelim ki Türkiye JP Morgan Fransa’da, İngiltere’de ve Amerika’da işlem görüyor. Şimdi, ne yapacağız? Bu ne anlama geliyor?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, bazı katılımcılar var ki bunlar kendi işlerinde hazine ve finansal yönetim merkezi ihdas etmişler, onlar üzerinden bu faaliyetleri yapıyorlar. Mesela -örneklendirdik önceki gün konuşurken bu mevzuyu- Coca-Cola’nın varsayalım böyle bir birimi var, o birimi de burada kayda geçtik biz. Orada katılımcı ifadesi zaten alıyor bunlar. Bir de bunu özellikle kayda aldık ki efendim, işlemlerde, işlerde bir sıkıntılı hâl ortaya çıkmasın; Hepsı bu.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Şimdi, verdiğiniz örnekten hareketle, Coca-Cola’nın 3 ülkede faaliyeti var. Mesela, İran’da veya Irak’ta, Mısır’da -her neyse- Bulgaristan’da da bir hazine ofisi var. Şimdi, bu Coca-Cola’nın Bulgaristan’daki hazine ofisi, Coca-Cola’nın genel merkezinden bağımsız olarak İstanbul Finans Merkezi’ne gelip orada yer mi alabilecek, oraya girdiği zaman bu muafiyetlerden, istisnalardan mı yararlanacak? Tam ne demek istiyor?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hukukçu arkadaşımıza bir söz verelim mi?

Buyurun.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Müsaade ederseniz efendim ben yanıtlayım.

Şimdi, efendim, şöyle bir şey düşünüyoruz: Bu aslında bizim kendi mevzuatımızda bugün itibarıyla var. Bölgesel yönetim merkezleri Vergi Usul Kanunu’nda düzenlenmiş vaziyette. Bu, aslında bakarsanız bir irtibat bürosu gibi düşünülebilir. Zaten mevzuatımızda irtibat büroları vardı. Bunun dışında, Vergi Usul Kanunu içerisinde bölgesel yönetim merkezleriyle ilgili olarak da düzenleme getirildi. Bu şunu ifade ediyor bu kanun anlamında: Yurt dışında farklı noktalarda kurulmuş... Burada da “üç” ifadesi aslında şunu sağlamaya yönelik: Yani sadece bir tane şirket sırf Bulgaristan’da çalışıyor diye burada herhangi bir teşvik, vesaire vermeyelim. Karşımızda ciddi bir uluslararası bir muhatap olsun, farklı ülkelerde kurulmuş olsun ve buradaki bu şirketlerini de buradan yönetsin. Sizin verdiğiniz örnekte esasen bu şirketlerin hazinesi burada olacak yani bu hazine, bu finans merkezi içerisinde o ülkelerdeki fonlarını bu merkezi üzerinden yönetecek.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Türkiye’de mukim.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Türkiye’de mukim olacak efendim, kiralama yapacak. Aynı şekilde, buradan, Bakanlıktan izin almak durumunda, katılımcı belgesi alacak, Bakanlıktan bölgesel yönetim merkezi belgesi alacak ve Türkiye’de de kendisi ticaretle uğraşmayacak çünkü bölgesel yönetim merkezleri için böyle bir kuralımız var mevzuat gereği Türkiye’de. Kendisi Türkiye’de herhangi bir ticari faaliyette bulunamaz eğer şirket kurmazlarsa; şirket kurmadan yapacaklarsa bir irtibat bürosu gibi, sadece destek hizmeti verecekler, hazine işlemlerini buradan yapacaklar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Anlaşıldı zannediyorum. Başka sorular da var.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

İnşallah herkes bunu böyle anlar.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, bu 6’ncı maddeyle birçok vergiden istisna ve indirim yapılıyor; kurum kazançlarında kurumlar vergisi indirimi, banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna, damga vergisi, harçlarla ilgili istisna, çalıştırılan personelin ücretlerinin yüzde 60’ı veya 80’i vergiden istisna tutuluyor yani büyük bir vergi indirimi var. Örneğin, (1)’inci fıkranın (a) bendinde “Kurum kazançlarının yüzde 75’i kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurum kazancından indirilir.” diyor ama geçici 1’inci maddedeyseniz “2022 ile 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için yüzde 100’ü indirilir.” diyor. Yani aslında 2 madde düzenlemenize gerek yok; siz 2031 yılına kadar bunu 10 kere değiştirirsiniz zaten “2031 yılına kadar yüzde 100’ü indirilir.” demenin bir âlemi yok. Bence, şimdiden (a) bendini yüzde 100 diye yerleştirin, öbür maddeyi çıkarın. Niye sürekli değiştireceğiniz şeyleri farklı farklı maddelerde anlaşılmaz hâle getiriyorlar bilemiyorum.

CAVİT ARI (Antalya) – Değiştiremeyecekler ağabey, iktidara biz geleceğiz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – O zaman biz değiştireceğiz demektir; fark etmez, ha kendileri değiştirecek ha biz.

Şimdi, bu vergi indirimleriyle ilgili -burada Maliye Bakanlığı temsilcisi de vardır sanırım- geçmişte hangi sonuçların elde edildiğinin önümüze konulması lazım. Benim gördüğüm kadarıyla bu vergi indirimleri hiçbir işe yaramıyor. Bu vergi indirimleri veya istisnalar ve muafiyetler, bu istisna, muafiyet ve indirimler olmasa dahi o işi yapacak olanlara ilave gelir sağlıyor. Fiilî durum bu. Fiilî durum bu iken buraya büyük vergi indirimleri getirmek, oluşturmak, bu faaliyette bulunan kurumların kazançlarını, net kazançlarını, safi kazançlarını arttırmış olacaktır. Bunların yabancı olanları ise yurt dışına daha fazla kâr transferi yapacaklardır, kâr transferlerini arttıracaktır. Bu artan kâr transferleri ise Türkiye’de cari açığı artıracaktır. Bu maddelerden ne beklendiğinin analizi lazım bize. Yani bu Komisyonada bu konuşuluyorsa, görüşülüyorsa ne öngörüyorsunuz, ne sağlayacak? Önümüze bir rakam koyun, bir veri koyun, bir değerlendirelim ama benim gördüğüm kadarıyla Türkiye’ye hiçbir şey kazandırmayacak. Sadece bu faaliyetleri yapanlar, bu madde olmasa da yapacak olanlardır ve sadece bunların gelirini arttırmaya yöneliktir, vergiden sıyrılmasını sağlamaya yönelik bir düzenlemedir.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Teşvik ediyorlar.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Ya adı “teşvik” de teşvik etmiyor zaten bunlar. Adam kârlı değilse sen istediğin kadar vergi indirimi yap, o getirip o yatırımı yapmaz ama kârlıysa istediğin kadar vergi koy, o faaliyeti yapıyor zaten. Bu 100 kere incelenmiş bir konu. Biliyorum, bununla ilgili raporlar var, işe yaramadığıyla ilgili. Eğer “İşe yarıyor.” diyorsanız, önümüze bizi ikna edecek bir şey getirin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sonra ikide bir kurumlar vergisiyle niye oynarsınız, ben de merak ediyorum. Herhâlde son altı ayda kurumlar vergisi oranında bu 3’üncü oynama.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Siz yokken bir cevap verdi Sayın Aydemir ama onu herhâlde tekrarlar şimdi.

Evet, teşekkür ediyoruz.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Herhâlde cevap cevaba benzemiyordur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cavit Arı, buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, şimdi, bu düzenlemede istisna ve indirimler var. Şimdi, buraya bir finans merkezi yapıyoruz ve finans merkezinde, burada faaliyette bulunacak olanlar başta yabancı şirketler olmak üzere bir faaliyette bulunacaklar. Biz bu yabancı firmalardan, başta

variyetli, ekonomik durumu fazlasıyla büyük olduğu için burada yer alacak olan bu firmalardan daha taşınmazların kiralanmasına ilişkin her türlü harçtan ve bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlardan, damga vergisinden vesaire istisnaıyla başlıyoruz; artı diğer maddede sayılan hükümler.

Şimdi, bu düzenlemenin benzeri yurt dışında diğer finans merkezlerinde de var mı yani emsal bir uygulama mı yoksa sadece burası bir işleyiş kazansın adı altında yapılmış olan bir teşvik mi? Yani şimdi, belki bire bir kıyaslama değil ama ya, sıradan sokaktaki bir vatandaşımızın var olan bir evini kiralarken vergi vermek zorunda kaldığı bir dönemde, şimdi siz, böyle bir yere gelecek olan büyük sermayeli şirketten birçok muafiyetle alınması gereken vergilerden vazgeçiyorsunuz. Bu konuyla ilgili dünyadaki uygulamalar nedir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Süleyman Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi'mizin 6'ncı maddesiyle vergi ve diğer mali yükümlülüklerle ilişkin istisna ve indirimler düzenlenmiş. Maddeyle, finansal ihraç niteliğindeki faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların yüzde 75'inin kurumlar vergisi matrahından düşülmesi, lehe alınan paralardan banka sigorta muamele vergisi istisnası, her türlü harç, damga vergisi istisnası, bu kurumlarda çalışan personele gelir vergisi istisnası, taşınmazların kiralanmasında harç istisnası uygulaması getirilmektedir. Teklif maddesi, İstanbul Finans Merkezi bünyesinde faaliyet gösterme ve çalışma koşullarının rekabetçi bir yapıya kavuşturulması amacıyla düzenlenmiş gibi görülse de ülkemizdeki birçok küçük ve orta ölçekli işletme, küçük esnaf, çiftçi vergilerini ödemek için kıvranmakta. Devletin bütçedeki vergi gelirlerini arttırmak için dolaylı vergilerle herkesten topladığı, özellikle akaryakıt zamlarıyla trafikte dolaşan her aracın âdeta gezen birer vergi dairesi olduğu bir ortamda hesapsız kitapsızca sermaye kesimine vergi istisnası getirilmesi izaha muhtaç gibi durmaktadır.

Finans kesimindeki ücretlerin diğer çalışanlara göre çok yüksek olduğu göz önüne alınırsa işçi, memur ücretlerinden vergi alınırken bu grubun ücretlerinden gelir vergisi alınmaması da aynı şekilde adalet duygusunu zedelemektedir. Yurt dışından gelecek uzman kişi, eline geçen net paraya göre anlaşma yapacağından sağlanan gelir vergisi avantajı o uzmanı çalıştıracak katılımcı şirkete sağlanacak avantaj olacaktır. Büyük sermaye sahiplerini çekebilmek için bir taraftan böylesine büyük vergi avantajları sağlarken diğer yandan halk ağır vergi yükü altında ezilmektedir. Bu, vicdana da aykırıdır, adalete de aykırıdır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet, teşekkür ederim Sayın Girgin.

Sayın Yılmaz, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum.

Bu maddedeki personel istihdamıyla ilgili getirilen teşvikler bence çok kısıtlayıcı. Yani Türk üniversitelerine biz güvenmiyor muyuz? Ben Türk uyruklu birisiyim, yurt dışında çalıştım, çalışmaya devam ediyorum. Yine, bir başkası Türk uyruklu veyahut da yabancı uyruklu; yabancıların Türkiye'deki bir bankasında, bir firmasında, yatırım ofisinde çalışıyor. Dolayısıyla, dışarıda çalışana bu imkân tanınıyor da içeride çalışana niye verilmiyor? Koç Üniversitesinden mezun, Bilkentten mezun, ODTÜ'den mezun ve son derece yetenekli. Gittiği yerde de Avrupa'da da birçok arkadaşını geride bırakan insanlar gitmediler ve İstanbul'da bir Amerikan şirketinde, bir İngiliz şirketinde, bir Fransız şirketinde çalıştılar. Biz bu imkânı bu insanlara niye vermiyoruz? Yani bunun rasyonalitesi nedir?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Yılmaz, bitirdiniz mi?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, bitirdim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

“2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi Grev ve Lokavt Kanunu uygulanmaz.” diye bir hüküm yok. Baktım, böyle bir şey yok. Yani bu merkezde grev, lokavt olabiliyor mu? Gerçekten bu Komisyonunda görüşülme esnasında tutanaklarda bulunması gerekir bunun çünkü bir hüküm yok bu konuyla ilgili.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Cinisli, buyurun lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; şimdi, efendim hukukun, adaletin hakiki manada işlemediği ülkelere, istikrarın olmadığı ülkelere, siyasetin ciddiyetinin tam manasıyla ispat edilemediği ülkelere pahalı turist bile gelmezken, turizmi bile istediğimiz ölçülerde yapamazken biz milyarlarca doların Türkiye’ye gelmesini böyle teşviklerle, işte kurumun daha da prestijini küçülterek gelebileceğini düşünüyorsak aldanıyoruz. Bunu belirtmek isterim.

Ayrıca, yurt dışına beyin göçünü teşvik eden bir durumla karşı karşıyayız, Durmuş Yılmaz Beyefendi’nin ifade ettikleri gibi, Türk ile yabancı ayrımını bu kadar gaddarca yapan bir yasa teklifini Meclisimizden geçirmeyi ben içime sindiremiyorum.

Ayrıca, bu teşvikler, bu vergi istisnaları, bu kadar tavizler belli bir bölge için. Siz Gebze’deki Bilişim Vadisi’ne gittiniz mi hiç? Ben geçen sene Gebze Bilişim Vadisi’ne gittim. Orada da benzer teşvikler, benzer istisnalar var ve orada gördüm ki binalar boş, kontratlar yapılmış, şirketler orada gözüküyor sadece vergi kaçırmak için ve de çok enteresan isimlerin de şirketleri olduğunu gördüm ve çok da üzülüm. O yüzden burasının da bir Gebze Bilişim Vadisi akıbetine uğramamasını dilerim.

Saygılar sunarım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Cinisli.

Sayın Aydemir, 6’ncı maddeyle ilgili cevaplarınızı alalım.

Sonra da bir önerge var, onu okutacağım.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Sinyal veriyoruz dışarıya, bir yabancı cenneti yaratıyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi efendim, Süleyman Bey bu, yabancılarla ilgili, daha doğrusu “(2)’nci fıkrada ifadesini bulan beş yıllık mesleki tecrübe, on yıllık mesleki tecrübeyle ilgili Yabancı kavramı kullanılıyor...” Öyle değil. Yurt dışında olan yerli-yabancı yani orada Türk menşeli olan, yurt dışına çıkmış, böyle bir tecrübe elde etmişse onun burada istihdamını teşvik çok doğal değil midir, tabii değil midir? Burada “yabancı” diye bir tefrik yok, tam tersi, yerli-yabancı, yerli de olabilir yurt dışında bu işin tecrübelerini edinmiş.

Bir başkası, demin Abdülatif Şener Bey burada yoktu, ona hatta böyle bir küçük de sitemle şey yaptım ki Maliye Bakanlığımızı yapmış bir ismin böyle bir not düşmemesi gerekir diye, gelmişken de söylemiş olayım. Şimdi, efendim, biz burada kurumlar vergisinde bütüne şamil bir değişiklik yapmıyoruz. Sadece yaptığımız şey şu: Bir faaliyette eğer finansal ihracat söz konusuysa o miktar kadar

olan kısmın istisna tutulması, teşvik edilmesi söz konusu yani madde o kadar sarıh, o kadar açık ki. Öyleyse diğerleriyle rekabet falan o rekabeti bozan bir hâl yoktur, mevcut konvansiyonel reel sektörle bunlar arasında herhangi bir böyle faullü zemine sebebiyet verecek bir madde değil, değişiklik değil.

Dahası, arkadaşlar, Sayın Bekaroğlu “grev, lokavt” falan kavramlarını kullandı. Burada çalışanlar da tabii ki İŞKUR ya da Çalışma Bakanlığı neyi vazediyorsa, o kanunlar neyi öngörüyorsa onlara dönük bir işleyiş içerisinde vazife yapacaklar.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tutanaklara geçsin diye sordum, kızmayın.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tamam ağabeyciğim, cevap verdik biz. Anayasal hakkı, dolayısıyla...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – “On yıllık tecrübesi olan, bizim uyruklu olan olmayan...” dediğinizde Türkiye’deki üniversitelerden yetişmiş, Türkiye’de yabancı firmalarda çalışan, aynı tecrübeleri kazanmış arkadaşlarımızla ilgili ne yapacaksınız? Yani çok ayrımcılıklı bir iş bu.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim Sayın Aydemir.

Madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bununla ilgili bence bir şey yapılsın. Arkadaşımızın bir görüşü var herhâlde.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Buyurun.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Efendim, bu konuyla ilgili olarak Gelir İdaresi Başkanlığıyla da görüşüldü. Burada Türklere de vergi indirimi sağlandığı takdirde vergi kaybı oluşuyor. O yüzden, Türkiye’deki yerleşik kişilere eğer vergiden bir istisna sağlanırsa vergi kaybı oluşması nedeniyle... Bir de tabii, buradaki tam maksat ihracata, biliyorsunuz, tamamen ihracata teşvik ve istihdam sağlıyoruz.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Türkiye’deki üniversitelerden, Koçtan gelen, Bilkentten, Boğaziçi’nden gelen de orada çalışacak ve o ihracat ne olacak?

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Efendim, eğer yurt dışına gitmişlerse ve bu süre çalışmışlarsa Türkiye’ye dönmeleri için bu bir fırsat.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Türkiye’yi çok aşağılayan bir durum, kusura bakmayın.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Evet, hiç şey değil yani.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Yani farklı anlaşıyor. Ben sizin anladığınız gibi anlamıyorum ama. Yurt dışına gidenleri Türkiye’ye çekmek için bir fırsat gibi ben görüyorum.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Bir yönüyle de doğru, biz de öyle anlıyoruz ama içeride olanlar ne olacak?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – O ayrı bir şey tabii.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – İçeride olana da “Git, sonra gelebiliyorsan gel.” diyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Murat Bey, tamam mı?

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Başkanım, bir iki cümle daha müsaade ederseniz söyleyeyim.

Şimdi, efendim, tabii, sadece Türkiye'nin finansı burada sınırlı olmayacak yani başka kesimlerde, başka bölgelerde de finansla uğraşan insanlar olacak, şubelerde çalışanlar olacak. Onlar açısından da böyle bir bozucu etkisi olacağına da hiç şüphe yok.

Bir de tabii, burada yapılmak istenen şu: Yurt dışında hâlihazırda faaliyet gösterip Türkiye'ye gelmemiş, henüz daha Türkiye'de faaliyete başlamış ya da Türkiye'deki faaliyetini yurt dışından sürdüren yabancı şirketlerin Türkiye'ye gelmesini sağlamak. Onlar bu verilen teşvik ve istisnalarla eğer personele de biz teşvik ve istisna sağlarsak...

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Burası tamam, burada mutabıkız sizinle.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – ...o personelini de buraya getirir aynı bölgesel yönetim merkezlerinde olduğu gibi, o personeliyle burada o bölgeyi de yönetirler, yurt dışındaki faaliyetlerini de bu şirket üzerinden eğer kuracaklarsa şirket üzerinden yerine getirirler.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Türkiye'nin parlak çocuklarına “Önce gidin yurt dışında bir beş sene tecrübe kazanın, ondan sonra Türkiye'ye gelin.” diyoruz.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ediyorum.

Şimdi bir önerge var madde üzerinde, onu okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (2)'nci fıkrasının son cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Muhammet Naci Cinisli

Durmuş Yılmaz

Erzurum

Ankara

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Gerekçe...

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 6'ncı maddesinin (2)'nci fıkrasında katılımcı belgesi almış, finansal kuruluşların istihdam ettiği ve fıkra yazan şartları sağlayan personelin aylık ücretleri için gelir vergisi istisnaları belirlenmiştir. Ancak bu istisnadan yararlanma şartı olarak son üç yılda Türkiye'de çalışmamış olma koşulu yerinde değildir. Zira teklifte yer alan bu cümle sebebiyle Türkiye'de bulunan ve ilgili diğer şartları sağlamış olan deneyimli ve kalifiye olan personel ilgili istisnadan yararlanamayacak ve bu kişilerin beyin göçlerine engel olunamayacaktır. Bu sebeple maddede bulunan diğer şartların korunarak son üç yıl Türkiye'de çalışmamış olma şartının teklif metninden çıkarılması uygun olacaktır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Evet önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

Ortak düzenlemeler

MADDE 7- (1) Katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(2) Katılımcıların kendi aralarında ve İFM’de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterler hakkında 10/4/1926 tarihli ve 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanunun 1 inci ve 3 üncü maddeleri uygulanmaz.

(3) Katılımcıların kendi aralarında İFM’de yürüttükleri faaliyetler kapsamında. Katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilir.

(4) En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – 7’nci maddeyle ilgili Sayın Aydemir, bilgi istiyoruz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Evet efendim, burada 4 fıkradan müteşkil bir madde söz konusu. (1)’inci fıkra: “Katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulabilmesi ve düzenlenebilmesine ilişkin olarak, 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın düzenleme yapmaya Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

(2)’nci fıkra: “Katılımcıların kendi aralarında ve İFM’de yürüttükleri faaliyetler kapsamında düzenlenen her nevi muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterler hakkında 10/4/1926 tarihli ve 805 sayılı İktisadi Müesseselerde Mecburi Türkçe Kullanılması Hakkında Kanunun 1 inci ve 3 üncü maddeleri uygulanmaz.”

(3)’üncü fıkra: “Katılımcıların kendi aralarında İFM’de yürüttükleri faaliyetler kapsamında, Katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilir.”

(4)’üncü fıkra: “En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.”

Müzakerelerden sonra sorulara cevap verelim.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

7’nci maddeyle ilgili söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Şener, buyurun lütfen.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Bu 7’nci madde Hükûmetin şu ana kadar izlediği politikaların genişletilerek devam ettiğini göstermektedir. Şimdi (1)’inci fıkra katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterlerle düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulması ve düzenlenmesini sağlıyor, buna imkân veriyor. Zaten dikkat ederseniz Türk parası gittikçe tedavülden düşüyor. Hükûmet her şeyi dolara bağlamış vaziyettir. Banka hesaplarına bakıyorsunuz, kur korumalı mevduat da Türk lirası olmakla birlikte dolara endekslediği için ve bununla birlikte döviz tevdiat hesaplarıyla birlikte mevduatın yüzde 72’si yabancı para cinsinden yani döviz cinsinden veya yollar, köprüler, havaalanları, şehir hastanelerinin sürekli olarak ödeme garantisi yine dolar veya euro üzerinden yapılıyor. Hükûmet elindeki bütün imkânları Türk parasını piyasadan silip dolara, dövize endekslemekle meşgul. Şimdi, burada da yine yabancı para birimiyle defter ve belge düzenleme getiriliyor. Böylece, eğer bu iktidar

yoluna devam ederse, kısa zamanda uzaklaştırılmazsa Türk lirası Türkiye’de piyasadan silinecek demektir. Onun için Türk parasını kurtarmanın bir tek yolu var; Hükümetimizi, iktidarımızı yolcu etmek.

Bununla da hızını alamamış iktidar; muamele, mukavele, muhabere, hesap ve defterlerle bağlantılı Türkçe kullanmama, başka bir dilde defter ve hesap tutmayı getirmiş yani Türkçeyle ne sorunu var? Burada iş yapacak kişiler hesaplarını Türkçe tutturabilirler yani Türkçe kullanabilirler. Madem bu kadar para kazanacaklar ihracat yapacaklar, iş yapacaklar ve finans piyasalarından bol para kazanacaklar yani Türkçeyle ilgili kayıtların tutulmasında herhangi bir zorluğun olacağını zannetmiyorum ama eğer meraklılarsa da resmî nitelikte olmamak şartıyla Türkçe tutulan defterlerin kendi dilleriyle de özel olarak tutulmasına imkân sağlayabilirler. Onun için, Türkçenin kullanılmamasını sağlayan böyle bir maddeyi de ben çok gerekli görmüyorum.

Onun ötesinde “özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi” diyor yani çoklu hukuk sistemine geçiyoruz. “Türkiye’de cari hukuk düzeninin dışına çıkabilirler, bir başka ülkenin hukuk düzenine göre işlem yapabilirler.” anlamına geliyor. Bunu zaten KÖİ’lerde görüyoruz, kamu-özel iş birliğiyle bağlantılı yapılan işlerde. Yani yabancıların yaptığı şeylere zaman zaman bu tahkim yolu açılmış olmakla birlikte Türkiye’de iş yapanların yani Türk vatandaşları bulunan KÖİ işlerini yapanların, işte yolları, köprüleri, havaalanlarını, şehir hastanelerini yapanların ihtilaf hâlinde tahkime gitmeleri, İngiliz mahkemelerine gitmeleriyle ilgili sözleşmelerde maddeler var. Bu buraya da yerleştirilmiş vaziyette. Dolayısıyla özel hukuk kalmayacak, Türkçe kalmayacak, Türk parası kalmayacak; bu iş nereye gidecek acaba? Aydemir bunun cevabını bilir zannediyorum.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Şener, tamamladınız mı?

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Evet, tamamladım.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Durmuş Yılmaz, buyurun lütfen.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, bu maddeye yapacağımız itirazlara şöyle cevap verilecektir, beklentim o: “Nesi var bunun? Dünyada da bu böyle. Dubai Finans Merkezi’nde de bu böyle, Astana Finans Merkezi’nde de bu böyle; dolayısıyla bunun dünyada uygulaması var.” denilecek. Doğru yani şu anda bu teklifteki yapılan düzenlemeler üç aşağı beş yukarı gerek Astana gerekse Dubai’deki finans merkezi diye yapılan düzenlemelerin belli ölçüde kopyası. Bunu da kınamıyorum yani dünyada böyle bir şey yapılırsa yapılmış tecrübeler var oralardan da yararlanılır ama bunun özü yanlış diyorum ben.

Şimdi, Yüksek Planlama Kurulunun 29/9/2009 tarihli İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Strateji Belgesi açıklandığında ben görev başındaydım. Benim ve o gün görev başında olan bürokrat arkadaşların beklentisi şuydu: Biz de artık medeni dünyada yerimizi alacağız inşallah, üzerimize düşen vazifeyi, görevi yapacağız; Londra’nın döviz piyasasından, New York’un sermaye piyasasından, Tokyo’nun Samuray piyasasından bir miktar pay alacağız, biz de ülkemize görünmeyen kalemlerde döviz girdisi sağlayacağız ve dolayısıyla da biz de dünyanın belki merkezinde olan, nereden, hangi ülkeye gidersen üç saat, dört saat içerisinde birçok ülkeye ulaşılabilen İstanbul’a da bir finans merkezi yapacağız. Bunun için de enerjimiz vesairemiz vardı. Şimdi, bu strateji belgesinin ekinde aşağı yukarı 72 tane eylem var. Eylemlerle ilgili olarak verilen tarihlerin çoğu da 2010 ve 2011’de sonuçlandırılacak. Ayıbımız şu ki hepimiz bundan sorumluyuz, biz bunların hiçbirisini gerçekleştiremedik ve bugün Türk lirasını kendi ekonomimizden kovduk, resmen ekonomimizden kovduk Türk lirasını. Türk lirasının itibarını yerle bir ettik ve bu maddeyle, bu düzenlemeyle de biz Türk lirasını ezeyim ezim ediyoruz, üzerine çıktık tepiniyoruz -kusura bakmayın, tabirimi mazur görün- aynen böyle yapıyoruz. Hukuk

öyle, diğer konular da öyle. Dolayısıyla bence... Ben bir madde değişikliği önergesi verdim, sonuna da eklenecek. Benim şeyim şu: Bu yasayı bence geri çekin, şu Yüksek Planlama Kurulu kararında öngörülenleri çalışalım, iki senede yerine getirelim; Londra, Paris, Tokyo nasıl finans merkeziyse biz de öyle finans merkezi olalım ve bu tür aşağılayıcı tavizlerden de vazgeçelim derim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Çok uzatmayayım, konuşuldu konular. Yani gerçekten dolarizasyona devam, Türkçeyle ilgili ve özellikle de serbestçe hukuk seçimi. Bakın, değerli arkadaşlar, hangi hukuk seçilecek yani burada? Yani bir ölçü olmayacak mı, bir şey koymayacak mısınız? Birleşik Arap Emirlikleri hukuku ne olacak? Yani, gerçekten burada finansın dışında bu konuda utanç verici şeyler de yaşadık; İstanbul'daki cinayetin dosyasını teslim ettik, gönderdik tam da bunun arkasından böyle bir şey geliyor. Böyle bir ihtiyaç mı var? Bu konuda 1'inci, 2'nci, 3'üncü, 5'nci, 10'uncu sırada olan finans merkezlerinde böyle düzenlemeler mi var yoksa Durmuş Bey'in ifade ettiği gibi, işte Astana'da falan mı bu bunlar sadece var? Ya, bu konuyla ilgili bir şey söyleyin arkadaşlar. Yani iş paraya gelince “millî” “yerli” kıyamet kopuyor yani mangalda... Ne oluyor peki? Yani para gelince yerlilik millîlik, hiç bir şey kalmıyor mu, öyle mi oluyor yani? Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkür ederim.

Sayın Tarhan, buyurun lütfen.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

7'nci maddenin (1)'inci fıkrasında katılımcıların tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgelerin yabancı para birimiyle tutulmasıyla ilgili bir sorun var. “Yabancı para birimi” dediğiniz zaman çok açık oluyor, yani dolar, euronun dışında işte Uganda parası da mı dâhil olacak yoksa sınırlandırılacak mı? Yabancı para birimiyle tutulan defterlere Maliye Bakanlığı altyapı olarak hazır mı, bunu denetleyebilecek yapı var mı? Eğer dolar, euronun dışında başka ülke para birimleri de varsa bunları da denetleyecek sistem var mı Türkiye’de?

OTURUM BAŞKANI ABDULLAH NEJAT KOÇER – Teşekkürler.

Sayın İpekyüz, buyurun lütfen.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, aslında ben geneli üzerinde konuşurken dile getirmiştim, Sayın Aydemir de notlar almıştı sanıyorum. Yani Türkiye’de giderek sermaye geldiğinde kendi hukuk sistemiyle gidiyor. Yani söyledik, kamu-özel iş birliğinde de bu uygulanıyor ve defalarca Meclis kürsüsünden eleştiriler yapılmasına rağmen “Yok.” denildi, daha sonra belgeleri ortaya çıktı “Birçok yerde de gerek anlaşmazlıklarda gerek diğer problemlerde buraya gelen sermaye kesimleri kendi hukuklarını uygulayacak.” diye. Açılıştan da söylemiştik, aslında bu, Türkiye’deki hukuk sisteminin güvenilir olmadığını gösteriyor. Eğer sermaye, buradaki hukuk sistemine güvenirse zaten gelir ama ikide bir değişiklikler yapıldığından, tercihler değiştiğinden sermaye gelmek istemediği için, çekebilmek için vergi muafiyetleri, kolaylıklar dışında, bir de kendi hukuk sistemini... Peki, bu hukuk seçimi hangi ülkelere göre olacak? Az önce de söyledi muhalefet milletvekilleri, bir kıstas var mı, bir belirleme var mı? 3 ülke de gelecek, diyecek ki: “Ben bunu yapmışım.” Dünyada finans konusunda hiç emek harcamadan, profesyonel dolandırıcılık gelişmiş yani böyle kolaylıklar... “Gel, istediğin hukuk sistemini uygula, çek git.” Türkiye’nin kendi hukuk sisteminde bir TELEKOM olayı var, daha izahı yok, kendi kalesine gol atar gibi. Burada hiçbir belirleme yok.

İkincisi: “3 ülkede aktif faaliyet gösterin.” Hangi ülkelerde? İsteddiği yerde 3 tane şirket kuracak, kafasına göre, orada allem kallem ederek şirket kuracak, hangi ülkelerde bunlara kolaylık sağlanacak? Diyecek ki: “Benim bu hakkım var, 3 ülkede ben çalışma yapmışım, bana her türlü kolaylığı sağlayın.”

Bunları kim denetleyecek? Yani bunları yabancı dilde... Niçin bunu söylüyorum? Elbette Türkiye’de İngilizce bilenler filan var ama biz biliyoruz ki özellikle üniversitelerde, yabancı dil sınavlarında yabancı dil bilmeyenler jüriye giriyor, denetleme yapıyor. Doçentlik kadrosunda, profesörlük kadrosunda hiç yabancı dil bilmeyenler girip orada jüride yer alıyor. Bunların tümünün şeffaf olması lazım. Şeffaf olmadığında, bu resmen “Siz gelin, biz uydururuz, her türlü kolaylığı sağlıyoruz...” Bunların detaylarının tümüyle belli olması lazım. Dil konusunda, evet, dil evrenseldir, her yerde konuşulur ama para ile ilişkili olduğunda dile özgürlük oluyor ama birileri tiyatro oynarken hâlâ yasaklar varsa, şarkı söyledikleri için konserleri iptal ediliyorsa Türkiye’de yaşayan Kürtler şunu diyecektir: “Parası olanlara siz kolaylık sağlıyorsunuz da niye bu konuda esneklik sağlamıyorsunuz?” Türkçeye de saygı gösterilmesi lazım, diğer dillere de. Bütün dillerin evrensel olabilmesi için çaba harcamamız lazım ama burada para pul söz konusu olunca evet ama öbür taraftan, kaymakam yasaklayacak, vali yasaklayacak, bilmem ne yapacak. Yani İbrahim Bey, bu hiç de şey değil, keşke bütün siyasi partiler bu konuda bir duyarlılık gösterse.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Kürt oldukları için değil.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Hayır, Kürtçeyle ilgili, Kürt olduğu için değil, Arapça ile ilgili, Zazaca ile ilgili, Çerkezceyle ilgili, Lazca ile ilgili...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Şarkıyı Kürtçe söyledi diye değil.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Ama bir gerçek var, burada kolaylık sağlıyorsunuz, diğer tarafta herhangi bir şey olduğunda hemen itirazlar yükseliyor; o zaman, bu çifte standart oluyor. Diğer okuması da şu olacak: “Parası olana, sermayesi olana her türlü esnekliği sağlıyoruz.” ve sonra da “yerli, milli...” Yani bu sadece dille ilgili değil, bir şeyin eşitlikçi anlayışla olması lazım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cavit Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Evet Sayın Başkanım, İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi’ni görüşmekteyiz Plan ve Bütçe Komisyonunda. Bu teklifteki maddeleri şöyle incelediğimizde şu sonuca vardığımızı düşünmekteyim: Yabancılar verilen ekonomik, adli, idari ve benzeri hak ve ayrıcalıkların ne demek olduğunu eğer sözlüğe bakarsanız size söyleyebilir. Yabancılar verilen ekonomik, adli, idari ve benzeri hak ve ayrıcalıklara “kapitülasyon” denir. Şu an siz Türkiye’yi bu noktaya getirdiniz.

Değerli arkadaşlar, bakın, milliyetçilik söylemleri yapılır ancak bu kanun teklifiyle açıkça Anayasa’ya aykırı bir şekilde Türk dilinden, Türkçeden vazgeçmektedir, bunu Türk halkına buradan duyurmak istiyorum. Bu kanun teklifiyle Türkçe kullanımından vazgeçilmeye çalışılmaktadır; bu, Anayasa’nın 3’üncü maddesine açıkça aykırı.

Ayrıca, bir kanunla, uygulanacak olan hukukun serbestçe seçiminin iki sonucu vardır; ya kendi hukukunuza siz güvenmiyorsunuz ya da sizin hukukunuza diğerleri güvenmiyor. Biz kendi hukukumuzla -kendi adımıza söylüyorum- sonuna kadar güveniyoruz. Ülkemizin birliğinin, bütünlüğünün en önemli simgesi hukukumuzla olan güvencemizdir ancak siz buna inanmadığınız için, sırf sermaye gelecek, para gelecek, birileri ülkeye para getirecek diye önce kendi dilinizden, sonra da kendi hukukunuzdan vazgeçmeye çalıştığınızı açıkça göstermektedir. Bu düzenleme Anayasa’ya açıkça aykırıdır; bu tekliften, bu maddeden vazgeçmeniz gerektiğini buradan açıkça ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun lütfen.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

İstanbul Finans Merkezi Kanunu’nun 7’nci maddesiyle, İstanbul Finans Merkezinde faaliyet gösterecek katılımcı şirketlerin tutmak zorunda oldukları defterler ile düzenleyecekleri belgeleri yabancı para birimiyle tutabilmelerine, kendi aralarında yürütecekleri faaliyetlere ilişkin, tabi olduğu mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, istedikleri hukuku seçebilmelerine imkân tanınmaktadır. Yasa maddesiyle tam bir serbestlik getirilmiştir. Defter tutmada yabancı parayla kayıt oluşturma anlaşılabilirlik ancak tabi olduğu mevzuata aykırı olmamak kaydıyla, istenen hukukun benimsenecek olması bir handicap olarak durmaktadır. Her katılımcı kendi hukukunu esas aldığı anda o hukuka uygun veya aykırı işlem yapıldığına kim, nasıl karar verecektir? Çok hukuklu bir sözleşme yapısı şekillendiğinde büyük bir kargaşa da ortaya çıkacaktır. Türk hukuku seçilmediği durumda da kendi topraklarımızda farklı hukukların uygulanmasına göz yumulması söz konusu olacaktır. Çoklu hukukun uygulandığı karmaşık bir yapı, kara paranın aklanması amacıyla kolayca kullanılabilirlik. Yasa teklifinde bu durumu önleyecek kontrol mekanizması yoktur. Kamu-özel iş birliği sözleşmelerinden ders çıkarmıyor anlaşılabilir iktidar; o zaman, bu bilinçli olarak yapılıyor.

Son sözüm: Genel gerekçede “İstanbul, küresel ticarete güvenli bir liman olacak.” yazıyor, yabancılara kapitülasyon sağlayarak mı İstanbul güvenli liman olacak?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Cinsli, buyurun lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli Komisyon üyeleri, bu maddeye “ret” oyu verirken bile ben bunun az olduğunu düşünüyorum. Bu maddeye “ret” oyu verirken dahi, muhalefet ederken dahi bunun vebalini taşıyorum. İktidar-muhalefet burada hiç fark etmiyor, kusura bakmayın; bu yüce çatı altında böylesine çok hukuklu, çok dilli bir sistemin getirilmesini tartışmayalım bile, lütfen bunu geri çekelim. Son zamanlarda Meclisimizden enteresan kanunlar geçiyor, bu da onlardan biri. Bundan bir süre önce de Akkuyu Nükleer Santrali’yle ilgili kanunu geçirdik. Erzurum’un düşman işgalinden kurtuluşundan -ki bu düşman Ruslardır- tam yüz dört sene sonra hem de neredeyse aynı tarihlerde, bir gün farkla, biz Akkuyu’da Ruslara toprak verdik, kıyı verdik, bir de üstüne üstlük liman verdik. Bu Akkuyu Nükleer Santrali’ni biz Türk santrali zannediyoruz, öyle sunuldu. Hayır, değil; Akkuyu Nükleer Santrali bir Rus santrali ve Rus santrali olarak kalacak, istemezlerse bize vermezler ve vermeyecekler, kanunla biz bunu tescil ettik. Bu nasıl bir anlayışın ürünüdür anlayamıyorum. Ülke nereye gidiyor, ne yapılmaya çalışılıyor? Hakikaten, bu kanun teklifini, bu maddeyi de gördükten sonra benim endişelerim çok daha fazla arttı. Ben bu maddeye -dediğim gibi- “ret” oyu verirken bile büyük bir vebal taşıyorum kendi açımdan, kabul edenlerin artık ne düşündüklerini de çok merak ediyorum. Bunu lütfen -benim şahsi teklifimdir- bu yüce çatı altında konuşmayalım bile ve geri çekelim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Emine Emecan, buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Geneli üzerinde yapmış olduğumuz konuşmalarda hem benim hem diğer konuşmacı arkadaşların da belirttiği gibi, kanun düzenlenmesinde epeyce muafiyet, istisna getirilmiş ancak bu maddede sanki getirilen düzenleme ve istisna biraz aşırı abartılmış gibi görünüyor. Yani maddeyi incelediğimiz zaman, İstanbul Finans Merkezinde faaliyette bulunan katılımcıların Vergi Usul Kanunu ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine bağlı olmaksızın defter ve belgeleri yabancı para birimiyle tutabilmesine yönelik olarak Hazine ve Maliye Bakanlığına düzenleme yapma yetkisi veriliyor. Türkçe Kullanılması Hakkında Kanun’un 1’inci ve 3’üncü maddelerinin kapsamı dışında değerlendirileceği düzenlenmiş

maddede. Yabancı dilde kayıt tutma serbestisi sağlanıyor: Bu defterler hangi dilde tutulacak mesela, kaç dilde tutulacak, o yabancı dilleri bilmeyen Türkiye'deki finansörler ya da uzmanlar bu defterleri neye göre değerlendirecek, nasıl okuyacaklar; bunları da sormak lazım.

Yine, önemli bir şey, maddenin (3)'üncü fıkrasında katılımcılara serbestçe hukuk seçimi yapabilecekleri gibi bir şey sağlanıyor. Yani "İstanbul Finans Merkezinde yürüttükleri faaliyetler kapsamında katılımcıların faaliyetlerinin tabi olduğu mevzuata aykırı olmaması kaydıyla, özel hukuka tabi olarak yaptıkları her nevi işlem ve sözleşmelerde serbestçe hukuk seçimi yapılabilir." Şimdi, bu son fıkradaki düzenleme bile insanı hakikaten endişeye sevk ediyor. Geçmiş örnekler var, kamu-özel iş birliği projeleriyle ilgili, Londra mahkemelerinin sorumlu ve yetkili kılınması bu kanuni düzenlemeyle, burada İstanbul Finans Merkezi için kanunileştirilmiş oluyor yani bir kanun altına alınıyor. Bu kabul edilemez, gerçekten kabul edilemez, hem Türk dilinin korunmasıyla ilgili kanuna aykırılık hem diğerleri.

Ve bir netlik yok "Serbestçe hukuk seçimi yapılabilir." ne demek? Yine, neye göre, kime göre serbestçe hukuk seçimi yapılacak? Kendi hukuk sistemimizden çıktığımız zaman hangi mahkemeler yetkili olacak? Kim karar verecek buna? Sayın Aydemir, çok hukuklu ve çok dilli bir sistemin getirilmesiyle ilgili, hangi ülkelerde buna benzer örnekler var; var mı buna benzer? Neyi örnek aldınız? Bu düzenlemeyi yaparken hangi ülkenin finans sistemini örnek aldınız? Nerede bu kadar ileriye giden düzenlemeler var? Bir inceleme yapıldı mı, bir karşılaştırma yapıldı mı? Bu konuda da Komisyonu arkadaşlarımız bilgilendirirse, siz bilgilendirerseniz seviniriz.

Bu düzenlemeyle sanki İstanbul Finans Merkezi çatısı altında aslında bir özerk bölge oluşturuluyormuş gibi bir yapı ortaya çıkıyor; gerçekten, tuhaf bir yapı, anlaşılır gibi değil. Biraz ileri gidilmiş bu düzenlemede. Birtakım muafiyetleri tartışabiliriz, vergiyle ilgili muafiyetleri, başka birtakım hakları tartışabiliriz diğer maddelerde de ama bu maddenin bence de tekrar üzerinde düşünülmesi ve geri çekilmesi daha uygun olur.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum Sayın Emecan.

Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben tekrara düşmemek için bir şey soracağım İbrahim Aydemir ve Arda Bey'e: Kendi aralarında yaptıkları işlemlerde bir hukuk uygulanacak yani kendi seçtikleri hukuk uygulanacak; peki, Türk Ceza Kanunu'na göre suç olan işlemlerse bunlar, biz buna müdahil olacak mıyız? Yani diyelim ki bir kara para işlemi yaptılar kendi aralarında; ne bileyim, uyuşturucu parasıdır, başka türlü paralardır, bunu ülkeye soktular, çıkardılar... Bildiğiniz gibi, Türk Ceza Kanunu'na göre suç olan işlemleri saymayayım şimdi, suç olan yüzlerce işlem var ama siz "Kendi aranızda istediğinizi yapın, isterseniz de Moritanya'nın hukukuna tabi olabilirsiniz." diyorsunuz, ben öyle anlıyorum. Orada da bunlar suç değil mesela, kara para aklayan pek çok ülke var, işte, bilmem ne adaları var, bunların suç olmadığı veya mazur görüldüğü ülkeler var. Şimdi, burada bizim hukukumuz hangi noktada devreye girebilecek? Bunun sınırı nedir? Ben burada bir sınır görmüyorum. Ben bu maddeye tamamen karşıyım, bu ayrı ama sizin mantığınızı anlamaya çalışıyorum. Çünkü bu kayıtlar yarın öbür gün hâkimlerin önüne gidecek, şu Meclis kayıtları hâkimlerin önüne gidecek, yasa koyucunun meramını öğrenmek isteyecek burada. Sizin meramınız nedir, sınırları nedir; bunları kayda geçirelim derim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Sibel Özdemir, buyurun lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkanım.

Çok kısa konuşacağım tabii, çok detaylı konuşuldu. Çok muallak ve gerçekten, finansal işlemleri, finansal yatırımları -sayın teklif sahibinin de gerekçede bize sunduğu- her türlü artırmak, bunlara her türlü serbestliği sağlamak, o alanda her türlü muafiyeti sağlamak adına bir düzenleme ama bu maddede çok muallak ifadeler var. Bütün hatipler de söyledi, katılımcılar arasındaki tereddütlü işlemler ya da sıkıntılarda hangi hukuk sisteminin uygulanacak ya da orada bir çatışma ortamı olmayacak mı, olursa nasıl müdahil olacak bizim hukuk sistemimiz; bunlarla ilgili detaylı bilgi verilecek mi bilmiyorum, bir detaylandırılırsa iyi olacaktır burada. Çünkü gerçekten, çok özel bir düzenleme yapılmış burada, itinayla, özel, işte, hukuk sistemlerinin devreye girmesi, serbestçe hukuk seçimi, hesapların yabancı dilde tutulabilmesi ama bunların vergi hukukumuzun ve ticaret hukukumuzun kapsamından çıkarılıp tamamen Hazine ve Maliye Bakanlığının denetimine sunulması. Ama nasıl bir işlem yapacak Hazine ve Maliye Bakanlığı, bu da kanun teklifinde detaylandırılmıyor. Buna nasıl karar verecek, nasıl detaylandıracak, bu kanun kapsamında kalacak mı, kalmayacak mı, kanunda kendisine verilen yetki nedir; bunların hiçbirisi bu maddelerde açıklanmıyor. Çok dikkatlice yazılmış ama bunların detaylandırılması, en azından, tutanaklara geçmesi açısından iyi olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, ilave bir sorunuz mu var?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir tespit daha yapacağım Sayın Başkan çünkü biz gri listedeyiz bu kara para aklama meseleleriyle ilgili, burada yoğunluğa üfleterek yememiz lazım. Bu gri listeden çıkmamız gerek, çaba göstermemiz lazım. Bu tip yasalar da -biliyorsunuz- uluslararası kuruluşlar tarafından bir risk olarak görülüp bizim bu gri listede kalıcı olarak kalmamızı getirebilir; bu açıdan, yoğunluğa üfleterek yememiz lazım. Bu konuda aydınlatıcı bir bilgi rica ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Özellikle hukukçu arkadaşlarımız bu konularda aydınlatıcı bilgiler verirlerse ama tabii, önce teklif sahibimiz...

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, tabii ki Murat Bey tafsila girsin, özellikle bu hukuk mevzuunda. Şimdi, cari olan bir hâl var; zannediliyor ki, öyle bir aktarım yapılıyor ki “Efendim, burada özel hukuk hükümleri sadece ve sadece şimdi İFM kapsamında geçerlidir.” Oysa öyle değil arkadaşlar, şu anda da geçerli bu. Şu anda da iki insan, bir Türk, bir yabancı özel bir sözleşme yaptığında istediği hukuku seçebiliyor, öyle değil mi? Şu anda da geçerli bu. Dolayısıyla, arkadaşlar...

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Biz Finans Merkezi alanındaki işlemlerden bahsediyoruz.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Buradaki kasıt o değil.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, hukukçu arkadaşımızı da dinleyeceğiz, bir saniye...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yahu, arkadaşlar, konuştuğumuz şeyler, aynı şeyler.

Artı, biz burada bir finans merkezi oluşturuyoruz, rekabetten bahsediyoruz. Bakın, Kazakistan’da şu anda finans merkezindeki resmî dil İngilizce, Birleşik Arap Emirlikleri’nde hakeza, öyle, birçok yerde bu böyle. Dolayısıyla, biz de rekabet ediyoruz. Kiminle rekabet ediyoruz? Bunlarla rekabet ediyoruz. Buraya yabancı yatırımcı getirmek durumundayız, bunları buraya çekmek durumundayız. Bunun için yapılan teşvikler, istisnalar ne için arkadaşlar? Ben bunu özellikle not düşeceğim, Murat Bey, özellikle şu hukuk mevzuunda bir daha tafsila girsin çünkü daha önce söyledik ama ayrıntıya bir daha girsin Murat Bey.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Bence çok talihsiz bir sözle karşılaştık Sayın Başkan.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Neymiş o talihsiz söz ya! Talihsiz ne söyledim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, herkesin görüşü kendisiyle muteber; lütfen birbirimize müdahale etmeyelim, sıra geldiğinde görüşlerimizi ifade edelim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Ben tutanaklardan çıkarılmasını tavsiye ediyorum, Meclis tutanaklarında olmaması gerekir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Allah Allah, ne ki o ya! Senin kafan başka çalışıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, hukukçu arkadaşımızdan bir tafsilatlı bilgi alalım.

Murat Bey, buyurun lütfen.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Başkanım, (1)’inci fıkrayla ilgili olarak şunu söyleyebiliriz: Bizim aslında mevcut mevzuatımızda da Maliye Bakanlığımıza verilen yetkiler var yani Serbest Bölgeler Kanunu’yla ilgili, serbest bölgelerle ilgili olarak; yine, Vergi Usul Kanunu’muzda Maliye Bakanlığımıza yabancı para biriminde defter tutmayla ilgili olarak verilen yetkiler var. Yani benzer bir yetkiyi aslında biz burada düzenliyoruz ve onun kurallarını da esasen Hazine ve Maliye Bakanlığımız alacağı kararla düzenliyor olacak. Hangi şartlarla bir şirket yabancı para biriminde defter tutabilir, bunu Hazine Bakanlığımız bir çalışma yaparak gerçekleştirecek.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İkincil düzenlemeleri olacak bunun.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Evet efendim yani biz sadece burada bir yetki veriyoruz. Yabancı para biriminde ne şekilde, hangi şartlarla tutulabilecek, bunun düzenlemesini Hazine ve Maliye Bakanlığımız yapacak.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben bir soru sorabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamamlasın da... Cümleyi bozmayalım.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Bir örnek versinler, bugüne kadar Bakanlık nerede bunu uygulamış? Örnek alalım.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Efendim, serbest bölgelerle ilgili olarak vermiş olduğu... Yani kanunda yine düzenleme var serbest bölgelerle ilgili olarak.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Devam edelim.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Şimdi (2)’nci fıkrayla ilgili olarak Başkanım, şunu söyleyebiliriz, buradaki kasıt tamamen şu: Katılımcıların kendi aralarında ya da yurt dışındaki muhataplarıyla yapacağı sözleşmelerin -yani yapacakları işlemler, sözleşmeler- Türkçe dışında bir dille de yapılabilmesine imkân sağlamak üzere bunu yapıyoruz. Aslında bizim 805 sayılı Kanun’umuz var. Bu kanun diyor ki: “Türkler arasındaki muameleler Türkçe olarak yapılabilir.” Ama zaten bugün de öyle; bir Türk bir yabancıyla bir sözleşme yapmak istediği zaman, bir işlem yapmak istediği zaman istediği dille o işlemi gerçekleştirebilir. Bir resmî daire önünde yapılan işlem elbette Türkçe olmak durumunda yani buradaki şirketler de resmî daireye gittikleri zaman Türkçe dilinde bu işlemi yapacaklar, farklı bir dille zaten yapamazlar. Burada kastedilen, sadece kendi aralarındaki işlemler ve yurt dışındaki muhataplarıyla yapacakları işlemler kastedilmekte.

Bir de şunu belki örnek vermek...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – O zaman resmî olmuyor mu kendi aralarındaki yapacakları sözleşme?

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Efendim, arzu ederseniz, bir örnekle açıklayayım ben bunu.

Şimdi, Goldman Sachs -bugün ismi geçtiği için söylüyorum- Türkiye’ye geldi, Türkiye’de bir AŞ kurdu, aynı şekilde JPMorgan da Türkiye’de bir AŞ kurdu ve bu bölgede de kiralamarlar yapıp yerleştiler ve faaliyet yürütmeye başladılar. Aslına bakarsanız, bunlar bugün itibarıyla Londra’da, New York’ta, başka finans merkezlerinde kendi aralarında üçüncü kişilerle ilgili olarak işlemler yapmaktalar. Bir örnek vermek gerekirse, türev işlem yapıyorlar mesela yani bir risk giderim işlemi yapıyorlar; risk giderim işlemini bir müşterileri için yapırlarken kendi aralarında da sözleşmeler yapıyorlar. Yani bir tanesi bu risk giderimini yaparken diğeriyle bu risk giderimini paylaşıyor ya da müştereken risk giderimi yapıyorlar. Böyle bir durumda yurt dışında, Londra’da, New York’ta, başka merkezlerde bu işleri arzu ettikleri bir dilde zaten yapabiliyorlar. Aslına bakarsanız bizim burada kastettiğimiz, yurt dışındaki işlerini Türkiye’den yönetsinler, oradaki faaliyetleri de buraya getirsinler diye verilen bir kolaylıktan ibaret yoksa Türkçe diliyle ilgili olarak, resmî dairelerle ilgili olarak elbette bir değişiklik olmayacak yani kendi aralarında yaptıkları... Bakın, ilave olarak burada sadece bu var. Yani bugün itibarıyla bir Türk yurt dışındaki muhataplarla Türkçe dışında istediği bir dilde sözleşme yapabilir, muamele yapabilir. Sadece burada kurulu, burada katılımcı belgesi almış kişilerin kendi aralarındaki işlemler bakımından Türkçe dili dışında bir dili kullanabilmesini biz teşvik ve istisna kapsamında düzenlemiş durumdayız; diğerleri yönünden ilave vermiş olduğumuz bir şey yok, zaten bugün de var çünkü.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Bir ilave sorunuz var mı Sayın Cinisli?

Buyurun.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Değerli Başkanım, çok kıymetli hemşehrim, değerli milletvekilimiz, şehrimizi de çok şerefle temsil eden milletvekilimiz belki de istemeyerek bir söz sarf etti. Bizler siyaset yapıyoruz ve söylediğimiz sözler bizi takip ediyor. Hele ki Mecliste tutanaklara geçen bu sözler, gelecek nesillere kanıt olarak bile bunlar devam edecek ve resmîleşmiş durumda. Çok Kıymetli İbrahim Aydemir Beyefendi dedi ki: “Kazakistan Finans Merkezinde resmî dil İngilizce.” Ve bunun bizde de olmaması için bir sakınca yokmuş gibi bir intiba doğdu.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ben böyle bir şey dedim mi?

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Dediniz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2’nci kısım sizin yorumunuz Sayın Cinisli.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Beyefendi, ben sizin iyiliğiniz için konuşuyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 2’nci kısım ile ilgili bir ifade söz konusu değil.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Sayın Aydemir, tutanaklara bakarız.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Evet, lütfen.

Bunu silelim, bu söz güzel bir söz olmadı yani bunu ben sizin için söylüyorum, yoksa ben bunu kullanırım, sorun değil ama bunu silelim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne kullanırsın?

NİLGÜN ÖK (Denizli) – “Kullanırım.” derken?

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Ya, kardeşim, kullanmam tabii ki de yani bunu siyaset icabı icabında kalk kullan ama ben bunun derdinde değilim. Diyorum ki: Bu söz Meclis çatısı altında hiç söylenmemiş olsun, bunu tutanaklardan silelim. Bir Türkiye Cumhuriyeti devleti milletvekilinin ağzından böyle bir söz çıkmış olmasın.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hangi söz?

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – “Kazakistan Finans Merkezinde resmî dil İngilizce...”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bu, bir bilgi yani bunu niye silelim, anlamadım yani.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Hayır ama sanki Türkiye’de de olmaması için bir sebep yokmuş gibi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ama “sanki”yle olmaz bu iş, kusura bakmayın.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Lütfen, tutanaklara bir bakarsanız...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, tutanaklara bir bakalım, olur.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sonrasında bakalım, ona göre de lütfen karar verin.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Yani örnek olarak istedik, örnek olarak onu verince biraz olmadı.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, buyurun lütfen.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, efendim, bu millî mevzulardaki duyarlılık kimden gelirse alırız, başımızın üstüne koyarız, onu çok saygıdeğer buluruz. Zaten bizim siyasetimizin zeminini de bu inşa etmiştir, bu teşkil etmiştir. Dolayısıyla kimden gelirse saygıdeğerdir ama gerçeği tahrif etmemek lazım. Bizim duruşumuzu herkes bilir. “Biz”den kastım, bütün arkadaşlarımız, siyaset kurumu olarak herkesi kastediyorum ben. Bugüne kadar ne yapmışız bu mevzuda ki bir nakısa koyalım, siz de onun üzerine bina edin; böyle bir şeyimiz yok bizim. Ben ne diyorum arkadaşlar? Elimde bir belge var. Diyorum ki: Zaten Murat Bey tafsilata girdi, açıkladı, öncesinde de açıklamıştık biz bunu; olmayanlar oluyor, bir daha mükerreren açıklıyoruz. “Bunun örneği var mı?” dedi bir arkadaşımız. Süleyman Bey mi, birisi söyledi “Örneği var mı?”

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Ben dedim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, dedik ki: “Kazakistan’da bakın, oradaki finans merkezinde dil İngilizce, Birleşik Arap Emirlikleri’nde dil İngilizce; bir rekabet söz konusu.” Hatta hatta “Yatırımcıları buraya çekme adına bunların yapılmasından doğal ne olabilir?” gibi bir kayıt düştüm.

Artı, bir şey daha söyledim ardından: Ya, biz böyle yeni bir mevzuat geliştiriyor değiliz, var zaten, var olanı buraya dercediyoruz. Diyoruz ki: Şu anda bile bir ecnebi ile bir yerli münasebet kurarken, bir sözleşme yaparken istediği dili kendi aralarında seçebiliyor; kardeşim çok güzel izah etti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gayet açık.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Dolayısıyla benim söylediğim de bu, yoksa ben... Yani bana İngiliz dili, bilmem ne...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Orhan Bey...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Verilen örnekte...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Sen aslında, bak...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Değerli Başkanım, lütfen...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bir şey söyleyeyim Değerli Başkanım.

Az bir saniye Naci Bey...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir saniye, sırayla, geleceğim, size de geleceğim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tamamlayayım ben, tamamlamadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önce İbrahim Bey tamamlasın, Orhan Bey, sonra size geleceğim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Tamamlayayım ben, sonra konuşalım.

Arkadaşlar, bir “kullanma” kavramı kullandı Naci Bey, “Ben bunu kullanırım eğer böyle olsa.” filan dedi.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Ya, ben “İstesem kullanırım.” dedim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Neyi kullanacaksın? Ne kadar ayıp bir şey ya! Yani şunu düşünmek bile...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Ben böyle bir şey yapar mıyım ya?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Naci Bey, bunu düşünmek, bunu dillendirmek bile düşüklüktür kardeşim. Böyle bir şey olur mu ya!

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Ya, ben sizin itirazınız üzerine konuştum. “Düşüklük” ne demek?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Orhan Bey...

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Ne biçim konuşuyorsunuz “düşüklük” falan?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – “Bunu dillendirmek düşüklüktür.” diyorum güzel kardeşim.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Şimdi böyle mi...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, ikili diyalog usulümüz yok, sırayla söz vereceğim hepinize.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Kardeşim “Benim hakkımda ‘Bunu kullanırım.’ düşüncesi bile düşüklüktür.” diyorum ya. Bu ne demek ya!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, Orhan Bey’e söz verdim.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Bir saniye, sırada 3’üncü bir Erzurumlu var, 4’e gelecek benden sonra, biz sıramızı tamamlayalım ondan sonra.

Şimdi, Başkanım, birbirlerini belli ki yanlış anlamışlar. İkisinin de millî meselelerdeki hassasiyetlerine az çok hepimiz tanıklık etmişiz. Yok yere oradan bir gerilim devam etmesin diye ben değerli hemşehrilerime tavsiyede bulunmak isterim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim, sağ olun.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Yanlış anlaşılma varsa yanlış anlayan yanlış anlaşılandan özrünü diler, onda problem yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, ben soruma cevap alamadım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tekrar sorarız onu, bitsin bu tartışma.

Teşekkür ediyorum.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Şimdi, benim burada anladığım şey şu: Burada resmî dilin veyahut da işte finans ofisinin dilinin yabancı bir dil olması falan değil; buraya gelip burada ofis edinecek bu anlamdaki uluslararası yapıların, yarın öbür gün başka ülkelerde olan farklı birimlerinin belki de kapatılarak Türkiye’ye getirilmesi durumunda dahi olabilir, oradaki faaliyetlerini burada başka ülkelere hizmet sunabilmek açısından devam ettirmelerini mümkün kılan, buna imkân tanıyan bir düzenleme oluyor; anladığımız budur. Buna itiraz edecek ne olabilir bilmiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Sayın Cinisli...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, bir dakika... Bizim uluslararası hukukla ilgili bir sorumuz olmuştü.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sırayla söz veriyorum, böyle bir usulümüz yok, sırayla söz veriyorum.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Hayır, hayır, onu hatırlatıyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun Sayın Cinisli.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkanım, ben bu konuyu uzatmak istemiyorum ama bu konu hakikaten çok önemli, bu dil meselesi. Şimdi, verilen örnekler Kazakistan, işte Birleşik Arap Emirlikleri. Allah’a hamdolsun, bizim bir müstemleke geçmişimiz yok. Siz Almanya’da kalkıp deseniz ki “Sizin borsanızda, finans merkezinizde İngilizce konuşulacak.” sizi kürekle kovalarlar; Fransa’da böyle bir şey deseniz aynı şekilde; İspanya’da bile aynı şekilde. Yani bizim bunu aklımızın ucundan geçirmememiz lazım bizim Türkçemiz varken. İngilizce tabii konuşulur, bu bir zenginliktir; bu, finansal dünyanın da bir lisanı hâline gelmiş olabilir, ayrı mesele ama bunun sanki “Oranın dili İngilizcedir.” gibi algılanmasına...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Herhâlde kıfayetimizakere diyelim.

Şimdi Sayın Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Şimdi, değerli arkadaşlar, İbrahim Bey; dinlerseniz...

Vergi Usul Kanunu madde 215: “Bu Kanuna göre tutulacak defter ve kayıtların Türkçe tutulması zorunludur. Ancak, Türkçe kayıtlar bulunmak kaydıyla defterlerde başka dilden kayıt da yapılabilir.” “Var olan şeyi dercediyoruz.” falan diyorsunuz ama öyle bir şey yok, hüküm açık.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Emecan, sizin bir ilave sorunuz var galiba, açıklık istiyorsunuz.

Buyurun.

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bekaroğlu’nun sorduğu soruyla ilgili ben de soracaktım. “Özellikle iki firma arasında yabancı dilde yapılabilir; bu, zaten uygulanan bir şey.” dediler. Ben de onu soracaktım yani bunun Türkçesi de yapılmıyor mu, hem Türkçe hem yabancı dilde olması gerekmiyor mu? Onunla ilgili bir netlik yok kanun teklifinde, sizin açıklamanızda da öyle bir netlik göremedim.

Bir de hukuk seçimiyle ilgili “Serbestçe hukuk seçimi yapılabilir.” Bu da mı bir kanundan dercediliyor, nereden ediliyor? O konuya da bir açıklık getirirseniz...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ayrıca, Garo Bey’in gri liste konusunda bir sorusu vardı, ona da bir cevap verin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani konusu suç içeren konularda ikili sözleşme yapıldıysa -başka hukuk- nerede müdahale ediliyor?

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Müsaade ederseniz Başkanım, açıklamasını yapayım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Şimdi, öncelikle, arzu ederseniz şöyle başlayalım; bir yabancı ile Türk arasında yapılacak sözleşmede Türkçe olma yani ikinci bir dilde yapılma zorunluluğu yok. Yani İngilizce dilinde de pekâlâ sözleşme yapılabilir ve Türk mevzuatına göre de bu sözleşme geçerli olur eğer diğer koşulları da taşıyorsa bu sözleşme.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Kişiler arasında...

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Kişiler arasında yani bu, gerçek kişi de olabilir, tüzel kişi de olabilir birisi yabancı olduğu takdirde.

İkincisi; bu hukuk seçimiyle ilgili olarak öncelikle Başkanım, şunu söylemek isterim: Serbest bölgeler de dâhil olmak üzere -bu bölge dâhil, bizim coğrafi sınırimız belli- bu sınır içerisinde işlenen tüm suçlar Türkiye makamları tarafından kovuşturulur yani İFM’de bir suç işlerse bir yabancı ya da Türk, her kim olursa Türk mevzuatına göre burada kovuşturulur. Burada verilen hukuk seçimi, dikkat edilirse sadece özel hukuka ilişkin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ceza hukukuna ilişkin değil.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Kesinlikle değil. Yani “Kamu hukukuna ilişkin herhangi bir şekilde bir başka hukuku seçebiliriz, biz istersek başka idari hukuku seçebiliriz ya da bir ceza hukukunun başka bir normunu seçebiliriz.” kesinlikle böyle bir şey...

ORHAN YEGİN (Ankara) – Onu bu metinden nasıl anlayacağız?

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Nasıl karar verecekler?

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Efendim, içinde yazılı zaten, özel hukuka tabi olarak yani özel hukuka tabi olmak koşuluyla. Dikkat ederseniz “yapacakları her nevi işlem ve sözleşme...” Yani burada cezai bir fiilden bahsedilmiyor yani o şirket içerisinde bir adam öldürme gerçekleşirse “Bunlar kendi aralarında bir düzenleme yaparak onu başka hukuka tabi tutabilirler.” gibi böyle bir anlam buradan çıkmaz çünkü sadece işlem ve muamele yani bir sözleşmeyi ifade ediyor. Sadece bir sözleşme olacak, o sözleşmeyle ilgili olarak bir hukuk seçimi yapacaklar.

Sizin sorunuzla ilgili olarak da bugün itibarıyla bizim Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun’umuz var. Bu kanuna göre, yabancı hukukun seçimi zaten mümkündür yabancı unsurlu işlerle ilgili olarak. Bizim buradaki yazdığımız düzenleme, sadece yabancı unsurlu... Şimdi, Türk mevzuatı içerisinde, doktrinde bu konuda birkaç tane farklı görüş var; ağırlıklı görüş olan var, istisnai olan görüş var. Bunu netleştirmek üzere, yabancı unsuru olan bir işte zaten Türkiye’de bugün itibarıyla yabancı hukuk seçimi yapılabilir, istediğiniz hukuk seçimini de yaparsınız yani Çin hukukunu da isterseniz yapabilirsiniz yabancı unsurlu olmak kaydıyla yaptığınız iş. Burada bizim yaptığımız, sadece sözleşmelerle ilgili olarak ve ilave olarak aslında şunu da yaptı buradaki taslak, diyor ki: “Türkiye mevzuatına da aykırı olmamak kaydıyla...” Çin hukukunu seçtik, Çin hukukunun

düzenlemesi eğer Türk kamu düzenine, Türk mevzuatına aykırılık teşkil ediyorsa siz “Ben hukuku seçmişim, dolayısıyla ben o hukuka tabiyim, bu sizi bağlamaz.” diyemezsiniz, yine Türk hukukunun emredici hukuk düzenlemesi burada da uygulanır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, 7’nci madde üzerinde herhangi bir önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yabancı personel istihdamı

MADDE 8- İFM’de faaliyet gösterecek katılımcılar ile en az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu uyarınca düzenlenen çalışma izni ile yabancı uyruklu personel çalıştırabilir. Bu kapsamda yapılacak çalışma izni başvuruları 6735 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi çerçevesinde istisnai olarak değerlendirilir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 8’inci madde yabancı personel istihdamına ilişkindir. Katılımcıların çalışma izni başvurularında kolaylık sağlanarak ihtiyaç duydukları yabancı personeli istihdam edebilmesine ilişkindir. Teklif sahibine vekâlet eden arkadaşımızdan, gerçi kendisinin de imzası var, izahat istiyoruz.

Buyurun lütfen.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkanım, sizin de ifade ettiğiniz gibi, faaliyet gösterecek katılımcıların en az 3 ülkede aktif olarak faaliyet göstermesiyle beraber Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız tarafından çalışma izinlerinin daha kolay bir şekilde bu kapsamda değerlendirilmesiyle alakalı bir madde.

Bu şekilde arz ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Ahmet Kılıç’a teşekkür ediyorum.

Maddeyle ilgili söz talebi yok gördüğüm kadarıyla.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Taşınmazlara ilişkin düzenlemeler

MADDE 9- (1) İFM’de bulunan taşınmazlar, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılabilir. İFM’de her tür ve ölçekteki, mekânsal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

(2) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM’de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle Yönetici Şirket tarafından kullanılır.

(3) İFM yönetim planı ve işletme projesi yönetici şirket tarafından hazırlanarak re’sen tescil ettirilir.

(4) Katılımcı belgesinin herhangi bir sebeple iptal edilmesi durumunda, katılımcıların İFM’de faaliyette bulunmak üzere yaptıkları kira sözleşmesi de kendiliğinden sona erer. Kira sözleşmesi tapuya şerh edilmişse yönetici şirketin talebiyle şerh terkin edilir. Bu şekilde sona eren kira sözleşmelerine konu taşınmazların tahliyesi hakkında 4/12/1984 tarihli ve 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 9’uncu madde taşınmazlara ilişkin düzenlemeleri içermektedir.

Sayın Ahmet Kılıç’tan yine izahat rica ediyorum.

Buyurun.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Başkanım, maddede de ifade edildiği şekilde, yalnızca projesinde ve yönetim planında belirlenen amaçlar doğrultusunda kullanılması gerekiyor İstanbul Finans Merkezinde bulunan taşınmazlar. Yine, her tür ve ölçekteki mekânsal plan, parselasyon planı, arsa ve arazi düzenlemesi, jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkili olarak sunuluyor.

Yine “Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İstanbul Finans Merkezinde bulunan taşınmazlar açısından yirmi yıl süreyle yönetici şirket tarafından kullanılır.” ibaresi var. Ve “Yönetim planı ve işletme projesi yönetici şirket tarafından hazırlanarak re’sen tescil ettirilir.” “Katılımcı belgesinin herhangi bir sebeple iptal edilmesi durumunda, katılımcıların İstanbul Finans Merkezinde faaliyette bulunmak üzere yaptıkları kira sözleşmesi de kendiliğinden sona erer.” hükmü; yine, “Kira sözleşmesi tapuya şerh edilmişse yönetici şirketin talebiyle şerh terkin edilir.” Bu şekilde sona eren kira sözleşmelerine konu taşınmazların tahliyesi hakkında 3091 sayılı Taşınmaz Mal Zilyedliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanun hükmünün uygulanmasına dair bir madde efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önce üyelerimizden başlayalım, size geleceğim.

Mehmet Bekaroğlu, buyurun.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bu (1)’inci fıkrada “...jeolojik ve jeoteknik etüt, mikro bölgeleme, harita ve kentsel tasarım projeleri yapmaya, yaptırmaya ve onaylamaya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.” Ya, hakikaten belediyeleri iptal mi ediyorsunuz? Yani sizin İstanbul belediyeleriyle... Burada ilçesi de yok, ili de yok, niye böyle bir şey yapıyorsunuz? Arkadaşlar, kurduğunuz bu finans merkezi Ümraniye ilçesi içinde ve İstanbul Büyükşehirin içinde. Yani orada kanalizasyonu genel kanalizasyona bağlı, yolu öyle... Böyle bir şey olur mu ya, belediyeyi yok saymak? Yarın siz kazanacaksınız, başkası kazanacak. Nasıl bir şey, anlamıyorum yani. Şimdi, burada diyeceksiniz ki: “Efendim, tek merkezden yürütmek için.” Ne ilgisi var tek merkezin? Belediye işini belediye yönetecek ya.

Hadi bu yetmiyor, ondan sonra gitmişsiniz, şöyle bir madde de koymuşsunuz: “23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM’de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle Yönetici Şirket tarafından kullanılır.” Bu yönetici şirket nasıl bir şirket arkadaşlar ya, ne kadar uzman bir şirket? Devletten daha büyük bir devlet ya! Nasıl yetkiler veriyoruz ya? Anayasa manayasa, hiçbir şey yok; her şeyi yok sayarak yetkiler veriyoruz. Nedir, niye böyle bir ihtiyaç duyulur? Kim yazdı bunları, ne diye yazdılar? Ben anlamıyorum. Ne oldu? Yani bütün kanunlar iptal, yönetici şirket istediği gibi mi yönetecek? Bu nasıl bir şey, anlamıyorum. Özellikle de belediyelerle ilgili bu takıntıyı anlamak mümkün değil. Ne yapıyorsunuz ya? Ya, bunlar Türkiye Cumhuriyeti’nin kurumları bunlar ve şu andaki yönetimi de İstanbul seçmeni seçti ya. Ne biçim bir yaklaşım tarzı anlamakta zorluk çekiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Süleyman Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Başkan.

Yasa maddesiyle mekânsal planlama, parselasyon, arsa, arazi düzenlemesi, etüt, proje, kentsel tasarım projelerinin yapımını ve onayını Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkisine veriliyor. Maddenin (2)'nci fıkrasında İstanbul Finans Merkezi'nin kat malikleri açısından olan tüm yetki ve sorumluluğu yirmi yıl süresince yönetici şirkete veriliyor. Yine, maddenin (4)'üncü fıkrasında faaliyet izni iptal edilen katılım şirketinin kira sözleşmesinin kendiliğinden sonlanacağı hükme bağlanıyor. Tabii, yasa maddesi teknik düzenlemeleri içeriyor ancak şehrin belediyesi tamamen devre dışı tutulmuş görünmektedir. Bu durumda akla gelen ilk soru örneğin, İstanbul Finans Merkezi'nde oluşan çöpleri kim toplayacaktır? Niye belediyeyi devre dışı bırakıyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi, İbrahim Aydemir dedi ya “Bu yasada vergi indirimleri, teşvikler olmazsa olmaz.” filan diye, ben de dedim ki: Bu yasada olmazsa olmaz olan şey hukuk devleti olmaktır, bunun gibi pek çok değerdir, demokrasidir, insan haklarıdır. Bunun yanında, bakın, finans merkezi olan ülkelere bakın değerli arkadaşlar -bu yasayı buraya getiren arkadaşlara söylüyorum- hepsinde yerel yönetimlerle iş birliği, yerel yönetimlerle birlikte bunları yapma vardır. Yani Londra’da, Londra’daki finans merkezi meselesini siz gidip de Londra Hükûmetiyle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla görüşmezsiniz; Londra Belediyesiyle, yerel yönetimiyle, yerel yönetimin iradesiyle oranın gelişimini konuşursunuz. New York zaten Amerika Birleşik Devletleri... Efendim, New York’taki yerel yönetimlerle bunların dertleri konuşulur, Washington’a gidilmez bunları konuşmak için. Yani bu anlamda yerellik de artık yeni dönemin yükselen değeri. Yani merkezî otoritelerden ziyade yerelliği esas almak. Buradaysa Çevre ve Şehircilik Bakanlığına veriyorsunuz bu iradeyi; tamamen yanlış yani tamamen zamanın ruhuna aykırı bir düzenleme olduğunu düşünüyorum.

Ve bir şey daha var: Hani pragmatik olarak baksanız -ilkeyi bir kenara koydum- yani hadi altı ay sonra, hadi bir sene sonra iktidardan gidiyorsunuz, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı muhalefetten olacak. Ha, belki “Belediyeyi yine kazanırım.” diye bir iddianız olur, bir şey olur ama yani iktidardan gidiyorsunuz yani iktidardan giderken böyle bir iradeyi Ankara’ya vermenin ne kadar yanlış olduğunu göreceksiniz. O açıdan, yapmayalım bunu. Bu yetkilerin tekrar belediyede olmasını sağlayalım, yerel yönetimde olmasını sağlayalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler.

Sayın Emine Emecan...

EMİNE GÜLİZAR EMECAN (İstanbul) – Başkanım, aslında arkadaşlarımız ifade ettiler. Ben de özellikle (1)'inci fıkrayla ilgili, yerel yönetimlerin iradesinin yok sayılmasının... O zaman arkadaşlarımız neden böyle bir şey düşünüldüğünü yani buradaki, bu maddedeki düzenlemenin sebebini açıklasınlar bize. Madem yerel yönetimler burada devre dışı bırakılıyor, gerekçesi nedir bu maddedeki düzenlemenin?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkürler.

Sayın Tahsin Tarhan, buyurun lütfen.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yaklaşık olarak burada kiraya verilmesi gereken 1,5 milyon metrekare inşaat alanı var. Kanuna koymadığımıza göre, yönetici şirket bu kiralama bedelleri olarak yabancı para mı, Türk lirası üzerinden mi işlem yapacak, artırımlar neye göre belirlenecek? Kanunda olmadığına göre, bu yetkiyi yönetici şirkete veriyoruz. Kanuna konması gerekmiyor mu?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif sahibimize veya hukukçu arkadaşlarımıza söz verelim.

Buyurun.

AHMET KILIÇ (Bursa) – Sayın Başkanım, aslında genel bir hüküm burada çizilmiş. Değerli milletvekillerimiz bir kaygı ifade ettiler, sanki belediyeleri yok saymak tarzında bir bakış açısının kendilerinin bakış açısında yer aldığını söylediler ama asla öyle bir şey değil. Yani tüm büyük projelerde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı düzenlemeleri yapıyor, genel hükümleri almışlar yani maksadımız bu. Hukukçu olarak da Murat Bey tekrardan da ifade etsin.

İSTANBUL FİNANS MERKEZİ HUKUK DANIŞMANI AV. MURAT ERBİLEN – Başkanım, (1)’inci fıkrada öngörülen Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilen yetki sadece burada, tabii ki bu bölgeyle sınırlı olmak üzere. Mümkün olduğunca bu bölgede karşılaşılabilecek sorunların, işlerin hızlı bir şekilde çözülmesine imkân sağlayacak şekilde Bakanlığa verilen bir yetkiden ibaret; (1)’inci fıkranın bütünüyle maksadını böyle görüyoruz biz, bu şekilde o yüzden düzenlenmiş durumda.

(2)’nci fıkra ile ilgili olarak burada da yine, aynı şekilde, aslına bakarsanız, her bir binada, her bir kuleden çok sınırlı sayıda malik var şu anda ve -başta, bugün sabah da görüşüldüğü gibi- burada gayrimenkullerin satılması gibi bir irade de yok. Bu, yine kamuya, büyük oranda kamuya ait olan bir proje. Dışarıdan benim bildiğim kadarıyla sadece İş Bankasına ait İŞ GYO’nun küçük bir yeri var, bunun dışında tamamı kamuya ait bir alan burası. Dolayısıyla, bu anlamda (2)’nci fıkra ile Toplu Yapı Temsilciler Kuruluna verilen yetki yönetici şirkete veriliyor ve hızlıca burada kararlar alınarak bütün maliklerin, bütün bu binaları kullanan kişilerin menfaatleri gözetilerek buradaki işlerini yürütmesi amaçlanıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

1 adet önergemiz var.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı Kanunu Teklifi’nin 9’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasının teklif metninden çıkarılmasını ve diğer fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Kuvvet Erim

İsmail Güneş

Aydın

Uşak

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yoklar burada...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Fıkra ile yapılması öngörülen düzenlemenin geçici madde mahiyetinde olması ve konunun geçici maddeyle düzenlenmesi öngörüldüğünden ilgili düzenleme madde metninden çıkarılmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Esas madde burada geçici maddeye dönüşüyor, böyle bir tasarruf söz konusu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, biz çoğunlukta'yız, yapmayın ya.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değilsiniz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Nasıl çoğunlukta değiliz?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayalım, ben sayıyorum merak etmeyin, 6 kişisiniz, bu tarafta 8 kişi var.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Bir de Tahsin Bey üyemiz değil, biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Doğru, Bekaroğlu gitmiş ben fark etmedim.

Yönetmelik

MADDE 10- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğinde düzenlenir.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – 10’uncu maddeyle ilgili yönetmeliklere ilişkin bir düzenleme var. Buyurun lütfen.

AHMET KILIÇ (Bursa) - Başkanım, 10’uncu maddeyle beraber yani kanunun uygulanmasına ilişkin usul ve esaslara dair Cumhurbaşkanımız tarafından çıkarılan uygulama yönetmeliğiyle düzenlenmesine dair maddemiz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, teşekkür ediyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Cavit Arı, buyurun lütfen.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, bu kanun teklifinde -biraz önce de izah etmeye çalıştığım gibi- Türkiye Cumhuriyeti devletin egemenlik haklarının ihlal edildiği düzenlemeler var. Hukuk güvenliği, hukukun üstünlüğü ve bir devletin mutlaka en önemli temel hakkı olan kendi hukukunu uygulamadan vazgeçilen ve kanunla vazgeçilen bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Daha önce bu kamu-özel iş birliği sözleşmelerinde, bilhassa şehir hastanelerinde İngiltere mahkemelerinin yetkili olduğuna dair bilgiyi zar zor, değişik yollarla, kamuoyuna yansımaları şekliyle öğrenebilmiştik; bu dahi skandaldı. Şimdi, bunu bir kanun yoluyla buraya dercetmek gerçekten ülke adına büyük ayıptır.

İkincisi: Türkçe’den bir kanunla vazgeçiliyor olması da gerçekten ayıptır. Burada başta ülkemizin egemenlik haklarının ihlali ve de özellikle de Anayasa’da açıkça yazan hükümlere aykırı bir düzenleme bulunmaktadır. Bu düzenlemenin birçok maddesi Anayasa’ya aykırıdır. Bu düzenlemedeki Anayasa’ya aykırı olan tekliflerin geri çekilmesini ve yeniden gözden geçirilerek buraya getirmesini talep ediyorum. Bir taraftan, da yine her aşamada olduğu gibi, siyasi intikam alma da aynı şekilde devam etmekte. Büyükşehir Belediyesi Cumhuriyet Halk Partili bir belediye diye Büyükşehir tarafından kullanılması gereken yetkilerin ilçe belediyesine devredilmeye, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına, Müdürlüğüne devredilmeye çalışıldığını burada görmekteyiz. Yani bu kadar intikamcı duygularla hareket etmenize gerek yok. Mevcutta şu an bulunan belediye de Türkiye Cumhuriyeti devletinde var olan bir ilçe belediyesidir. Daha önce idari sınırları değiştirilerek o belediye sınırlarından çıkarılmış olsa da öbür belediye de yine hepimizin belediyesidir, Büyükşehir de sonuçta hepimizin belediyesidir.

Sonuç itibarıyla, bu Anayasa’ya aykırılığı buradan bir kez daha açıkça ifade etmek istiyorum ve tüm kamuoyuna burada aylarca, yıllarca “Tek devlet, tek millet, tek bayrak, tek dil.” diyenlerin şimdiye kadarki söylemlerinin aksine kanuni bir düzenleme çıkardığını, çıktığını buradan tüm kamuoyuna iletmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederiz.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Cavit Bey, önerge...

CAVİT ARI (Antalya) – Sen mi karar veriyorsun Orhan Bey? Ben karar veriyorum ya, benim görüşlerime ben karar veriyorum; ombudsman mısın arkadaş ya?

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Şimdi, 1 adet önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi'nin 10'uncu maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan "Cumhurbaşkanı" ibaresinin "Hazine ve Maliye Bakanlığı" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Naci Cinisli

Durmuş Yılmaz

Erzurum

Ankara

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Her yetkinin Cumhurbaşkanı bırakılması, Cumhurbaşkanının iş yükünü gereksiz olarak artıracak gibi o işle ilgili Bakanlık tarafından sürecin yürütülmesi iş ve işlemlerde daha profesyonel bir yaklaşım ortaya çıkaracaktır. Bu gerekçeyle, kanuna ilişkin yönetmelik çıkarma yetkisinin Cumhurbaşkanına değil Hazine ve Maliye Bakanlığına bırakılması daha uygun olacaktır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddelerimizi böylece görüştük.

Geçici 2 maddemiz var.

Kurumlar vergisine ve harçlara İlişkin ilave muafiyet

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan %75 oranı, kurumların 2022 ile 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için %100 olarak uygulanır. Bu dönemler özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıllar içinde başlayan hesap dönemlerini kapsar.

(2) Katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İFM'de bulunan merkez ve şubelerinden, 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren 5 yıl süreyle alınmaz. Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş harçlar terkin edilmez, tahsil olunanlar iade edilmez.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Geçici 1'inci madde ilişkin izahat rica ediyoruz.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Efendim, geçici 1'inci maddenin (1)'inci fıkrasında, 6'ncı maddenin (1)'inci fıkrasının (a) bendinde yer alan yüzde 75 oranı, kurumların 2022 ile 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için yüzde 100 olarak uygulanır. Bu dönemler özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıllar içinde başlayan hesap dönemlerini kapsar. (2)'nci fıkrayla ise katılımcı belgesi almış finansal kuruluşların İstanbul Finans Merkezi'nde bulunan merkez

ve şubelerinden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu gereğince alınması gereken finansal faaliyet harçları bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren beş yıl süreyle alınmaz. Kanunun yürürlük tarihi itibarıyla tahakkuk etmiş harçlar telkin edilmez, tahsil olunanlar iade edilmez.

Müzakerelerden sonra varsa sual alalım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, Buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – İbrahim Bey, okudunuz yalnızca, biz de onu okuyabiliyoruz. Yani bu madde ne getirecek?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Daha öncesinde zaten görüştük yoktunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok, yok, ben başında vardım da...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok, yok o esnada yoktunuz. Ben şöyle söyleyeyim...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hayır, bu madde ne getiriyor, ne götürüyor, etkisi nedir, niye böyle bir şeye gerek duydunuz, niye on yıl boyunca bu yabancı şirketlere muafiyet veriyorsunuz? Yani bunlara dair bir şeyler söyleseniz iyi olur; neyse.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama burada zaten izahı var, yüzde 75’lik indirimi on yıl için yüzde 100 şeklinde uyguladığınız diyoruz, o kadar açık ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bakın, yüzde 100 ne demektir İbrahim Bey?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ne demektir?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hiç vergi almayacağım demektir değil mi, 5 kuruş vergi almayacağım demektir? Ne kazanırsan kazan, ne yaparsan yap, istersen milyar dolar...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – İhraç edilen hizmetlerle ilgili sadece.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olsun efendim.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Hayır, ne kadar kazanırsan kazan olmaz ki.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Hani sonuç olarak burada kazanılan bazı -sonuç olarak- kârlardan bu ülkenin yoksullarına 5 kuruş bir fayda yok demektir.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Burada kazanılan kârlar değil Garo Bey.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani fayda nasıl sağlanır? Yani bir yerde bir işletmeler, yabancı sermaye faaliyet gösterir, istihdam yaratır. Bunun yanında...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Olur mu? Finansal ihraçtan bahsediyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – 3 kuruş, 5 kuruş...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ama o öyle demiyor.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Öyle diyor...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ağabey, şimdi öyle dese tamam, eyvallah. Bakanımız onu düzeltti bak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir dakika, İbrahim Bey. Ben konuşuyorum, müsaade et İbrahim Bey.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, hatibe müsaade edelim.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yani şimdi arkadaşlar, yabancı sermayenin niye burada gelesini istiyoruz, değil mi? Burada gelsin faaliyet göstere, “know-how” getirsin ve sonucunda burada bir kâr elde ederse de bu ülkenin hazinesine, maliyesine vergisini ödesin; o ödenen vergilerden de sonuç olarak Türkiye’nin dar gelirli, yoksulları faydalansın; amaç bu olmalı. Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Ey yabancı sermaye, yabancı kuruluş! Gel burada faaliyet göster, istediğin parayı kazan, istersen milyar dolar kazan, ben senden 5 kuruş vergi almayacağım.” Ne kadar süre için İbrahim Bey? Ben sizi vicdanlı bir insan olarak bilirdim. Bir yıl mı? Değil. Üç yıl mı? Değil. Beş yıl mı? Değil? “On yıl boyunca vergi almayacağım.” diyorsun. Yani niye bunu diyorsun? Çünkü zor durumdasın, batmak üzeresin, batmak üzere olduğun için de diyorsun ki: “Ben on yıl boyunca vergi almayacağım.” Niye bu ülkenin geleceğini ipotek altına alıyorsun İbrahim Bey, niye? Bir yıl sonra iktidar değişecek, belki bu ülke çok daha fazla çekim gücü olan -belki değil kesinlikle- çok daha çekici olan, hukuk devleti konusunda adımlar atan bir ülke olacak ve sonuncunda da on yıl boyunca vergi muafiyeti vermek durumunda kalmayacağız. Niye ülkeyi böyle bir ipotek altına sokuyorsun?

O açıdan, Sayın Başkan...

(Uğultular)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya herkes muhabbet ediyor. Neyse ben...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Yok, yok. Garo Bey, güzel kardeşim, bak, senin sorularınla ilgili senin sorularınla ilgili Değerli Bakanımız bana bilgi veriyor ki ben sana cevap vereyim. Muhabbet değil, biz seni takip ediyoruz. Şimdi, Sayın Paylan, bakın, yıllardır beraber çalışıyoruz, sen de suallerinle katkı sunuyorsun, teşekkür ediyoruz. Bu arada Bakanımız bana bilgi veriyordu.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ferman böyle gelmiş, böyle gider...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ya, işte, sen de bunu dedin mi sözlerinin hepsi berhava olup hükümsüz olup kalıyor.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Paylan, Komisyonumuzda zaman zaman siz de başkanları da konuşurken gürlütlü oluyor.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Ara ara oluyor bu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yani olmazsa daha iyi, eyvallah ama çok fazla da şeye gerek yok.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Olmasa daha iyi.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Biz alıştık bu çalışma ortamına.

Tamamladınız mı?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, konuşmanın pek bir anlamı olmadığını düşündüğüm için tamamladım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki, sizin takdiriniz.

Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Şimdi, Değerli Bakanım, bakın, bir örnek, aslında ben biliyorum ki Sayın Paylan şu söylediklerine inanmayarak söylüyor.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Allah Allah!

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Çünkü önce söyledikleri vardır, senelerdir kayıt düştükleri var, baksak çelişir bunlar. Şimdi, Kazakistan’da Dubai’de sadece finansal ihraç gelirlerine değil, bütün gelirlerine kırk, elli yıllık bir istisna getirilmiş.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Londra’yı örnek ver, Londra’yı örnek ver. Niye Kazakistan’ı örnek veriyorsun?

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Peki, Londra’yla ilgili ben bir şey söyledim, yoktun sen burada. Londra, Rusların paralarına el koydu ya. Ya, burada hukuk berhava oldu, bu nasıl bir anlayış, böyle demokrasi olur mu dedin mi? Demezsin değil mi? Gülersin.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Sayın Aydemir, vergiyle ilgili olduğu için Hazine ve Maliye Bakan Yardımcımıza da bir söz verelim isterseniz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Vallahi iyi olur Değerli Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Londra’da vergi muafiyeti...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Buyurun.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI YUNUS ELİTAŞ – Efendim, şöyle: Burada tabii ki birincisi, sınırlı getiriliyor; ikincisi de bu sınırlı getirilen sürenin de ilk on yılında belli bir istisnanın arttırılması söz konusu. Londra’yla...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – “Yüzde 100.” diyorsunuz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI YUNUS ELİTAŞ – Şöyle: Londra’yla kıyaslamada da -tabirim yanlış anlaşılmasın lütfen, belki mantıksal bir hata olabilir- Londra, New York, Şanghay gibi finansal merkezler bizim maalesef henüz şu anda yarışamayacağımız, yarışmayı düşünemeyeceğimiz ve konuşamayacağımız kadar büyüklükte. Yüzyıllardır doğal olarak zaten merkez olmuş...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kazakistan’la...

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI YUNUS ELİTAŞ – Tabii ki çünkü dikkat ederseniz, diğer ekonomik...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Hayır, sadece şunu söylüyor: İlk kuruluş aşamasında daha fazla teşvik veriyoruz.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI YUNUS ELİTAŞ – Tabii ki bir cazibe.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – On yıl Başkan, on yıl!

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Tamam, işte, kuruluş süreci bu.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI YUNUS ELİTAŞ – Bakın, kırk yıl...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Daha hızlı bir şekilde cezbedebilmek düşünülmüş.

HAZİNE VE MALİYE BAKAN YARDIMCISI YUNUS ELİTAŞ – Kırk yıl, elli yıl ve sınırsız olarak bütün kurumlar vergisini uygulayan örnekler var yani Sayın Vekilim, takdirlerinize. Yani Dubai var.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ediyorum.

Maddeyle ilgili önerge yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait taşınmazlar

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Mülkiyeti Sermaye Piyasası Kuruluna ait ekli (2) sayılı listede belirtilen taşınmaz ile mülkiyeti Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna ait ekli (3) sayılı listede belirtilen taşınmaz, bedelsiz olarak tapuda re’sen yönetici şirket adına tescil edilir. Yönetici şirket adına tescil edilen taşınmazlar üzerindeki muhdesatın da bedelsiz ve hak sahiplerinin onayı aranmaksızın

terkini gerçekleştirilir ve beyanlar hanesinde aidiyeti yönetici şirket adına olacak şekilde kaydedilir. Bu fıkra kapsamında yapılacak devir ve işlemler veraset ve intikal vergisinden, harçtan, döner sermaye bedellerinden ve düzenlenecek kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Geçici 2’nci maddeyle ilgili bir izahat isteyelim.

2 önerge var. İsterseniz önergeleri okutalım çünkü tartışmaya gerek kalmayabilir.

Aynı mahiyetteki önergeleri okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı Kanunu Teklifi’nin geçici 2’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bekir Kuvvet Erim

İsmail Güneş

Aydın

Uşak

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Muhammet Naci Cinisli

Durmuş Yılmaz

Erzurum

Ankara

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 önerge de aynı mahiyette, maddenin çıkarılmasına ilişkin. Dolayısıyla, tartışmanın da herhalde bir zemini, anlamı kalmadı.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Cavit Bey, ama yine de bir söz istiyorsanız buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, şöyle: Bunun geri çekilmiş olması -yanlış hatırlamıyorsam- Bülent Başkanımızın da teklifiydi. Bülent Kuşoğlu Başkanımız bu düzenlemenin, teklifin geri çekilmesi gerektiğini ifade etti.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gördüğünüz gibi, zaman zaman aynı noktada buluşabiliyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – İfade ettiğinde de önce tabii ki kayıtsız kalındı falan ancak hep söylüyorum: Ya, şuraya 10 maddelik bir düzenlemeyle geliyorsunuz, mutlaka 10 maddeden 1-2 tanesini geriye çekmek zorunda kalıyorsunuz yani biraz daha dikkatli çalışarak böyle daha yoldayken şuraya 2-3 tanesi geri çekilmeyecek önerilerle gelmesi gerektiğini hatırlatmak istiyorum; her defasında da bunu söyleyeceğim Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yalnız Cavit Bey, orada da ben şunu söyleyeyim: Hiçbir şey değişmediğinde de “Noktasına virgülüne dokunmuyorsunuz, hiç mi irademiz yok?” deniliyor. Şimdi, karar verin yani hangisini yapalım?

CAVİT ARI (Antalya) – Efendim, yani sizin hazırlayıp getirdiklerinizin böyle özensiz hazırlıklar olduğunu görüyoruz.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Öyle yorumlamayalım. Bu Komisyonun...

CAVİT ARI (Antalya) – Burada o özensiz hazırlanan öneriyi işte bizim karşı çıkmamızla da değiştirmek durumunda kalıyorsunuz çünkü gerçeği, doğruyu burada söylüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Peki.

Sayın Süleyman Girgin, buyurun.

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, ben konumuz dışında bir konuyu arz etmek istiyorum. İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi’ni görüşüyoruz. Bugün İstanbul Finans Merkezi şantiyesinde çalışan inşaat işçilerinin DİSK/DEV-YAPI-İŞ ve İNŞAAT-İŞ sendikalarıyla direnişe geçtiği bilgisine az önce ulaştım. Şantiyedeki onlarca şirketten Güryapı ve Poligon Yapı işçileri işlerinden edilmiş, işçilerin bu zamana kadar çalıştıkları fazla mesai ücretleri ödenmemiş, işten çıkarılmışlar ve kıdem ve ihbar tazminatları verilmemiş; işçilerin haklarının acilen verilmesi için gerekli çalışmaların yapılmasını talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teşekkür ederim.

Önergeyle madde metinden çıkarıldığı için oylayacak bir madde de kalmadı zaten. Madde, önergeyle metinden çıkarılmıştır.

Şimdi yeni madde ihdasına ilişkin 2 adet önerge vardır.

1’inci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı Kanun Teklifi’ne aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Bekir Kuvvet Erim

İsmail Güneş

Aydın

Uşak

CAVİT ARI (Antalya) – İsmail Bey ve Bekir Bey bir açıklama yapsaydı önergeler hakkında.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Teklif edilen maddeyi okutuyorum:

“İstanbul Finans Merkezi Bölgesinin yönetilmesine dair geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE – (1) İFM’de tüm altyapı ve üstyapının işletilmesi, yönetilmesi, bağımsız bölümlerin ve alanların kiralanması ile kamuya ait olan ve imar planında belirlenen fonksiyonlar doğrultusunda ilgili kurumlara tahsis edilmiş alanlar hariç olmak üzere umumi hizmetlere ayrılmış yol, meydan, yeşil alan, park ve benzeri yerlere dair her türlü yönetim faaliyeti 20 yıl süreyle yönetici şirket tarafından gerçekleştirilir.

(2) 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında kat malikleri kurulu, ada temsilciler kurulu ve toplu yapı temsilciler kuruluna ait yetkiler İFM’de bulunan taşınmazlar açısından 20 yıl süreyle Yönetici Şirket tarafından kullanılır.”

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

CAVİT ARI (Antalya) – Başkanım, söz istedik.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ha, pardon, önergeyle ilgili görüş ifade edeceksiniz.

Buyurun.

CAVİT ARI (Antalya) – Önergeyle ilgili önerge sahipleri bir açıklama yapabilir mi? Tam anlayamadık ne olduğunu.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okuttuk biliyorsunuz, gerekçeyi okuyunca öyle bir ihtiyaç kalmıyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Önerge sahipleri ortada yok.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Ha, gerekçe okunmadı, gerekçeyi...

CAVİT ARI (Antalya) – Önerge sahiplerinden dinlemek istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Değerli arkadaşlar, her zaman salonda olmayabilir önerge sahipleri, her partiden bunu yaşıyoruz. Dolayısıyla, şu anda bir yazılı evrak var, bunun üzerinden de Komisyonumuz gereğini yapıyor.

ORHAN YEGİN (Ankara) – Başkanım, siz de gerekçeyi okutun.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle kanun teklifinin 3'üncü maddesinin 3'üncü fıkrası ile 9'uncu maddesinin 2'nci fıkrasının geçici madde mahiyetinde düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Evet, önergeyi oylarınıza...

Pardon, önergeyle ilgili mi Garo Bey?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Yok efendim.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde ihdasına ilişkin 2'nci önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/4478) esas numaralı İstanbul Finans Merkezi Kanunu Teklifi'nin adının "İstanbul Özel Finans Bölgesi" olarak ve "İFM" ibarelerinin "İÖFB" ibaresi ile değiştirilmesini, teklif metninde geçen "İstanbul Finans Merkezi" ibarelerinin bu değişikliğe göre yeniden düzenlenmesini arz ve teklif ederiz.

Muhammet Naci Cinisli
Erzurum

Durmuş Yılmaz
Ankara

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Gerekçeyi mi okutalım?

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Başkanım, açıklama yapacağım.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Açıklama yapacaksınız, buyurun.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Efendim, bir ülkede yasalar ülkenin tamamı için geçerlidir. Dolayısıyla, ülkedeki ekonomik yasalar, finans yasaları da ülkenin bütün şehirleri, bütün kasabaları, bütün lokasyonları, coğrafi bölgeleri için de geçerlidir. Dolayısıyla "dünyada en iyi örnekleri" diye öne koyduğumuz, çıkardığımız Londra'sı, Paris'i, Şangay'ı, Frankfurt'u vesairesi oradaki hükümler devletin o konuyla ilgili çıkardığı yasalara tabi, özel bir ayrıcalıkları vesaireleri yok. Devlet, buradaki özel ayrıcalık ve farklılıkları oralara farklı destekler vererek yapıyor, bunun içinde elbette vergi teşviki falan da zaman zaman olabilir. Dolayısıyla, sabahdan beri konuşan bütün arkadaşlar yani şu anda görüşmekte olduğumuz yasa teklifinin gerçekten bir Finans Merkezi Yasa Teklifi olmadığı üzerinde mutabık.

Ülkeler millî gelirlerini artırmak, yabancı yatırımcı çekmek, üretimi artırmak vesaire gibi hususlarda daha cömert davranıp özel ekonomik alanlar, ekonomik "zone"lar oluşturuyorlar; ülkemizde de bunlar var ve doğrusu da bu. Dolayısıyla, buraların özel bir fiziki alanı var, o fiziki alanın içerisindeki faaliyetler özel, yasal düzenlemelere tabi. Şimdi, biz bu yasa teklifiyle İstanbul Finans Merkezi'ni aynen özel ekonomik alanlar gibi, ekonomik "zone"lar gibi nokta nokta tarif etmişiz ve "Bu faaliyet bunun dışında bir yerde yapılamaz." demişiz; az alanın içerisinde de neyin, nasıl yapılacağını

tarif ediyoruz. Dolayısıyla, bu, finans merkezi değil, gerçekten bu, finans özel alanı. Dolayısıyla, eğer işin adını doğru koyacaksak bunun adını böyle değiştirelim ve birbirimizle uzaktan, omuz üzerinden konuşmaktan vazgeçelim, ne yaptığımızın farkına varalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Şimdi 11’inci madde...

Yürürlük

MADDE 11 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yürürlük maddesine ilişkin izahata gerek var mı, bilmiyorum, gerek yok.

11’inci maddeyle ilgili söz talebi? Yok.

11’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12’inci madde yürütme maddesidir.

Yürütme

MADDE 12 – (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN CEVDET YILMAZ – Yürütme maddesine ilişkin söz talebi? Yoktur.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, görüşülmekte olan teklif metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergeyle yapılan değişikliklerin kanunun sistematiğine uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen değişikliklere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini; ayrıca muhalefet şerhlerinin 13 Haziran 2022 saat 12.30’a kadar verilmesini; kanun teklifinin Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere özel sözcüler olarak Abdullah Nejat Koçer’in, Şirin Ünal’ın, Ekrem Çelebi’nin, Orhan Yegin’in, İbrahim Aydın’ın, Bekir Kuvvet Erim’in, Ahmet Kılıç’ın, Nilgün Ök’ün, İbrahim Aydemir’in, Cemal Öztürk’ün, Yaşar Kırkpınar’ın, Uğur Aydemir’in, Salih Cora’nın, İsmail Güneş’in, Tamer Osmanağaoğlu’nun, Mustafa Kalaycı’nın belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun diyorum, teşekkür ediyorum.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.09

